

Izstop Združene liste

Izstop Združene liste socialnih demokratov iz vladne koalije je vrnil Sloveniji nasmeh. Tako so ob odločitvi Kocijančičevih levičarjev izjavili nekateri iz Slovenskih krščanskih demokratov. Kaj bo Sloveniji prinesla pričakovana, pa vendar nekako presenetljiva poteza Združene liste, je ob razgibanem političnem prizorišču težko napovedati, saj so deljena mnenja tudi o razlogih za izstop stranke iz družbe LDS IN SKD. Kar zadeva razloge za ta izstop, je pomembna izjava Janeza Kocijančiča. Kot je rekel predsednik ZLSD, je glavni razlog za izstop tem, da sprejem dopolnil k pokojninski zakonodaji pomeni prehud posog v pravice številnih ljudi. Med razlogi je tudi zamenjava ministra dr. Maksa Tajnikarja, ki jo je predlagal šef LDS in vlade. S tem ko se je ZLSD tako zavzela za upokojence, si je mogoče pridobila veliko glasov, saj predstavljajo upokojencij velik delež slovenskih volilcev. Lahko pa se bo zgodo, da teh glasov ne bo dobila. Poleg Združene liste so na Slovenskem tudi druge stranke, katerim bi na prihodnjih volitvah lahko volilci oddali glasove. Združena lista je z izstopom vsekakor veliko tvegal. Kaj lahko se namreč zgodi, da se ne bo več mogla vrniti v vlado.

ANTON PODGORŠEK, načelnik upravne enote Krško: "Razpad koalicije ni bil potreben, saj je do konca mandata le slabo leto, a menim, da večji posledic to ne bo imelo, saj bodo novi ministri (in sekretarji) nadaljevali že sprejetje programe. Verjetno je v potezi Združene liste tudi malo preračunavanja, da bi dobila kak plus pri volilcih, mogoče pa bi lahko tak korak naredili že prej."

JOŽE POČEK, samostojni podjetnik - prodaja sadja in zelenjave, doma iz Brežic: "Ne gre samo za Združeno listo, ampak za vse, kar se dogaja v naši politiki. Kaj je z zelenimi, zakaj odstopajo ministri? Enkrat se stranke združujejo, drugič se sliši, da se razdržujejo. Kam to vodi? Neenost nam škodi v zunanjosti politiki. Izkoristila jo bosta Italija in Hrvaška."

JOŽE MARKO MATKOVIČ, dipl. inž. fizike iz Metlike: "Nikdar nisem imel kaj dobrega mnenja o ZLSD, nisem njegov simpatizer in mi je vseeno, kaj so imeli v mislih ob izstopu iz vlade. Kaže, da ZLSD igra na to karto, da pridobi pred volitvami čim več političnih točk pri upokojencih, ki imajo eno-, dvo-, tro- in multifazno državljanstvo, pridobljeno pred nekaj leti."

TATJANA POŽEK, kuvarica iz Gorenjev pri Adleščih: "Prav gosto bodo po razpadu velike koalicije spremembe, kakšne, pa je težko predvideti in vprašanje je, če to vedo celo vvladi. Doseglj je vladajoča koalicija lahko preglasovala opozicijo, sedaj pa se je razmetje moči spremenilo. Sicer pa bodo kmalu volitve in takrat se bo pač pokazalo, kakšna je moč in priljubljenost strank."

BORIS ŠKUČA, lastnik prodajalne Alen na Mirni: "Precej sem se že pogovarjal z ljudmi o razpadu vladne koalicije in kar enotnega mnenja smo bili sobesedniki, da se pač nezadržno približuje volitve, zato si že zdaj skušajo vse stranke pridobiti čim več političnih točk. To velja tudi za Združeno listo socialnih demokratov in njen nedavni izstop iz vladne koalicije."

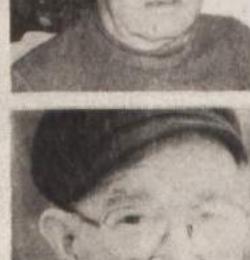
FRANC BEBAR, kontrolor v Trindu, doma na Cerovcu pri Šentjanžu: "Že v boljši ureditvi sem rekel, da bi vlada morala imeti konkurenco, saj bi bila v prid kakovosti dela. Neresno je od članov vlade, da ne razmisljajo o svoji odgovornosti, ali pa od poslavcev državnega zboru, ki se ne udeležujejo sej, povzročajo neslepčnost in otežujejo delo. ZLSD uvrščam v to kategorijo."

BENJAMIN HENIGMAN, poslanec v državnem zboru, iz Ribnice: "To sem si želel tri leta. Da je prišlo do izstopa, je predvolilni manever združene liste, ki je ugrovila, da le ne more preko sindikatov nastopati proti vladni, če je v vladni. Gre za prozorno potezo, ki kaže dvoljnost, glede na to, da je povod za izstop spremembu pokojninskega zakona, ki se je morala zgorditi."

IVAN ŠKAFAR, upokojenec iz Kočevja: "Ni prav, da je Združena lista stopila iz vladne koalicije. Dogajalo so se že hujše stvari, pa tega niso storili, zato jih tudi zaradi upokojencev tega ne bi bilo potrebno narediti. Gre za predvolilno potezo in nabiranje političnih točk, ne pa za skrb za upokojence, za katere jim, zlasti za tiste z nižjimi pokojninami, nikoli ni bilo mar."

MILOŠ JAKOPEC, upokojeni novinar iz Novega mesta: "Časopisi in ulica, ki se je v teh dneh ukvarjala z razpadom koalicije, je veliko besed posvetila odhajajočim, malo ali nič pa tistim, ki ostajajo. Narobe, do volitev bomo odivisni od njih. Nasprotina stran že deluje in naj ne mislimo, da so se z odhodom že dokopali do glasov upokojencev. To podjetje bo še pokažalo, koliko je ura."

Avtocesta bo

Minister Andrej Šter in sekretar Marjan Dvornik v Brežicah

BREŽICE - Tukajšnji občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov je organiziral v pondeljek javno tribuno, ki sta se je udeležila med drugimi Andrej Šter, minister za notranje zadeve, in Marjan Dvornik, državni sekretar za promet v ministrstvu za promet in zveze.

Minister Šter je pripisal velik pomen učinkoviti kontroli na slovensko-hrvaški meji. Pri tem si slovenska policija prizadava, da bi omeno meddržavno mejo varovala na način, ki povzroča kar najmanj sporov. Ministrovo mnenje o prometni varnosti je, da je na preslabih slovenskih cestah še toliko žrtev, da število zaskrbljuje nas, tuje pa ki bi utegnili priti v našo državo kot turisti, najbrž nemalokaj odvrača od te namere.

Glede razmer na cestah je minister Šter rekel, da nam bo žal vsega tujca, ki ga nismo naložili v posodobitev ceste od Ljubljane proti Zagrebu. Zdajšnjemu opaznemu povečanju števila tovornjakov na tej cesti bo kmalu sledilo povečanje prometa osebnih vozil, je napovedal. Zgostil se bo tudi železniški promet skozi Dobovo proti Hrvaški.

Sekretar Dvornik je povedal, da bodo v Sloveniji letos predali na menu 47 km novih avtocest. Ta številka dodatno potrjuje, da uspešno

• **Brežiški župan Jože Avšič**, ki se je med drugim zahvalil Dvorniku za pomoč pri gradnji mostu čez Savo in Krko v Brežicah, se je zavezal za več proračunskega denarja za Posavje in Dolenjsko. Ministru Šteru je predlagal učinkovito izboljšanje delovnih in bivalnih razmer policije v Brežicah in na meji.

uresničujemo začetno zamisel o gradnji slovenskega avtocestnega omrežja. Gradnji ceste v smeri proti Celju so dali prednost, ker je ta cesta prometno najbolj obremenjena. Obljubil je, da bodo še letos preplastili magistralo Ljubljana-Obrežje do Krške vasi, do koder naj bi iz Obrežja zgradili avtomobilsko cesto. To bodo zanesljivo začeli graditi leta 1997.

M. LUZAR

Črnomaljska občina dobila svoj časopis

Prva številka pred skorajnjim občinskim praznikom

ČRНОМЕЛЈ - Črnomaljski svetniki so po skrajšanem postopku sprejeli odlok o izdajanju glasila z "izvirnim" naslovom "Novice iz naše občine - informativni časopis občine Črnomelj". Glasilo naj bi izhajalo vsak drugi mesec oz. po potrebi, in sicer v začetku na dveh listih formata A4, v dvobavnem tisku in v nakladi 4.500 izvodov. Dobil je bo torej vsako gospodinjstvo v občini. Po prvih izračunih bo številka časopisa stala 160 tisoč tolarjev, denar pa bodo zagotovili iz občinskega proračuna. Izdajatelj, torej občinski svet, bo na naslednjih sej imenoval tudi petčlanski časopisni svet, medtem ko so za odgovorno urednico že imenovali ekonomistko Zdravko Čuk.

V razpravi so bila deljena mnenja svetnikov o tem, ali časopis v občini potrebujejo ali ne, deljena, vendar jih je večina menila, da so vse informacije, ki so doslej na razpolago, še vedno premalo, zato bo občinski časopis zelo dobrodošel. Župan je pojasnil, da ne gre za politični časopis, ampak za glasilo vseh občanov: le vsak drugi mesec pa bo izhajalo zaradi stroškov in ne zato, ker ne bi imeli vanj kaj pisati. Upajmo le, da bo jezik v novem časopisu lepši, bolj klen, kot je bil v obrazložitvi odloka o njegovem izdajanju.

M. B.-J.

Novo mesto ogroža dvomljiv sloves

Člani društva Novo mesto bodo letos oktobra pripravili simpozij z delovnim naslovom Mesto, vloga in pomen Novega mesta - Ne sme postati prestolnica slovenskega "juga"

NOVO MESTO - Člani društva Novo mesto, ki so se prejšnji torek zbrali na občnem zboru, so dali vrsto pobud, s katerimi bi radi izboljšali življenje v Novem mestu in dolenski metropoli vrnili dušo, saj ugotovljajo, da mestno središče počasi izumira, saj tam stanuje le še peščica ljudi, pa še te bi nekateri radi izgnali s širjenjem poslovne dejavnosti iz pritičij v višja nadstropja mestnih hiš. Večina dejavnosti društva bo letos usmerjena v oktobrski simpozij o Novem mestu.

Med pobudami, ki so jih na občnem zboru dali člani društva, velja omeniti: raziskovalno nalogo o sprehajalnih poteh Novega mesta, ki jo v okviru javnih del pripravlja Stojan Golob; pobudo Marjana Moškona za preprečevanje tranzitnega prometa skozi mestno središče, obnovitev Sokola

skoga oziroma Narodnega doma, ki je v takem stanju velika sramota za mesto, in izdajo knjižice "Kaj, kdo kje v novomeški občini", ki je nazadnje izšla leta 1983, in končno pobudo, naj bi društvo vzbudilo hitrejo obnovo drevoresa preko Marofa, ki danes ni več niti bleba senca svoje nekdanje podobe. Precej enotno je bilo tudi mnenje članov društva, da ne bi smeli dopustiti spremembe občinskih odlokov, ki v mestnem jedru dovoljujejo poslovno dejavnost le v pritičju, višja nadstropja pa so namenjena stanovanjem.

I. VIDMAR

POGOVOR O CESTAH - Razgovor državnega sekretarja Marjana Dvornika z ribniškim in potoškim županom je bil prvi iz vrste podobnih, ki jih bodo predstavniki ministrstva opravili v letošnjem letu s predstavniki občin. Kot so pojasnili na tiskovni konferenci, gre levji delež zasluge za to, da je bil prvi pogovor po sprejemu republiškega proračuna prav v Ribnici, republiškemu poslancu Benjaminiu Henigmanu. (Foto: M. L.-S.)

Za ceste več, kot kažejo številke

Projekt Zelena meja je prišel do Loškega Potoka - Ribnica je v državnem proračunu z dveva najbolj kritičnima trasama - Uspešen razgovor z Marjanom Dvornikom

RIBNICA - "Z razgovorom, ki smo ga imeli z državnim sekretarjem z ministrstva za promet in zvezje Marjanom Dvornikom, smo zelo zadovoljni," sta minuli petek popoldan povedala na tiskovni konferenci sklicani po končanem razgovoru župana občine Ribnica in Loški Potok. Za uspešen je razgovor, na katerem so se veliko pogovarjali tudi o izboljšanju prometne varnosti in nujnih ukrepov, označil tudi Marjan Dvornik.

Ribniški župan Jože Tanko je povedal, da je do razgovora prišlo na pobudo občin županov. Z odgovori državnega sekretarja Dvornika je bil zadovoljen, saj Ribnici obetajo nadaljevanje lani začetih del na magistralni cesti od križišča v Hrovači do Prigorice oziroma Dolenje vasi, v republiškem proračunu za letošnje leto pa sta sredstvi, namenjenimi za izdelavo projektno dokumentacijo in zemljišča, zaobsežni tudi obe najbolj kritični trasi v ribniški občini: regionalna cesta Žlebič - Sodražica, na kateri bodo še letos pričeli tudi z zemeljskimi deli, ter Gorenjska cesta, za katero bodo letos dokončali projektno dokumentacijo.

Župan Loškega Potoka Janez Novak je v razgovoru poudaril problem glavnih cest, ki pelje vzdolž cele občine v dolžini 30-ih kilometrov, lokalnih cest ter projekta Zelena meja. Poleg tega, da bi bilo potrebno regionalno cesto na nekaterih odsekih preplastiti, je kot problematično na cesti navdel ozko grlo skozi naselje Travnik ter odsek ceste od Trave do Podplanine, ki je zaprt za tovorni promet. Državni sekretar Dvornik mu je dal koristen napotek, kaj morajo narediti z gozdnim cestom, ki povezuje Loški Potok in Loško dolino, zadovoljen pa je bil tudi z njegovim pojasnilom, da je projekt Zelena meja letos prišel do Loškega Potoka.

Marjan Dvornik je v zvezi s tem povedal, da je v proračunu uspel

Ljubljansko pismo

"Denar vlada RS jemlje tam, kjer ga ne bi smela"

Zasebniki (po osebi) trikrat manj plačujejo v pokojninski sklad kot delavci

LJUBLJANA - Da našim pokojninsko-invalidskim sistematem že dolgo ni tako, kot "bi moral biti", že dolgo vemo, predvsem po zaslugi vlade, ki nam že lep čas dopoveduje, da bo prišlo do zloma gospodarstva, če država ne bo začela varčevati pri pokojninah in drugih "socialnih izdatkih" (kot da bi medenje sodile tudi pokojnine). Vendar ni nihče pričakoval, da bo vlada začela na račun pokojnin "varčevati" že v predvolilnem letu, ne šele po volitvah. Zgodilo pa se je prav to: državni finančniki so izračunali, da je možno prihraniti 6,5 milijarde tolarjev, če državni zbor ukine proračune pokojnin, t.j. če naj dopusti le sprotno rast pokojnin s plačami (in morda še z zakasnanim ugotavljanjem naraščanja življenjskih stroškov). Tako se je državni zbor tudi odločil, kar je sprožilo ostre proteste upokojenskih organizacij in, jasno, močno motiviralo ZLSD za izstop iz vladne koalicije.

Zdaj je jasno, da bodo februariske pokojnine takšne kot januarske, ne ve pa se še, za kolikšen znesek bo zmanjšana letna vsota pokojnin. Po vladnih ocenah naj bi se zmanjšala za okrog 32%, povprečno vsak

mesec za 1.500 tolarjev, medtem ko Vinko Gobec, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije, napoveduje, da bo država pobrala upokojencem precej več. Sam je prepričan, da je zakon sporen z vidika pravnega države in v nasprotju z ustavnim prepovedjo odvzemajo že pridobljenih pravic. Pravi, da upokojenci ničesar ne izsiljujejo, temveč le branijo vplačane, pridobljene pravice, ki da jih jih LDS z Drnovškom in SKD s Peterletom "ne le krije, temveč krije". Po njegovih računih so z odvzetim poračunom razlik in spremenjeno podlago za usklajevanje upokojencem "ukradli" 50 do 75 odstotkov mesečno pokojnine v letu 1996 oziroma bodo ti namesto 12 pokojnih dobili le 11,2 do 11,5 pokojnine. "Nisem pričakoval, da je v moji demokratični državi mogoče, da državna institucija vzame denar tam, kjer ga ne bi smela, to je upokojencem..." končuje predsednik ZDUS svoje ogorčeno pismo.

Tudi Jože Globačnik, predsednik DeSuSa, v ostrom tonu govori o pomanjkljivosti pokojninsko-invalidskega sistema. Takole pravi: "Nedopustno lahket je odnos do zagotavljanja dohodkov pokojninskega sklada. Nerazumljive so npr. razlike med zavezanimi za plačevanje prispevkov v sklad, saj je 605.000 delavcev plačalo po 31.428 SIT, 89.000 zasebnikov pa le po 11.611 SIT prispevkov mesečno (velja za leto 1994). Na različne načine, največkrat na račun plače v naravi, znižujejo osnovno za plačevanje prispevkov, neobvladana je siva ekonomija, pomanjkljiva je kontrola neplačanih prispevkov in obsežne so državne oprostitive plačevanja prispevkov."

VINKO BLATNIK

Krka od Vladivostoka do Strunjana

(Nadaljevanje s 1. strani)

STOLETNIKI - Županov predlog, da bi vsakega prebivalca novomeške občine, ki dočaka 100 let, imenovali za častnega občana, ni bil sprejet. To sicer ni nič čudnega, saj je predlog res, milo rečeno, nenavaden. Starost sama po sebi pač ne more biti edini kriterij za podelitev največje občinske časti. Vprašanje je tudi, koliko bi bilo takih častnih občanov in predvsem, kako in kje bi jim to čast podeljevali, kako bi ti to razumeli in dojeli in še kup drugih. Skratka, stvar bi bila precej mučna. Nenavaden pri pogorelem predlogu pa je to, da so bili tako rekoč vsi proti, opozicija in pozicija, na koncu razprave pa se je oglašil celo vodja županovega kabineta in bil prav tako proti temu predlogu. Župan pa je le molčal in si morda po Cesarjevo mislil: "Tudi ti, Brustus!"

PARTNERSTVO - Mengeš, kjer se je leta 1830 rodil Janez Trdina, je Novemu mestu, kjer je ta izvrstni slovenski pisatelj najdlje živel in ustvarjal, predlagal, da bi se občini spoprijateljili, da bi, kot so tem danes reče (Trdina že ne bi takov govoril), postali partnerski občini. Trdinovi Gorenjeni so sklep sprejeli 10. januarja, Trdinovi Dolenci pa na zadnji seji občinskega sveta 31. januarja. Soglasno, kar je za ta svet prej izjema kot pravilo! Občini bosta sodelovali na področju družbenih, kulturnih, turističnih, gospodarskih in športnih dejavnosti.

POKOPALIŠČE - Zaradi stiške na novomeških pokopališčih in zapletov z zemljiskem za novo pokopališče v Srebrničah so se pred časom odločili za razširitev pokopališča v Ločni, kjer je ureditveni načrt predvideval razširitev za 200 grobov, kar naj bi zadoštovalo za nadaljnjih 5 do 7 let. Vsa stvar bi stala 154 milijonov tolarjev. Ker so se sedaj menda le dogovorili, da bodo od denacionalizacijskega upravičenca za 850 tisoč mark odkupili zemljisko v Srebrničah, so ustavili izdelavo dokumentov in načrta za razširitev ločenskega pokopališča. Občina bo tako najmanj ob 2 milijona tolarjev, kolikor je na račun 4,5 milijona - toliko bi stala ta dela - že plačala. Ja, kaj hočemo, pokopališče je draga stvar!

**DOM OSTARELIH
VELIKO BREME**

ŠKOCJAN - Oskrbnina za starejše občane, ki bivajo v domu ostarelih pomeni za občinski proračun kar veliko breme, hkrati pa se včasih dogajajo nekatere nevšečnosti, saj starši na primer preprijejo kmetijo otroku, ki se zapije in ni sposoben plačevati drage oskrbine, zato breme pada na občino. Zaradi tega so svetniki določili župana, da preveri, ali obstajajo zakonske možnosti, da se občina knjiži na imetje le-teh.

SKUPŠINA ZŠAM

NOVO MESTO - Združenje šoferjev in avtomehanikov v soboto, 10. februarja, ob 18. uri sklicuje redno letno konferenco društva v Domu starejših občanov.

VALENTINOV PLES

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V soboto, 10. februarja, se bo ob 20. uri v restavracji zdravilišča začel Valentinov ples, na katerem bo igral ansambel Vikend plus. Vabljeni!

NOVO LETO V KITAJSKI RESTAVRACIJI

NOVO MESTO - Ob praznovanju kitajskega novega leta Hotel Krka vabi v svojo restavracojo od 13. do 20. februarja ob 15. ure dalje, kjer bo na pokušnjo kitajska hrana, spoznali boste lahko nade in običaje Kitajcev za njihov največji praznik v letu.

“PRILOŽNOSTNI ZDRAVNIK” V ŽUŽEMBERKU

ŽUŽEMBERK - V avli OŠ Žužemberk je bila v počastitev slovenskega kulturnega praznika v sredo, 7. februarja, prireditev, na kateri so se predstavili pjevski zbor in recitatorji, člani dramskega krožka pa so zaigrali Moliverovo komedijo Pričožnostni zdravnik. Na ogled je tudi razstava del dolnjih literatov, likovnih in tehničnih izdelkov učencev ter fotografij projekta CRPOV. Slavnostni govornik je bil dipl. inž. Slavko Gliha, direktor Kmetijskega inštituta Slovenija.

OBČNI ZBOR IN PLANINSKO PREDAVANJE

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi svoje člane v torek, 13. februarja, na redni občni zbor društva, ki bo ob 17. uri v prostorijah Dolenjskega muzeja, Muzejska ulica 7. Po zboru bo zanimivo predavanje z barvnimi diapozitivami z naslovom "S poti po Južni Ameriki". Predaval bo Marinka Koželj Stepic iz Ljubljane.

S. M.

118 preparatov v 256 oblikah. Na slovenskem trgu je Krka lani predstavila 11 novih zdravil v 16 oblikah. Program zelenih zdravil je dal na trg 3 nove izdelke, v drugih državah pa imajo registriranih 29 izdelkov, za 58 pa so registracijo obnovili; tudi program veterine je lani registriral tri nova veterinarska zdravila ter nov dodatek krmil za perutnino.

Prodajni rezultati so seveda močno podprtji z intenzivno razvojnoročevalno dejavnostjo ter naložbami, z katere je Krka lani dala kar 50 milijonov dolarjev. Največja lanska naložba je bila izgradnja razvojno-kontrolnega centra, obnovili so oddelki za proizvodnjo očesnih mazil, laboratorije za kemijo, posodobili so energetiko in začeli graditi objekt za predklinične raziskave; v Bršljinu so pred kratkim končali naložbo v proizvodnju veterinarskih izdelkov, ki je veljala 3,5 milijona dolarjev. Na Otočcu je Krka obnovila hotel Šport in restavracijo Tango, ki sodita hčeri Krka Zdravilišča, v Novem mestu pa hotel Krka. Tudi letos v Krki nadaljujejo naložbe, nujne za ohranitev položaja na tujih trighih in razvoju. Letos bodo začeli graditi nov tablettni obrat, ki

bo največja Krkina naložba in eden najmodernejših takih obratov na svetu; to naložbo naj bi končali do konca tisočletja.

Lani so v Krki na novo zaposlili 68 ljudi, predvsem z visoko izobrazbo, med njimi dva doktorja znanosti in tri magistre, in to v prvi vrsti za delo v marketingu in razvoju.

Za letos načrtujejo prodajo v višini 318 milijonov dolarjev in vodilni ljudje so prepričani, da bodo ta cilj ne samo dosegli, ampak se bo prodaja sušala okoli 350 milijonov dolarjev.

A. BARTELJ

SKD O UPOKOJENCIH

NOVO MESTO - Danes ob 18. uri bo v Vijoči dvojni mestne občine Novo mesto okrogla miza, ki jo z zgovornim naslovom "Mi smo za upokojence" pripravlja občinski odbor SKD Novo mesto. Gost na razgovoru bo Stefan Kociper, predsednik parlamentarnega odbora za delo, družino in socialne zadeve.

Od mostu do severne obvoznice

Kandijski most naj bi bil odprt maja, pravo prometno izboljšanje pa šele iz gradnje severne obvoznice

NOVO MESTO - V Novem mestu so trenutno v teku trije večji cestni projekti. Gre za sanacijo kandijskega mostu, dokončanje Seidlove ceste ter priprave na gradnjo severne obvoznice.

gimnazijo, postavili kovinske ograle po celi dolžini zgornjega kamnitega opornega zidu ter asfaltirali pločnike, kolesarske steze in dostopne poti.

Lani so za severno obvoznicijo sprejeli lokacijski načrt in plačali odškodnino za spremembno namembnosti zemljiskiča. Sedaj tečejo dejavnosti za pridobitev lokacijskega dovoljenja, kmalu naj bi izbrali izdelovalca projektov za gradbeno dovoljenje in izvedbena dela; poteka cenitev zemljiskič ter sklepajo sporazumno o nakupu zemljiskič, o odškodninah in nadomestnih gradnjah za objekte, ki se bodo morali umakniti novi cesti; gradnja bo prizadela okoli 50 lastnikov. Če bo moč številne težave rešiti sporazumno in ne bo bura sprožiti razlastitvenih postopkov, se bodo dela lahko začela jeseni. Gradnja novomeške severne obvoznice bo stala več kot milijard tolarjev.

Poleg dokončanja Seidlove ceste in obnove kandijskega mostu naj bi letos uredili še zavjalni pas na Kandijski cesti pri lekarni ter rekonstruirali del Kandijske ceste med Hadlovim vilom in križiščem v Žabji vasi.

Ko bo vse to narejeno, naj bi bila prometna gneča v mestu manjša, občutno izboljšanje pa pričakuje šele z gradnjo severne obvoznice in nove Šmihelske ceste.

A. B.

USPEŠNO ZAORALI V LEDINO LOKALNE SAMOUPRAVE - V soboto, 3. februarja, je imela občinska organizacija Združene liste Šentjernej občni zbor, ki so ga poleg številnih občanov udeležili tudi poslanca Sonja Lokar, predsednik območne organizacije Marjan Somrak in tajnik Jože Florjančič. Čeprav sta prišla občinska uprava in svet v lokalno samoupravo nepripravljena, je za njima kar uspešno leta, saj jim je v svetu uspelo po začetnih strankarskih peripetijah zadovoljno spoznamo, da delajo za kraj, umiriti. Za dobro občanov se bosta svinčnika ZLSD borila še naprej, stranka pa si je za letošnje leto zadala kar nekaj naloga, med drugim tudi ustanovitev mladega foruma, volilne aktivnosti in poletno srečanje članov na Gorjancih. Sonja Lokar je spregovorila tudi o izstopu stranke iz koalicije. "Večka razlika je, da se menjajo ministri zaradi Depale vasi, stanovanjske afere in podobno, ali pa zato, ker brani delavce. Po zborih stranke je bil odhod iz koalicije sprejet kot nujen, a odločilen korak, čeprav mnoge skrbi, kakšen bo sedaj naš vpliv. Če bodo volitve oktobra letos, je bil to že prvi korak v predvolilni kampanji," je rekla Sonja Lokar. (Foto: T. Gavzoda)

KRKINI ČASI - Na dobro obiskani novinarski konferenci na Otočcu je generalni direktor Krke Miloš Kovačič s sodelavci predstavil lansko poslovanje in Krkine načrte. (Foto: A. B.)

ZA PROSTOVOLJCE RDEČEGA KRIŽA - 1. februarja je Območna organizacija RK Novo mesto organizirala prvo promocijo skupnega projekta RK Slovenije in Belgije - konference širjenja znanj za prostovoljce RK. Njen namen je usposobliti in osvežiti znanja aktivistov za širjenje znanj otrokom v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah. Udeleženci konference so se seznanili z zgodovino gibanja RK, razvojem RKS, temeljnimi načeli in humanitarnimi pravimi. Poudarili smo, da je razlika med poklicnim in prostovoljnem delom predvsem v tem, da prostovoljec dela s srcem, kar občuti tudi tisti, ki je njegove pomoči delezen. Zato je tako obliko dela posebno pri mladih potrebno razvijati. Udeleženci so odšli v svoja delovna okolja z občutkom zadovoljstva in z mislijo: "Bistvo znanja je imeti ga in ga uporabiti!" (Dragica Nenadić - OORK Novo mesto)

OBČINSKI SEKRETARJI - Na "pregledu" dela občinskih sekretarijatov je Feliks Štrmole (pričevanje) predstavil dela in načrte na komunalnem področju. (Foto: A. B.)

Beograd v Suhih krajini ali šahovske krajevne skupnosti

Vprašanje, ali naj postane Dvor z enajstimi okoliškimi vasi na krajevna skupnost, je na zadnjih dveh sejah novomeškega občinskega sveta (bili sta v tednu dni) postal pravo politično vprašanje. Pravzaprav ne gre za to, ali KS Dvor ali ne, ampak za to, kako in po kakšni poti. Vladajoča večinska koalicija v občinskem svetu kot en mož zagovarja stališče, da bi moral svet (za to pa je potrebna spremembna statutarnega sklepa in s tem dvotretjinska večina) takoj omogočiti, da se Dvorjan in okoliške vasi izločijo iz sedanja KS Žužemberk in ustanovijo svojo. Nasprotna stran pa prav tako enoglasno takemu postopku nasprotuje in zahteva referendum, medtem ko pozicijo trdi, da je dovolj z anketami in na javnih zborih izražen interes za KS Dvor. Očitki z ene in druge strani so letali kot projektili.

V anketi so se prebivalci Dvora in enajstih okoliških vasi lani poleti z več kot 90 odst. izrekli za svojo krajevno skupnost. Tudi na septembrovem zboru krajjanov, ki se ga je udeležilo 63 od več kot 800 prebivalcev, so bili za 30; čeprav je res, da je bilo takrat slišati tudi nekaj mnenj, naj bi izvedeli referendum o tem vprašanju. Poleg tega so se prebivalci Ajdovca in okoliških vasi, ki tako kot Dvor sodijo v KS Žužemberk, na zboru izrekli, da bi, če bi ustanovili KS Dvor, oni hoteli ostati v KS Žužemberk.

Kaj pada so zadaj nečedne politične igrice in najbrž kalkuliranja oziroma tisto, kar se v "vi-

ne bez referendumsko ugotovljene volje ljudi. V burni razpravi je bilo slišati celo primerjave z odcepjanjem Slovenije od Beograda. Seveda je v suhokranjskem primeru Slovenija Dvor, Žužemberk oziroma tisti svetniki, ki hočejo na vsak način "preprečiti osamosvojitev", pa Beograd.

Kaj pada so zadaj nečedne politične igrice in najbrž kalkuliranja oziroma tisto, kar se v "vi-

• Kakorkoli že, referendum bo, in to kar na štirih referendumskih območjih: v Ajdovcu, na Dvoru, v Šmihelu pri Žužemberku in Žužemberku. Vprašanje se bo glasilo: Ali ste za to, da se na vašem referendumskem območju ustanovite krajevna skupnost? Referendum bo 17. marca, na dan sv. Jedrti, ki je tudi zaščitnica popotnikov. Naj varuje tudi take in drugačne referendumskie popotnike. Sicer pa star slovenski pregor pravi: Če ne prej, na sv. Jedrti dan topla sapica pripelja. Bomo videli, kakšna sapica bo na ta dan zapihala v Suhih krajini.

soki" politiki tako radi grejo: po Šahovskem vzoru preigravajo različne variante in ugotavljajo možne izide. To pa je v tem primeru ne samo smešno, ampak bedno, vsekakor pa nekaj, kar tako razumljen in izvajano politiko dela odbijajočo. Seveda so za normalno občutljivega v ne-strankarsko usmerjenega človeka take stvari mučne, stresne in odvratne.

Andrej Bartelj

Kratek stik zaradi zveze

Svetniki o ZSO, katere generalni sekretar je brez njihove vednosti postal črnomaljski podžupan

ČRНОМЕЛЈ - Pred časom je bila v našem časopisu kar prejšnja polemika med črnomaljskim županom Andrejem Fabjanom in podžupanom Vladom Starešiničem o novonastali Zvezzi slovenskih občin (ZSO), o imenovanju Starešiniča za generalnega sekretarja zveze ter o članstvu ali nečlanstvu črnomaljskih občin v njej. Končno so svetniki dobili tudi nekaj informacij o ZSO.

Svetniki so zvedeli, da je v osnutku statuta zveze zapisano, da zastopa občino v ZSO župan ali predsednik občinskega sveta oz. njuni namestniki. Za sprejem v zvezo mora občina izpolniti pristopno izjavu, članica pa postane, ko tako sklene predstavstvo zveze. Črnomaljska občina je že članica Stalne konference lokalnih skupnosti Slovenije-združenja slovenskih občin, sicer pa je povezovanje z drugimi občinami možno, če tako odločita dve tretjini navzočih članov občinskega sveta.

Svetniki iz LDS, DeSUS in ZLSD so menili, da je Zveza slovenskih občin precej strankarsko obarvana ter da so proti članstvu v njej, ker so že v združenju slovenskih občin. Če v zvezi že hočejo imeti Starešiniča za generalnega sekretarja, naj ga imajo, ne bo pa vključeval vanjo Črnomelj. Zdele se jim je skrajno neprimerno, da je

podžupan tako ignoriral občinski svet in župana, samovoljno odšel na ustanovni sestanek in predstavljal črnomaljsko občino. Slišati je bilo mnenje, da je šlo najbrž tudi za kršenje statuta občine. Po mnenju enega od svetnikov bi moral reagirati takoj, ko je župan prvič v časopisu zapisal, da je črnomaljska občina vstopila v ZSO brez njegove vednosti. Po njegovem je čudno, da je podžupan generalni sekretar, zveza pa bo še odločila, ali bo črnomaljsko občino sploh sprejela.

Do besede je prišel tudi podžupan Vlado Starešinič, ki je dejal, da je pri občinskem svetu narobe, da preveč hitro obsoja. "Na ustanovnem sestanku ZSO nisem sodeloval v imenu občine in če bivel, da bo takšna reakcija, ne bi šel zraven. V demokratičnem svetu je dovoljena iniciativa, ki se je tokrat rodila iz potrebe, ker se doslej občinam ni uspelo uspešno povezati nasproti državi. Gre torej zgoraj za iniciativo in svetniki bodo odločili, ali se bodo vključili ali ne. Sicer pa sem bil k ZSO povabljen in ne gre za moje osebno izživljanje," je dejal Starešinič, svetniki pa so soglasno sprejeli sklep, da se njihova občina začasno ne vključi v Zvezo slovenskih občin.

M. B.-J.

So potrdila obrtnikov ponaredki?

Tako so se spraševali svetniki, ko so razpravljali o načinu obračunavanja storitev v otroškem vrtcu - Za vse otroke naj veljajo enaka merila - Višje ekonomski cene

METLIKA - Metliški svetniki so se na zadnji seji zopet precej časa zadržali pri otroškem vrtcu, predvsem pa pri sprejemanju višje ekonomski cene v vrtcu in jaslih ter pri načinu obračunavanja plačila storitev. Po daljši razpravi so se strinjali z novo ekonomsko ceno, sprejeli pa so tudi sklep, da dosedanji način obračunavanja plačila ni spremljiv ter da naj zato do naslednje seje v vrtcu pripravijo nov način obračunavanja.

Po novem bo ekonomski cena v jaslih 38.735 tolarjev, kar je za dobrih 27 odst. več kot doslej, v vrtcu pa 25.098 tolarjev, torej za odstotek višja od prejšnje. Skok ekonomski cene v jaslih je tako velik tudi zato, ker je sedaj izračunana po dejanskih stroških, prej pa je bil del stroškov v jaslih vračen v ceno vrtca. Sicer pa bodo tisti starši, ki plačujejo najvišji prispevek, torej 55 odst. ekonomski cene, za jasli odsteli 21.304, za vrtec pa 13.804 tolarje, medtem ko je najmanjši prispevek 6.000 tolarjev.

Svetniki pa se še vedno niso sprajzni s tem, da najvišji prispevek poleg staršev z najvišjimi dohodki plačujejo tudi vsi obrtniki in brezposelniki. V jaslih je otrok s takšnimi starši šest (od tega 3 brezposelnih in 2 obrtnikov), v vrtcu pa 61 (12 nezaposlenih, 35 obrtnikov). V vrtcu zatrjujejo, da bi - izračunano po pravkar sprejet ekonomski ceni - dobili od staršev za skoraj 5 milijonov in pol tolarjev manj, če bi tudi nezaposleni starši in obrtniki plačevali po dohodku. Ta denar pa bi potem moral plačati občinski proračun. Svetnike je razburila predvsem opazka, ki je prišla iz

vrtca, češ da iz izkušenj vedo, da obrtniki prinesajo v vrtec potrdila o nizkem dohodku.

Svetniki so menili, da morajo biti merila za vse enaka, torej plačevanje glede na dohodek na družinskega člena. Predvsem pa

po njihovem mnenju vrtec ni ustavna, ki bi odločala, ali je potrdilo o dohodku verodostojno ali ni. In če vrtec meni, da potrdila niso resnična, mar to pomeni, da metliška davkarija izdaja ponaredke, so se vprašali svetniki. Župan je pojasnil, da bo vrtec kljub morebitni spremembni načina plačevanja storitev dobil enako vsoto denarja, kajti če ga ne bodo plačali starši, ga bodo primaknili iz občinskega proračuna.

M. B.-J.

VINIŠKE PEVKE - Prof. Mirko Ramovš je v Vinici predstavil drugega izmed sedmih delov knjige o slovenskem plesnem izročilu z naslovom Polka je ukazana. Zapis, kakršnega imajo po njegovi zaslugu belokranjski plesi, pa bi si zaslužile tudi pesmi. Nekaj so jih ob predstavitvji njegove knjige zapeli tudi pevke viniške folklorne skupine (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

STOŽIVKA IN STOŽER

ČRНОМЕЛЈ - V Mladinskem kulturnem klubu Črnomelj bo v petek, 9. februarja, ob 21. uri nastopila gledališka skupina Artikulator teatra Gromki iz Ljubljane. Tриje igralci bodo predstavili začnjeno zmes literature, igre, pantomime, cirkuskih in artističnih točk, ki so jih dali naslov Stoživka in stožer.

BELOKRANJSKA PREJA

LJUBLJANA - Društvo Bela krajina iz Ljubljane priredi v soboto, 10. februarja, ob 20. uri v kavarniških prostorih hotela Slon tradično kulturno-zabavno prireditve Preja 96. Nastopili bodo tamburashi iz Dragatuša, gostja bo prva slovenska vinska kraljica Lidiya Mavretič, za ples in dobro vojlo pa bo skrbel ansambel Praprotnik s pevko.

GINEKOLOŠKO PREDAVANJE

ČRНОМЕЛЈ - Tukajšnja kmečka svetovalna služba Črnomelj organizira ginekolosko predavanje v torek, 13. februarja, ob 19. uri v osnovni šoli Dragatuš v četrtek, 15. februarja, ob 18. uri v gostišču Vlašč v Dolencih. Predava bo ginekologinja dr. Gorana Melinček-Pavlovič.

V Semiču predlagajo samoprispevek

S petletnim samoprispevkom bi lažje dogradili prizidek k osnovni šoli, modernizirali lokalne ceste in postavili zapornice na železniškem prehodu v Rožnem Dolu

SEMIČ - Odkar je nastala semiška občina, je bilo večkrat slišali predloge, da bi morali za najpomembnejše naložbe razpisati samoprispevek, sicer vsaj še nekaj let ne bodo kos posodobitvam. Za prvo sejo občinskega sveta v letošnjem letu so tako pripravili predlog sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za naložbe v šolstvu, modernizacijo lokalnih cest in postavitev zapornic na železniškem prehodu v Rožnem Dolu.

V Semiču so izračunali, da bi referendum lahko pripravili v prvi polovici leta, tako da bi z deli pričeli še letos ali v začetku prihodnjega leta. Če se bodo torej za referendum odločili, potem bodo prebivalci semiške občine pet let plačevali 1,5 odst. od neto plača, dohodka, pokojnini ali katastrskega dohodka. Vsi tisti, ki imajo v občini stanovanjske ali počitniške hiše, ne pa tudi stalnega bivališča, pa naj bi plačali enkrat na leto 10 odst. povprečne meseč-

nega objekta in strojne opreme programa "žaga" so nato prodali zasebnemu podjetju Žaga Žora, ki je zaposlilo 14 delavcev. Vodstvo Lesa je zaradi prezadolženosti poskušalo obveznosti podjetja rešiti z uvedbo postopka prisilne poravnave, a

delavcev Lesa se jih je prezaposlilo 148. Vodstvo Lesa je zaradi prezadolženosti poskušalo obveznosti podjetja rešiti z uvedbo postopka prisilne poravnave, a

prišlo je že do rubeža strojev, ki so jih imela v najemu novo ustanovljena podjetja. Da bi se temu izognili, so se v Lesu odločili za stečaj.

M. BEZEK-JAKŠE

31. MARCA VOLITVE V METLIŠKIH KS

METLIKA - 31. marca bodo v vseh krajevnih skupnostih v metliških občinah na običajnih 23 voliščih neposredne volitve predsednikov in članov sveta KS. Izvoljeni bodo tisti, ki bodo dobili največ glasov. Kandidate lahko predlagajo politične stranke in volilci, slednji bodo s podpisovanjem ali na zborih volilcev. Zbore volilcev bodo morali sedanj predsedniki svetov KS sklicati od 24. februarja do 5. marca, 6. marca do 19. ure pa bodo pri občinski volilni komisiji morali vložiti vse kandidature. Komisija bo ugotovila skladnost kandidatur z zakonom ter na krajevno običajen način objavila razglase.

O PREHRANI PRAŠIČEV

ČRНОМЕЛЈ - V sredo, 14. februarja, bo ob 9. uri v sejni sobi občine Črnomelj predavanje o prehrani prašičev. Predaval bo specialista za prašičerejo Zdenka Kramar iz Kmetijskega zavoda Novo mesto.

M. B.-J.

Sprehod po Metliki

BIFEJU BREZA V LJUBLJANI pravijo tudi "belokranjska ambasada", kajti tam se zbirajo v Ljubljani živeči Belokranjci. Pa k Toneti Graahu ne hodijo samo pit, temveč tam tudi sestankujejo. Najštevilnejša sestanek je ob takih in, kar je najbolj zanimivo: v Ljubljani so tako Črnomalci kot tudi Metličani predvsem Belokranjci. Zdraharstva, ki je tako značilno za sončno stran Gorjancev, doma ne pozna. "Tu smo se uspešno dogovorili že za marsikatero akcijo, tudi za letosnjem prej, prireditev, ki že vrsto let razveseljuje ljubljanske Belokranjce," pove Mirko Jelenič, sicer generalni sekretar slovenskega Rdečega kriza. "Pa tudi za predstavitev moje nove knjige," pristavi lonček Jure Šterk, svetovni proroshč.

V KLINIKI CINIZMA NA VAŠEM KANALU so se pričeli pojavljati tudi Belokranjci. Metliški hudobne Matjaž Rus je zbral okrog sebe delovno ekipo, ki jo sestavljajo Maja, Peter, Luigi ter vrsta metliških mladincov. Do zdaj so obdelovali v glavnem turistične teme, in sicer tako prepričljivo, da je kar nekaj ljudi pridelovali verjeti, kako so Metličani zgradili jezer oziroma kako trapti so, da se mečejo na Primosten Kolpo sred zime.

PODZEMELJSKIM SOLARJEM MED ZIMSKIMI počitnicami ne bo dolgačas, saj pripravlja šola vrsto športnih in drugih dejavnosti. Marsikdo se bo tudi odločil priključiti se aktivnostim, ki jih načrtuje za ta čas metliška Ljudska knjižnica.

Črnomaljski drobir

KOPINA - Adlešičani so lahko kar veseli, da bodo dobili ob občinskem prazniku kopino kot ekološko grajo. To priznanje v negativnem smislu je namreč v obliki umetniškega dela znanega in priznega črnomaljskega akademika kiparja Jožeta Vrščaja. Če bodo kipek dali na dražbo, bodo gotovo iztržili dovolj denarja, da bodo lahko redno plačevali odvod smeti z vaškega pokopališča.

PROMET - Po eni strani se voziki jezijo, da je po cestah v Beli krajini preveč policistov, kontrol, ustavljanj, po drugi strani pa je po besedah župana Fabjana prvi mož črnomaljski policist osupnil, ko mu je predlagal, naj ob koničah, zlasti okrog 14. ure, na najbolj zatrpanih krizičnih v mestu policijski stomi pomagajo urejati promet. Prav bi bilo, če bi s tem policisti začeli čim prej, da se ne bo še kateremu Črnomalcu zgodilo tako, kot se je tistemeno meščanu, ki je potem, ko mu je bilo dovolj piskanja in zavojev, začel sam urejati promet v enem od ozkih mestnih gril.

VOŽNJA - V odkolu o urejanju cestnega prometa v naseljih črnomaljske občine je člen, ki pravi, da je v župančevi Kidričevi ulici - v obreh sta osnovni šoli učenje vožnje z motorimi vozili prepovedano od 7. do 8. in od 11. do 14. ure. Torej takrat, ko je na cesti največ otrok, avtomobili avtošol, ki vožijo najbolj po predpisih, ne smejo priti bližu, medtem ko ostali vozniki lahko divijo, kakor in kolikor jih je volja.

Semiške tropine

GREHI - Semičan se je ob nedavnem obisku ministra za notranje zadeve Andreja Šterja izpris s predlogom, naj bi imeli v Semiču policiste, ki bi poznavali domačine in domačini njih. Tako bi si lažje pomagali med seboj. "Tudi jaz grem raje k spovedi k svojemu župniku, ki me že pozna in mu lahko povem le polovic grehov, za drugo polovico ve župnik že sam," je dejal Semičan.

CESTA - V Semiču imajo še en (skoraj) neresljiv problem. Ne vedo, kako naj s kolikor toliko znosnimi stroški zgradijo cesto od Strekeljeva proti Jugorju, ko pa je na cesti od kamnoloma, iz katerega vozijo pesek, najprej dovoljen osni pritisk 8 ton, potem 6 ton in na koncu le še 4 tone. Zaradi tega bodo morali peljati pesek dvakrat namesto enkrat, če pa bodo tovorjaki težji, kot je dovoljeno, bodo ob cesti že stali policisti s tehnircami.

MIŠELOVKA - Na Krvavčjem Vruhu imajo cestno "mišelovko". V vinogradu pod ostrom ovinkom se je namreč znašel že marsikater voznik, med njimi tudi nekaj taričnih, ki poti niso poznali, ob cesti pa ni prometnega znaka, ki bi jih opozoril na nevarnost. Vaščanom ostanja le dvoje: da vztrajajo, naj pristojni uređijo ovink in ga primerno označijo, ali pa organizirajo nekakšno vaško stražo za reševanje ljudi in vozil iz "mišelovke".

ČRНОМАЛЈСКИ ŽUPAN RAZPISAL VOLITVE

ČRНОМЕЛЈ - 22. januarja je imel črnomaljski župan Andrej Fabjan pogovor s predstavniki krajevnih skupnosti o volitvah v svete krajevnih skupnosti, ki jih je razpisal za 14. aprila. Posebnih zadržkov ni bilo, zato v občini upajo, da bodo priprave na volitve in same volitve potekale po rokovniku, ki ga je sprejela občinska volilna komisija. V svetih KS - 5 do 9 članov. Volitve bo vodila občinska volilna komisija, ki bo imenovala volilne komisije v KS, določila volišča in volilne odbore. V KS pa bodo morali najprej evidentirati kandidate za člane sveta, 9. in 10. marca pa bodo zbori občanov.

Stanovanjska afera še ni dobila epiloga

Vanjo vpleteli tudi kočevski župan Janko Veber

PRESELITVE - Kočevska občinska služba za stanovanjske zadeve, ki je dolga leta domovala v mnogim dobro znani in večkrat obiskani stavbi na Ljubljanskem cesti ob pošti, se je pred nedavним preselila v stavbo kočevske občine. Zaradi dogovora o razdelitvi prostorov v stavbi med občinsko upravo in republiško upravnou enoto so večino preselile v stavbi že opravili. Tako so se inšpekcijeske službe že lani preselile v bivšo stavbo Avto buma, kjer je svoje nove prostore dobili tudi javni tožilec. Nekaj preselitev se še obeta, že sedaj pa se ve, da je najdebeljši konec v preselitvah potegnilo okrajno sodišče v Kočevju.

Mirtovski šratelj:

"Sem slišal, da je ljubljanski župan iz sredstev reprezentance porabil samo za preurepitev svoje pisarne toliko, kot znašajo širje letni proračuni občine Osilnica. Naj se ve, kaj je Ljubljana in kaj Osilnica!"

Ribniški zobotrebci

MLADI IN HIŠE - V zadnjih nekaj letih je klub težkim gospodarskim razmeram in veliki brezposelnosti v občini kar nekaj mladim družinam uspelo postaviti hiše. Temu se ni pretirano čuditi, saj ima skoraj vsak pravi Ribničan svoj košček zemlje ali gozda. Prav tako je med tradicionalno vzgojenimi Ribničani močno v navadi pomoč staršev mladim pri njihovem prostovoljnem ali pa tudi "prisilnem" dokazovanju, da so dobri gospodarji. V duhu tekmovalnosti, začinjene tudi s kančkom zavisti (po pravilu: "če ima sosedov, bo imel tudi naš") pa mladim v Ribnici uspeva, da si postavijo hiše, še predno se poročijo. Tako tudi danes še niso mogoče reči, da ne velja več, kar so govorile že naše babice, "da se je z Ribničanom dobro poročiti".

OBLETNICA - Po skoraj letu dne Anton Šmale iz Dolenjih Lazov pri Ribnici še vedno bije svoj boj proti občinski upravi. Še vedno bolj ali manj redno prihaja v stavbo ribniške občine, kjer po hodniku razvrsti po tleh zajeten šop listin, ki zadevajo njegovo zemljo in izpričujejo vse postopke in spore, ki jih je v zvezi z njim imel. Marca bo minilo leto dni, odkar je pričel s svojim nenavadnim protestom, za katerega pa se že dolgo nihče več ne zmeni, ker menda vse nepravilnosti, ki jih očita nekdaj in sedanjih občinskih uprav ter sodiščem, obstajajo "le v njegovih glavi".

NOVA PRIDOBITEV

LOŠKI POTOK - 1. februarja je začela obravnavati nova restavracija v prenovljeni menzi nekdanjega obrata Rika v Malem Logu. To je nova poslovna enota gostilne "Pri Kapcu." Trenutno bo obravnavala samo v dopoldanskem času, nudili pa bodo malice in kosa, kar bo zlasti dobrodošlo turistom in poslovnežem.

Laški sel

PROSTOVOLJNI TABOR - Center za uravnoteženi razvoj "Vitra" Cerknica bo letos tudi v občini Velike Lašče v eni izmed vasi organiziral mednarodni prostovoljni delovni tabor. Lani je Vitra organizirala tri take tabore, v laški občini pa ni bilo nobenega, ker so Laščani ponudbo zaradi pomanjkanja denarja odklonili, medtem ko so jo za letos sprejeli.

TAJNI SKD? - Pred kratkim je bil v Velikih Laščah sestanek stranke SKD. Vabila nismo dobili (je bil sestanek tajen?) in tako smo zvedeli le, da sta se ga udeležili tudi državni sekretar v ministerstvu za promet Marjan Dvornik in poslanec v Državnem zboru Benjamin Heningman iz Ribnice.

ZDAJ GOSPODARJO SAMI - Lani je imela laška občina svoj žiro račun pri upravni enoti mesta Ljubljane in nanj so prihajala plačila za občino in iz njega so Ljubljanci tudi izplačevali. Zdaj, od nowega leta, pa vse to opravljajo Laščani sami.

podružnične šole v Livoldu Nataša škulj, ki je bila edina na prvotnem spisku dobitnikov stanovanj, ki sploh nima stanovanja, po pritožbi, da je dobila premajhno stanovanje, na koncu ostala celo brez stanovanja. Svetnik njeni pritožbi za dodelitev večjega stanovanja namreč niso ugodili, hkrati pa so ji celo že dodeljeno stanovanje odvzeli in ga dodelili dr. Jožici Boldan, ki se je pritožila, ker po prvotni razdelitvi stanovanja ni dobila.

Ker so bila stanovanja razdeljena v skladu s pravilnikom, občinskim svetnikom menda ni preostalo nič drugače, kot da so vse kandidate za najem službenih stanovanj pozvali, naj resno razmislijo o svoji odločitvi, da bi našeli službeno stanovanje, če že imajo rešen stanovanjski problem. Stanovanja so zato opredelili za službena, vendar pa jih kot takšna niso mogli razdeliti, ker so nekateri poslanci vztrajno zavračali pravilnik o razdelitvi službenih stanovanj, ki ga je pravilno tedanj izvršni svet. Spodeljeti jim je tudi poskus, da bi stanovanja prodali ali oddali v najem kot profitna, saj so bila stanovanja precenjena.

Nekaj stanovanj je sicer uspel razdeliti, tri stanovanja na TZD 12-18, ki se jim je po obnovi stavbe na TZD 10 pridružilo še sedem stanovanj, pa so ostala prazna skoraj vse do začetka letosnjega leta. Z razdelitvijo teh stanovanj na podlagi aprila lani sprejetega pravilnika o oddaji službenih stanovanj bi se pred leti vzpodobjena stanovanjska afera v Kočevju po vseh pravilih moralna s tem zaključiti - zgodilo pa se je ravno obratno! Dolgo pripravljeni in težko pričakovani pravilnik je namreč padel že na svojem prvem izpitu: v njem ni varovalke, ki bi onemogočila tistim, ki imajo stanovanjski problem že rešen z lastniškim stanovanjem, da bi dobili tudi službena stanovanja. Zgodilo pa se je ravno to, kar sicer ne bi bilo tako hudo narobe, če med prosilci za službena stanovanja ne bi bili tudi takšni, ki pravzaprav nimajo niti najemniških stanovanj. Tako pa se je celo zgodilo, da je vodja

M. LESKOVŠEK-SVETE

Svetlejši časi Črneg potoka?

DRAGA - V tem letu se obeta Črnuemu Potoku cestna povezava s Slovenijo, ne da bi morali prehajati preko hrvaškega ozemlja. Da bi se to uresničilo, si veliko prizadevajo rojaki, ki žive izven kraja. Tako so lani pripravili srečanje, ki se ga je udeležilo preko sto nekdanjih vaščanov ali svojcev. Pripravili so majhno razstavo, ki priča o nekdanji živahnosti, ki je vladala v tej vasi. Danes tu živi še kakih 30 ljudi, in ena sama mlada družina. Te dni so izdali promocijsko razglednico, katere avtor je dr. Anton Lavrič, založil pa jo je vaški odbor.

A. K.

• Zavedati se svojega neznanja je velik korak k znanju. (Disraeli)

Ponikovci urejajo svojo vas

Urejeno vaško središče bodo svečano odprli že maja, za vaški praznik

PONIKVE PRI DOBREPOLJU - Kristino El Shawish, rojeno Lenarčič, poročeno s Palestincem, so junija letos, ko so volili odbor vaške skupnosti Ponikve, izvolili za predsednico odbora. V prejšnji občini Grosuplje so bile Ponikve samostojna krajevna skupnost, domaćini pa so vedno kritizirali, da ni nič narejenega. Zdaj je krmilo odbora vaške skupnosti prevzela ženska in središče vasi že dobiva novo podobo.

"V sodelovanju z arhitektom iz Grosuplja in pristojnimi organi smo sklenili najprej urediti vaško središče Ponikve, kjer bodo tudi v bodoče potekale vse glavne krajevne prireditve od pustovanja in gasilskih vaj do zborovanj itd.", pravi predsednica Kristina.

Na tem prostoru, ki meri 3600 kv. m, je bila nekdaj kapelica sv. Florjana, zaščitnika vasi, ki so jo leta 1952 zaminirali; vaška mlaka, urejena 1938 in zasuta 1970, vaška lipa in še kaj. Prostor, ki je bil do sile last SLP ("komunšna" mu pravijo domaćini), so najprej pridobili spet v vaško last. Septembra so začeli prostor urejati in so

upoštevali že večletno željo nekdanjega domaćina, da bi spet postavil kapelico sv. Florjana.

Kristina El Shawish

Krajani proti odlagališču v Šahnu

V krajevni skupnosti Ivan Omerza so prepričani, da je v kočevski občini še dovolj lokacij, ki so za to primernejše - Predlagano lokacijo so zavrnili že drugič

KOČEVJE - Minilo sredo je bila v krajevni skupnosti "Ivan Omerza" javna obravnavna osnutka ureditvenega načrta za novo medobčinsko odlagališče komunalnih odpadkov v Šahnu. Po zatrdirilih izdelovalca projekta bi bilo odlagališče zgrajeno v skladu z najsoobnejšimi spoznani o ravnjanju s komunalnimi odpadki, kljub temu pa so krajanji z bolj ali manj tehnimi obrazložitvami predlagano lokacijo odlagališča zavrnili.

Željko Blažeka z Inštituta za ekološki inženiring iz Maribora je v predstaviti izsledkov raziskave in idejnega projekta nove deponije, ki so ga pripravili v sodelovanju s podjetjem Populus iz Ljubljane, povedal, da je celotno področje na predlagani lokaciji v Šahnu brez tehniskih prelomov ter da so tla nepropustna. Dodatno bi jih zaščitili še s posebnimi folijami, položili bi drenaže in ure-

dili odplinjanje, izcedne vode pa bi lovili in prečiščevali. Gradnja deponije bi potekala v več fazah. Tako urejena deponija bi zadoščala za potrebe kočevske in ribniške občine za obdobje 30-ih let.

Stanko Nikolić

Zgodnji turisti

Turistično društvo Kostel pozimi ne spi

FARA - Turistično-športno društvo Kostel je že ta mesec pripravilo bogat program dela, pravi njegov predsednik dr. Stanko Nikolić. Tako so 6. februarja v prostorij Ljubljanske banke odprli razstavo fotografij članov fotokluba družine Fuji, ki bo trajala ves februar, posvečena pa je slovenskemu kulturnemu prazniku.

V okviru akcije za urejeno okolje so 2. februarja organizirali dobro obiskano predavanje "Urejanje vrta", na katerem sta predvajali inženir Marko Mikuleč iz Arboretuma Volčji Potok in inženirka Ljuba Turk-Šega iz Kočevja.

V petek, 16. februarja, pa bo ob 17. uri v prostorih osnovne šole v Fari predavanje o zdravi prehrani, spremljano z matičnimi šolami tudi različne programe za pridobitev izobrazbe. Trenutno imajo 10 šolskih oddelkov in 7 tečajnih oblik oz. usposabljanj, v katere je vključenih 410 slišateljev in tečajnikov. Med temi jih 75 prihaja od zavoda za poslovanje iz Kočevja in Ribnice. Med programi, ki jih nudijo, so kljub temu da jih izvajajo že nekaj let, še vedno zanimivi predvsem programi za pridobitev poklica prodajalec oz. trgovski poslovodja ter jezikovni tečaj. Solanje potrebnih kadrov bo po zagotovilih kočevskega župana Janka Vebra občina tudi sofinancirala.

POGOVOR O ODLIČNOSTI JEZIKA - V počastitev kulturnega praznika je Klub prijateljev Miklove hiše pripravil v petek, 2. februarja, v Miklovehi v Ribnici pogovor s slavistko in prevajalko Bogdano Herman o odličnosti jezika. Z navajanjem primerov iz vsakodnevne življenja ter analiziranjem odgovorov na zastavljeni vprašanja udeležencem razgovor je Hermanova postopoma obrazložila vsa stilska pravila in pravine, ki prispevajo k odličnosti jezika. Ob tem je poudarila, da je zelo pomembno poznавanje snovi, o kateri govorimo. Seveda pa je važno tudi to, da nastisti, kateremu govorimo, razume. Namen razgovora, ki mu je prisostvovalo nepričakovano veliko število udeležencev, pa je po besedah Hermanove predvsem ta, da bi ljudje jezik uporabljali odgovorno, ga poučevali in bogati.

J. P.

TO ZIMO DRAGE CESTE

VELIKE LAŠČE, DOBREPOLJE - To zimo je tudi na območju občin Velike Lašče in Dobrepolje zapadlo precej več snega kot minula leto pa tudi ledu na cestah je bilo več. Kljub temu so bile občinske in krajevne ceste kar dobro vzdrževane in vedno prevozne. To pa hkrati pomeni, da so v občinah že doslej porabili skoraj ves denar, ki so ga načrtovali za zimsko vzdrževanje cest v občini. Tako sta povedala tajnica občine Velike Lašče Jerica Lovšin-Tomšič in dobrepoljski župan Anton Jakopič, ki je dodal še, da se lahko zgodi - če se bo taka zima nadaljevala - da bodo predvideni denar za vzdrževanje cest v vsem letosnjem letu porabili že kar za zimsko službo.

OBČINA NA VIŠJEM

DOBREPOLJE - Občinska uprava se je pred tedni preselila iz pristojnega občinske stavbe v prvo nadstropje. Seveda je prav, da je šla na višje, še bolj prav pa bi bilo, če bi to oznanila na vratih prejšnjega utesnjenega prostora, da bi občani vedeli takoj, kje je.

J. P.

Zaradi slabih izkušenj in težav, ki jih imajo s sedanjim smetiščem v Mozlju, so krajani o povedanem podvomili. Vedeti so hoteli, kdo jim lahko zagotovi, da bo odlagališče res zgrajeno tako, kot zahteva stroka in predvideva projekt, in ne polovičarsko na škodo okolja in ljudi, kot je to na Kočevskem v

• Glede same lokacije so krajani izrazili prepričanje, da je v kočevski občini še dovolj lokacij, ki so primernejše kot predlagana, ki je v neposredni bližini naselja. Udeleženci dobro obiskane javne obravnavne so ob tem tudi povedali, da so predlagano lokacijo v Šahnu, že pred štirimi leti zavrnili, da pa se nič ne od politikov na tedenji občini za to ni zmenil. Ker je v nenaseljenem delu Roga na Riglu še ena primerja lokacija, so vztrajali, naj se najprej razširiše še ta in šele potem odloča.

navadi. Menili so, da so širje milijoni mark, kolikor bi izgradnja deponije stala, za kočevske občine prevelik zalogaj, in se zato vprašali, za koliko bi se v tem primeru podražila stana, ki že sedaj ni zanemarljiv strošek.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KONCERT V ŠKOCIJANU

ŠKOCIJAN PRI TURJAKU - Božično-novoletni koncert je bil v nedeljo, 28. januarja, popoldne v Škocijanu pri Turjaku. Na njem sta nastopila ženski pevski zbor KUD "Marij Kogoj" s Turjakom pod vodstvom Olge Jež in moški pevski zbor KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč pod vodstvom Jožeta Gačnika. Koncert je bil organiziran v dobrodelne namene, saj so izkušček namenili za popravilo cerkev v Škocijanu in na Železni.

Pust na Robu

Na pepelnico kropijo pusta in dele njegov zapuščino

ROB PRI VELIKIH LAŠČAH - Pustni običaj v Robu je zelo skromno omenjen v knjigi Nika Kureta "Praznično leto Slovencev", namreč, "da pri načinu šemljnja naletimo tu in tam na ostanke prav starih navad. Tako se okoli Roba napravijo kar v bele prte, če ni starih cunj pri roki". Tone Ivančič z Roba je o pustovanju povedal naslednje:

Že po tradiciji je zadnja leta ali desetletja glavna pustna prireditve na pepelnico sredno. Takrat med šihtom naredijo pustu v Hoji na žagi in ga po šihtu prinesajo v Škrabčeve gostilno. Tja ga hodijo ljudje kropiti in vsak kropilec da za liter ali več običajno denarnega prispevka, ki ga po končani pustni prireditvi "splanirajo" tudi

<img alt="Portrait of

Obračun z lovci na Malem Hudem?

Krajani, ogorčeni, ker nekateri ivanški lovci streljajo vseprek, na vse živo, posebej pa njihove pse, so odločeni narediti konec tej strahovladi lovcev - Peticija

IVANČNA GORICA - "Ko smo bili še v bloku, sva otrokom obljuhila, da bodo lahko imeli psa, ko se preselimo v hišo. Vsi smo bliželi navezani na poldrugo leto staro psičko Nine in 5 mesecev starega mladička Reksa, ki sta ju včeraj dopoldne (24.1., ob 8.30), ko sem ju odpeljal na sprehod približno 100 metrov od hiše, brezobzirno ubila lovca Jože Ovenc, po domače Perčun iz Stranske vasi in Stane Špaj iz naše vasi. Dobro sta poznala naša psička, saj je Ovnov pes večkrat prihalil k nam," je ogorčeno pripovedoval 42-letni Ivan Motnikar z Malega Hudega 23 a pri Ivančni Gorici.

Zena Vlasta doda, da je krvočna smrt hišnih ljubljenec posebej prizadelo 11-letnega sina Matjaža, ki je astmatik in je dobil verjetno zaradi šoka napad, zato sploh ni mogel v šolo. 18-letni Izidor sicer kot odrasel fant nekoliko laže prenaša bolečino, zato pa nič manj ne obsoja takega okrutnega izživljanja lovcev nad domačimi živalmi. Vsi pa vedo našteti še vrsto imen krajancov, ki imajo podobno bridle izkušnje z nekaterimi ivanškimi lovcem, posebej z že omenjenima. Tako, kot sta kar iz avta in to s šibrami(!) streljala na psičko, ki sta se brezskrbno podla in igrala na njivi v naselju, sta počela že večkrat. Oče Ivan prizna, da se je ustrašil za svojo kožo in se je umaknil v hišo. Toda ko so Motnikarjevi slišali, da se je strejanje poleglo (domnevna varuhova ljudi pred steklino sta v živali izstrelila kar 7 strelov!), je bil Vlastin oče Franc Hegler tisti, ki je prvi odšel na okravljeni sneg pogledati, kaj se je zgodilo. Lovca sta prerezetana psička pustila ležati

potem ko se je obstrelen, hudo ranjen z zadnjimi močmi privleklo domov. Psi teh lovcev se pa lahko sprehabajo po vasi in za nameček še obgrizejo kakšnega otroka, pa jim (lovcem namreč) nič ne more. Krajani pravijo, da tudi

• **Ogorčeni krajani so sklenili, da bodo naredili konec takemu nastopaškemu, šerifovskemu obnašanju ivanških lovcev z zbiranjem podpisov, da bi odgovorni ukrepali zoper lovec, ki se ne zavedajo, da je oranje lahko hudo nevarna igrača.**

zato, ker imajo lovci potuho pri policiji.

PAVEL PERC

DRUŽINA MOTNIKAR - Družinski člani Vlasta, Ivan, Izidor, posebej pa Matjaž so še pod vtičom kritega poboja hišnih ljubljenec Nine in Reksa. Podobno kot drugi prizadeti krajani so odločeni iti v tokratnem obračunu z okrutnimi lovci do konca. (Foto: P. P.)

Zgodovinski spomin na trpljenje

Izgnanci prosijo za pomoč pri postavitvi zbirke

SEVNICA - Letos jeseni bo minilo 55 let od izgonu Slovencev na trnovno pot izgnanstva. Zato bi vsaj dodelj radi sevniki izgnanci (vsej je v občini še živih več kot 1200) na sevniskem gradu s pomočjo sevnische zvezde kulturnih organizacij postavili spominsko zbirko žrtv vojnega nasilja - izgnancev iz obdobja 1941 - 1945, ki se povezujejo v krajevni organizacijah Društva izgnancev Slovenije Bučka, Boštanj, Krmelj, Sevnica in Šentjanž. Lani so izgnanci v sevniski občini dobili od te občine 140.000 tolarjev za delo. Številnim članom so pripomogli, da so pridobili in zbrali potrebno dokumentacijo za uveljavljanje pravic iz zakona o žrtvah vojnega nasilja.

Na raznih srečanjih so izgnanci poudarjali, da jim ne gre le za materialno, glede na možnosti slovenske države bolj simbolično odškodnino; vsaj toliko so zainteresirani, da se ohrani zgodovinski spomin na trpljenje naših ljudi, na grobove izgnancev na tujem in na mnoge posledice pri preživelih. Koordinacijski odbor DIS Sevnica, ki ga vodi Jože Bogovič in povezuje že omenjene krajevne organizacije v občini, se je že lani močno zavzemal za ureditev spominske zbirke. Zanje naj bi po lanskih predračunih potrebovali vsaj 700.000 tolarjev. Če že v začetku ne bi mogli v celoti urediti prostor in postaviti celotne zbirke, bi se je lotili postopno, mogoče brez video opreme, so menili v vodstvu KO DIS Sevnica konec maja lani, ko so zaprosili za namenska sredstva za zbirko iz občinskega proračuna župana Jožeta Peternela in predsednika občinskega sveta Martina Novšaka. Tokrat so krog naslovnikov razširili še na vodjo družbenih dejavnosti Jožeta Maurerja in tajnika občine Zvoneta Košmerla.

P. P.

Mlekarna bo očistila Stičnico

V Stični obljudljajo, da že jeseni ne bodo več onesnaževati potoka Stičnica, kjer so nekoč živel celo raki, zdaj je pa to industrijski kanal - Pobuda Zelene alternative

IVANČNA GORICA - Mlekarna Stična bo, po besedah vodje Stanka Podržaja, do letošnje jeseni že rešila problem onesnaževanja potoka Stičnica in mu povrnila življenje od samostana do izliva v potok Višnjica. Podržaj je pretekli četrtek na seji odbora Zelene alternative v Ivančni Gorici namreč povedal, da je kanalizacija že narejena do mlekarske in letos se bodo nanjo tudi priključili.

Mlekarna dnevno porabi okrog 40 m³ vode, odplake, pretežno razne organske materije pa spušča v potok. Za komunalno čistilno napravo, ki je že preveč obremenjena z goščo, je poleg stičke mlekarske največ prispevala Farma Stična kot eden največjih onesnaževalcev v prostoru. V imenu izumitelja Zorana Simiča iz ljubljanskega podjetja Biokrog je Štefan Horvat povedal razveseljivo novočo, da bo do konca februarja Biokrog na stički prasičji farmi začel iz gnojevke v lagunah izdelovati cenjeno organsko gnojilo.

Tajnik ivančne občine Vinko Blatnik je opozoril, da kanalizacija še ni končana, saj manjkata še 2 kanala. Menil je, da ni vprašanje, ali se priključiti na čistilno napravo ali ne, in na to temo so imeli v zadnjem času na občini vsaj 5 pogovorov! Vse bi bilo zastonj, če

bi bili povezani na čistilno napravo le v zgornjem delu. Tě dни bodo zahrumeli stroji še na E-kanalu. Ne glede na to, ali bo morda letos papež Janez Pavel II med turnejo po Sloveniji obiskal tudi samostan v Stični, je nujno zadevo urediti že zaradi okrog 350 avtobusov obiskovalcev iz Slovenije in tujine. Blatnik se je nedavno mudil na obisku pri naših severnih sosedih, v Lienzu, kjer so mu Avstrijevi povedali, da imajo tudi manjše čistilne naprave, denimo za 5 hiš, in

Bo deponija zavrla razvoj?

Pred dilemo ali ostati pri občinski komunalni deponiji ali naj bi Globoko postala regijska deponija

TREBNJE - V trebanjski občini so imeli že pred leti v javnosti sila odmevno afero s ščurki, ki so se zaredili in tako razmnožili na mestni deponiji na Cvibljah, da so ji bili komaj kos. Deponija na Cvibljah je po mnenju inšpekcijskih organov zdaj vzorno ureja in njeni vplivi na okolje niso prekomerni, se pa po besedah direktorja trebanjske Komunale Pavla Jarca deponija na Cvibljah naglo polni, saj so se kolicine odpadkov v zadnjih treh letih podvojile. Za smeti iz celotne trebanjske občine bo prostor na Cvibljah le še okrog 2 leti.

V občini so se že odločili za lokacijo nove deponije na območju Globokega, na tromeji krajevnih skupnosti Mirna, Rače Selo in Trebnje. Skupaj so do danes vložili v izgradnjo deponije Globoko revaloriziran znesek v višini 6,5 milijonov tolarjev. Komunala pa bo za nadaljevanje načrte dobila od Upravne enote Trebnje zeleno luč, se pravi gradbeno dovoljenje, ko bo plačala okrog 6 milijonov tolarjev za spremembno namembnost zemljišča. Gradnje pa se bo Komuala pravzaprav lahko lotila šele, ko bodo znani viri, od koder približno 150 milijonov tolarjev. Občinski svetniki so se na seji sveta zadnjega januarja v Trebnjem opredeljevali do tega, ali ostati zgorj pri občinski komunalni deponiji za okrog 20.000 prebivalcev, kot je deponijo Globoko z odlomkom opredelila že bivša treban-

ska občinska skupščina, ali pa naj Globoko postane regijska deponija za vsaj 40.000 prebivalcev, da bi Trebanjci lahko manj ravnodušen do zahtev Ambrošanov, ki terjajo od zadruge vrnitev kulturnega oz. zadružnega doma v Ambrošu. Podpredsednik občinskega sveta in hrkrati direktorčiške zadruge Milen Vrhovec je ob tej polemici v nabiti sejni sobi postalo dušeče toplo; še dobro, da je za menjem hrbotom skozi okno vdrl nekaj kisika.

BLATNIKOVI LEVITI GODEŠI - Tajnik občine Vinko Blatnik je obširno odgovoril na vprašanja svetnika Franca Godeše (LDS) na eni prejšnjih sej. Godeš je Blatnikovo pojazjevovanje razumel tudi, kot da mu hoče tajnik peti levite. Predsednik občinskega sveta Jurij Goršek pa je ob koncu seje dodobra razčkal Godeša, ko je zaključil sejo, ne da bi med drugim upošteval Godešovo pobudo za ustanovitev svetovnega načelnice Upravne enote Grosuplje. Godeš je razburjeno protestiral, da to ni resno, in dodal, da ne bo težko dobiti podpisov 5 svetnikov za postopek Gorškovega odpoklica.

Trebanjske iveri

LOBIRANJE - Trebanjski občinski svetniki so se precej razveli ob obravnavi dolgotrajnega zemljiščne sporov med dvema posestnikom, o katerem je že celo razsodilo Vrhovno sodišče. Eni so se nagibali na eno, drugi so spet zagovarjali drugo stran in utemeljevali, kje je bil storjen izvirni gresh. Jože Vencelj (SDSS) je izrazil prav tak pomislek, da Trebanjci niso sposobni sami zgraditi deponije Globoko razen morda na račun 3-letnega razvoja občine.

Svetniki so se bolj nagibali k občinski deponiji, so pa soglasili s predlogom Toneta Straha (SLS), da bi vendarle v 2 mesecih pripravili primerjalno analizo, kaj bi pomenila regijska deponija.

P. P.

Vinko Blatnik, tajnik občine Ivančna Gorica

bi se po njegovem o tej avstrijski izkušnji lahko pogovarjali tudi pri nas.

P. PERC

ŠENTRUPERT PRED NOVIM SAMOPRISPEVKOM

ŠENTRUPERT - Krajevna skupnost je znana po tem, da je med prvimi začela uvajati krajevni samoprispevki in tako pripomogla, da se kraj razvija. Prav zdaj so v obdobju, ko se morajo odločiti, ali bodo tako počenjali tudi v prihodnje. O tem se bodo odločili na zboru krajancov v nedeljo, 11. februarja, ob 8. uri v soli. Tudi tokrat pričakujejo, da bodo krajani zamisli podprtli, še posebej, ker je bilo v tem obdobju, ko je bil samoprispevek, le 27 odst. denarja iz samoprispevka, vse ostalo pa od drugod. Da pa se vodstvo KS Šentrupert drži načrtovanega, potrjuje tudi nedavno odprta mrljška vežica, ki že služi svojemu namenu.

Sevniski paberki

SVETNIŠKO "GNOJENJE" - Na zadnjih sejih občinskega sveta svetnika SLS Jože Kunšek in Ljube Zalašek v teh mrzljih zimskih dneh izdatno poskrbel za dnevne temperature znotraj sejne sobe. Sicer običajno umirjenega Kunška je uvodoma vrgel s tira svetnik Branko Kelemina (SDSS), ki je hotel uveljaviti predlagano spremembo dnevnega reda. Kunšek je pri obdelavi političnega nasprotnika pomagal z mislio, ki smo jo te dni lahko prebrali, tudi ne sporedi slovenske televizije, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po mentalnem zdravju. Zalaščka pa je ob koncu seje zanimal, koliko oz. kateri kmetje so dobili posojila iz proračuna, ki smo jih do danes upoštevali. Zalašček pa je po vsej telesnosti vpletel v televizijo, da "vsako govo ni tudi gnojilo". Kelemini pa je se očital, da so zda največji demokrati tisti, ki se osamosvojijo Slovenijo niso potrudili niti toliko, da bi zamenjali registrske tablice. Kelemina je predlagal, da se tukaj pripombarja povpršja Kunška po

Tudi letos zajeten delovni načrt

V KS Raka mnoge ceste makadamske - Državna pomoč nekako zvoden - Letos stavba krajevnega urada in pošte? - Boljši vodovodi - Svet KS s podaljšanim mandatom

RAKA - Krajevna skupnost Raka šteje nekaj manj kot 30 zaselkov, in ker ti ležijo na precej širokem območju, je na raščem območju precej krajevnih cest. Od teh jih je še veliko brez asfalta. Kot meni Franc Češnovar, predsednik sveta KS Raka, je na Raki največ neasfaltiranih cest v vsej krški občini.

SOLA - Učenci in učitelji osnovne šole Raka bodo imeli naslednjo šolo v naravi nekje severno od Švedske. Na to se že pripravljajo. V nekaterih razredih na Raki je namreč delovna temperatura 13 stopinj Celzija. Vse priprave na omenjeno šolo v naravi bodo propadle, če bo v mrzle razrede na Raki kdo vgradil dodatne radiatörje, česar si vodstvo šolo in sotropni pravzaprav močno želi.

STANOVANJA - V Krškem se pogovarjajo, ali bodo gradili ne-potrošna ali profitna stanovanja. Pozabljajo pa, da se jim razmere sučejo tako, da je vse večrevežev, ki si ne morejo kupiti niti najcenejšega socialnega stanovanja.

HOČEM, DA SEM

KRŠKO - V četrtek, 15. februarja, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Krško kulturni večer z naslovom, Hočem, da sem. Na prireditvi se bodo predstavili zavodi iz Posavja, ki vzgajajo, izobražujejo in usposabljajo otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ter zavodi, ki nudijo varstvo in zaposlitev odraslim osebam s posebnimi potrebami. Tako bodo v kulturnem večeru sodelovali razvojni oddelki VVZ Krško in razvojni oddelki VVZ Brežice, osnovne šole dr. Mihajla Rostoharja iz Krškega, Ane Gale iz Sevnice in OŠ Brežice, Center za socialno delo Krško - Varstveno delovni center Leskovec, INDE - Varstveno delovni center Sevnica in Dom upokojencev in varovancev Impolca.

Novo v Brežicah

MEJA - Na mejnem prehodu Obrežje na slovensko-hrvaški meji so prijeti tržaški profesorji, ki se je vračal v svojo domovino z lovo na Hrvaskem. Pravijo, da ni pokazal puške, ki jo je imel v prtljažniku, in da so ga zato prijavili sodniku. Profesorjevi zagovorniki trdijo seveda drugače. Kako je spor potekal v resnicu, ni znano natančno. Primer pa vsekakor dokazuje, da se čez slovensko-hrvaško mejo "prešverca" zelo malo profesorjev.

SMETNIKAI - Ne drži, da ljudje v Brežicah ne sortirajo odpadkov, ko jih oddajajo v smetnjake. Sortirajo jih! Dokaz je tudi to, da so v kontejnerju pri mestni tržnici solatni ostanki v svojih vrečkah, gline banane v svojih vrečkah in tako dalje. No, se najmanj je v tem kontejnerju papirja, čeprav je namenjen za papir.

RAZMERE - Minister Andrej Šter je rekel, da so policisti na brežiškem območju ob meji s Hrvaško nemirni in včasih malo bolj osorni tudi zato, ker so doma iz drugih delov Slovenije in ker so zaradi terenske službe v Posavju zelo poredko v stiku s svojimi družinami. Po tej logiki bi lahko Primorski policist, ki je na težko pričakovani dan v Brežicah ali Dobovi zamudil vlak za Koper, lahko začel celo streljati po okolici, da bi se malo sprostil.

KULTURNI PRAZNIK V SLOVENSKI VASI
SLOVENSKA VAS - V Slovenski vasi bo danes prireditv v počastitev slovenskega kulturnega praznika, na kateri se bo zvrstilo več dogodkov. Ob 17. uri bo v Domu ZZB v vasi otvoritev priložnostne razstave slik tukajšnjega rojaka akad. slikarja in restavtratorja Ivana Bogovčiča. Začetek razstave bodo poprestili učenci OŠ Velika Dolina in harmonikar Peter Šmid. Ob 18.30 bodo v Galeriji Hamer v Slovenski vasi in Gostišču pri Hlebcu svečano odprtli razstavo del 2. slikarskih dnevov Hamer. V spremljajočem programu bodo sodelovali učenci OŠ Velika Dolina, pesnik Ladislav Lesar in harmonikar Peter Šmid. V nadaljevanju prireditvi bodo predstavili knjig akad. slikarja Dušana Lipovca Impresije slovenske pokrajine, o kateri bo sprengovil akad. slikar Lojze Adamlje. Na slavnostni prireditvi bodo prijatelji obduili spomin na slikarja Tomaža Gostinčarja, in sicer po petletnici njegove smrti.

Cestitamo!

PUNT! - Na pogovoru, imenovanem Odprte strani Našega glasa, so zaskrbljeno govorili o razmerah v Krškem in Sloveniji, predvsem o čudnih privatizacijah podjetij in drugega nekdaj skupnega premoženja. Pri tem so navzoči slišali tudi napoved v tem smislu: naj gospodje vedo, da je v Krškem kip Matije Gubca in da takoj še živi Gubčev puntarski duh. Naj se kar malo bojijo upora. Napoved punta je že sama po sebi dovolj zgovorna, če pa vemo, da jo je izrekla ženska, jo je treba upoštavati vso resnost. Ljubljana se punta kajpaj ne boji, saj je med njo in Krškim toliko hribov in dolin, uradniških zank in ugank ter zaprtih vrat, da krški puntarji ne bodo nikoli prišli do njenih "gospodov".

SOLA - Učenci in učitelji osnovne šole Raka bodo imeli naslednjo šolo v naravi nekje severno od Švedske. Na to se že pripravljajo. V nekaterih razredih na Raki je namreč delovna temperatura 13 stopinj Celzija. Vse priprave na omenjeno šolo v naravi bodo propadle, če bo v mrzle razrede na Raki kdo vgradil dodatne radiatörje, česar si vodstvo šolo in sotropni pravzaprav močno želi.

STANOVANJA - V Krškem se pogovarjajo, ali bodo gradili ne-potrošna ali profitna stanovanja. Pozabljajo pa, da se jim razmere sučejo tako, da je vse večrevežev, ki si ne morejo kupiti niti najcenejšega socialnega stanovanja.

Raška krajevna skupnost je demografsko ogrožena, zato dobiva nekaj namenskega državnega denarja. Pricakovali bi, pravi Češnovar, da bi bilo denarja za Rako sorazmerno veliko, če se združijo državna dotacija za demografsko ogrožene in občinska finančna sredstva. Vendar nam da občina manj, tako da državna pomoč, ki naj bi pomenila nekaj dodatek revnim, zvoden.

Z dobrim razporejanjem razpoložljivega denarja krajevna skupnost vseeno obrača kolo razvoja naprej. Če bi vsa sredstva usmerili v posodabljanje cest, bi bilo kmalu vse asfaltirano, vendar imajo tudi na Raki poleg cest še druge zadeve. Potem ko so lani med drugim asfaltirali cesto Ravno-Zamško, so v letošnji delovni načrt, s katerim se bodo potegovali za denar pri občinski upravi v Krškem, vpisali vrsto drugih cest, ki bi jih radi asfaltirali. Po tem načrtu gre za lokalno cesto Rimš-Zabukovje, cesto skozi Ubčne, skozi vas Brezje in del ceste skozi Videm, kjer je tudi pošta v Krškem, ki je bila obnovljena v 45 dneh. (Foto: T. G.)

NA OTVORITVI TUDI DIREKTOR POŠTE SLOVENIJE ALFONZ PODGORELEC - Koi je povedal na otvoriti direktor, je Pošta Slovenije v letu 1995, torej v letu, odkar Pošta Slovenije obstaja, slablje dve tretjini denarja namenila nabavi opreme za posodobitev poštnega prometa ozimo poslovanja, dobro tretjino pa za gradnjo in obnovo zgradb, med katrimi je tudi pošta v Krškem, ki je bila obnovljena v 45 dneh. (Foto: T. G.)

sistem. Vrtina v Laščah - to je omenjena nova vrtina - lahko zagotavlja zadost vode za vse raške

• Franc Češnovar meni, da bodo na Raki dobili letos spomladni nov svet krajevne skupnosti. "Mi smo svoj dolg do KS odslužili," pravi. Sedanjemu svetu, ki ga vodi, kot rečeno, Češnovar, je potekel mandat leta 1991, vendar je moral v obstoječih razmerah delati naprej. Tega si svet ni želel, smo pa člani čutili obveznost do krajanov, da delamo naprej in da s tem zagotavljamo nadaljnji razvoj kraja," pravi Češnovar.

krajevne vodovode razen za Planično, ker je vas previsoko. L. M.

"Občina krmar brez krmila"

Kritike na račun dela občine - Zakaj Kostanjevčani tretjeračredni občani? - Marca zbor krajanov

KOSTANJEVICA - Kljub želji po konstruktivnem ozračju v občinskem svetu je občinski svet cellega pol leta brezplodno životlin, je bilo slišati na sestanku krajevne organizacije ZLSD Kostanjevica, ki se ga je udeležil tudi predsednik občinske organizacije Silvo Gorenc, ki je dejal, da se je pet svetnikov omenjene stranke med drugim zavzemalo za zakonito poslovanje, za prijaznejši odnos do krajevnih skupnosti in za to, da proračun ne bi bil deficitaren ter da se sklad stavbnih zemljišč ne bi trošil v redni proračunski porabi. "Dosegli smo nekaj več proračunske discipline, pol leta pa smo vztrajali, da občina pripravi koncept razvoja. Izkazalo se je, da ljudje, ki vodijo občino, sploh nimajo pravih ciljev, da je občina krmar brez kompasa in krmila, čeprav je pred nami veliko strateških nalog, na primer jedrska elektrarna in hidroelektrarne. Vendar upam, da bomo s skupnimi močmi napravili čim več za napredok občine," je dejal Silvo Gorenc.

Na sestanku je bilo izrečenih tudi več hudih besed zaradi mačehovskega odnosa občine do Kostanjevice, v kateri lani zaradi pomanjkanja denarja niso mogli uresničiti zastavljenih načrtov. Tako je še vedno največja rakova rana "pitna" voda, v Krakovskem gozdu še vedno teče topla voda, ki bi se jo dalo izkoristiti, a to očitno nikogar nič ne briga. Obvoznice še vedno ni, vprašanje o obrtni coni je brez odgovora, v kraju je pereča stanovanjska problematika. Nekaj več upanja je glede zdravstvenega doma, saj je očitno ena zdravnica po končani specializaciji pripravljena stanovati v Kostanjevici.

Ali smeti sortirati, preden dokončno pristanejo na smetišču, ali ne začeti z ločenim zbiranjem odpadkov, je za občino Brežice najbrž pretežko vprašanje. "Mi kot komunalna smo zadolženi za komunalne odpadke. Toda med odpadki, ki nastajajo, so tudi posebni Zaradi mačehovskega odnosa

Turistične Zdole

Krajani bodo vse sile usmerili v promocijo kraja
- Mnoge prireditve

ZDOLE - Načrt, ki ga je lani Turistično-hortikulturno društvo prevzelo od CRPOV Zdole, je kljub začetnim težavam z zaganostjo, dobro voljo in in podporo posameznih krajanov realiziran, čaka pa ga še veliko trdega dela. Kot je na rednem letnem občenem zboru društva v soboto, 3. februarja, povedal predsednik Darko Topolovšek, so ob delu prišli do spoznanja, da samo organiziranje prireditiv in dajanje poudarka urejenosti kraja ni dovolj, zato so si začrtali nekaj smernic za nadaljnje delo: poleg razširitev članstva bodo posvetili posebno skrb urejanju okolja (organizirali naj bi tekmovanje za najlepše urejeno vas ali domačijo), zato bodo organizirali predavanja s strokovnimi nasveti, v kraj pa bodo poskušali privabljati turiste z ohranjanjem starih običajev, v vinško cesto se odpirajo tudi nove možnosti gostinsko-turistične ponudbe. Aktivnosti bodo usmerjene tudi k za-

• Turistično-hortikulturno društvo Zdole za letos pripravlja kar nekaj zanimivih prireditiv, ki zajemajo promocijo kraja in ohranjanje starih izročil: prikaz košnje v Ravnh, žetve v Špoli, trgovce, likanje, predvidena je razstava starih predmetov; 21. aprila bo jurjevanje na Zdolah, 2. maja pohod po Grabnu, 16. junija srečanje glasbenih talentov v Kostanjku, kar bo povezano s praznikom češnjen, 5. decembra pa bo po celo krajevni skupnosti hodil sv. Miklavž.

gotavljanju prodaje jabolk, vina in zelenjave, saj je prav to prideval daleč od onesnaženih krajev. Prvi korak je že storjen z zelenjavarskim programom v Ravnh, vse več je zanimanja za "kmetije odprtih vrat", hkrati pa v društvu razmišljajo o mini turističnem vodniku Zdol. Vse to so že prvi začetki k cilju Zdole - turistična vas. T. G.

NAGRADI PROTONA TUDI V TREBNJE IN KOSTANJEVICO - Največja slovenska naftna družba Petrol je pred letom in pol trgu ponudila motorna olja Proton, in da se je ta blagovna znamka pri slovenskih potrošnikih "prijele", kaže tudi podatek, da ima Proton med motornimi olji že 45-odstoten tržni delež. Petrol se je v lanskem letu odločil tudi za nagradno igro, v kateri je nagradil avtomehanične delavnice z največ prodanega Protona. Dve desetih nagrad sta odšli tudi na Dolenjsko. Deseto mesto je zasedel Allegro, d.o.o., iz Kostanjevice, visoko drugo mesto pa Pan-jan, d.o.o., iz Trebnjega. Svečana podelitev nagrad je bila v hotelu Špik v Godz - Martuljku, kjer so za posebno vdružje poskrbeli ekipa Moped show in dirkači Protonovega moštva. (Foto: T. G.)

VIDEM JE TEŽJE NAJTI KOT CESTE - Na otvoriti prenovljene pošte v Krškem je bil tudi državni sekretar za ceste Marjan Dvornik, ki pa je imel kar nekaj težav, da je našel prostor slavnostnega dogodka. Preiskal je celo Krško, pošte pa nikjer, saj je bilo rečeno, da bo otvoritev v Krškem, ne pa na Vidmu. "Krško je Videm, Videm je pa Videm," je zaupal kolegu poslancu Francu Černeliču. Če ima Dvornik težave z iskanjem pošte, pa ni mogel zamolčati hvale, da mu gre bolje od rok iskanje cest: tam, kjer so luknje, tam naj bi bile ceste. Tudi če jih prekrije sneg, jih je lahko najti.

ZBOR NASTOPI ZA KULTURNI PRAZNIK

SROMLJE - Moški pevci zbor Sromlje bo v soboto, 10. februarja, v počastitev slovenskega kulturnega praznika nastopil v več krajih na območju Sromlje. Ob 13. uri bo zapev v Oklukov Gori, uro pozneje na Volčjem, ob 15. uri na Sromljah pri spomeniku in ob 16. uri na Silovcu. Pevci bodo po prireditvi organizirali še družbeni večer.

PREDSTAVITEV ŠTUDIJE O BODOČNOSTI KMETIJSTVA

BREŽICE - V tukajšnjem dijekem domu bosta 13. februarja ob 16. uri dr. Marija Markeš in dr. Emil Erjavec javno predstavila študijo o možnostih in vplivih vključitve slovenskega kmetijstva v Evropsko zvezo.

Na konec naj misli proizvajalec

Kako bodo v Brežicah zbirali različne odpadke? - Komunalno podjetje je zadolženo za tisto, kar spada na komunalno smetišče - Kdo plača odvoz starih gum v peč?

BREŽICE - Kako bodo v Brežicah zbirali različne odpadke, ki nastajajo v gospodinjstvih in podjetjih? Okrog tega vprašanja se v zadnjem času suče kar nekaj pogovorov v tej občini, vendar zadovoljivega odgovora še ni na voljo.

Kar zadeva odlaganje smeti, vlažna precejšen nered. Tako je menil dr. Alojzij Slavko Sušin, ki je na nedavni seji brežiškega občinskega sveta s svojo razpravo sprožil med navzočimi svetniki širšo razpravo o zbirjanju odpadkov. Kot kaže, je imel predsednik brežiškega občinskega sveta pri tem v mislih, da bi v občini ali vsej v mestu zbirali smeti ločeno glede na tip odpadka. S takim sortiranjem bi verjetno Brežice pridobile nekaj prostora na obstoječi komunalni depoziji, ki utegne postati kmalu premajhna, kar je bilo rečeno na omenjeni seji sveta.

Ali smeti sortirati, preden dokončno pristanejo na smetišču, ali ne začeti z ločenim zbiranjem odpadkov, je za občino Brežice najbrž pretežko vprašanje. "Mi kot komunalna smo zadolženi za komunalne odpadke. Toda med odpadki, ki nastajajo, so tudi posebni

odpadki." Tako pravi direktorka KOP Brežice Vlada Kežman, ne da bi se s tem hotelaogniti pogoju v tem vprašanju. Komunala bi se lahko, po njem, pojavila kot izvajalec pri odvozu posameznih vrst ti posebnih odpadkov, vendar ne v vsakem primeru.

Pri vsem, kar se nanaša na spravilo nekomunalnih odpadkov, sta pereči dve vprašanji, na katera trenutno ni odgovora. Prvo je, kdo bi odvoz plačal, in drugo, v katero tovarno sploh odpeljati odpadek, ki ni komunalne narave, npr. odpadno steklo, gospodinjske aparati in podobno. Teh t.i. sekundarnih surovin se namreč možni predelovalci otepajo, kot pravi direktorka KOP Brežice.

</div

Kratke domače

PODJETNIŠKA AKADEMIIA - že jeseni smo v pogovoru s predsednikom Združenja podjetnikov Slovenije govorili o ideji za Podjetniško akademijo, zdaj pa je svet za visoko šolstvo izdal soglasje k ustanovitvi Visoke strokovne šole za podjetništvo - Podjetniške akademije, ki bo začela vpisovati redne in izredne študente.

JAVNE PRODAJE trenutno potekajo v podjetju Dom Smreka Maribor (do danes), Varis Lendava (do 13. 2.) in v Istrabenu Koper (do 4. marca). Drugo soglasje za lastnjenje je med drugim dobilo tudi podjetje Gorjanci - Avtobusni promet.

BODOČNOST - Predsednik Združenja podjetnikov Slovenije Franc Zavodnik je napovedal, da se bo število obrtnih obratovalnic in malih podjetij ter število zaposlenih v njih v 10 letih močno povečalo. Tako naj bi Slovenija kmalu premogla kar 200.000 obratovalnic in malih podjetij, v katerih bo zaposlenih 300.000 oseb.

AUTOMOBILI - Trgovina z avtomobili v Sloveniji uspešno cveti, saj je država že do septembra lani izvozila za 523 milijonov dollarjev osebnih vozil, hkrati pa jih v istem času za 487 milijonov dollarjev uvozila. Tako je trgovanje z osebnimi in drugimi vozili na prvem mestu v slovenski zunanjosti trgovini: znača kar 8,5 odst. izvoza in 7 odst. uvoza. Največ je v navedenem obdobju izvozila še zdravil, stolov in sedežev ter drugega pohištva. Pri uvozu so na drugem mestu deli in pribor za osebna vozila, nato pa olja in bombažne tkanine.

NEDOLŽNA SEVANJA?

LJUBLJANA - Slovenski institut za kakovost in merovalje (SIQ) je 6. in 7. februarja v Ljubljani pripravil simpozij, na katerem so domači in tudi strokovnjaki predstavili najnovješe znanstvene rezultate, do katerih je znanost pršla pri proučevanju negativnih vplivov elektromagnetnih sevanj. Ceprav so mnenja o škodljivosti takih sevanj še močno deljena, so se pristojne državne službe vendar prikopalne do mnenja, da bi bilo treba obremenitev zaradi sevanja na naših domovih in okolju preventivno zmanjšati.

Kako kaže borza?

BORZNE TEČAJE delnic še vedno zaznamuje zmerna rast, ki jo je le redkodobno prizakoval. Delniški indeks SBI je iz dneva v dan višji, tako da je v prvih dneh februarja dosegel svojo najvišjo letosnjo vrednost 1480 točk. Promet ni bistveno narasel, vendar je tregovanje ob rastoch tečajih razmeroma živahno.

PRI DELNICAH je najbolj presestel Primofin, močno pa so narali še tečaji Finmedie, Mladinske knjige - Zaloze in Dadasa. Če se je sredi januarja z delnico Primofin trgovalo po ceni okrog 46.000 tolarjev, je v začetku februarja nihče ni hotel ponuditi pod 61.000 tolarjev, kar pomeni, da je delnica v manj kot treh tednih za tretjino povečala svojo vrednost. Opaznejše je bilo tudi trgovanje z delnico Finmedie. Njen tečaj je bil v času, ko je Dadas kupoval delnice v skladu z objavo o prevzemu, na ravni 27.000 tolarjev, sredi januarja pa se je tečaj začel dvigati, tako da je bila delnica v začetku februarja na voljo samo še za 32.000 tolarjev. Porasel je tudi tečaj delnice MKZ, vendar sta zanje značilna slaba likvidnost in nepredvidljivo gibanje tečaja, ki je zelo občutljiv za vsak večji nakup ali prodajo.

TEČAJ DELNICE Nike je precej časa stagnira, zaradi njene slabe likvidnosti pa zamira tudi zanimanje zanj. Nasprotno se je v ugodni klimi na borzi povzelo zanimanje za delnico SKB banke, pri kateri je povečana ponudba glede na površevanje že nekaj časa potiskala tečaje navzdol tja do 33.000 tolarjev za delnico, kar je presestel mnoge vlagatelje, saj delnica velja za eno najbolj varnih in likvidnih naložb.

VELIKI DONOSI nekaterih vrednostnih papirjev bodo verjetno v trgovanje pritegnili nove vlagatelje, svež dotok kapitala pa bo povečeval promet z vrednostnimi papirji. Novi vlagatelji so zdaj se sila previdni pri naložbah, ceprav je donos bančnih vlog majhen v primerjavi z donosi na borzi. Tolarsi varčevalci so dobili januarja za vezovo 1,2 odstotka, za vloge na vpongled pa 0,2 odstotka, kar je v primerjavi z donosi na borzi zanemarljivo malo. Res pa je, da je vlaganje v vrednostne papirje povezano z večjim tveganjem.

MARJETKA ČIČ

DBD, d.o.o.

Novo mesto, Novi trg 5
Tel. 068/323-553, 323-554
Fax. 086/323-552

Stečaj Vidma v zaključni fazi

13. marca bo na javni dražbi naprodaj premoženje podjetja Videm v stečaju - Stečajni upravitelj Branko Ogorevc o svojem delu - Po dražbi bo možno pričeti s poplačilom upnikov

Na javni dražbi 13. marca bo naprodaj premoženje podjetja Videm, d.o.o., v stečaju. Po sklepu stečajnega semata Okrožnega sodišča v Krškem z dne 31. 1. 1996 bodo ponudili v odkup glavnino premoženja, ki predstavlja funkcionalno celoto za proizvodnjo celuloze in papirja (zemljišča, zgradbe, oprema, infrastruktura). Prodajo na dražbi je predlagal stečajni upravitelj, saj na dosedanjih treh javnih razpisih (prije je bil že v novembrov 1994) nobeden od ponudnikov ni ponudil zadovoljive cene ne drugih pogojev nakupa.

Stroški od pričetka stečajnega postopka 1. 4. 1993 do konca lanskega leta znašajo 636 milijonov tolarjev. Tri četrtine jih je nastalo zaradi investicijskega vzdrževanja opreme in zavarovalnih premij, pomemben del pa predstavljajo tudi izplačane zajamčene plače za 1400 delavcev Vidma za obdobje pred stečajem.

Za 1152 milijonov tolarjev je denarnega dela stečajne mase, s katerim bodo poplačali upnike potem, ko bo prodana glavnina premoženja. Denar je stečajni upravitelj kratkoročno naložil v devetih slovenskih bankah.

Terjave več kot 2100 upnikov so doslej preizkusili na 6 narokih. Po zadnjem naroku je bilo prijavljeno za 16,1 milijarde tolarjev terjatev, od tega priznanih 13,3 in prekanih za 2,6 milijarde tolarjev terjatev (vse po srednjem tečaju BS na dan pričetka stečajnega postopka). Upniki, katerih terjatev niso bile priznane, so vložili 96 tožb. Stečajni upravitelj je vložil 77 tožb zoper dolžnike doma in v tujini za izterjavo terjatev, v sošlagu s stečajnim sodnikom pa še

tožbe za izpodbijanje pravnih dejanj Vidma, storjenih v letu pred stečajem. Gre za dejanja, ki so pomenili neupravičeno zmanjšanje stečajne mase ali enakomerno poplačilo upnikov. Na osnovi pravomočnih sodb so doslej razveljavili za 3,1 milijarde tolarjev hipotek in drugih pravic do ločnega povračila privilegiranim upnikom. V teku so še tožbe za skupno vrednost 883 milijonov tolarjev.

S sodbo je bila razveljavljena tudi pogodba o prodaji podjetja Videm papir Skladu RS za razvoj. Na osnovi pripoznave je bilo Videmu v stečaju vrnileno podjetje Videm papir brez kapitala, z 12,8 milijona nemških mark nepokrite izgube in več kot za 7 milijonov mark zastavljenih terjatev v korist podjetja s sedežem v Črnomlju, ki je bilo tudi posredno v lasti Sklada RS za razvoj.

Podjetju Videm papir je zato

grozila ustavitev proizvodnje, s katero je bilo ogroženih 700 delovnih mest. V podjetju so pripravili sanacijski načrt, na osnovi katerega mu je uspelo doseči poslovanje s pozitivnim denarnim tokom. To je omogočilo pripravo predloga za izvensodno poravnava z upniki, ki pa nanjo niso pristali. Zato je Videm papir predlagal prisilno poravnava, ki je bila uspešno zaključena aprila 1995. Večji upniki so svoje terjatve v skupni višini 22 milijonov mark spremenili v lastniške deleže. Prisilna poravnava je omogočila pokritje izgub, ohranitev proizvodnje in delovnih mest in nenazadnje ohranitev tržne vrednosti naprav za proizvodnjo papirja.

Poleg priprave na javno dražbo je v teku še postopek zbiranja ponudb, v katerem želi Videm v stečaju prodati svoj 19,7-odstotni delež v družbi Videm papir. Doselej je Videm prodal delež v osmih hčerinskih podjetjih, dva paketa delnic bank in delež v družbi Petrol - Zemeljski plin. V dveh hčerinskih podjetjih je bila zaključena likvidacija, v enem pa je v teku stečajni postopek.

BRANKO OGOREVC, stečajni upravitelj

TUDI PRED DOMĀCIM PRAGOM - Podjetja iz tekstilne in usnjarske panoge (na sliki proizvodnja v novomeškem Intertobu), ki so jih hude težave v lanskem letu prisilile k skupnemu nastopanju in k oblikovanju skupnega Združenja v okviru GZS, se bodo za izboljšanje svojega položaja moraliti sama bolj potruditi. Prevladujejo ocene, da niso še zares začela s prestrukturiranjem, da morajo izboljšati notranjo učinkovitost, pogumne vlagati v tehnologijo in marketing ter izboljšati kakovost in povečati produktivnost. (Foto: B. D. G.)

VEČINA POSLOV ZA NEKAJ VLAGATELJEV

Agencija za trg vrednostnih papirjev je z analizo ugotovila, da so na sekundarnem trgu vrednostnih papirjev najpomembnejši vlagatelji kar borznopsredniki hiše same. Njihove naložbe so lani znašale skoraj polovico vseh naložb. Konec lanskega septembra je imelo pri teh posredniških hišah svoje račune za posredovanje vrednostnih papirjev okrog 6.500 posameznikov in 1.200 podjetij. Za naš mladi trg je značilna še velika koncentracija trgovanja. En sam odstotek vlagateljev je opravil 70 odstotkov vseh naložb, na drugem skrajnem koncu pa je večina malih vlagateljev (80 odst.), ki imajo skupno le 3 odst. vseh naložb.

MARJETKA ČIČ

DBD, d.o.o.

Novo mesto, Novi trg 5
Tel. 068/323-553, 323-554
Fax. 086/323-552

je izvoz lastnih izdelkov.

Nekatere države še naprej ščitijo svojo tekstilno industrijo s carinami in taksami, čeprav ima Slovenija z njimi sporazume o prosti trgovini. Tako ima Makedonija 43-odstotno carino za uvoz slovenskega tekstila, Slovenija obratnega ukrepa nima. Tekstilci pravijo, da je naš trg preveč odprt, celo najbolj odprt v Evropi, še posebej s pomanjkljivostmi na področju uvoznih deklaracij, potrdil za kakovost in brezcarinskega uvoza.

Najhujši alarm podjetij iz te panoge je pogasila za 2,7 odst. znižana prispevna stopnja, ki bo zmanjšala stroške predvsem delovno intenzivnim panogram. V letošnjem letu naj bi trije vladni resorji združili 1,3 milijarde tolarjev v sklad za pomoč izvoznikom, država naj bi zagotovila sredstva za kreditne in dokapitalizacije iz kupnin in ustrezno poskrbela za nadomestilo za izgubljeno lastnino na ozemlju bivše Jugoslavije (gre za 82,5 milijona mark).

B. DUŠIČ GORNIK

Tečaji

Menjalnice na območju južno od Ljubljane so v torem odkupovalo nemško marko po 90.80 (SKB banka) do 92.20 tolarja in jo prodajale po 93.00 (SKB) do 95.00 tolarja (Dolenjska banka). Poprvenič nakupni tečaj za marko je bil 91.83 in povprečni prodajni 93.46 tolarja.

Nakupni tečaji za avstrijski šiling so se gibali med 12.85 in 13.06 tolarja, prodajni pa med 13.20 in 13.56 tolarja. Za 100 italijanskih lir je bilo treba odsteti 8.85 do 9.29 tolarja, če ste jih prodali menjalnicam, pa ste zanje dobili le 8.00 do 8.60 tolarja.

SREDNJI TEČAJI Banke Slovenije v torem, 6. februarja: marka 8960.7615 tolarjev, šiling 1274.3099 tolarjev, 100 lir 8.3998, dolar (ZDA) 132.1443 tolarjev, 100 kun 2415.5435 tolarja in en eku (ECU) 164.3448 tolarja.

USPEŠNA ZDRAVILIŠČA

Kmalu klub iskalcev zaposlitev

Težavno iskanje izvajalca

NOVO MESTO - Po vsej Sloveniji razen v Celju in Novem mestu so že začiveli klubki iskalcev zaposlitev ali job klubi. Kot je bilo slišati na nedavnem posvetu strokovnjakov novomeške enote Zavoda za zaposlovanje v zodji kadrovskih služb v podjetjih, pa lahko v kratkom tak klub pričakujemo tudi v dolenjski regiji. Vzrok za zastoj najdemo v dolgotrajnem iskanju izvajalca, zasebnega podjetja, ki naj bi dejavnost vodilo.

Klube so začeli poskusno ustanavljati v lanskem letu, in sicer po zgledu anglosaških dežel, ki imajo s takim načinom iskanja zaposlitev dobre iskušnje. Klub je namenjen iskalcem zaposlitev, ki so prijavljeni na zavodu že vsaj 6 mesecev. Na začetku bodo v delo vključevali predvsem tiste s 4., 5. ali višjo stopnjo izobrazbe, vendar nameravajo pozneje program prilagoditi tudi za manj izobražene iskalce zaposlitev.

Klub deluje neprekiniteno vse leto, za vsakega iskalca zaposlitve pa le tri mesece. V prvem obdobju tega časa jih bodo intenzivno strokovno usposabljal, medtem ko bo v drugi polovici sledila kontroliранa aktivnost za pridobitev dela pod vodstvom mentorja.

Novomeški klub iskalcev zaposlitev bo deloval v Kulturnem centru Janeza Trdine.

Zdaj bo carina ščitila domače gospodarstvo

Kaj prinaša nova carinska zakonodaja?

Služba za ekonomske odnose s tujino pri GZS ocenjuje, da je osnova značilnost novega carinskega zakona, da uveljavlja zaščitno funkcijo carine, poleg tega pa je tudi usklajen s sistemom v sosednjih državah in državah Evropske skupnosti. Novi zakon poenostavlja carinski postopek, uvaja novo enotno carinsko listino ter možnosti prenosa podatkov in dokumentov s pomočjo računalniške tehnike.

Po novem naj bi tako sam postopek carinjenja potekal hitreje, ker bodo pregledi ob samem carjenju manj temeljni, zato pa bo več naknadnih kontrol carinskih organov v podjetjih. Novi zakon loči sam vnos blaga na carinsko območje od dovoljenje carinsko določene uporabe. V nekaterih primerih dovoljuje poenostavljen postopek v zvezi z carinsko deklaracijo. Zakon je za podjetja zanimiv predvsem v delu, ki jim daje ugodnosti: odlog plačila carine, povračilo carine, delno plačilo.

Zakon o carinski tarifi poenostavlja dajatve z uvedbo ene same dajatve - carine. Edina posebna dajatve so prelevmani za nekatere agroživilske proizvode. Za blago, ki se pri nas ne proizvaja ali ga ni dovolj, so možne znižane carinske stopnje ali stopnje prosti in carinski kontingenti. Zakon navaja, da katere proizvode gre in kakšno je znižanje, zato poslej niso več potrebna posebna potrdila Gospodarske zbornice, da se blago na carinsko območje dovoljeno uporabi.

Najhujši alarm podjetij iz te panoge je pogasila za 2,7 odst. znižana prispevna stopnja, ki bo zmanjšala stroške predvsem delovno intenzivnim panogram. V letošnjem letu naj bi trije vladni resorji združili 1,3 milijarde tolarjev v sklad za pomoč izvoznikom, država naj bi zagotovila sredstva za kreditne in dokapitalizacije iz kupnin in ustrezno poskrbela za nadomestilo za izgubljeno lastnino na ozemlju bivše Jugoslavije (gre za 82,5 milijona mark).

B. DUŠIČ GORNIK

SLOVENSKI TURISTI

Po informacijah Državnega urada za statistiko Hrvats

Steklenica - rešitev za cviček

Šele zaščitna znamka, steklenica in enotna klet bi dolenjskemu vinu trajno zagotovile trin spodbudno ceno - Ugotovite s pomembnega posveta na SKŠ Grm

NOVO MESTO - To, kar Dolenjska zdaj počne s svojim cvičkom, je neodgovorno zapravljanje pomembnega dela narodnega bogastva in edine dolenjske blagovne znamke, ki v svetu nima konkurenco. Zdaj, ko v Sloveniji pripravljamo nov vinski zakon in ko se poraba rdečih vin spet povečuje, je velika in morda celo zadnja priložnost, da se zgorodi preobrat in da vinogradniki od tarnanja preidejo k načrtному prizadevanju in k skupnim akcijam za zaščito in ponoven vzpon pridelovanja cvička, ob teranu edinoga avtohtonega slovenskega vina.

Tako bi lahko strnili množico misli, izrečenih na pomembnem, morda celo odločilnem vsedolenskem posvetovanju, ki ga je 1. februarja v Srednjem kmetijski šoli Grm priredil Kmetijski inštitut Slovenije oz. njegov Tehnološki center za vinogradništvo in vinarstvo, ki ga vodi dr. Julij Nemanic. On in dr. Dušan Terčelj sta zbranim obravalo, kako sta v Italiji in Avstriji zakonsko zaščiteni podobni vini, collio in šilher (Schileher), ki sta državni vinski posebnosti in ki prinašata vinogradnikom lepe dobičke. Šilher je ta čas najdražje avstrijsko vino, čeprav sorta wildbacher, iz katere ga pridobivajo, sploh ni vrhunsko. Visoko ceno daje zaščiteni in kontrolirana vinska posebnost - podobno bi lahko dosegli s cvičkom - čeprav bi bilo nekaj več težav zaradi njegove večsortne sestave.

Ob podprtji kmetijskega ministra in s pomočjo projektnih nalog (Imago) je bilo nekaj dela za zaščito cvička že opravljenega. Strokovno je bilo utemeljeno, da je pridelovalno območje cvička le Dolenjska, ne pa bizijske, virašajske ali še kakve druge gorice. Zato se sme samo Dolenjska ponati s to blagovno znamko in s tem vinom, ki sicer ne bo nikoli dosegalo kakovosti vrhunskih predikatnih vin, ima pa zato lastnost, ki je druga vina nimajo - najmanj zdravstveno vprašljivega

alkohola ob vseh drugih koristnih vinskih sestavinah. Žal sedanja 20-točkova Buxbaumova lestvica oz. OIV-sistem ocenjevanja kakovosti vina ne upošteva merila, ki bi prinašala kakovostne točke cvičku - to je pitkosti vina, s katero se cviček še posebej odlikuje.

Če bodo dolenski vinogradniki hoteli slediti avstrijskemu zgledu, bodo morali opustiti sedanje samozadovoljstvo, ko gre zavoljo velikega povpraševanja v prodajo skorajda vsak cviček. Potrebno bo bolj misliti na prihodnost, zaščititi in poenotiti pridelavo, izboljšati kakovost ter posodobiti nastop na trgu. Tega pa ne more biti brez

NEKAJ MNENJ - Inž. Darko Marjetič: *Zdaj je izjemna priložnost priti do enotne dolenjske znamke.* Vinko Štemberger: *Se danja gostinska vinska ponudba Dolenjske je sramotna.* Inž. Janez Bratkočić: *Cviček je treba zaščititi pred samim seboj!* Mag. Neva Žibrik: *Ime cviček je intelektualna lastnina, ki jo je treba zaščititi, tudi mednarodno.* Peter Brear: *Potrebna nam je vizija.* Tone Pezdirc: *V odprtrem stanju cvička ni mogoče zaščititi.* Tone Hrovat: *Cviček skriva v sebi velike možnosti za samozaposlitve dolenjske mladine.*

stekleničenja cvička, kar nekateri redki naprednejši vinogradniki že s pridom delajo. Steklonica (in s tem povezana enotna vinska klet) je rešitev za cviček, ki je zaradi manjše vsebnosti alkohola še bolj izpostavljen kvaru. Kot odprto

ZA ČIM BOLJŠE KMETOVANJE

STRAŽA - Kmetijska svetovalna služba Straža vabi v ponedeljek, 12. februarja, ob 19.30 na predavanje v prostore osnovne šole Vavta vas, kjer bo mag. Tanja Strniša iz Kmetijskega zavoda predaval o tem, kako izboljšati dohodek

Ne več od litra mleka, temveč od glave goveda

Premije po novem - Kdaj višja odkupna cena?

LJUBLJANA - Iz državnega proračuna je za letos zagotovljene več denarne pomoči v obliki premij, regresov, subvencij in izvoznih spodbud kot lani, kar je za kmetijstvo gotovo spodbudno in razveseljivo. Želo pomembno je tudi, da se je spremenil način plačevanja spodbud pri pridelovanju mleka, ki po novem ne bo več odvisen od količine mleka, temveč od glave goveje živine. Na ta način naj bi povečali stalež živine, ki je zadnja leta precej padel, direktno plačilo na glavo goveda pa naj bi spodbudilo prirejo mesa na račun mleka, ki ga je zdaj v Sloveniji skoraj za tretjino preveč.

Za zdaj pa še nič ne kaže, da se bo povečala odkupna cena mleka, kar tako vztrajno zahteva sindikat Slovenske kmečke zvezde. Čeprav se že vrsto mesecov ta cena ni povečala, vladu predloga noči niti obravnavati, dokler ministrstvo ne pripravi tržnega reda za mleko, to pa je odvisno od popravljene kalkulacije proizvodne cene in spremenjenega pravilnika za odkup mleka, ki je še v razpravi, kar vse pomeni, da z novo odkupno ceno še nekaj časa ne bo nič - kljub vse večjemu negodovanju in nezadovoljstvu kmetov.

vino naj bi ostal samo za potrebe domače porabe, kmečkega turizma in vinskih cest. Narediti ta konjeni preobrat je velika naloga celotne Dolenjske, ne le njenih vinogradnikov, torej tudi oblasti in drugih panog gospodarstva, predvsem pa turizma, ki ne sme izpustiti iz rok svojih priložnosti.

MARJAN LEGAN

STROŽJE PRI PRODAJI ZAŠČITNIH SREDSTEV

LJUBLJANA - Iz ekoloških razlogov je spisek pri nas dovoljenih bolj ali manj strupenih kemičnih pripravkov za varstvo rastlin in živali zdaj tako oklešen, da obsega le še 460 pripravkov, kar je precej manj kot doslej. Želo učinkoviti, hkrati pa zaradi večletnega ostajanja v zemlji problematični herbicid atrazin, ki ga naši kmetje uporabljajo za zatiranje plevela v koruzi, naši daleč najpomembnejši poljščini, je še v strokovni razpravi in je njegova usoda še negotova. Vsekakor pa je obvezalo določilo novega zakona, po katerem mora biti prodaja zaščitnih sredstev pod nadzorom agronomov, torej usposobljenih strokovnjakov in ne le trgovcev; temu pogoju pa mora zadostiti vsaka prodajalna, če hoče dobiti od ministrstva dovoljenje za obratovanje.

PRIDELOVALCEM VRTNIN!

ŠENTJERNE - Mercator KZ Krka ZE Polje Šentjernej in Poslovno združenje prehrane Slovenije vabita pridelevalce vrtnin in kisarje ter repe na srečanje, ki bo v četrtek, 15. februarja, v osnovni šoli Šentjernej. Ob 10. uri bo pozdravni govor gostitelja, ob 12.30 pa ocenjevanje vzorcev kisles repe in zelje. Vzorce je potrebno dostaviti do 9.45.

Ureja: dr. Julij Nemanic

Zaščita cvička

V Sloveniji poznamo zaščitno znamko slovenski vin, ki je, kot je znano, odigrala pomembno vlogo pri zaščiti slovenskih vin pred nejalno konkurenco jugoslovenskih vin v nekaj več kot 25-ih letih tovrstne zaščite.

Ta zaščitna znamka (ZZSV) je imela težak začetek, ko se je pojavila na trgu leta 1967 na steklenerci sauvignon iz ptujske kleti. Ker pa v kritičnih trenutkih v Sloveniji le zmaga sloga, so se kar zapovrstjo odločale za to znamko vse zadružne in kombinatske kleti in pristala na pravila igre, ki jih je narekel pravilnik. Kontrola kakovosti vina se je v kleteh povečala, poleg kontrole, ki je tekla po veljavnih zahtevah Zakona o vinu, se je pojavila dodatna kontrola, ki jo je vpeljala Poslovna skupnost (PSVV) Slovenije. Tačko po trgtavi je bilo potrebno prijaviti količine vin po posameznih sortah ali tipih vin, ki jih je želela vinska klet zaščititi. Kletarska evidenca, ki jo je moral klet obvezno voditi že po Zakonu o vinu, je omogočala kontrolorju PSVV, da je lahko spremljal premike vin iz posode v posodo. Po rezjanju vin, ki se ponavadi opravi po prvem pretoku, so nastali že dokončni tipi sortnih ali mešanih vin. Vzorce teh vin je vzel kontor PSVV v kemično analizo in degustacijsko oceno in ti podatki so kot izhodiščni služili za spremljanje ob stekleničenju posameznih serij oziroma za kontrolo istovetnosti kakovosti vina na vinskem trgu.

Sedaj ko so na našem trgu nove razmere, pričakujemo vinski zakonodajo in "pričiževanje Evropi" se zahteva večji red tudi v vinogradništvu in vinarstvu. Kmetijski institut Slovenije se je odločil, da kot prvo ponudi zaščito vina cviček v Dolenjskem vinorodnem okolišu.

(Nadaljevanje prihodnjic)

dr. JULIJ NEMANIČ

Na hitro je videti ta postopek komplikiran in zahteven, toda v

Živali ne bodo nič prikrajšane

V belokranjski veterinarski službi je glede na novo zakonodajo prišlo do sprememb - Le še štirje veterinarji, a delo bolje organizirano - Prostorska stiska v Metliki

ČRНОМЕЛЈ, МЕТЛИКА - V okviru črnomaljske delovne enote Dolenjsko-posavskega veterinarskega zavoda Novo mesto delujejo dve ambulanti, in sicer v Črnomelu in v Metliki. Po novem veterinarskem zakonu Slovenije je v belokranjski veterinarski službi prišlo do sprememb, zlasti do racionalizacije, kar pomeni, da so veterinarske storitve cenejše, a kljub temu nič manj kvalitetne.

Namesto prejšnjih šestih veterinarjev in veterinarskega tehnika opravijo delo v vsej Beli krajini sedaj le štirje veterinarji. Po zagotovilih vodje delovne enote Taso Bednaršek na živali ne živali ne nihovi lastniki niso prav nič prikrajšani, le

K spremembam spada tudi organiziranje predavanj o problemih v ovčarjeni in o moderni govedoreji, ne nazadnje pa tudi obveščanje veterinarjev o problemih na terenu. Ugotovili so namreč, da obveščanje preko posrednikov ni bilo najbolj uspešno, zato bo te dni začel delovati avtomatski odzivnik (tel. 51-184), na katerem bodo lahko ljudje 24 ur na dan dobili informacije o dežurnem veterinarju. "Tako bo naša dežurna služba

dostopna ves dan, sicer pa bomo kmalu imeli prav vsi veterinarji v avtomobilih tudi mobile. Najpomembnejše pri našem delu pa je, da za nas ni občinskih meja in da vsi štirje delamo po vsej Beli krajini," pravi zadovoljno Bednaršek.

V okviru belokranjske veterinarske enote se po zaslugu veterinarne Jerneje Fabjan vse bolj razvija tudi ambulanta za male živali, upajo pa, da jo bodo s pomočjo sponzorjev uredili v moderno ambulanto za hišne ljubljence. Venčar pri belokranjskih veterinarjih ne gre povsem brez težav. Največje probleme imajo s prostorskimi stiski v metliški ambulanti.

M. BEZEK-JAKŠE

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček Našemu srcu prijazna hrana

Z uravnoteženo zdravo prehrano in pravilnim načinom prehranjevanja lahko zmanjšamo vpliv vseh dejavnikov, ki slabovapljuje na bolezni srca in ožilja.

Glavna značilnost srcu prijazne hrane je, da se vsebuje zelo malo živalske maščobe, belega sladkorja, soli in alkohola. Zmerna naj bo tudi količina beljakovinskih živil, kot so meso klavnih živali in slane prekajene mesnine, mastna perutnina, jajca, polnomastno mleko in slani siri. Na jedilniku naj bo večkrat meso rib, domačegeza, piščanca in purana brez kože. Četudi vključujemo v prehrane le izbrana živila, pogosto pozabljamamo na skrite količine maščob in soli, ki jih živila že po naravi vsebujejo. Srcu manj nevarne so rastlinske beljakovine, ki jih použijemo s sojo, sirolom, grahom, lečo itd., in rastlinske maščobe v olivenem olju, ekstrončičnem in repičnem olju.

Dnevne potrebe po energiji pokrivamo z ogljikohidratno hrano, kot so izdelki iz polnoverdnih živil, kaša, zdroba in nepoliranega riža. Priporočilo za varovalno prehrano je predvsem v omejevanju dodajanja soli, skupna količina na dan ne sme presegati 6 g.

Mnogi ljudje imajo navado, da servirano hrano še dosoljujejo, kar je za ohranjanje zdravega hrana v ožilju nesprejemljivo. Hrana lahko okusnost povečamo s svežimi zelišči in blagimi začimbami. Pri varovalnem načinu prehrane je prav, da se odrečemo sladkim desertom po obedu in sežemo rajo po sočnem sadju. Tudi odjezali se bomo najbolje z razredčenimi sadnimi sokovi, vodo in čaji. Pri prapravljanju hrane se držimo kuhanja v vodi, vodni kopeli, sopari ali foliji, dušenja v lastnem soku ali z malo maščobe in vode ter pečenja v ponvi z malo ali nič maščobe.

kmetijski nasveti

Prva sudanska trava in sirk

Izid poskusov s krmnimi dosevkami na Dolenjskem

3. Po dosedanjih izkušnjah je 4-5 kg/ha krmne ogrščice v mešanici z 30 kg/ha ozimne grašice primerena gostota setve. Pridelki zeleni krme so bili od 27 t/ha do 57 t/ha. Ta strniščni krmni dosevki lahko pospravljamo tudi še pozno v jeseni, ker je odporen na mraz. S tem se podaljša jeseni krmiljenje s svežo krmno. Lahko pa ga siliramo s koruzo. Zaradi visoke vsebnosti sur. beljakovin v krmni mešanici (3) bi se beljakovinsko razmerje silažne koruze izboljšale.

4. Strniščna posevka sudanske trave in krmnega sirkra sta po pridelku na vrhu. Višje poletne temperature jima zelo ugajajo. Lahko dosežejo do tudi 2 m višine. Zaradi kvalitete in boljše ječnosti je ugodnejše, da posevki pospravimo predčasno, ko doseže do približno 1 m višine. V takem primeru imamo lahko celo dva odkosa. Pri starejših rastlinah se poveča olesnenost, ki zmanjša ječnost in prebavljivost krme. Po vsebnosti sur. beljakovin sta dva krmna dosevka slabša, vendar je glede na velik pridelki zeleni krme pridelki sur. beljakovin enak ali višji kot pri drugih strniščnih krmnih mešanicah. Pridelki zeleni krme so bili od 49 t do 74 t/ha, vsebnosti sur. beljakovin je bila 10% - 11%. Pri krmnih mešanicah z metuljčicami je bila vsebnost sur. beljakovin od 19 do 22%, v krmni mešanici s koruzo pa od 12 do 13%.

Prezimni krmni dosevki ozimna grašica v mešanici z ržjo ali mnogocvetno ljuljko so dosegli po pridelku od 42 t do 53 t/ha zeleni krme. Krmna mešanica z ržjo daje nekoliko boljši pridelki, posevki je tudi odpornejši proti mrazu, po kvaliteti pa zaostaja za mešanico ozimne grašice z mnogocvetno ljuljko. Kljub dobrim kvalitetam je prezimna krmna mešanica z mnogocvetno ljuljko zaradi slabše odpornosti na nizke temperature manj priporočljiva tam, kjer je pričakovati ostrejše zimske razmere.

Vsebnost sur. beljakovin v prezimnih krmnih mešanicah je v mesecih od 18 do 21%.

Mag. KATARINA KASTELIC
Dr. TATJANA ŠTUPICA

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

Prva sudanska trava in sirk

Izid poskusov s krmnimi dosevkami na Dolenjskem

3. Po dosedanjih izkušnjah je 4-5 kg/ha krmne ogrščice v mešanici z 30 kg/ha ozimne grašice primerena gostota setve. Pridelki zeleni krme so bili od 27 t/ha do 57 t/ha. Ta strniščni krmni dosevki lahko pospravljamo tudi še pozno v jeseni, ker je odporen na mraz. S tem se podaljša jeseni krmiljenje s svežo krmno. Lahko pa ga siliramo s koruzo. Zaradi visoke vsebnosti sur. beljakovin v krmni mešanici (3) bi se beljakovinsko razmerje silažne koruze izboljšale.

4. Strniščna posevka sudanske trave in krmnega sirkra sta po pridelku na vrhu. Višje poletne temperature jima zelo ugajajo. Lahko dosežejo do tudi 2 m višine. Zaradi kvalitete in boljše ječnosti je ugodnejše, da posevki pospravimo predčasno, ko doseže do približno 1 m višine. V takem primeru imamo lahko celo dva odkosa. Pri starejših rastlinah se poveča olesnenost, ki zmanjša ječnost in prebavljivost krme.

Kapljica morja tudi v Novem mestu

Z ladijskimi modeli se na razstavi predstavljata splitska Slovenca R. Šibila in J. Kamenšek - Povezovanje novomeške in splitske občine - Na ogled do 15. februarja

NOVO MESTO - V mali dvorani Doma kulture je od četrtka, 1. februarja, na ogled razstava 18 ladijskih modelov dveh splitskih Slovencev, Roberta Šibile in Jožeta Kamenška. Razstavo je pripravilo Hrvaško kulturno združenje Novo mesto, kulturni program, v katerem so nastopili pevci okteta Adoramus pod vodstvom brata Marjana Cvitka, pa je povezovala Staša Vovk. Sponzor razstave je Mestna občina Novo mesto, zato je razstava otvoril njen župan Franci Koncilia.

Robert Šibila, ki se je rodil v Žalcu, je sedaj pomorščak oz. kapitan v poketu, stikov z morjem pa ni prekinil, kajti posvetil se je študiju in izdelavi modelov starih tipov ladij. Pri tem delu je izjemno uspešen in je dobil že številna priznanja in diplome, njegova posebnost pa so ladice v steklenicah. Na otvoritvi je povedal, da razstava prikazuje razvoj in napredok ladjedelstva od 5. st. pr.nšt. naprej, in sicer rimske, grško ladjeveje, sredozemske trgovske odbojne ladje, tradicionalne ribiške dalmatinske ladje in druge. Na ogled je 18 modelov. Drugi ustvar-

jalec Jožef Kamenšek pa izhaja iz okolice Ptuja in je ravno tako pomorščak. Že v mladosti je rad obdeloval les in izdeloval razne okrasne predmete, tako da sedaj tudi on ustvarja vrhunske ladijske makete. Vsi modeli kažejo izjemno znanje, spremnost in veliko potropljenja in vztrajnosti izdelovalcev.

Poleg župana Koncilia, ki je povedal, da ta razstava pomeni začetek sodelovanja s slovensko manjino v Splitu in da so tu vedno dobrodošli, je gostom iz Splita pozdravno dobrodošlico zaželet

dr. Emil Lučev, predsednik Hrvaškega kulturnega združenja Novo mesto. Iz slovenskega društva "Triglav" iz Splita pa prišel njegov predsednik Boštjan Matjaž Kordiš, ki je predstavil društvo in povedal, da je Novo mesto zibelka mnogih članov njihovega društva. Razstava ladijskih modelov v Novem mestu je torej za vse, ki ljubijo morje - morje kot pot v svet in v življenje.

L. MURN

GOSTJE IZ SPLITA - S takimi in podobnimi ladijskimi modeli, kot je tale na sliki, se na razstavi predstavljata ustvarjalca Robert Šibila (prič z desne) in Jožef Kamenšek (v sredini), prvi z leve pa je Boštjan Matjaž Kordiš. (Foto: L. Murn)

RAZSTAVLJA JOŽE MARINČ

SENTJERNEJ - Danes, v petek, 9. februarja, ste ob 18. uri vabjeni na otvoritev razstave slik Jožeta Marinča, samostojnega umetnika iz Kostanjevice na Krki. Otvoritev razstave bo v prostorih Dolenjske banke, ekspozitura Šentjernej. Pokrovitelji razstave so Občina Šentjernej, Čene Štemberger in OŠ Šentjernej.

"STOŽIKA IN STOŽER" V ČRНОMLJU

ČRНОMLJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bela krajina bo jutri, v petek, 9. februarja, ob 21. uri nastopila gledališka skupina Gledališče Artikulator z avtorsko predstavo Stožinka in stožer. Skupina je del že uveljavljene Teatra Gromki, v katerem na duhovit način svoj talent združuje trije boemi mlajše generacije: Andrej Morovič, Matjaž Javšnik in Viktor Gotovič.

KONCERT MIE ŽNIDARIČ - V mesecu kulture je na povabilo kulturno-umetniškega društva Krka v dvorani hotela Krka v Novem mestu v petek, 2. februarja, nastopila Mia Žnidarič, po mnenju mnogih najpopularnejša pevka jazz v Sloveniji. Na koncertu, ki je privabil številne ljubitelje te glasbe zvrsti, je Mia spremljal ameriški pianist Steve Klink, predstavila pa sta Miino zadnjo, četrto zgoščenko, ki je izšla lani oktober. S petjem, pokim čustvene predanosti, je Mia ponovno pokazala, da pesmi ne le interpretira, ampak živi in da je petje moč, ki jo drži pokonci. (Foto: L. Murn)

KULTURA V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - V občini Škocjan je kulturna dejavnost sicer pesta, saj deluje kar nekaj pevskih zborov, Salezijanski mladinski center, na Bučki imajo kulturno društvo, vendar pa kulturno-umetniško društvo že nekaj časa ne deluje, zato ga bodo na občenem zboru kulturnih društev poskušali spet oživiti, prav tako pa si želijo, da bi ponovno deloval moški pevski zbor. V letosnjem letu bo v občini kar nekaj že napovedanih prireditve: na materinski dan bodo proslave kar v nekaj krajih, spomladan bo občinska revija pevskih zborov, za katero si v občini želijo, da bi postala tradicionalna.

PREDSTAVITEV SLOVENSKE KRONIKE 20. STOLETJA

NOVO MESTO - V četrtek, 15. februarja, bo ob 19. uri v prostorih KC Janeza Trdine predstavitev Slovenske kronike 20. stoletja. Program bosta vodila dramski igralec Roman Končar in glavni urednik Kronike dr. Marjan Drnovšek. Kot gosta bosta sodelovala Filip Robar - Dorin in Jure Šterk, v glasbenem delu pa bodo nastopili glasbeniki Glasbene šole Marjana Kožine iz Novega mesta.

VEČER V SPOMIN PRIMČEVU JULIJU - V torek, 2. februarja, je minilo 132 let od smrti Primčeve Julije, Prešernove neuslušane ljubezni. Ob tej priložnosti je bila v okviru Rudijevih večerov v galeriji Kronska otvoritev priložnostne razstave gradiva o Juliji, ki je pokopana na pokopališču v Šmihelu. Rudi Škop (prič z desne) je pozdravil goste in se vsem sodelujočim pri razstavi (Knjižnica Mirana Jarca, Frančiškanska knjižnica, Župnija Šmihel...) lepo zahvalil za trud in dobro voljo. Nekaj besed sta spregovorila tudi Alojz Zupančič, podpredsednik Mestne občine Novo mesto, in Robert Judež, sekretar na Sekretariatu za šport, kulturo in mladino, ki je odprl razstavo. Za kulturni program so z recitalom poskrbeli mladi novomeški ustvarjalci in poustvarjalci: v vlogi Julije Vesna Bučar, Prešerna Smiljan Trobiš, Prešernov notranji glas je prispeval Tomaž Koncilia, na citre pa je igral Rudi Mlinarič. (Foto: L. Murn)

PREDSTAVITEV TRILOGIJE

NOVO MESTO - V sredo, 14. februarja, bo ob 18. uri v mali dvorani Doma kulture Hrvaško kulturno združenje pripravilo predstavitev najnovejše knjižne uspešnice Trilogija za mlade, ki jo je napisal eden najbolj branjih mladinskih pisateljev na Hrvaškem Dubravko Jelačić Bužimski. Predstavitev se bo udeležil tudi avtor. Obisk predstavitev lahko povežete z ogledom razstave ladijskih modelov, ki bo ta dan še odprt.

"Problem je v tem, ker občina ne daje denarja za redne dejavnosti društva ZKO, ki bi najbolje vedela, kateremu društvu kaj, koliko in zakaj dati. Tako ZKO deli denar le za skupne programe, seveda po strokovnih kriterijih," je dejala Vovkova. Letos se bo potrebno več ukvarjati s samo organizacijo, kajti sprejet je že zakon o skladu za ljubiteljsko kulturo, ki bo obsegal delo v območnih enotah. Sicer pa naloge ZKO ostajajo več ali manj iste kot lani. Med splošne spada ohiranjanje rednih stikov s kulturnimi društvami in samostojnimi skupinami (spremljanje njihovega dela, nudenje kakršnekoli pomoči), še posebno skrb pa posvečajo kvalitetnejšim skupinam, ki prestopajo lokalne okvire, kot je na primer mešani pevski zbor Pomlad in pihali orkester Krke Zdravilišč. Letos bo 20 let delovanja praznovalo folklorno društvo Kres.

Pomembni del programa predstavlja izobraževanje: ta mesec bosta v Novem mestu dva seminarja za zborovodje, in kasneje še drugi s pomočjo organizacije ZKO Slovenija. Oblika izobraževanja je

tudi strokovno spremeljanje občinskih in medobčinskih revij pevskih zborov, redno nakupovanje strokovne literatur in gradiva. Še naprej bodo skrbeli za skupne prireditve: revije pevskih zborov, razstava del likovne delavnice, plesna predstavitev Terpsihere in folklornega društva Kres, regijsko srečanje plesnih skupin, predstavitev dejavnosti gledališke skupine Poprki, lutkovno gledališče Pika Nogavička pripravlja dve novi igriči.... Letos bo tudi mednarodno srečanje pihalnih orkestrov v Straži in Novem mestu.

ZKO bo sodelovala še pri drugih pomemnih dogodkih v Novem mestu.

KOTAR RAZSTAVLJA V PORTOROŽU

PORTOROŽ - V galeriji tukajnjega Casina so v soboto, 3. februarja, zvečer odprli razstavo slik znanega novomeškega slikarja Jožeta Kotarja, ki se obalnim ljubiteljem likovne umetnosti predstavlja s svojimi novejšimi deli, narejenimi v akrilni tehniki, za katere je značilno v zdajšnjem slikarjev slogu abstraktnejšega slikanja spajanje elementov resničnosti in fantazije.

"VSE JE MOGOČE"

NOVO MESTO - V sredo, 14. februarja, bo ob 18. uri v rokopisni čitalnici knjižnice Mirana Jarca predstavitev slovenske novomeške novitete Mirjam Potrč Vse je mogoče. Spremni program bosta prispevali igralec Miha Baloh in Borut Kantušer - kontrabas solo.

NA OGLED MIŠELOVKOV

NOVO MESTO - KC Janeza Trdine vabi v sredo, 14. februarja, ob 19.30 na ogled kriminalke Agathe Cristie Mišelovke. Predstava, ki je izven abonmaja in jo bo predstavil Loški oder Škofja Loka, bo sponzor v Domu kulture.

J. GORENC

PESNIŠKA KNJIŽNA NOVOST - Na predstavitev pesniške zbirke Paralelni glas so poleg ostalih sodelovali (na slike z leve) tudi avtorica Jadranka Matič Zupančič, voditeljica pogovora Silva Gomišček, pesnik Boris A. Novak in Nataša Petrov. (Foto: MiM)

NEPOZABNO ROHNENJE V PICERIJI

NOVO MESTO - Koncert skupine Interceptor iz Žalc, enega od najbolj razvitetih bendov v Sloveniji, ki je bil v petek, 2. februarja, v Piceriji, je bil nepozaben in je po intenzivnosti presegel vsa pričakovana. Odprla ga je skupina Nevermind iz Novega mesta, ki je izvajala poleg starejših nekaterih nove skladbe. Toda to je bilo le ogrevanje pred nastopom Interceptorja. Bend je takoj vzpostavil stik s publiko, ki se je razvrednil, razvrednil se je tudi pevec Gregor Čuk in vse je slo kot po magični spirali navzgor do vreliča. Ob koncu večera so bili vsi izčrpani, vendar zadovoljni. Tudi članji Interceptorja so bili nad koncertom navdušeni, celo presečeni nad fantastičnim odzivom publike. In čeprav Novo mesto še vedno nima "kluba", se vseeno lahko pojavlja, da je novomeško koncertno dogajanje, ki ga organizira DNS, trenutno med najbogatejšimi v državi.

J. GORENC

Sevnica ob prazniku

Pester kulturni program

SEVNICA - Ob slovenskem kulturnem prazniku je ZKO Sevnica pripravila naslednje prireditve. V pondeljek, 5. februarja, je v občinski knjižnici svoj gledališki in literarni opus predstavila igralka Mila Kačič, v četrtek, 8. februarja, je bila v galeriji na sevnškem gradu otvoritev razstave mlade domačje likovnice Nene Bedek, ki se je takrat predstavila prvič. V kulturnem programu je na harmoniku igral Slavko Žnidarič, recitiral pa Pavel Ocepek. Danes, 9. februarja, bo ob 18. uri v dvorani Svobode Krmelj koncert Mihe Dolžana in Jožice Kališnik. V sodelovanju s KS Boštanj bosta oba glasbenika nastopila še v nedeljo, 11. februarja, ob 16. uri v dvorani Partizana Boštanj.

V soboto, 10. februarja, bo ob 19. uri v dvorani Partizana Boštanj koncert ansambla Šukar, ki je izdal novo zgoščenico in jo predstavlja po Sloveniji. Predprodaja vstopnic bo v občinski knjižnici in uro pred koncertom. ZKO Sevnica je v pondeljek in torek, 5. in 6. februarja, na nekaterih osnovnih šolah organizirala gostovanja mladinske igre Plesoči osliček v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic.

JELICA KUPEC IN JOŽICA ŠKOF RAZSTAVLJATA V DOL. TOPLICAH

Kulturni praznik so počastili tudi v zdravilišču Dolenjske Toplice. V sredo zvečer so v podhomu med obema hoteloma odprli razstavo 14 akvarelov avtorice Jelice Kupec in Jožice Škof. Kratek kulturni spored je izvedel Dušan Pavlenč s kitaro. Razstava bo odprta 14 dni.

IGRE Z BARVAMI

NOVO MESTO - V avli Točvarne zdravil Krka je do 20. februarja na ogled razstava otroških likovnih del vrtca Najdihoja z Malega Slatnika. Naslov razstave je Igre z barvami, otroci pa so ustvarjali ob mentorstvu dveh vzgojiteljev in dveh varuhinj.

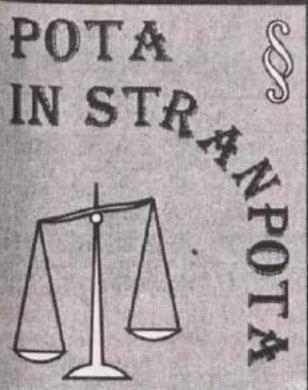
Jadrakin paralelni svet

Predstavitev pesniške zbirke Paralelni glas novomeške pesnice Jadranka Matič Zupančič, ki pesni v dveh jezikih

NOVO MESTO - V nabito polni rokopisni čitalnici knjižnice Mirana Jarca so prejšnji četrtek, 1. februarja, zvečer predstavili pesniško zbirko Paralelni glas novomeške pesnice Jadranka Matič Zupančič. Avtorica, ki dela kot bibliotekarka v tej knjižnici, je predstavila Nataša Petrov, z njo se je pogovorila Silva Gomišček, obzorja njene poezije pa je očrtal znani slovenski pesnik Boris A. Novak. Pesmi sta brali avtorica in Štaša Vovk. Nekaj ne prav spodbudnih besed o izdajanju pesniških zbirk na Dolenjskem je povedal Franci Šali, urednik Dolenjske založbe, kjer so Paralelni glasovi izšli. Sicer pa je prijeten in kulturno bogat večer z igranjem na kitaro popestril Dušan Pavlenč.

Posebnost druge pesniške zbirke Jadranka Matič Zupančič in sploh njenega pesništva je v dvojezičnosti, od tod tudi naslov zbirke. Jadrakin materni jezik je namreč hrvaščina, četudi je njena mati po rodu

M. MARKELJ

dežurni poročajo

S KONJI ČEZ MEJO - 30-letni B. M. je 30. januarja ob 19. uri v družbi dveh neznanec vodil 4 konje preko Sotle iz Hrvaške v Slovenijo. Pot je nadaljeval proti regionalni cesti Čatež - Bizejlsko. Za njimi je šla še druga skupina štirih neznanec, ki so vodili več konj. To je opazila policijska patrulja in jih poskušala ustaviti, vendar so se vsi razen Martina B. razbežali proti Sotli in odšli neznanom kam. Policiisti so izsledili štiri konje in eno žrebe.

OB RADIO IN ZVOČNIKE - V noči na 28. januar je neznanec v Gradcu vzlomil v parkiran osebni avtomobil in iz njega odnesel avtoradio in zvočnike. S tem je lastnik S. F. iz Lipovca oškodoval za okoli 23 tisočakov.

DENARJA NI VRNIL - M. M. iz Metlike je utemeljeno osumljen goljufije, ker si je novembra leta 1994 sposodil 2.000 nemških mark pri M. B. z Malega Slatnika in mu obljudil, da mu bo denar vrnil v enem letu, česar ni storil.

PRETEP V ŠKOCJANU - 27. januarja ob 19. uri je prišlo do pretepa v stanovanjski hiši na Klenoviku v Škocjanski občini. V pretepu je P. S. s Klenovika huje poškodoval H. B. Zoper osumljenega boda kazenksa ovadba.

VLOMILI V TRGOVINO - V noči na 27. januar je neznanec vzlomil v trgovino Mercator KZ Črnomelj v Dragatušu in iz notranjosti odnesel večjo količino mesnih izdelkov, sira, cigaret, kave in nekaj garderobe v skupni vrednosti okoli 400 tisočakov.

ODŠČIPNILO KONICO PRSTA - 1. februarja dopoldne je prišlo do nezgode pri delu, v kateri se je poškodovala 36-letna K. S. iz Krškega, ki je delala na pnevmatskem aparatu za ugotavljanje trdnosti papirja. Pri delu ji je aparat odščipnil konico kazalca leve roke.

VLOMILI V HIŠO - Med 17. januarjem in 3. februarjem je neznanec vzlomil v hiši v Podgorju, ki je last M. B. Odnesel je radiokasetofon z zvočniki, videorekorder, telefona, daljnogled, interfon in sesalec.

SENOVŠKE TRGOVINE TARČA TATOV

SENOVO - V noči na 30. januar je bilo vzlomljeno kar v tri trgovine na Senovem. Neznanec, ki je vzlomil v trgovino Mercator Preskrba Železnina Senovo na Titovi cesti 103, je odnesel tehnično robo v vrednosti okoli 300 tisočakov. Vzlomljeno je bilo tudi v trgovino STG Rudar, od koder je zmanjšala večja količina cigaret v vrednosti 75 tisočakov. Iz trgovine Mercator Preskrba Poslovalnica 29 pa je neznanec odnesel gotovino, dva računalnika, tiskalnik in večjo količino cigaret ter kave v skupni vrednosti okoli 755 tisoč tolarjev.

Prometna varnost vzbuja skrb

Lani manj kaznivih dejanj kot leto prej - Kar dve tretjini več izrečenih mandatnih kazni - Lani na območju UNZ Krško 24 mrtvih, leto prej "le" 16, letos že 4 žrtve

KRŠKO - Čeprav je bilo število prometnih nesreč na območju UNZ Krško v lanskem letu le za 1 odstotek večje kot leto prej, pa so posledice hujše: v primerjavi z letom prej je na posavskih cestah lani umrlo kar 8 oseb več, čeprav je bilo število smrtnih žrtev v Sloveniji precej manjše. Lani je izgubilo življenje 24 oseb, leto prej 16, hudo pa se je poškodovalo 232 oseb, kar je za 30 več kot leto prej.

Hujše posledice prometnih nesreč so presenetljive tudi zaradi poostrenega dela policistov pri preganjanju vinjenih, hitrib in neprivezanih voznikov. Tako so lani so izrekli kar za dve tretjini več mandatnih kazni (kaznovanih je bilo več kot 20.000 voznikov), sodniku za prekrške pa so predlagali 7.700 udeležencev v prometu, kar je tretjina več kot leto prej.

Boljše podatke so policisti zabeležili pri kaznivih dejanjih; teh je bilo lani za 6,7 odst. manj kot leto

nalna dejanja, povezana z mamilij, so se podvojila, narašča pa tudi mladoletniški kriminal.

Lani je državno mejo s Hrvaško na območju UNZ prešlo 12 odst. potnikov manj, kljub zmanjšanju števila vozil pa se je tovorni promet povečal za 13 odst., kar kaže, da se tranzitne poti tovornega prometa vratijo v kontejnerjih, medtem ko bodo Hrvati verjetno še letos širili mejni prehod Bregana.

Ilegalcev: letos je več oseb iz vzhodnoevropskih držav. Povečalo se je tudi število pritožb zoper delo policije, a od 94 pritožb je bilo le

• Očitno je, da se bo promet na mejnih prehodih s Hrvaško povečal, to se kaže že pri tovornem prometu, vendar se letos očitno delovni pogoji za policiste in carinike na naši strani ne bodo izboljšali in bodo morali še naprej vztrajati v kontejnerjih, medtem ko bodo Hrvati verjetno še letos širili mejni prehod Bregana.

8 utemeljenih, največ zaradi netaknosti postopka.

T. GAZVODA

ZGORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

BREŽICE - 3. februarja ob 21.05 je zagorelo na gospodarskem poslopiju, ki je last T. F. iz Brvi. Požar je izbruhnil v prostoru, kjer sta bili svinji z mlačiči, zato je bila ves čas pričganja luč, nameščena 5 cm pod lesenim stropom.

Do požara je prišlo zaradi pregetja lesa, ogenj pa se je razširil na celo ostrešje, strop in meso, ki se je sušilo na podstrešju. Živino so pravočasno umaknili, zaradi vročine pa je počilo tudi okno na hiši zraven gospodarskega poslopija. Požar so pogasili gasilci iz Pirosice in Cerkelj, škode pa je za 300 tisočakov.

GROZIL S SMRTJO

TREBNJE - B. E. iz Hudej pri Trebnjem je utemeljeno osumljen kaznivega dejanja ogrožanja varnosti, ker je prišel 22. januarja popoldne vinjen v trgovino Tomi na Račjem selu in grozil lastniku, da ga bo ubil, zakljal z nožem ali vrgel bombo. Te grožnje B. E. ponavlja že dalj časa, zato je zoper njega vložena kazenska ovadba na državno tožilstvo.

Rajmund Veber, načelnik Uprave za notranje zadeve Krško

prej, pa tudi raziskanost je za 6 odst. boljša, tako da se UNZ Krško s 73-odstotno raziskanostjo uvršča na četrto mesto v državi. Prekrškov je bilo lani za petino več kot leto prej, največ zaradi meje; tujev in kršenja zakona o orožju: kršitev slednjega je bilo lani kar dvakrat toliko kot leto prej. Krimi-

VLOKALU S PIŠTOLO

METLIKA - 13. januarja okrog 18.30 sta se v gostinskem lokalnu "Pri treh farah" v Rosalnicah pri Metliki prepričala Zvonko P. iz Čuril in Ivan P. z Boldraža. Med prepričanjem je Ivan najprej udaril Zvonka po glavi, nato pa je ta potegnil pištole in jo nameril v Ivana. Ko mu je Ivan pištole zbil iz rok, je Zvonko potegnil iz žepa lovsko britev, Ivan pa je nameril vanj pištole. Ko je ugotovil, da je prazna, je zabezel iz lokalna. Zoper Zvonka bo dana kazenska ovadba na državno tožilstvo.

GD RUDNIK PRENEHALO DELOVATI

KOČEVJE - Posvet gasilske zveze s predstavniki GD Rudnik in Šalka vas je odločil prenehanje delovanja GD Rudnik, ki so ga leta 1925 ustanovili rudarji in vodstvo kočevskega rudnika rjavega premoga, ter da se premoženje v nepremičninah prepusti GD Šalka vas. Pred leti je bilo zelo uspešno, saj je leta 1980 šteilo 59 članov in 10 mladincev. Leta 1990, ob uvedbi stečaja Itasa, pa je upravitelj obe stavbi, s katerima so razpolagali gasilci, prodal zasebnu podjetju. Gasilcem je priznal desetletno uporabo. Pri ureditvi gasilskega doma so člani društva opravili preko 5000 prostovoljnih ur, vrednost svojega premoženja pa ocenjujejo na okrog 10 milijonov tolarjev, čeprav jim je stečajni upravitelj priznal pri osnutku prve v glavne razdelilne stečajne mase 299.738,00 tolarjev.

DOPOLNILO

Vest o pretepu in streljanju pred lokalom v Birčni vasi, objavljeno prejšnji teden v rubriki Dežurni poročajo, dopolnjujemo z navedbo, da se je dogodek zgodil pred lokalom Bistro Petra, in ne pred lokalom Vinški hram Žagar, ki ga tudi premore Birčna vas.

Uredništvo DL

tornega kolesa pa se je pri tem hudo poškodoval.

ZBIL PEŠAKINJO - V sredo, 31. januarja, ob 5.55 je P. R. iz Trebč vozički po regionalni cesti z Malego Kamna proti Breštanici. Na Senovem je dohitel 16-letno H. S. s Senovega, ki je hodila ob desnem robu vozišča proti Breštanici. Ker je P. R. vozički preblizu, jo je zadel. Z glave je udarila v steklo in padla je na cesto, kjer je bležala hudo poškodovala.

Uredništvo DL

motorist izsilil prednost - 2. februarja ob 8.30 je 58-letni T. J. vozički motorno kolo po Ulici mladinskih delovnih brigad iz Velike vasi proti Krškemu. Ko je pripeljal do stop znaka na križišču Cesto krških žrtev, je sicer ustavil, a ko je neznan voznik zapeljal v križišče, je to storil tudi T. F. v trenutku, ko je iz krške smeri zavil tovornjak, ki ga je vozil 45-letni F. F. Ta kljub zaviranju trčenja ni mogel preprečiti, voznik mo-

ČRPALKA V KOSTANJEVICI BO! - Kljub negotovostim in ugibanjem, kakšna bo usoda črpalki v Kostanjevici, je sedaj znano: črpalka v Kostanjevici bo. Inšpekcijske službe so podaljšale obratovanje sedanje črpalke (na sliki), ki obratuje v okviru prodajalne s tekstilnim blagom, do konca tega leta, v tem času pa bo verjetno znana tudi usoda nove črpalke. Petrol je že kupil zemljo pri Iskri na koncu Kostanjevice, podjetje pa je pripravljeno vložiti polovicno denarja za gradnjo nove črpalke, katere skupna predravska vrednost je milijon nemških mark. Polovico mora zagotoviti lokalna skupnost, ko bo znana ta vir financiranja, bo takoj stekla gradnja, ki bi bila lahko zaključena v nekaj mesecih, če bi bilo vreme naklonjeno, celo v dveh.

Uredništvo DL

Kočevska stranpot

SPRL Z NATAKARICO - 26. januarja, nekaj pred 17. uro, se je A.S. iz Kočevja v gostišču Tri zvezde sprl z natakarico. Ker je hotel z njo tudi fizično obračunati, je skočil čez točilni pult in pri tem razbil nekaj kozarcev. Zoper pisanega A. S. bodo policisti vložili predlog pri sodniku za prekrške.

ZAVIRAL NA MOKRI CESTI - 26. januarja ob 20.50, se je na novomeški cesti proti Mali Gori pripetila prometna nesreča, do katere je prišlo zaradi prehitre vožnje po mokrem cestišču. L. P. iz Kočevja je vozil osebni avto Renault 19 iz smeri Kočevja proti Starem Logu. V desnem ovinku je začel zavirati, zaradi česar ga je začelo na spolzki cesti zanašati. Zapeljal je izven cestišča, tam pa se je avtomobil prevrnih na streho. Voznik ni bil poškodovan, policisti pa ga bodo predlagali sodniku za prekrške.

ZAPELJALA S CESE - Podobna nesreča kot na novomeški cesti se je zgodila in kasneje tudi na odseku magistralne ceste med Ložinami in Mrticami. D. D. iz Staro Cerkve je zaradi neprimerne hitrosti zapeljala izven cestišča, kjer se je avtomobil, ki ga je vozila, najprej prevrnih na bok in nato še na streho. Voznica ni bila poškodovana.

NAMESTO DRV POŠKODBE

KRŠKO - 40-letni K. D. je odšel 1. februarja okoli 15. ure v bližino Zalok, da nabere nekaj suhih drva. Ko je avto parkiral ob cesti, sta se za njim pripeljala 33-letni H. M. iz Straže pri Rakih in 16-letni J. G. H. M. je takoj odšel do K. D. in ga izvezel iz avta, nato pa sta ga J. G. in H. M. hudo poškodovala, saj sta mu zlomila rebra, dobil pa je tudi udarne po telesu.

POŽAROV LANI NA SREČO NI BILO - Če na območju Bučke in okolice v preteklem letu na srečo ni bilo požarova, pa je leto minilo v znamenju prestopa gasilskega društva Bučka iz Gasilske zveze Sevnica v Gasilsko zvezo Novo mesto. Prav zaradi tega ni bilo pravega finančnega dotoka, kar naj bi se letos uredilo. Kot je povedal predsednik Gasilske zveze Novo mesto Andrej Poljak, pa obstaja tudi možnost organiziranja gasilske zveze na nivoju občine. Kot je na občinem zboru društva povedal predsednik Tone Avsec, se je društvo v preteklem letu lahko bolj posvetilo vajam, izpopolnjevanju, tekmovanju in pomoči pri prireditvah, za kar sta se na občinem zboru zahvalili tudi predstavnici Kulturnega društva in Društva izgnancev. Ker je prihodnje leto 70-letnica društva, bodo gasilci letos več pozornosti namenili ureditvi doma in okolice, v jubilejnem letu pa želijo zamenjati orodno vozilo. Zbora so se udeležili tudi (od desne proti lev): poveljnič GZ Sevnica Milan Kajč, član upravnega odbora zveze Martin Žnidarič, Škocjanski župan Janez Povšič in predsednik Tone Avsec. (Foto: T. Gazvoda)

Jože Lenarčič

Novih kot da ni

Sprenevedavo obnašanje GZS po ustanovitvi Gasilske zveze Dobrepole

DOBREPOLJE - Gasilsko zvezo občine Dobrepole so ustanovili 30. junija lani. Združuje 7 prostovoljnih gasilskih društev (Hočevje, Kompolje, Ponikve, Struge, Videm, Zagorica in Zdanska vas). Njen predsednik je Jože Lenarčič, ki je o delu lani, načrtih in drugem povedal:

Prejšnja leta je bilo naše območje pri finansiranju vedno zapostavljeno. Lani smo dobili nekoliko več denarja, nekaj pa so si ga društva privabilo s prodajo gasilskega koledarja, združeno z nabiranjo akcij. Nabrani oz. dobljeni denar smo porabili za redno dejavnost društva in zveze, sofinansirali smo nakup motornih brizgalnih za PGD Struge in gasilskega avtomobila za PGD Zagorica, del pa smo namenili za dograjevanje gasilskega centra na Vidmu.

Že v februarju bomo začeli s tečajem za izpravane gasilce in občinske zbori društev. Ena glavnih letoskih nalag bo vključevanje žensk in mladine v gasilstvo.

Pokritizirati moram Gasilsko zvezo Slovenije, ki smo jo ustanovili naše gasilske zveze obvestili in jih poslali potrebne dokumente, a do danes od njih še nismo dobili odgovora niti obvestila, da vedo za našo ustanovitev. GZS ne bi smela zavtrajati na staro organizacijski shemi gasilstva in se obnašati, kot da novih občinskih gasilskih zvez sploh ni, saj to ne bo delovalo vzpodbudno na nas in ne bo naredila dovolj za razvoj gasilstva. Novim občinam niso dovolj le občinska gasilska poveljstva, ampak je treba urediti tudi finansiranje novih občinskih zvez.

J. P.

Ko na parkirišču poškodujejo avto

Zavarovanje vozil za poškodbe, ki jih povzroči neznan storilec, je zelo občutljiva zadeva - JP Komunala pripravlja zavarovanje parkirišč v parkirni hiši

OBETAO SI USPEH

MIRNA - Badmintonski klub Tom Mirna bo v nedeljo, 11. februarja, v športni dvorani v Trebnjem z začetkom ob 9. uri pripravil drugi mladinski turnir, ki bo štel tudi da državno računalniško lestvico. Dobre uvrstite si obetajo tudi domaći igralci.

Državna rekorda Božiča in Tomiča

Tomaž Božič še naprej izboljšuje državne rekorde in je vse bliže normi za evropsko prvenstvo - Tomič za 4 sekunde popravil mladinski rekord na 800 m

NOVO MESTO - Atleti Krke so prejšnji konec tedna spet nastopili na dvoranskem atletskega mitingu na Dunaju. Tomaž Božič je zmagal v teku na 200m in z 21,64 za dve desetinki izboljšal svoj prejšnji državni rekord. Do norme za nastop na EP v dvorani mu zdaj manjka le 14 stotink sekunde. V teku na 60m je bil s časom 6,87 drugi.

Drugi novomeški zmagovalec je bil starejši mladinci Aleš Tomič, ki je s časom 1:54,50 v teku na 800m za cele štiri sekunde izboljšal državni dvoranski mladinski rekord, svojemu osebemu na prostem pa se je pribljal na 46 stotink sekunde.

Katka Janković je bila na ženskih ovirah s svojim drugim najboljšim časom doslej (8,66) četrta, vendar so jo od zmagovalke ločile le štiri stotinke sekunde.

Z dolenskim dvoranskim rekordom v teku na 3000m se je odrezal Tomičev trener Borut Retelj. V drugi skupini je zmagal s časom 8:44,17 in s prednostjo 20 sekund; v skupni razvrstitvi je bil 7. Dvoranski dolenjski rekord v teku na 400m je dosegel še en njegov varovanec, Dejan Građan. S časom 51,66 je bil 9. v teku na 200m pa je dosegel čas 24,16. Mladinec Raybar je bil v teku na 3000m z 9:26,22 petnajsti.

Konec tega tedna bo v Ljubljani dvoransko državno prvenstvo, kjer

Lep uspeh mirnskih šolarjev

Mirnski badmintonisti so uspešno pripravili osnovnošolsko prvenstvo - Uspeli so tudi na igrišču

TREBNJE - Posamično državno prvenstvo osnovnošolcev v badmintonu, ki so ga prejšnjo nedeljo v trebnjski športni dvorani pripravili člani mirnskega kluba Tom, je pokazalo, da se z mladimi badmintonisti najbolje dela na dvojezični osnovni šoli v Lendavi in na osnovni šoli Mirna, od koder se z mladimi talenti napajata badmintonski klubi Mladost in Tom. Tako za Mirno kot tudi za Ljutomer velja, da je povezanost med kluboma in šolama izjemna, in le tako pot je prava.

Med fanti je sta prvi dve mestni pripadli Lendavčanoma Mihi Horvat in Danielu Novaku, za njima pa so se uvrstili kar trije Mirnčani - Žiga Strmole, Miha Trdina in Uroš Skerbiš, medtem ko je bil Blaž Strmole sedmi in Bojan Kolenc osmi. Med dekleti so se na prvih osem mest uvrstile igralke iz osmih različnih os-

I. V.

Trebanjci pogumno na Kodeljevem

Akropol v Ljubljani presenetil rokometnaši AM Cosmos Slovana - Nesrečna poraza Dobove s poprečnim Slovenjgrajčanom in Krškega z zadnjevrščenim Fructalom

TREBNJE, KRŠKO, DOBOVA - Rokometni trebanjski Akropol so na Kodeljevem na tekmi proti slovemu AM Cosmos Slovana, najuspešnejši ekipi v zgodovini slovenskega rokometa, dosegli prvo vrstno presečenje: ne le da so bili Ljubljanci povsem enakovredni, ampak so se morali v zaključnem delu tekme 15. kroga prve slovenske rokometne lige celo srdito bojevati za eno samo točko. Dobovčani in Krčani so žal izgubili srečanje z vrstama, ki sta na lestvici bistveno nižje

jili dragoceno točko, na katero niso računali in jih bo poleg moralne spodbude tudi drugače precej pripomogla v boju za obstanek v družbi najboljših.

Ce so s 15. krogom Trebanjci zadovoljni, pa bi kaj takega težko rekli za oba posavsko prvoligaša. Krčani so v Ajdovščini tekmo izgubili v prvem polčasu, ko so domačini vodili že z 8:1, in jih Posavci do odmorja niso mogli ujeti. V drugem polčasu so Krčani zaigrali bolje, vendar jim kaj več kot izenačiti na 18:18 ni uspel. V razburljivem zaključku srečanja pa so bili spet boljši Ajdovci, ki so se z zmago odresli zadnjega mesta na lestvici ter Krčanom preprečili, da bi se po točkah priključili tretjevrščenemu Gorjanu in četrtovrščenemu AMC Slovanu.

Tudi AFP Dobova je s porazom v Slovenj Gradcu pomagala tamkajšnjemu Preventu, da je napredoval na lestvici in se rešil uvrstitev na dnu. Slovenjgrajčani so bili boljši že v prvem polčasu, ko so nekaj časa vodili s 4 zadetki prednosti, pa tudi v drugem delu srečanja so ponovili enako vodstvo. Dobovčani se jim je 10 minut pred koncem približala na 22:21, vendar je bila točka za klub porazu še vedno drugovrščeno moštvo tokrat previšoko. V soboto se bodo Dobovčani doma pomerili s Primorskimi novicami in vse razen zmage in novih točk za domačine bi bilo veliko presečenje.

I. V.

Krka je precej slabo začela

Namiznoteniški igralci Krke so kljub okrepitvi izgubili v Murski Soboti - Hribar je začel trdo trenirati

NOVO MESTO, KOČEVJE - Novomeški namiznoteniški igralci so bili z jesenskim izkupičkom, ko so z enakim številom točk, kot jih je imel kočevski Melamin, zasedli 3. mesto. Potem pa je Hribar, ki je po dveh letih lažje vadbe in rutinske igre spet začel trdo trenirati, po katastrofalni igri izgubil s Horvatom, pa tudi v paru z Benkom sta moralna priznati premičo Horvata in Ungerja.

Zreb je odločil, da so se tako okrepljeni Novomeščani že v prvem krogu nadaljevanja prvenstva v prvi slovenski namiznoteniški ligi srečali s Sobočani. Proti pričakovanjem so doživeli hud poraz, ki pa ob boljšem nadaljevanju ne bi smel imeti resnejših posledic, saj bodo o uvrstitev na prva štiri mesta odločali predvsem medsebojni dvoboji Krke z Vesno, Melaminom in Preserjem.

I. V.

Suhokranjci prenenetili vodilne

Oba novomeška odbojkarska prvoligaša izgubila tekmi v gosteh - Novomeščanke so bile blizu zmage, a so se vmešali sodniki - Žužemberčani na poti v prvo ligo

NOVO MESTO, ŽUŽEMBERK - Odbojkariji novomeške Krke na zmago v 17. kolu 1.A niso upali, saj brez poškodovanega Mariča in Petkoviča proti ob Salonitu, ki igra v Interligi in se bo ostalim pridružil še v končnici, najmočnejšemu slovenskemu odbojkarskemu moštvu pa ne morejo biti enakovredni.

Klub temu so Novomeški odbojkariji pogumno začeli in v prvem nizu vodili s 6:2. Mariborčani so jih ujeli še pri 10:10 ter niz na koncu dobili s 15:10. V nadaljevanju srečanja so na igrišču prevladovali domačini, čeprav v njihovem moštvo tokrat ni bilo nekaterih najboljših igralcev, ki jih je trener Baltič pustil počivati za sredino srečanja evropskega pokala v Parizu. Več možnosti kot v Mariboru bodo imeli Krki odbojkariji to soboto, ko se bodo doma pomerili z drugovrščeno Olimpijo. Čeprav so Ljubljanci glede na trenutno stanje novomeškega prvoligaša favoriti, pa presečenje ni povsem izključeno.

Precej bolj enakovredno je bilo srečanje na Bledu, kjer so se Novomeščane srečale z neposrednimi tekmicami za tretje mesto v ligi, odbojkaričami blejske Bank Austrie, ki pa imajo s to zmago še vedno nekaj možnosti, da na drugem mestu zamenjajo koprski Cimos. Novomeščanke so srečanje izvrstno začele in v prvem nizu povsem nadigrale domače odbojkarike, ki so se prebudile še proti koncu niza. Sledil je preobrat in drugi niz so brez večjih težav doble domačinke. Že v tretjem nizu so se Novomeščanke spet zbrale in zaigrale, kot znajo, a vseeno izgubile. Spet pa jim je uspelo v četrtem nizu in o zmagovalcu srečanja je odločil skrajšani peti niz, v katerem so imele več sreče domačinke; žal pa sta prav v odločilnih trenutkih srečanja zatajila sodnika. Sicer sta oškodovala obe ekipe, vendar zmaga

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ROKOMET

1. SRL, moški, 15. krog: PREVENT : AFP DOBOVA 25:24, (13:11); AFP DOBOVA: Kostevc, Đapo 2, Begovič, Mijačinovič 10, Ocvirk 2, Glaser 4, Medved 3, Stojakovič 3, Voglar, Žibert, Denič, Levec;

FRUCTAL : KRŠKO 24:22 (15:9); KRŠKO: Imperl, Iskra 3, Dragar, Bogovič 3, Kekič 2, Urbanc, Kukavica 1, Sirč 7, Mašič 1, Cvijič 5, Bašić;

AM COSMOS SLOVAN : AKRIPOL 20:20 (11:10); AKRIPOL: Torlo, Bregant 3, Počervina 5, Šavrič 1, Vešligr 5, Dvornik 3, Špende 3, Zarabec, Zbašnik, Longar, Novak, Ojsteršek;

GORENJE : INZENIRING ŠARBEC 36:18 (18:7); INZENIRING ŠARBEC: Jere, Papež 1, Bilbija 1, Zupan 1, Kogovšek 5, Gradišek 3, Lubej 1, Sotenček, Mandelj 3, Privšek 2, Dobravec 1, Doblekar;

LESTVICA: 1. Pivovarna Laško, 27 (+106), 2. AFP Dobova 19 (+52)... 5. Krško 15 (+12), 10. Akropol 11 (-14)... 12. Inženiring Šarbek 9 (-50), itd. V naslednjem krogu bo v soboto ob 20. ur Akropol doma igral z Gorenjem, Krško doma z AM Cosmosom Slovanom, Inženiring Šarbek doma z Rudisom Rudarjem in AFP Dobova prav tako doma s Primorskimi novicami Promon makom.

2. SRL, moški, 13. krog, vzhod: RADEČE PAPIR : LISCA SEVNICA 28:26 (14:9); POLET : BREŽICE 36:20;

LESTVICA: 1. Radec papir 24... 3. Lisca 16... 11. Brežice 6 itd.

zahod: ŠEŠIR : ČRNOMELJ 31:15 (15:8), INLES RIBNIČA : NOVA GORICA 25:21 (16:7); LESTVICA: 1. Inles 23... 8. Črnomelj 10 itd.

dom Branikom.
Za uvrstitev ob 5. do 8. mesta:
LIK TILIA : NOVA GORICA 3:1 (11, -4, 12, 10); LESTVICA: 1. Celje 22, 2. Zgornja Savinjska 10, 3. Lik Tilia 6, 4. Nova Gorica 2. V soboto se bo Lik Tilia doma pojmerila s Celjem.

2. DOL, moški, 14. krog: GRANIT PRESKRBA : ŽUŽEMBERK 2:3 (-13, 5, 9, -13, 9); PAN KOVINAR : SALONITI II 3:0 (6, 3, 5); LESTVICA: 1. Granit Preskrba 24, 2. Žužemberk 24, 3. Terme Lubnik Škofja Loka 20... 6. Pan Kovinar 14 itd. V soboto bo Žužemberk igral doma s predzadnjevrščenim BCI Oscardom, Pan Kovinar pa doma z osmouvrščenim Mariborom Intesom.

3. DOL, moški, zahod, 14. krog: MOKRONOG : PLAMEN 3:0; PAN KOVINAR II : ASTEC TRIGLAV KRAJN 0:3 (-3, -7, -10); LESTVICA: 1. Astec Triglav Kranj 28... 6. Mokronog 14... 11. Pan Kovinar II 8 itd. V naslednjem krogu bo Mokronog igral v gosteh s tretjevrščenimi Črnimi II, Pan Kovinar II pa doma z drugovrščenim Bledom II.

3. DOL, ženske, zahod, 14. krog: LANGO ŠENČUR : LIK TILIA II 3:0 (7, 2, 12); LESTVICA: 1. Bled II 24... 11. Lik Tilia II 6 itd. V naslednjem krogu bo Lik Tilia II igrala doma s Čimosom III.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, moški, 10. krog: MORAVSKE TOPLICE SOBOTA : KRKA 6:1; (Unger: Kralj 2:0, Solar : Benko 0:2, Horvat : Hribar 2:0, Unger in Horvat : Benko in Hribar 2:0, Unger : Benko 2:1, Horvat : Kralj 2:0, Solar, Hribar 2:1).

LEMALIN : MM OLIMPIJA 3:4; (Komac : Reblak 2:0, Murn : Lasan 0:2, Špelič : Kastelic 0:2, Komac in Špelič : Reblak in Kastelic 2:0, Komac : Lasan 2:0, Špelič : Reblak 0:2, Murn : Kastelic 0:2). LESTVICA: 1. Maximarket olimpija 20, 2. Maribor 18, 3. Krka 12, 4. Melamin 12 itd. V soboto bo Krka ob 15. ur doma igrala s Kajuhom Slovanom, Melamin pa v gosteh z Radljami.

KOŠARKA

Zaradi prireditve ob dnevu slovenske košarkarke ligatki tekem prejšnji teden ni bilo. V drugem delu prvenstva, ki se bo začel junija (v soboto), se bo Interier Krško v 1. krogu lige skupine za razvrstitev od 1. do 8. mesta v državi pomeril doma z Barwario Wolltexom. V skupini za uvrstitev od 9. do 16. mesta bo v prvem krogu litijaška Iskra Litus igrala doma s Cometom, novomeška Krka pa v gosteh s Kraškim zidarnjem.

TRI ZMAGE SEVNIŠKIH ATLETOV ZA POKAL ADIDAS

MURSKA SOBOTA - Na mednarodnem krosu za pokal Adida v Murski Soboti je med 134 tekmovalci iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije zelo uspešno nastopila tudi večina izmed 11 atletov sevniškega atletskega kluba, saj so Sevničani zabeležili kar tri zmage. Pri dekletih (letnik 1983 in mlajših) je zmagal Polona Martič, 3. mesto pa je osvojila Andreja Pinoza. V tej starosti kategoriji pri fantih je bil Gregor Vodenik 7., Domen Kralj pa 9. Borut Veber je zmagal v kategoriji letnik 1981 in 1982, Robin Papež pa je bil 5. V tej kategoriji je pri dekletih zmagal ena najobveznejših slovenskih atletinj Petra Radišek.

Šuštaršič v Zabrdju

10. tekmovalje v smučarskih skokih za prvenstvo Dolenjske

ZABRDJE - Vrli domači organizatorji so se za jubilejno, 10. tekmovalje v smučarskih skokih v tej dolenski Planici skrbno pripravili, saj so navkljub muhastemu, pretoplju vremenu sobotno tekmo spravili pod streho brez spodrljavjev. Zlasti je tisočglavi množični ugajala nočna tekma 58 skakalcev in pa seveda gostoljubnost Zabrdčanov, ki so poskrbeli, da nihče ni bil lačen, še manj pa žezen.

Na 30-metrski skakalnici se je najdlje pognal Dušan Šuštaršič (SK Ilirija), ki je pri članilih preprljivo uganil Grego Podržaja in Jožeta Brdaja (oba SK Račna Avtoservis Bizilj). Pri dečkih se je najbolje odrezal Gregor Vrbajs, pred Nejcem Bičkom (oba SK Račna) in domačinom Damjanom Vtičem. Pri veteranih pa so zlasti Tone Debevec iz Borovnice, domačin Stane Martinjak in Kosta Njevičan Martin Princ dokazali, da so zdaleč niso za "staro žezezo."

SEMIČANI ODLIČNO SEMIČ - V 7. krogu 3. strelske lige so strelci semiške Iskre v gosteh premagali do tedaj še nempragnani Kamnik s 1673:1660. Semičani so tako kot že edina neporažena ekipa v ligi

UDOVČEVA JE ŽE V EVROPI

Sportnica Novega mesta atletinja Mateja Udočev je izkazala na pokalu evropskih prvakov v krosu

NOVO MESTO - Članica Atletskega kluba Krka Novo mesto, 25-letna ekonomistka, zaposlena v Krkih zdraviliščih, Mateja Udočev, je prejšnji konec tedna na 15. pokalu evropskih prvakov v krosu, ki je bil v kraju Lanciano pri Pescari, med 101 tekmovalko iz 13 evropskih držav osvojila 28. mesto. Mateja je kot gostja nastopila v ekipi državnih prvakinj v kros

Dolenjski in novomeški hram kulture začenja živeti

Zmotno je mišljenje nekaterih, da v dolenjski metropoli vlada kulturno mrtilo in da se "kaj" dogaja le v začetku meseca februarja, ob slovenskem kulturnem prazniku. Res, da je takrat najrazličnejših kulturnih prireditev več, toda tudi ostale dni v letu nikomur ne manjka kulturne hrane. O utripu kulturnega življenja v Novem mestu je pripovedovala Mira Maljuna, direktorica KC Janeza Trdine Novo mesto, ki je povedala, da je bilo v letu 1995 kar 1072 kulturnih prireditev. Koliko ste jih obiskali?

Kulturni center Janeza Trdine v Novem mestu je po zakonu o zavodih ustavila Mestna občina Novo mesto, uradno pa deluje od 25. septembra 1995. Ime pisatelja Janeza Trdine je izbrala občina.

"Predvideno je bilo še ime Kulturno-informatijski center, vendar to ne bi bilo primerno, ker v tej stavbi ni informacijskih dejavnosti. Naš zavod, ki se je takrat imenoval še Dom kulture, je predlagal, da bi ostalo ime Dom kulture, ker so se nanj občani že navadili. Člani skupštine pa so menili, da to ni ustrezeno in da bi že samo ime moral kazati na nekaj novega in da bo v tej stavbi koncentracija vseh kulturnih dejavnosti, ne le naše prireditev. Tako je prišlo do imena Kulturni center Janeza Trdine Novo mesto in mislim, da so se nanj ljudje, vsaj tisti, ki obiskujejo kulturne prireditev, že navadili. Sicer pa si še pomagamo, da rečemo bivši dom JLA," je razložila zgodbo o imenu Mira Maljuna, ki je direktorica te ustanove osem let. Tako kot zavod pa se imenuje tudi stavba.

Le tri dni v letu ni filmskih predstav

Namen zavoda je organiziranje vseh vrst kulturnih prireditev, ki potekajo v dveh stavbah - v KC Janeza Trdine in v Domu kulture. Zanje zadnje ime stavbe so obdržali zaradi lažjega in bolj razumljivega obveščanja ljudi. V Domu kulture praviloma poteka filmski in gledališki program ter nekaj glasbenega, dokler v KC še ni urejena velika dvorana. Za glasbene prireditev z večjimi instrumentalnimi in vokalnimi zasedbami pa uporabljajo tudi avlo KC, ki sprejme več ljudi kot dvorana Doma kulture in je tudi dokaj dobro akustična. Filme predvajajo vsak dan razen takrat, ko je predvideno čiščenje stavbe, 1. novembra in zadnji dan v letu. Sicer pa si obiskovalci vsak dan lahko ogledajo najmanj dve filmski predstavi, če pa so filmi primerni tudi za mlajše gledalce, so predstave še ob 16. uri. Zadnje čase imajo za konec tedna predstave tudi ob 22. uri, seveda so to filmi za zahtevnejšo publiko.

V letu 1995 je bilo v Domu kulture 944 filmskih predstav, ki si jih je ogledalo 83.216 obiskovalcev. Primerjava z letom nazaj pokaže porast tako števila predstav kot obiskovalcev, kar gre tudi na račun hitre dobave filmov. Ne vrtijo več zastarelih filmov in uspešnice se zadnje čase istočasno vrtijo tako v Evropi kot v Slo-

veniji. "Naše mesto ima razmeroma dober obisk, zato smo se uvrstili v prvi krog prikazovalcev skupaj z Ljubljano, Mariborom, Celjem in Novo Gorico," je dejala Maljuna. Že nekaj časa je ustaljeno, da so premiere ob četrtekih, kar je isto kot v ostalih krajih. Pogosto program kombinirajo, tako da ima publika več izbire.

Čarobni svet teatra

KC pripravlja gledališki program za gledalce vse starosti: tako za triletne otroke kot za odraslo publiko. Za slednje je namenjen abonmajska program, ki vključuje na sezono 6 uprizoritev, ker pa je gledalcev veliko, vsako predstavo ponudijo dvakrat. Letos je vpisanih 530 abonentov, dvorana pa ima 275 sedežev. V glavnem gre za individualne gledalce. Vsako sezono organizirajo še dve do štiri izvenabonmajske predstave in Maljuna pravi, da bi bila, če bi program pripravljali v enakomernih časovnih presledkih, od oktobra do maja vsake tri tedne na vrsti ena predstava. Lani so bile za odrasle tri izvenabonmajske predstave.

Dobro je poskrbljeno tudi za mlajše gledalce, saj KC Janeza Trdine nudi program za dijake srednjih šol. Običajno so to abonmajske predstave. Lani so zanje v dopoldanskem času imeli 9 uprizoritev na 12 predstavah. Organizirajo še poseben program za varovance vrtcev in učence osnovnih šol. Že nekaj sezona pripravljajo 7 uprizoritev za najmlajše, od 3. do 8. leta starosti, predstav za učence od 4. do 8. razreda pa je manj, tudi zato, ker ni primernih tekstov. Lani so imeli 11 uprizoritev na 29 predstavah. Otroški program je dramski in lutkovni. Sodelujejo z vsemi slovenskimi poklicnimi gledališči, včasih - glede na kvaliteto predstave - pa povabijo tudi kakšno ljubiteljsko. Največkrat pridejo v Novo mesto igralci ljubljanske Dramе, Mestnega gledališča ljubljanskega, Prešernovega gledališča iz Kranja, Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja in Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Maljuna je dejala, da dobivajo tudi programe iz tržaškega gledališča, žal pa zaradi slabih finančnih in organizacijskih razlogov ne pride do sodelovanja.

Glasbeni program bo bogatejši

V Domu kulture poteka še glasbeni program in na razpolago je glasbeni abonma. Vsako sezono obsegata 6 do 8 koncertov klasične glasbe, kombinirano z jazz-

zom ali črnsko duhovno glasbo. "Za kaj drugega ni prostorskih možnosti, na primer: pop koncert zaradi ozvočenja in publike zahteva veliko dvorano. Podobno je pri popevki. Omejitev pri gostovanju glasbenih zasedb pa je tudi njihovo število, kajti oder v Domu kulture je zelo majhen in več kot komorna zasedba ne gre. Žal torej velikost odra določa, katere predstave lahko vidimo v Novem mestu.

Zato vsi komaj čakamo, kdaj bo velika dvorana v KC vendarle gotova in bomo lahko obogatili naš glasbeni program," pravi direktorica KC Janeza Trdine. Vsako sezono publiko s posebnim avtobusom odpeljejo tudi na glasbene prireditve izven Novega mesta, seveda na take, ki so kvalitetne in jih pri nas ni mogoče slišati. Poleg skupaj 1.009 predstav v letu 1995 je bilo v Domu kulture in v avli KC lani še 63 drugih prireditve kulturnih društv in skupin iz naše občine, javnih prireditve drugih organizatorjev in internih prireditv.

KC J. Trdine še ni polno zaseden

V stavbi KC Janeza Trdine imajo svoje prostore tudi Zavod RS za šolstvo in šport Novo mesto in Razvojnoizobraževalni center (RIC). Toda vsi prostori še vedno niso zasedeni. "Prazna je še bivša restavracija s kuhinjo, ki je v tretji gradbeni fazi. Mislim, da Mestna občina Novo mesto še vedno išče uporabnika," je povedala Maljuna. Tukaj ima sedež tudi ZKO Novo mesto, s katero sodeluje novomeški KC, saj zanje opravlja nekatere administrativna, računovodska in tehnična dela. Z novimi prostori so kulturna društva in skupine, ki delujejo v novomeški občini, pridobile nekaj več prostora za svoje delo. V večnamenski dvorani je vadbeni prostor za plesno društvo Terpsihora, folklorno društvo Kres z vsemi skupinami, Pihalni orkester Krka Zdravilišča, lutkovno gledališče Pika nogavička, gledališko igralnico Poprčki, D'Kovače in druge. Potreb je več, kot je na razpolago prostorov in prostih terminov. Nekateri pevski zbori - mešani pevski zbor Društva upokojencev Novo mesto in Pomlad, občasno pevski zbor Dušan Jereb, tamburaški orkester Kres in Novomeška pihalna godba - še vedno vadijo v pevski sobi Doma kulture. V KC so prostori zasedeni vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah, celo do 22. ure. Zelo je uporabna tudi avla in bo urejena kot razstavni prostor.

Velika dvorana še letos?

Boljše možnosti za glasbene prireditve bo nudila nova velika dvorana v KC Janeza Trdine, ki ne bo gledališka, ker oder ne bo imel primerne scenske opreme. Morda le pri scensko manj zahtevnih predstavah. V prvi vrsti bo to koncertna dvorana, za plesne prireditve, klasičnih baletnih predstav z orkestrom pa tu ne bo.

Mira Maljuna

mogoče uprizoriti. Priložnostno (če bo v Domu kulture takrat potekal gledališki program) bodo v njej vrteli tudi filme ali pa, če bo šlo za posebne zaključene filmske programe, kot na primer Filmart fest ali teden hrvaškega filma. Maljuna upa, da bo dvorana do jeseni pripravljena, čeprav je potrebno še veliko sredstev za njeni dokončanje in ureditev okolice hiše, dostope do odra in izhode iz dvorane. Vseh sredstev ne bo mogoče dobiti iz občinskega proračuna, zato bodo verjetno poskušali dobiti del še pri izvajalecu.

"Z novo dvorano, ki bo imela 363 sedežev, bomo lahko nudili boljši in pestrejši (predvsem glasbeni) program, ki bo bolj privlačen tudi za publiko. Lahko bodo nastopile večje zasedbe klasične glasbe, v poštev pa bodo prišle tudi drugačne vrste glasbenih prireditv, na primer popevka, jazz, narodnozabavna glasba. Mislim, da si naši obiskovalci tega želijo. Možna bo tudi organizacija raznih posvetov in seminarjev. V načrtu je majhen bife, ki bi bil odprt nekaj časa pred in med prireditvami ter po njih, tako kot v ljubljanskem Cankarjevem domu," je povedala sogovornica.

KC postaja pravo kulturno središče

Maljuna je dejala, da se trudijo, da bi KC Janeza Trdine postal center kulturnih dogajanj v Novem mestu in na Dolenjskem, čeprav verjetno za vse vrste prireditve najbrž ne. Tu ni prostorov za nastop opere, orkestra. "Potrebno bi bilo, da bi čez nekaj časa za kulturne prireditve pridobili še druge prostore v Novem mestu. Mislim namreč, da obstaja potreba po pravi gledališki in kino dvorani. Slepko prej bo treba to urediti. Moja vizija je, da bi kino preselili v Narodni ali Sokolski dom. Možno bi bilo urediti dve dvorani: v malih bi vrteli filme za zahtevnejšo publiko, večji pa bolj komercialne filme. Gledališka dvorana pa bi ostala v Domu kulture, ki bi ga bilo treba seveda primereno preurediti in dograditi," je razlagala Maljuna. Tako bi bila možnost, da v Novem mestu po dolgih letih, po letu 1982 spet zaživi ljubiteljsko gledališče, ki je bilo včasih zelo močno.

Poleg kulturnih dogodkov, za katere skrbi KC Janeza Trdine, pa k pestremu kulturnemu utripu v Novem mestu prispeva še Dolenjski muzej s svojimi razstavami, manjše razstave so tudi v Krkinem in SDK - javem razstavišču, potem je tu Knjižnica Mirana Jarca z literarnimi večeri, Frančiškanska knjižnica, Kapitelj, športna dvorana Marof, Pizzerija Tratnik in gostišče Pri slončku z glasbenimi koncerti in tako naprej. Skratka, kdor želi, lahko na kulturnem programu Novega mesta najde kaj tudi zase. Problem pa je v tem, ker veliko ljudi (žal) te vrste lakovite ne občuti.

LIDIJA MURN

Spomeniki se selijo

Še ena kost za glodanje je vržena v javnost. Gre za pobudo o odstranitvi oz. premestitvi spomenik Kidriču in Karidelju iz bližine stavbe slovenskega parlamenta na kakšno drugo, seveda manj pomembno mesto. Za nekatere je to znak za množično selitev spomenikov revolucije in delavskega gibanja z javnih mest v muzejske in galerijske depoje ali morda kar na odpad. A predno se strasti razplamijo in se začne vsepočezno grizenje, bi morali o stvari kar se da neobremenjeno razmisli, saj nam še ena razprila v že tako sprti ocenjuje res ni potrebna. Morda bi lahko razmisljali tudi tako:

Spomeniki so znamenja, ki v vidni obliki opozarjajo na pomembne stvari v življenju neke skupnosti. Naječkrat gre za utelešenje vrednot, ki jih tudi na ta način vzpostavljamo in vzdržujemo v javni zavesti. Odstranjevanje ali rušenje takih spomenikov je zato vedno v bistvu rušenje vrednot, ki jih predstavljajo, v omenjenem konkretnem primeru gre za vrednote komunistične revolucije. Z vsem, kar je bilo znanega in kar je čas še naplavil v naše vedenje, so te vrednote postale vprašljive, za sedanj trenutek in bodočo usmeritev slovenske družbe so

čudeži Čakko

morda celo odveč. Če je tako, potem imajo spomeniki revolucije lahko samo še umetniško ali zgodovinsko vrednost, zato je njihova premestitev z mest, kjer z okljem niso bistveno zraženi (estetsko, arhitektonsko ali kakšno drugo celoto), v galerijske in muzejske depoje ali parke nekaj naravnega in ne bi smelo razburjati duhov. Celo več, če so spomeniki danes v nasprotju z vrednotami, ki jih najširša skupnost priznava kot temeljne za človeštvo, potem je toliko manj razlogov za razburjanje. Ali se je v svetu sploh kdo razburjal, ko so pred nekaj leti odstranjevali z javnih mest spomenike Dzeržinskemu, Lenini ali Stalini, da ne omenjam popolnega spomeniškega mrka fašističnih diktatorjev?

Prestavljanje in rušenje spomenikov tudi pri nas ni nič novega. Povojni čas na Slovenskem je naravno bogat s takimi primeri. Nič koliko spomenikov vseh vrst je šlo samo zaradi tega, ker so utelešali vrednote, ki so preko noči postale nevrednote. Pri vzpostavljanju novega reda, ki se je na bolj ali manj prikrito nasilen način gradil tudi s pranjem možganov, spremnjanjem zavesti in brisanjem zgodovinskega spomina, so bili samo motnje, ki jih je bilo treba odstraniti. Takrat ni nihče razmisljal o umetniški, zgodovinski, kulturni vrednosti teh spomenikov, padali so, ker je moral pasti sistem "preseženih", "odpisanih" vrednot.

Ko se danes glasno klice k ohranjanju spomenikov revolucije v imenu umetnišnosti, zgodovine ali kulture, torej v imenu tistih vrednot, ki jih je revolucija, ko je šlo za druge spomenike, brez obzirno poteptala, je v tem nekaj čudnega. Človeku se stvar nehotne upira, nekaj se mu ne zdi prav. Človeku, ki je ohranil vsaj osnovni čut poštenosti - ta naj bi bila po prepričanju enega naših velikih znanstvenikov in mislecev dr. Antonia Trstenjaka celo glavna sestavina slovenskega narodnega značaja - se seveda močno upira, ko se nasiljež sklicuje na človekove pravice, prekrščevalec na svobodo osebnega prepričanja, tat na nedotakljivost lastnine ali morilec na svestnost življenja. Vendar pa - predvsem to si velja zapomniti - zaradi tega teh vrednot samih ne bo zanikal.

Tako je najbrž tudi s spomeniki revolucije. Naj bodo še taki pričevalci (ne)vrednot, je treba ravnati z njimi z vso potrebnim skrbnostjo in premišljenostjo. Dobro je treba pretehati, kaj in kako z njimi, ali niso morda ob vsem pričevalci tudi vrednot, ki so še žive in so pomembne za našo narodno identiteto, da se ne bi v prihodnjih časih, ki bodo, upajmo, vrednostno jasnejši, sramovali lastnih početij in prepozno ugotavljali, da se iz napak v preteklosti nismo prav nič nacilili.

MILAN MARKELJ

Gumijevo maso najprej razrežejo, nato oblikujejo kroglice, kocke, zlatnike, sadeže in palčke, v dražirnih bobnih pa dobijo žvečilke sladko zunanjost.

Od brezove smole do Wrigleyjevih žvečilk

Začetek je sladak, a ko stvar žvečiš in žvečiš, se slatkoba izgublja. Pa nič zato, odviješ še enega, si ga zatlačiš v usta in spet žvečiš. Potem pride tisto najlepše, tisto, kar so nam mame že ničkolikokrat prepovedale. Pokažemo zmogljivost pljuč, močno pihnemo in oblikujemo balon. Nato: pok! Nepričazno se nam nalepi na lica. Otroški prsti ga lepo posnamejo z obraza in spet potisnejo v usta. Morda ga celo vzamejo v roke in raztegnejo pa potlej spet v usta. Brrrr! Naj ga imamo radi ali ne, žvečilni gumi je osvojil svet in svoje priljubljenosti niti po več kot poldrugem stoletju nikakor ne izgublja.

Raziskovalci človekove preteklosti so ugotovili, da so ljudje čutili potrebo po žvečenju že v prastarih časih. Tako so odkrili, da so ob Bodenskem jezeru že pred 6.000 leti uporabljali v te namene destilirano brezovo smolo. Podobne najdbe so odkrili tudi v Franciji, na Norveškem in v Švici. O zgodovini žvečenja govorji podatek, da so Maji s polotoka Yucatan poznali smolo drevesa sapotil že pred 1.000 leti. Ravno ta zgoščeni mleček, ki je zelo primeren za gnetenje, je postal osnovna sestavina žvečilnega gumija, ki so mu začeli dodajati še koruzni škrob, dišave in mehčalo.

Žvečilni gumi, kakršnega poznamo danes, je star 150 let. Toliko je preteklo od tedaj, ko so ljudje začeli trgovati z njim. Seveda so stvar v promet spravili Američani. Leta 1845 je John Curtis iz Portlanda začel kupcevati z maso iz smrekove smole in čebeljega voska. Mislimo si lahko, da takratni žvečilni gumi ni bil preveč dobera okusa in aromi, a to Američanov očitno ni preveč motilo. Še več, svoje čudovito odkritje so razkrili še prebivalcem drugih predevet našega planeta.

Wrigleyev imperij

Omenjeni John si je s svojo podjetnostjo in žvečilnim gumijem lepo opomogel. Še večjo zgodbo o uspehu, ki se nadaljuje vse do današnjih dni, pa je z žvečilnim gumijem ustvaril William Wrigley mlajši. Res je, ravno tisti Wrigley, katerega posodobljene žvečilke veselo prezvekuje še danes mlado in staro. Neka zgodba, ki bi ji lahko rekli ameriška zgodba o uspehu, pravi, da je William leta 1891 prišel v Chicago, štel je 29 let, in v žepu imel samo 32 dolarjev. Z močno podjetniško vnemo se je lotil prodajanja mila in poznejne pecilne praške.

Zanj in za njegov bodoči imperij je bilo usodenega pomena, da se je s prave strani lotil propagandnih sredstev. Nekega dne se je namreč domislil, da bi med dve vrečici pecilnega praška vtaknil ploščico žvečilnega gumija, da bi gospodinje raje posegale po njegovem blagu. Zgodilo pa se je, da so Američani kmalu začeli pecilni pršek kupovati samo zato, da bi prišli do Wrigleyeve žvečilke. Podjetni William je oblikoval lastno blagovno znamko Wrigley's Chewing Gum in z njim premagal vse do tedanje tekmece v proizvodnji žvečilnega gumija, ki jih v Ameriki že takrat ni bilo malo.

Družinsko tradicijo proizvodnje žvečilnega gumija je nadaljeval William sin Phillip Wrigley, ki je med drugo svetovno vojno zelo izdatno opremjal ameriške vojake z žvečilkami različnih okusov (spearmint, juicy fruit, doublemint) ter tako razvado Američanov razširil po vsem svetu. V tem času je imel Wrigley hude težave z dobovno dovolj velikimi količinami surovin, zato se je znašel z nadomestki.

FOTO: B. DUŠIČ GORNIK

in trdo barvasto površino. Nato mora vse skupaj še nekaj časa odležati, da se površina dokončno utrdi, nakar izdelke polijejo še s polirnim voskom, da se privlačno svetijo. Sledi pakiranje v različno emalažo, pogosto s priloženo igračko, ki nato v trgovinah zapelje naše malčke, da izdelek vzamejo s police in trmasto vztrajajo, da jih kupimo.

V osmih urah napolnijo 10.000 zavojčkov žvečilk v obliki cigaret, sicer pa sta izdelava in pakiranje toliko različnih oblik zamudna in zato draga. Potrebna bi bila avtomatizacija, ki bi pocenila proizvodnjo in omogočala, da bi tudi naši proizvajalci uspešno konkurirali tujim. A zato, da bi se postavili ob bok velikim proizvajalcem, ki izdelujejo le eno ali nekaj oblik žvečilke v izjemno velikih količinah in obvladujejo velika tržišča, naši žvečilkarji nimajo veliko možnosti. Zato se za zdaj, vsaj v Krškem, kjer imajo zastarelo opremo, oklepajo programov, ki zahtevajo veliko ročnega dela, in izdelkov, ki nimajo toliko konkurenco.

Žvečilni gumi je torej lani slavil 150. rojstni dan. Vsa ta dolga leta je živel in se razvijal, bil priljubljen, zaželen in za nekatere kar nepogrešljiv. Največji ljubitelji žvečenja, ki je danes razširjeno po vsem svetu, so menda še vedno Američani, v Evropi pa ga največ pokupijo Nemci, takoj za njimi so Francozi in Belgiji. V poldrugem stoletju se je popularnost žvečilk ne samo obdržala, temveč celo povečala, saj povpraševanje po njih in s tem tudi proizvodnja še kar na-

rašča. Po eni strani zato, ker je po vojni odkrivala in osvajala vedno nove dežele in nova ljudstva, ki so v svojo kulturo začela vnašati žvečenje. Na drugi strani se je povpraševanje povečalo, ker so proizvajalci žvečilnega gumija ustregli tudi odraslim. Že sladki žvečilni gumi z okusom spearminta je lepo osvežil dah, po letu 1950 pa so se na trgu vse pogosteje začele pojavljati žvečilke brez sladkorja.

Stomatologi ga priporočajo

Vse bolj priljubljeni žvečilni gumiji brez sladkorja se ne prodajajo več kot slăšice, ampak kot sredstvo za osvežitev ustne votline, čiščenje zob in celo preprečevanje zbrane gnilobe. "Stomatologi ga priporočamo!" pravi ena bolj udarnih reklam, ki nas uči, da naj po vsakem obroku požvečimo Orbit. Tako je v zadnjem času proizvodnja žvečilnih gumijev vse večja predvsem na račun izdelkov brez sladkorja, izdelkov, katerih največji potrošniki niso otroci, temveč odrasli in mladini.

Še ena stvar je, zaradi katere ljudje segajo po žvečilnih gumijih. Strokovnjaki pravijo, da žvečenje sprošča mišice, povečuje koncentracijo, ohranja budnost človeka, mu pomaga premagovati strah in ga nekako poteši. "Dohenčkom prsi, otrokom dudke in odraslim žvečilnega," bi lahko rekli. Vsekakor bolje kot cigarete!

BREDA DUŠIČ GORNIK

ČRНОМАЛЈСКИ ŠPORTNI JUBILEJ

70 nogometnih let

V okoljih, kjer je nogomet le igra zaradi igre ali samo borba za rezultate, prestiž in denar, se nogomet ne more trajno obdržati. Tam, kjer je nogomet sprejela mladina za svojo igro in zanje pridobil in navdušila tudi ostalo prebivalstvo, pa je drugače. Nogomet kot ljubiteljska igra postane v takih okoljih sestavni del športno-družabnega življenja in nepogrešljiva tradicija kraja. Tako je tudi z nogometom v Črnomlju, kjer letos proslavlajo 70-letnico obstoja in delovanja nogometnega kluba Bela krajina Črnomelj.

Bilo je leta 1926. Takratni Črnomelj je bil majhno podeželsko mesto, ki je štelo okrog 1.400 prebivalcev. V mestu je bil sedež streza, občine in župnije. Imel je osemrazredno osnovno šolo. V kraju je bila tudi železniška postaja. Ni pa bilo nobene industrije, le nekaj uradov, žag in mlinov, več trgovin, precej obrtnikov in nad dvajset kmečkih gostil. Bilo je malo zaposlenih, od teh največ uradnikov in obrtnih delavcev. V mestu je delovalo nekaj društev, med njimi gasilci in godba na pihala. Najbolj delavnata bili sokolska in orlovska organizacija, ki sta predvsem skrbeli za telovadbo. Drugih sportov takrat v mestu ni bilo tudi zato, ker so jim šola, Cerkev in obe telovadni organizaciji nasprotovali.

Igrali so v navadnih čevljih

Po večjih slovenskih mestih je bil takrat nogomet že razvit. Na Dolenjskem sta delovala SK Svoboda v Kočevju od leta 1920 in od leta 1922 SK Elan Novo mesto. V Črnomelj je nogomet prišel razmeroma pozno, še leta 1926, ko so v omenjenih dolenskih mestih že nekaj let igrali nogomet. Nogometno žogo je prvi prinesel v Črnomelj Milan Možina, nato pa še dijaki domaćini, ki so hodili v novomeško gimnazijo. Ti so tudi prvi začeli nabijati žogo, največkrat v Žlebu. Pogosto so se jim pridružili še obrtniški pomočniki. Nogometna igra je hitro osvojila mladino, tako da so morali nasprotniki te igre v mestu drug za drugim popuščati. Kmalu nato so v Črnomlju po-

zgledu drugih mest ustanovili klub in ga imenovli Sportni klub Bela krajina (SKB). Uradno so ga registrirali še leta 1931.

V prvih letih igranja so si oskrbeli nogometno opremo, niso pa imeli kopačk, ampak so namesto njih uporabljali kar navadne visoke čevlje. Najprej so igrali tekme med seboj, že v naslednjih letih pa so nastopali doma in v gosteh s klubu iz sosednjih mest.

Do prvega vala navdušenja nad nogometom je v Črnomlju prišlo leta 1932, ko so na Kaplanici (sedaj osnovna šola in rokometno igrišče) zgradili pravo nogometno igrišče. Tu so v naslednjih letih odigrali številne nogometne tekme s slovenskimi športnimi klubmi Elan, Kočevje, Rapid in Metlika ter s hrvaškimi klubmi. Enkrat letno je SKB priredil tudi športni dan. Čeprav je bil klub registriran tudi za druge vrste športa, se niso obnesle - ostal je edinolek nogomet.

Devet let sta izmenoma bila predsednika kluba dva domača zdravnika: dr. Boris Malerič in dr. Štefan Šobar. Klub takratni političi razvodenosti mesta na klerikalni in liberalni del se to ni odražalo na tekmahi - vsi so navajali za SK Bela krajina. Nogomet so v Črnomlju takrat podpirali številni obrtniki. Klub je prenehal delovati septembra 1941. Skoraj vsi člani prvega moštva so kmalu nato odšli v partizane, ostali pa so se vključili v OF in jim sledili kasneje.

Povojni vzpon

Tudi takoj po osvoboditvi so nogometni priložnostno in največkrat pod imenom

SK Bela krajina na igrišču na Kaplanici leta 1932

nom TVD Partizan. Ker pa nogomet ni mogel zaživeti kot pred vojno, so kaničarski rudarji leta 1947 ustanovili nogometni klub Rudar Črnomelj, ki je nato deloval do leta 1953. Igral je le prijateljske tekme s klubu iz sosednjih slovenskih in hrvaških mest.

Za celotno nogometno obdobje 1926-1955 v Črnomlju je značilno, da nobeno takratno moštvo ni tekmovalo v ligaških tekmovanjih. Šele po letu 1955, ko je bil zgrajen stadion v Loki in ustanovljen nogometni klub Bela krajina, je nogomet v Črnomlju ponovno doživel vzpon. Od takrat Črnomeljci že 41. leto neprekinitno tekmujejo v raznih slovenskih nogometnih ligah in pokalnih tekmovanjih. V začetku s člani, nato tudi z mladinci in zadnji dve desetletji še s pionirji. Zanimivo je, da so bili v ekipah pogosto bratje. Omenimo naj samo najstevilnejše: med vojno so igrali štirje bratje Fabjan, po vojni pa je bilo kar sedem bratov Weiss. Res pravi družinski nogomet!

Člani so bili v nekaterih sezona celo na pragu slovenske lige, kamor bi tudi sodili, vendar niso imeli sreče pa tudi pomanjkanje denarja jih je to preprečilo. Klub ne bi bil tako uspešen, če ne bi imel številnih ljubiteljev in zvestih obiskovalcev tekem. V najboljših časih jih je bilo tudi čez osemsto na tekmi, kar je lep dokaz priljubljenosti nogometa v Črnomlju. Takega obiska ne poznaajo drugi klubi na Dolenjskem in je glede na razmere celo večji kot v Ljubljani. Veliko pa klubu pomagali tudi domači delovni kolektivi in obrtniki.

Čeprav klub ni odigraval vidnejše vloge v slovenskem nogometu, pa so Črnomeljci lahko ponosni na predvojnega nogometnika SKB Branka Pantića, ki je bil dolgo let član izvršnega odbora Nogometne zveze Slovenije, in na nekdanjega mladincu Roberta Englara, ki že dalj čas igra za NK Olimpija in je redni član državne reprezentance. Ob tem je vsem edino žal, da kaj takega ni zmogel doseči Vinko Weiss, nedvomno najboljši nogometničar Črnomaljskega nogometnega.

Klub je prejel številna športna in družbena priznanja. Najbolj pa so nogometni in ljubitelji nogometa v Črnomlju ponosni, da so leta 1976 kot prvi nogometni klub v Sloveniji prejeli Bloudkovo plaketo. Leta 1985 so organizirali obsežno klubsko razstavo, imajo klubski prapor, spomenik na stadionu in tudi svojo klubsko pesem, glasbeno prirejeno po predvojni. Še posebej pa so ponosni na knjigo Nogomet v Beli krajini, ki jo je napisal domačin in nekdanji nogometnik Slavko Gráhek. Gre za nogometno publikacijo, kakršne druge nimajo. V knjigi je med drugim objavljeno 120 poimensko dokumentiranih skupinskih fotografij, 43 osebnih fotografij vseh funkcionarjev in kapetanov moštov ter seznam 233 nogometarjev in ljubiteljev kluba v obdobju 1926-1992.

Za bodočnost nogometa v Črnomlju se ni bati. Prav zdaj si prizadevajo za okrepitev kluba s tehničnim kadrom pa tudi za večjo denarno pomoč. Upamo in želimo, da bo to novemu vodstvu kluba, ki ga kot predstavnik vodi Jože Ovnček, tudi uspelo.

O.K.

Odličnost kot vizija in pot

FOTO: M. MARKELJ

Pisatelj Andre Maurois je v enem od svojih del zapisal: "Če bi ljudje bolj razumeli, kakšna nevarnost se skriva v uporabi nekaterih besed, bi imeli slovarji v izložbah knjigarn rdeč opozorilni trak z napisom: Eksplozivno, ravnat pravilno!" Misel je seveda mogoče razumeti tudi v pozitivnem pomenu, da so besede, ki imajo v sebi nakopičeno ogromno energije, ki se da koristno uporabiti.

Za dr. Janeza Gabrijelčiča, ekonoma iz Novega mesta in člana Računskega sodišča Republike Slovenije, je ena takšnih besed "odličnost". Vzel jo je za osrednji pojem, srčko svoje knjige Od kakovosti k odličnosti po poti organizacijskega razvoja, s katero je Sloveniji ponudil svojevrstno vizijo in nakazal poti k njeni uresničitvi. Prav tega, vizije, nam v tem trenutku morda od vsega najbolj manjka, saj je videti, kot da se je državno osamosvojito slovenski zgodovinski zagon upetal. Dr. Gabrijelčič vidi v stremljenju k odličnosti našo veliko šanso, da se ne bomo utopili v Evropi, ampak bomo v nji kot Slovenci razpoznavni. Četudi spada njegova knjiga po svoji stroki na področje ekonomske znanosti, pa so njeni izsledki uporabni tako na osebnem kot na najširšem nivoju.

- Vaša knjiga je plod dolgoletnega študija, raziskav, razmišljjanj. Kako bi na kratko strnili njen osnovno in najširši javnosti namenjeno sporočilo?**

"Osnovno sporočilo knjige je, da Slovenci nikakor ne smemo biti pasivni v teh resnično pomembnih in izzivnih časih. Dobili smo svojo državo, zdaj pa je na vseh nas, da naredimo to državo uspešno, in to ne samo na ekonomskem, ampak na vseh področjih. Knjiga je nastala kot sredstvo za motivacijo, je motivacijska, ker želi dati ljudem vizijo, da je lahko vsakdo odličen, posameznik, podjetje, skupnost, narod, seveda tudi majhen narod, kot je slovenski. Vendar narod ne more biti odličen, če nima odličnih posameznikov. Odlične ljudi smo Slovenci že imeli, od Gallusa in Trubarja do Prešernarja in generala Maistra. Prenekatera slovenska mati, ki je v slovenski poštenosti vzgojila številne otroke, je tudi bila odlična. Naša zgodovina je polna primerov odličnih ljudi. Zdaj je čas, da postane odličnost naš skupni cilj."

- Odličnost je sploh ključna beseda vaše knjige. Kaj pravzaprav pomeni?**

"Če razčlenimo besedo, vidimo, da je v njeni zasnovi izraz "od lika", torej označuje nekaj, kar je od lika, se pravi več kot lik. Podobno beseda izvrsten označuje nekaj, kar je "iz vrste", zunaj običajnega, normalnega. Odličnost torej pomeni izjemnost, nekaj, kar ima veliko vrednost, nekaj vrhunskega, najvišjo kakovost, vendar ne v smislu populnosti. Lahko bi rekel, da je populnost božja, odličnost pa človeška. Človek ne more biti popoln, je pa lahko odličen: odličen učitelj, gospodarstvenik, strokovnjak, oče ali mati, brat ali sestra, hči ali sin. Seveda pa odličnost ne pride sama, zanjo se je treba truditi, vzgajati."

- Ob odličnosti se nekako kar sam ponuja pojem kakovosti. V knjigi ste zapisali, da je sedaj v Sloveniji zaznati pravo poplavo besed o kakovosti. Vendar to še ni odličnost?**

"Kakovost je potrebna, ni pa zadostna kategorija. To je izhodišče, cilj za resničen uspeh pa mora biti odličnost. Zamisel o kakovosti se je v Sloveniji dobro prijela, ljudje se trudijo zanjo. Gotovo je hvalevredno, da se približujemo evropski kakovosti, žal pa so jo ponekod vzel kot končni cilj. V

"Organacijski razvoj in ideja odličnosti ne zavira konfliktov, ampak jih jemljeta kot dobro izhodišče za poraranje še boljših rešitev. Vztrajam, da je pluralizem mnenj izhodišče za razvoj. Ne gre za uničenje nasprotnika, ampak za nadgrajevanje obstoječih odnosov. V prizadevanjih po odličnosti nikoli ne sme medsebojno sodelovanje potekati v smeri uničenja nasprotnika, nasprotnik namreč ne pomeni že sovražnika. Žal se na Slovenskem pogosto dogaja prav to, da nasprotja jemljemo izločevalno. Tako je pač, da imamo ob dobrih lastnostih tudi napake. Zavedati se je treba, da imamo napake in da živimo v nekaterih zmotah. A največja napaka bi bila, če jih ne bi spoznali in poskušali preseči. Moramo torej vedeti ne samo, kaj je dobro, ampak tudi, kaj je slabo. Tako bomo lahko slabo odpravljali oziroma negativno spreminali v pozitivno. V tem je novost teorije o odličnosti, da določene vrednote ne samo pospešuje, ampak nekatere tudi zavira. V glavnem poznamo teorije, ki pospešujejo in poveličujejo nekatere ideje, v konceptu etsinko pa je, da moramo nekatere ideje zavirati. Gre namreč vedno za celovit pristop."

- Ena od ključnih stvari pri doseganju odličnosti je tudi učenje. Govorite o stalnem, nenehnem nabiranju in plemenitenju znanja.**

"Učenje in mišljenje sta ključna stvar. V hitrih spremembah, ki so značilne za današnji čas, moramo sprejeti vzorce potenciranega izobraževanja, to pomeni doživljajsko, stalno izobraževanja. Tu bi morale naše šole odigrati nadve pomembno vlogo, seveda pa tudi delovne organizacije, družina in starši. Ljudi bi bilo treba vzgajati v smeri

- Najbrž bi bil tudi odnos tujev do nas drugačen, če bi bili, kot zastavljate v svoji viziji, odlični?**

"Če bo tujev prišel v odlično okolje, bo moral biti drugačen, kot če bi prišel v okolje, ki ga ne bo imel vsaj za enakega. Če bo prišel denimo v podjetje, ki ima program odličnosti, bo to zaanj znak, da se bo drugače obnašal. Slovenci moramo torej v tem smislu razmišljati po svoje. To pa ni ošabost. Odličnost govorja o tem, da se moramo razlikovati, ne v smislu ošabnosti ali izključevanja. Gre v bistvu za spoštovanju drugega, a tudi svoje tradicije. Bati se je, da tuji kapital, ki prihaja in bo še prihajal k nam, prima samo logiko profita. Temu pa ni mar, denimo, varovanje našega okolja. Kot država z nacionalno strategijo varovanja naravnih virov bomo prisilili tujev, da bo prišel k nam z razvito ekološko zavestjo. Vendar jo moramo najprej imeti mi sami, mi moramo razviti odličnost v odnosu do okolja."

- Vaša knjiga ne podaja le vizije odličnosti, ampak tudi načine in poti do njene uresničitve. Kateri so, denimo, pripomočki, ki pomagajo na poti uresničevanja odličnosti?**

"Sama vizija ni dovolj. Ključno je, da vizijo spraviš v akcijo. V mojoj knjigi res ne gre samo za vizijo odličnosti, ampak tudi za podajanje načinov, kako jo doseči. Izhodišče in pogoj odličnosti so aktivnosti, ki temelje na znanju in razumevanju in verovanju v vse tisto, kar smo si zastavili in kar izvajamo, zelo pomembno pa je tudi medsebojno sodelovanje. Eno od orodij na poti odličnosti je tako imenovana filozofija in-in, s pomočjo katere se izognemo enostranskoosti in ozkosti. V knjigi jo razlagam z uporabo pregovorov. Vzemimo za primer pregovor Hiti počasi in pregovor Kar moreš storiti danes, ne odlăšaj na jutri. Po načelih filozofije in-in moramo poznati in razumeti oba ter ju primerno uporabljati glede na razmere. Temeljna zapoved na poti k odličnosti pa je uveljavljanje načela sožitja različnosti. Zaznati, spoznati in razumeti moramo vse nasprotne sestavine določene problematike, nasprotja pa povezovati, prilagajati in usklajevati. Nasprotja nam velikokrat lahko dajo primerno širino za učinkovite in uspešne rešitve. Model razmišljanja, ki ga imenujem etsinko po latinski besedi et (in), grški sin ter latinski ko, ki obe nastopata v besednih zvezah, ki označujejo sodelovanje, tudi pomaga na poti h kakovostnemu preseganju obstoječega, torej k odličnosti."

- Tako filozofija in-in kot koncept mišljenja etsinko zahtevata povezovanje tudi nasprotjujočih se stvari. Ali ni v tem nevarnost nastanka konfliktov?**

odličnosti in jim odpirati nove vrednote. Mlade bi morali učiti ne samo vedenj, ampak tudi poguma, upanja, zaupanja. Slovenci imamo v tem pogledu čudovito literaturo, ki jo je dal dr. Anton Trstenjak; to je izvina, strokovna literatura, ki našim ljudem lahko zelo veliko da. Srečni bi morali biti, da imamo takega človeka. Mislim, da zelo drži ugotovitev, da je človek po svoji naravi učence se bitje. Učenje pa pomeni, da se človek ves čas gradi in presega. Francoski personalistični filozof Emmanuel Mounier pravi, da je človek rojen zato, da se preseže. To bi morali v naših šolah in organizacijah ljudem omogočati."

- K odličnosti si posameznik prizadeva na osebnem nivoju, v delovnih organizacijah pa ima verjetno v doseganju odličnosti najpomembnejšo vlogo tisti, ki jo vodi. O današnjih managerjih ne gre ravno glas, da bi bili ljudje zelo širokega mišljenja. Kako vidite njihovo vlogo?**

"V knjigi je veliko napisanega o tem, kako sodelavati, kako ustvariti v organizacijah in delovnih skupnostih pravo vzdusje, ki naj spodbuja prizadevanja k odličnosti. Mislim, da je zelo pomembno, da so s tem seznanjeni vodje organizacij. Ključnega pomena je, da se tega navzame vodstvo podjetje. Srednje ali nižje vodstvo je lahko še tako prav naravnano - če vizije odličnosti ne sprejme tudi najvišje vodstvo, se te usmeri lahko uduše. V dolenskem gospodarstvu smo imeli primere, ko so v nekaterih delovnih organizacijah imeli zelo dobre programe, ki so uživali podporo celo na republiški ravni, a so vodstva težila drugam, niso jih podprla. Ozki interesi vodstva so žal pre-

vladali. Danes je vodstveni delavec še v močnejši poziciji, kot je bil prej, zato je še toliko bolj potreben, da zamisel odličnosti pride v meso in kri managerjev. Manager ne sme samo razumsko upravljati, ampak mora voditi v najširšem pomenu te besede. Poznati in imeti mora širši smoter. Lahko bi rekel tudi tako: ni dovolj, da je vodstveni delavec manager, ampak mora biti tudi leader, voditelj v vizijami, novimi koncepti, resnični borec za nove zamisli. To pa zahteva od njega, da je tudi sam odličen."

- V vaši knjigi je že obilo tem, vrednih razmisleka in pogovora, vendar bi vas za konec pogovora prosil, če poveste nekaj besed o smotri porabici oziroma o spodbudi, ki jo predstavlja bližajoči se konec tisočletja.**

"Ko se srečujemo z vprašanjem, kako uresničevati vizije, kakršna je denimo vizija odličnosti, je pomembno načelo, ki nas vodi v praksi, smotorno ravnanje s časom. Kaj to pomeni? Vzemimo ta primer: do leta 2000 imamo še toliko in toliko dni. Če vsak dan nekaj naredimo za vizijo, ki si jo žadamo uresničiti, je to ogromna potencialna energija, ki lahko pripelje do velikih dosežkov. Kdor ne zna ravnati s časom, ne zna ravnati z ničimer. Prelom tisočletja je časovna točka, ki ima izjemno motivacijsko moč. Dajmo nekaj narediti do leta 2000! Vzemimo ta izziv ne samo v poslovnu pomenu, ampak tudi čisto v osebnem. Zadajmo si cilj, da denimo odpravimo slabe navade, da bomo poskrbeli za svoje zdravje, da bomo prenehalo kaditi, pijanje, da bomo počeli svoj fond znanja. Zastavimo si cilje na osebni in družinski ravni, v podjetju, širšem okolju in ne nazadnje v celi državi. A po načelu smotrnega ravnanja s časom to pomeni, da je treba delovati dan na dan, ne odlašati na jutri. Začimo z uresničevanjem svojih vizij že danes!"

MILAN MARKELJ

ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

Trenutek, ki je usodno zaznamoval življenje

Le trenutek, droben hipec je bil dovolj, da je voznik, ki je mestno cesto zamenjal za dirkališče, povsem spremenil življenje mlade Zugljeve družine iz Slamne vasi pri Metliki. Mama Antonija je nesrečo, v kateri se je v njeno stoenko z veliko hitrostjo zaletel jugo, preživel, ostala pa je stodstotna invalidka.

V skopih časopisnih poročilih ničkolikor preberemo vesti o prometnih nesrečah, ki so se za udeležence končale s hudi telesnimi poškodbami. Rečemo: "Hvala bogu, samo da ni mrtvih!" Ne pomislimo pa, skozi kakšno trpljenje morajo hudo poškodovani, ki povrh vsega niso prav nič krivi za nesrečo. A kalvarija teh ljudi ostane navadno našim očem skrita za zidovi bolnišnic, rehabilitacijskih centrov, njihovih domov. V Angliji so pred zadnjimi noveletnimi prazniki namesto dokumentarnih filmov o smrtnih žrtvah na cestah prikazovali filme o ljudeh, ki so preživeli hude prometne nesreče in ostali za vse življenje odvisni od svojih bližnjih. S takšnimi oddajami so dosegli namen: število prometnih nesreč se je okrog praznikov zelo zmanjšalo. Če bi pri nas tistim, ki iz objestnosti, "junaštev", v pijnosti povzročijo hude prometne nesreče in z divjanjem po cestah ne prenehajo, vsaj enkrat na mesec pokazali posledice njihovega početja, bi po tej terapiji, če le imajo kaj srca, začeli razmišljati o svoji prometni kulturni. Žal je še vedno tako, da se mnogi po masaku, ki so ga povzročili na cesti, sploh ne zmenijo za nedolžne žrtve.

Era takšnih žrtv je bila Antonija Žuglja. Ko se je septembra 1994 vračala iz trgovine, je ostala ukleščena v svojem avtomobilu in enem od novomeških križišč. Domov se je vrnila šele po devetih mesecih. "Ko sem videla, da dvi avto proti meni, sem lahko le še zavzdihnila. Potem me je zagrinila tema. Kot so mi povedali, je moj avto letel po zraku kar dvajset metrov, udarec pa je bil tako močan, da je iz avta odneslo vse, kar je bilo v njem: televizor, otroški stolček, igrače." Antonija se je po treh tednih zadržala v Kliničnem centru v Ljubljani. Ostala je brez vranice, zašiljena so ji jetra, poškodovana je imela pljuča, zlomljeno rebro in strašne bolečine, a bila je vesela, da je preživila. Šele štiri meseca po nesreči, ko je bila na Zavodu za rehabilitacijo Soča v Ljubljani, se je eni od zaposlenih zareklo, in takrat je zvezela, da ima tako poškodovano hrbitenico, da ne bo nikoli več hodila. "Priznam, da je bil to zame šok. Pri triindvajsetih, pa na invalidskem vozičku! Toda tudi takrat mi niso

povsem zagotovili, da zares ne bom mogla nikoli več hoditi. Tolažili so me, da sem še mlada in da se lahko zgodi čudež. Če bom zares lahko še kdaj hodila, me ne bo prav nič motilo, če bodo to poimenovali čudež," se nasmehne Antonija dobrih šestnajst mescev po nesreči.

Prav neverjetno je, kakšno vedrino in optimizem troši okrog sebe klub vsem, kar je prestala. Njen recept je preprost: pravi, da pozabi, da je na vozičku. "To bi bilo veliko težje, če ne bi imela ljudskih in razumevanja svojih bližnjih, moža Antonija, prikupnega sinka Tonija, ki je decembra dopolnil dve leti, mame, tašče pa prijateljice Mateje in njene mame Metke Wachter. Zahvala gre tudi dr. Blažu Mlačku, Jožici Kočevar in patronačni službi iz metliškega zdravstvenega doma, medtem ko je socialna služba razočarala," našteva Antonija. Ko se je vrnila domov, sta z možem vedela predvsem to, da bo življenje njune mlade družine odsele drugačno, da pa jih ta drugačnost ne sme obrenjevati, ampak jo morata čim bolj prilagoditi vsakdanjiku ter seveda temu, kar zmore narediti Antoniju. Najprej so morali v starci hišici Antonovega očeta, kamor sta se iz Novega mesta preselila že nekaj let pred nesrečo, razširiti vrata, da je šel

skoznje invalidski voziček, ter podreti stopnice proti kopalnici. Tudi sicer je v hiši vse prilagojeno Antonijinem vozičku in le malo kotičkov je, kamor ne more. A zanje dobro ve Toni, kajti ko kaj ušpiči, se skrije tja, kjer ga mamica ne more ujeti. Čeprav je še majhen, pa kar nekako razume, da njegova mamica pač ne more hoditi tako kot ostali ljudje, in ji rad pomaga. Sam poje, se oblec in odnese pleničko v smeti. "Sicer pa z možem vstajava ob štirih zjutraj. Anton pred odhodom v službo v novomeški Revoz, kjer so mu šli na roko, da je dobil delo za nedolžen čas in samo v doldanski izmeni, pripravi vse, kar s Tonijem potrebujeva, ko sva sama. Ko pa se vrne iz službe, zopet postori gospodinjska dela, ki jim sama ni sem kos," pravi zadovoljno Antonija, ki sama kuha, peče kruh, štrudelj.

Zugljeva se zavedata, da imata pred sabo še vse življenje, in načrtujeta ga naprej, kot da je bil tisti usodni septembrski dan kot vsi ostali. Tako kot pred nesrečo ali pa še bolj imata v mislih gradnjo hiše, v kateri bi bilo vse prilagojeno Antoniji. Zavedata se, da pri tem ne bo šlo brez pomoči, pokonci pa ju drži zavest, da jima je bližnji in sovaščani ne bodo odrekli. To vesta iz izkušenj. In če bi se Antoniji še pred nesrečo zdelo življenje, kakršnega živi danes, nemogoče, sedaj pravi, da je, če je človek optimist, v življenju vse mogoče. "Verjamem, da mi je celo lepše kot komu, ki ima zdrave roke in noge, a v glavi črne misli," je prepričana.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Mlada Zug

Pust ponikovsko krivih ust

Pustovanje v Ponikvah je ljudski običaj, ki doslej še ni bil nikjer javno objavljen, saj so ga domačini skrbno varovali in se je prav zato ohranil v vsej svoji izvirnosti. Domačini nočejo, da bi njihovo pustovanje prerastlo v komercialni karneval.

V Ponikvah pri Dobropolju se gotovo že na veliko pripravljajo na letošnje pustovanje, vendar pa o pripravah javnosti ni nič znanega, saj tradicija predpisuje zelo stroga pravila. Maske za "mačkare" izdelujejo v veliki tajnosti v običajno neznani (lahko vsako leto v drugi) hiši v Ponikvah. Pri izdelavi mask in kasneje v mačkarah lahko nastopajo le moški, in še to ne vsi. V to druščino so po posebnem postopku sprejeti fantje, ko določeno 17 let starosti, članstvo v druščini pa preneha, ko se fant poroči in nima več pravice sodelovati v mačkarah.

Predpisi so tudi tako strogi, da nihče izmed mačkar ne sme v mačkare v kak drug kraj z masko, izdelano v Ponikvah. Če se kdo pregeši, ga lahko izključijo iz druščine. Zgodilo pa se je tudi, da so v opomin ostalim začigali vse maske, izdelane tisto leto. Razen tega o mačkarah iz Ponikev doslej ni bilo še nikjer nič javno objavljenega, ker domačini o tem tujcem še do pred nekaj leti niso govorili. Zato v knjigi pokojnega dr. Niko Kureta Praznično leto Slovencev - Pomlad, ki je izšla je leta 1965 s podnaslovom Starosvetne šege in navade od pomladi do zime, nijer niso omenjene mačkare iz Ponikev, medtem ko je mačkaram iz Dobropolja namenjena kar nekaj prostora.

Tudi jaz sem že od začetka decembra zamam povpraševal o "pustni komandi" v Ponikvah. Pravega odgovora nisem dobil. Imel sem že vtis, da se mi izmikajo oz. nočejo nič povedati. Končno pa sem povsem slučajno le naletel na človeka, ki je bil pripravljen o tem govoriti. Vnaprej pa mi je povedal, da je za pogovor potrebno najmanj dve uri časa, in prav je imel.

Opozorim naj še, da so nekateri izrazi, napisani v narečju, se pravi tako, kot jih izgovarjajo domačini.

Zveza ponikovskih prijateljev

Pustovanje pripravlja Zveza ponikovskih prijateljev (ZPP), ki nima voljenega predsednika. Predseduje ji najstarejši član - fant in ta tudi odloča o vsem. Po svoji presoji lahko v ožje vodstvo izbere člane iz svoje generacije, se pravi starejše fanje, predvsem pa zagnane, delavne in sposobne, ki imajo dobre zamisli o pustni prireditvi.

ZELENČ (tudi GUŠTER, po vzoru na mlade vojake v bivši JLA) je pripravnik za vstop v ZPP. Ko določi 17 let, ga sprejmejo med fante in je kandidat za člena ZPP in tako rekoč včlanjen v nekakšno pustno društvo. To je za fanta posebna čast. Plačati mora fantovščino, se pravi določeno število litrov vina, v bifeju Stoper. Dekleta in žene ne morejo biti članice ZPP in nimajo pravice, da bi se oblačile v MAČKARE, lahko pa članom pomagajo pri šivanju in izdelavi mask oz. oblačil, oblačenju in izvedbi pustne prireditve. Isto velja tudi za fanje, mlajše od 17 let, in tiste moške, ki so se že poročili.

Zelenc postane član ZPP, ko je na pustni tork opolnoči krščen. Zeleni so v glavnem "delovna sila", ki mora delati, kar jim zapove predsednik ali stari člani.

FANTJE so tisti, ki so bili že lani ali pred leti sprejeti v ZPP, zato jim pravijo tudi STARI CLANI. Tudi zanje je določeno plačevanje članarine, in sicer v litrih vina ali denarnih prispevkov (za vino ali za material, ki ga potrebujejo pri izdelavi pustnih rekvizitov). Tudi-fantje so razdeljeni v dve skupini. Tako morajo mlajši člani delati v glavnem isto kot zeleni, starejši člani pa ukazujejo njim in zelenem ter kontrolirajo njihovo delo. To delo je predvsem izdelava mask in drugih pustnih rekvizitov.

Maske izdelujejo že od okoli novega leta v veliki tajnosti v neki hiši v vasi. Delajo jih zeleni in mlajši člani. Starerji člani jih kontrolirajo, sestavljajo program za osrednjo pustno prireditve in debatirajo o tem. Staro pravilo je, da morajo biti maske izdelane ročno, se pravi doma, in ne kupljene v trgovini.

Pustni cajteng - pustni časopis izide že v nedeljo pred pustom in takrat ga zeleni raznosašajo po hišah.

Maske za mačkare

PETELIN in KOŠUTA sta mačkari, ki sodita med PODIVCE (FURMANE, špičaste kape). Na glavi imajo špičasto kapo, v rokah pa gajžlo (bič), da strašijo otroke. Po vasi krožijo nekateri podivci že dva do tri tedne pred pustom.

TASTAR in TASTARA sta par mačkar, ki gresta po vasi prvič že na debeli četrtek (četrtek pred pustom). Tastar je običen v narobe obrnjen kožuh in obut v gumijaste škornje. Na glavi ima velik klobuk iz ličkanja ali slame, v roki ima gorjačo (lesen, velik kol). Tastara ima starinsko črno obliko v veliko ruto. V roki nosi procko (pleteno košaro), ki je obložena s slamo. Vanjo spravlja jajca, klobase, krofe, poha(n)je in druge dobre, ki jih dobita po hišah.

AGENT je visok, postaven moški. Ta čast pripada fantu, ki je tisto leto prvi prišel iz vojske, zato je fant lahko taka mačkara največ enkrat v življenju. To je častna dolžnost. Agent je običen v frak, židanu srajcu z metuljkom za vratom in zeleno-bele hlače (na eni hlačnici je zeleni barva blaga spredaj in bela zadaj, na drugi hlačnici pa prav obratno), ob straneh hlač pa sta pozlačeni črti. Na glavi ima cilinder, obut pa je v visoke škornje. V roki ima krevko (krivačko, zakrivileno palico), na katero se opira, ker ima trdo nogi in šepa (to dosežejo tako, da mu za nogo privežejo letve - lajše).

TALEJPI PAR sta najlepši mačkari. Talejpi fant ima kapo z dvema grebenoma (za razliko od podivcev, ki imajo kape z enim grebenom oz. špičaste). Oblečen je v hlače z rdečo belo kombinacijo hlačnic. Okoli pasu ima šarpo. Ramena ima

ogrnjena z ruto s franžami (resicami). Talejpa punca (tudi v punco je običen fant) ima lasuljo s kitkama, lepo kiklo (kriko) in srajco. Oba sta res najlepši par. Nič ne delata, ampak se le sprehabljata in razkazujeta po vasi.

POLICAJ je običen v plavo-belo kombinacijo hlač oz. hlačnic. Na glavi ima plavo staro čelado z grebenom. Na zgornjem delu uniforme ima naramne našitke s franžami. Obut je v škornje do podkoljen. Prepasan je z opasalom, v rokah pa ima staro sabljo. MESKONTAR je fant, ki mora znati igrati na harmoniko. Če takega fanta ni med domačini, si ga izposodijo iz sosednih vasi. Posebnost je, da mora znati zaigrati koracnico, ki je nekakšna ponikvarska himna. Že pred 100 leti jo je zaigral ali morda privedil možakar iz hiše, ki so ji rekli "Pri glaču". Ta himna oz. koracnica je podobna eni izmed Slakovih skladb, od nje se razlikuje tako, da je koracnica, in prav zaradi te podobnosti jo znajo danes le redki prav zaigrati.

DVA KOJNA se imenujeta tako, ker ti mačkari privlečeta na vas voz. Imata tudi špičaste kape. Opravljena sta v plavo-belo uniformo, ob nogah pa imata privezane zvončke, ki zvonijo, ko ju po vasi goni podiuc - furman.

STRAME so ostale maske, pod katerimi igrajo fantje like, za katere so določeni. To so zdravniki, šuštarji (čevljari), malarji, urarji, peki, rudarji, zotlarji (izdelovalci komatov), glinarji, Ribenčan in še kdo.

Pustni program

Prave pustne norčije se začne v Ponikvah že navsezgodaj na pustni torek in trajajo vse do polnoči.

Dopoldanski program se začne že ob 6. uri zjutraj, ko podivci (špičaste kape), se pravi petelin, košuta in furman, ki krožijo po vasi, skušajo z bičem in drugim ošvrliniti otroke ali jih vsaj oplašiti. Okoli sedme ure, ko se zdani, gre ven tudi agent. Nato se jim pridružijo še tastar in tastara in druge mačkare (razni obrtniki itd.). Mačkare hodijo po vasi od hiše do hiše ter nabirajo denar in robo (prispevke v jedilni in drugem). Za pustni torek so vsi ljudje doma, tudi tisti, ki so v službah v Ljubljani in drugod. Po možnosti vzamejo na ta dan dopust, če ga ne dobe pa gre do na bolniško. Vse hiše so mačkaram odprte in povsod dobe darila, jajca, klobase, krofe in tudi denar. Če koga iz opravičljivih vzrokov ni doma, da darilo mačkaram že vnaprej. Velika sramota za hišo pa je, če je ob prihodu mačkar zaklenjena kljub temu da je kdo doma. Dopoldanski program se konča okoli 13. ure.

Popoldanski program se začne okoli 15. do 16. ure na vasi (vašem trgu) in je glavni skupni program, ki se ga ogleda ogromno ljudi iz Ponikev in od drugod. Posamezne skupine mačkar igrajo, za kar so določene, kot na primer polet na Luno, klanje prašiča, izbira lepotice, sojenje itd. Ob tej priložnosti opravijo tudi obračun leta, se pravi, da pretehtajo, kaj je vaška skupnost, krajevna skupnost, občina ali država obljudila in kaj je v resnici naredila. Neizpolnjene oblubje izpolnijo mačkare. V stari Jugoslaviji so hodili po vasi in poljih še orači, ki so z oranjem označili, da je prišla pomlad in da je treba začeti s kmečkimi deli.

Večerni program se začne takoj po popoldanskem. To je najlepši del pustnega programa. Vse mora biti "spucano" (čisto), "speglano" (zlikano), skratka lepo, in v njem sodelujejo vsi, ki "so še kulkr tulk trejzni". Fantje se lepo opravijo, pri čemer jim pomagajo dekleta in druge ženske. Ta program je takoreč dozvoljena za ves pustni dan, darilo in konec pusta.

Sprevd gre nato po vasi od hiše do hiše. Nekaj deset metrov pred vsako hišo meskontar zaigra na harmoniko koracnico oz. himno, da domači vedo, da prihajajo mačkare. V hišo vstopi najprej policaj in se postavi s potegnjeno sabljo kam v kot ali za vrata, da ne ovira ostalih, a strazi nastop mačkar. Meskontar zaigra v hiši polko in nato še valček. Mačkare plešejo. Zdaj je preoblečen talejpi par

(fant ima zdaj špičasto kapo ter črne rokavice, talejpa punca pa bele rokavice, oba imata zdaj tudi maske, medtem ko je dopoldne imela punca pajčolan preko obraza) zapleše, in sicer fant z gospodarico, punca pa z gospodarjem. To je posebna čast za domače. Zaplešejo tudi drugi domači in gostje od vsepovsod. Pred ophodom mačkar iz hiše, se tastar in tastara premetavata in povajata po hiši, ker sta že res "alkoholno cepljena" ali pa se delata, da sta. Od tistih, ki jih ves dan ni bilo doma, pobereta še jajca, krofe ali denar, kar pač kdo da. Pri vstopu v hišo in ophodu se mačkare priklonijo, ob ophodu pa meskontar zaigra koracnico. Nato nadaljujejo po istem programu obhod po ostalih hišah.

Opolnoči krst zelencev

Kar so mačkare ves dan zaslužile, nato pojedo in zapijejo v vaški gostilni skupaj z ostalimi sovaščani. Tega zaključka se udeleži predvsem mlajši in srednja generacija domačinov. Če je bil pustni program dober, je zelo veselo in polna gostilna, če pa je bilo podnevi preveč pijač, pa ni tako lepo, povedo domačini.

Krst zelencev je opolnoči. Vsak zelenec ima botra. Pred sprejemom v ZPP mora zelenec odgovoriti na nekaj vprašanj stroge komisije. Če odgovora ne ve, lahko odgovarja namesto njega boter. Vprašanja so seveda zabavna, kot: kdaj je ženski toplo pri srcu? Pravilni odgovor, ki ga običajno zelenci ne vedo, je, da takrat, "ko ji levi jošk v župo pade". Zelenca nato krstijo tako, da ga polijejo z vinom po glavi. Zdaj je šele sprejet v fantovsko

družbo in v Zvezo ponikovskih prijateljev. Postal je torej tudi "pravno" član ZPP in ima vse pravice in dolžnosti člana. Med dolžnosti sodi predvsem plačevanje članarine in delo za pusta oz. mačkare, med pravice pa, da fantuje in se udeležuje "tolarjev". Kdor se bo namreč oženil, mora dati fantom denar za fantovščino in temu rečejo v Ponikvah tolari. Torej: fant je s krstom sprejet med fante, vse pravice pa izgubi, ko mu fantje postavijo pred poroko mlaje. Od takrat dalje nima več pravice "maske gor dat ter vplivati, predlagati in odločati o mačkarah". Odslej so tudi zanj - kot za vse ostale - največja tajnost vse priprave na mačkare, saj vaščani zvedo, kakšne bodo mačkare, šele ko jih vidijo na pustni torek.

Ko je krst zelencev opravljen, pride žalostno obvestilo, da je umrl kurent. Zabave je konec in začne se post.

Pokop kurenta

Na pepelnico pokopljejo mrtvega kurenta (pust je namreč na pustni torek, kurent pa naslednji dan, na pepelnico sredo). Kurenta naredijo zelenci tako, da kakšne stare hlače in bundo (vetrovko) natlačijo s slamo. Na tragah (nosilih) ali kar na lojtrah ga nato nesejo po vasi in postavijo pred gostilno. Ob njem prižigejo sveče. Ljudje ga prihajajo kropiti, mu govorijo v zadnje slovo (Nikoli te ne bom pozabil) in ga kropijo z vinom. Mnogi občuteno jokajo, ker kurenta ni več, ker ga je zvila pijača, kot tudi marsikater mačkar, saj so nekateri v tej smeri delovali že 14 dni.

Okoli 15. ure pospremijo domačini (brez mask) kurenta na zadnjo pot v središče vasi. Spet je veliko jokanja, šaljivih govorov in joka. Končno kurenta začijo v pustne norčije v Ponikvah so za leto dni končane.

JOŽE PRIMC

ZABAVNA GLASBA

Grosupeljska skupina Dicky B. Hardy

Kdo kriči?

Kdo pravi, da je dobremu staremu rock'n'rollu odklenkalo? Kljub eksploziji vsakovrstnih glasbenih smernic je še vedno veliko skupin, ki zvesto prisegajo na zvrst, ki je v 60-ih in 70-ih letih dobesedno obnorela ameriško in evropsko mladž. Nekaj je takšnih, ki strašijo po sceni že krepkih dvajset let, drugi so privekali v svet šele pred kratkim, toda kakorkoli zguljene in klišejke so že melodije, ki jih igrajo, za surovi in brezkompromisni rock'n'r se vedno najdejo tako navdušeni glasbeniki kot poslušalci. In dejela na sončni strani Alp ni izjema.

Zadnji izdelek te vrste prihaja od skupine Dicky B. Hardy iz Grosupljega. Zgoščenka nosi naslov Why Aren't You Screaming? (Zakaj ne kričite?), izdala pa jo je založba FV iz Ljubljane. Gre za zelo mlado skupino, saj so njeni člani z delovanjem začeli šele konec leta 1994, prvi koncert pa so imeli januarja naslednje leto. Odziv na njihov nastop je bil izjemno velik, saj so po krstni predstavi začeli dobivati ponudbe iz cele Slovenije. Višek turneje je bil zagotovo nastop na festivalu Novi rock septembra lani. Uvrstili se v končni izbor te pomembne prireditve je

gotovo velik uspeh za bend, ki je na sceni še dobrih devet mesecev. Toda s tem se njihova pot ni končala. Najprej se je na kompilaciji Smeri razvoja pojavila ena izmed njihovih skladb, posnetih v živo v Hrški Bistrici, jeseni pa so odpotovali na Nizozemsko posnet material za pričujoči album. V mestu Tegelen, kjer je snemali studio, so odigrali svoj prvi evropski koncert in navdušili publiko.

Pri poslušanju skupine Dicky B. Hardy ne moremo prezreti vzornikov, kot so npr. The Stooges, New York Dolls, UK Subs, ki so v njihovem glasbenem izrazu še kako prisotni. Takšno podstat pa plemenitijo s novim valom rocka 90-ih let, začenjenim z lastno inovativnostjo in svinčino. Surovost njihovega zvoka še poudarja ostro igranje kitara, hiter in dinamičen ritem, predvsem pa energičen vokal. Dicky B. Hardy je skupina, ki ne premore le primarnega izbruhu energije, saj nam poleg standstotnega drvečega punk'n'rolla prinaša tudi mehkejše komade, ki zaradi specifične produkcije delujejo izjemno sveže, poslušalcu pa nudijo bogato zvočno sliko razgibane in raznovrstne rockovske vsebine.

Izidu albuma sledi še obširna slovenska in tudi evropska turneja. Upati je, da se bodo člani skupine znali spopasti z novimi izviri, ki jih bo čas gotovo prinesel, in da se ne bodo prehitro navečili ter odšli vsak svojo pot. To se v Sloveniji žal še prevečkrat dogodi s skupinami, ki izdajo album ali pa nastopijo na održi Novega ročka.

JANEZ GORENC

Tastar in tastara predvsem nabirata darove za mač

NAGRADI V DRAŠIČE IN CELJE

Žreb je izmed reševalcev 2. nagradne križanke izbral Anico Nemančič iz Drašičev in T. Sodjo iz Celja. Nemančičeva bo prejela 6.000 tolarjev denarne nagrade, Sodja pa knjižno nagrado. Nagrajenima čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 19. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 3. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 2. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 2. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PAS, SKIRA, ECO, RABAR, TELETONICA, ETOS, OSIR, CLINTON, NA, VAIL, EPITET, RABIN, ARARA, OTON, UKAZ, URI, MASELJC, KIROV, KIN, ANIMACIJA, ARI, RAJA, ASEN.

PRGIŠČE MISLI

Vsaka revolucija ima v sebi kljice tistega, kar je smrtno pokosila.

I. TORKAR

Zivljenje ubira zahtevne poti do preproste- ga cilja.

J. VOLARIČ

Srednje poti ni, in kdor jo vendarle išče, ne pride nikamor.

IZIDOR CANKAR

Čudno je, da se izgubljamo tako drug mimo drugega in mimo dnevor in mimo življe- nja, vsak s svojo in vendarle isto briškostjo, vsak s svojim trpkim veseljem.

IZIDOR CANKAR

JADRALNO PADALSTVO

Novomeščan nad puščavo

Novomeščan Marjan Grah, eden izmed najboljših slovenskih jadralnih padalcev tudi to zimo ni zdržal na ta čas mrzli severni polobli. Medtem ko je lani s padalom obiskal Avstralijo, je tokrat del zime preživel v Južni Afriki, kjer je s še petimi najboljšimi slovenskimi jadralnimi padalci poskušal doseči svetovni rekord, ki je takrat znašal 283,3 km, že tri leta pa si ga je lastil Južnoafričan Alex Luow.

Za rekorden polet morajo biti izpolnjeni vsi pogoji, predvsem je pomemben ugoden vzgonski veter pa čas vzleta in seveda sposobnosti pilota, kakor pravijo jadralnim padalcem. Marjan Grah je skupaj z Bojanom Marčičem, Juretom Kurnikom, Nalom Kraljem in Markom Novakom v Južno Afriko priletel (z letalom, seveda) 2. decembra.

Slovenci o Južni Afriki oziroma Južnoafriški republiki ne vemo prav veliko - ne le da je to precej oddaljena dežela, temveč je bila naša nekdanja država med tistimi, ki so najbolj dosledno upoštevale bojkot, ki so ga do te države zaradi njene politike apartheida zahtevali Združeni narodi. Če je embargo močno popuščal predvsem na gospodarskem področju, kjer se svetovne gospodarske velesile niso mogle odreči južnoafriškim rudnim bogastvom, zlatu, diamantom, uranu, platinu, železu in kmetijskim pridelkom, pa so bojkot zelo dosledno spoštovali športniki, saj je tistim, ki bi si upali pomeriti s sicer odličnimi južnoafriškimi športniki ali celo nastopiti na tekmovalnih v njihovi državi, grozila ostra kazen Mednarodnega olimpijskega komiteja.

V zadnjih štirih letih se je v Južni Afriki marsikaj spremenilo. Na referendumu 17. marca 1992 je 68 odstotkov belih volilcev glasovalo proti apartheidu in podprlo demokratični ustavni sistem in reforme predsednika Frederika de Klerka. Demokracija je z vsemi dobrimi in slabimi stranmi v Južnoafriško republiko vstopila skozi velika vrata. V tem času je mednarodna skupnost Južno Afriko sprejela medse kot enakopravno članico in tudi izobčenja južnoafriških športnikov danes ni več, kljub temu pa so Južno Afriko do sedaj obiskali le redki športniki. Poleg igralcev tenisa in kolesarjev je tako

AVTOR: RUDI MURN	ŽENSKA, KI UKAZUJE, ZAPOVEDUJE	OKUSNA MORSKA RIBA	IGRANIE Z ŽOGO	EDWARD GRIEG	IMETEK, DOBRIJEN Z OPOROKO	KANADSKA PROVINCA (GL. MESTO TORONTO)	... IN KARIBIDA	URADNA OBLETKA DUHOVNICKOV
ZNAČIL- NOST ZOŽENEGA								
OHOLOST, OBJEST- NOST								
OTOK V JADRANU				SLOG				
LIRSKA PESEM					VOJVODI- NEC			
SODOBNIK KELTOV					DRŽAVNA BLAGAJNA			
					PIVSKI VZKLIK			
VSAK PETEK NOVI UGANKAR	RAZMOČENA ZEMLJA	SLAB PESNIK	BIKOBORSKI VZKLIK ZAPREKA	JEDILA			GLAVNO MESTO ESTONIJE	OPERNI SPEV
BROMOVA SOL				TUJA DREVESNA VRSTA				
OBRAT, V KATEREM DELajo LIVARJI				JANEŽ (LAT.)	SPLIT		ALOJZ REBULA	
NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR (IDI)			PRIPADNIK STARAREGA INDIJAN- PLEMENA V.J. AMERIKI		ŽIVAL, KI RIJE V ZEMLJI		HRVAŠKI "PETROL"	
KRAJ PRI POREČU		KRIŽANKO JE IZDELAL SALAMO- NOV UGANKAR	REDKA JEKLENKO SIVA KOVINA (ZR)		NOGOMETĀ AMERŠEK			
TALISOVA ORANŽADA			MESTO V PIEMONTU (ITALIJA)		KRILOV IVAN			
						KARENINA		

Marjan med prvimi Slovenci, ki so obiskali eno izmed najbogatejših afriških držav.

Namesto sonca in ugodnega vetra je fante povsem na jugu črne celine čakalo slabo vreme, tako da so do skupno 23 dni, kolikor so jih prebili tem, za dobre in dolge polete s padali izkoristili le en den. Zgodilo se je, da so poleteli tudi petkrat na dan.

Jadranje s padali se v Južni Afriki, kjer vsako zimo naskakuje svetovni rekord kopica jadralcev iz vsega sveta, precej razlikuje od načina, kakršnega poznamo pri nas. Medtem ko v Evropi jadralni padalec poišče primerno vzpetino, s padalom za hrbotom steče po travniku in že jadra, v Južni Afriki pa za vzlet uporablja manjša športna letališča. Padalca s posebno vrvjo pripnejo na avtomobil z vtilom, ki zdrvi po letališki stezi, in ko padalec doseže pravšnjo višino, se sam odpne in polet se začne. Čeprav je na tleh okoli 40 stopinj C, se jadralci oblečeni podobno kot smučarji, saj je na višini, na katero se dvignejo med uspešnim poletom, temperatura okoli ničle.

Slovenci so si izbrali letališče Kuruman na obrobju puščave Kalahari, kjer naj bi bile razmere za tisto, kar so si zastavili, najboljše. Ko se je vreme popravilo, so začeli leteti in Marjanu je šlo kar dobro in štiri dni pred koncem odprave je ujet pravi občutek in poletel 204 km daleč, kar sicer niti ni blizu svetovnega rekorda.

Po pristanku na robu puščave Kalahari so Marjanu priskočili na pomoč prijazni domačini, ki so se z njim tudi z veseljem fotografirali.

je bil dan izgubljen, medtem ko je priložnost najbolje izkoristil Bojan Marčič, ki je z enim poletom dosegel dva svetovna rekorda - 337 km v prostem letu in 280 km v letu na določen cilj.

Marjan, ki so mu tokrat prisločili na pomoč Krka, Malkom, GG Novo mesto, OZ Hrast, Dolenjska banka, VGP Novo mesto, Renova, urar Novak in Foto Asja, si želi odpravo v Južno Afriko ponoviti prihodnje leto, saj bi s sedanjimi izkušnjami lahko dosegel precej več, kot je, in upa, da bo imel prihodnji več sreče.

IGOR VIDMAR

ZDRAVNIK RAZLAGA

Prim. mr. sc. TATJANA GAZVODA, dr. med.

Sladkorna bolezen (14)

Vsaka telesna aktivnost pomeni delo, za kar je potrebna energija. V človeškem organizmu so motor mišice, poleg njih pa je vrsta organov - porabnikov, ki uravnavajo delovanje organizma kot celote. Gorivo je hrana, ki se v črevesju razgradi v osnovne sestavine, te pa se vskrajo v krvni obtok. Manjši del hrane se porabi za energijske potrebe takoj, večji del se je vskladišči v rezervoarjih (maščobe, jetrih in mišičih). Čim večji je vnos hrane in čim manjša je poraba energije, tem večja je količina rezervnega goriva. To pa vodi v debelost.

Pri vsakem fizičnem naporu se kot gorivo porablja glukoza in maščobne kislinc, ki se sproščajo iz maščevja. V zgodnjih fazah napora oz. pri kratkih intenzivnih naporih se porablja v mišicah predvsem glukoza iz mišičnega glikogena (iz krvi in jeter). Tvorba in sproščanje glukoze iz jeter je zelo pomembo, saj bi sicer velika poraba v mišicah nevarno znižala nivo glukoze v krvi in privela do hipoglikemije.

Zaloge obstoječe glukoze so v organizmu zelo majhne in bi zadoščale le za kratke čas. Pri dolgotrajnih naporih se poveča predvsem razgradnja maščob v maščevju. Sočasno s povečanjem porabe maščobnih kislinc upada poraba glukoze v mišicah in se tako ohranja za druge življenske funkcije (na primer delovanje možganov).

Povečana poraba goriv v mišicah pa je možna le ob povečanem dovodu kisika v mišice, ki je potreben za izgorevanje goriv in ob povečanem pretoku krvi, ki služi kot transportni sistem za kisik in gorivo. S telesno aktivnostjo se poveča delovanje srca in izboljša prekravitev mišic. S tem pa se izboljša tudi fizična zmogljivost organizma. To velja za zdrave ljudi in tudi za sladkorne bolnike. Omenjeno izboljšanje zmogljivosti dosežemo predvsem s srednjim intenzivnim in daljšim naporom. Povsem neprimerni pa so občasni, kratki in intenzivni naporji.

Redna telesna aktivnost

Z redno telesno aktivnostjo lahko znižamo povprečne vrednosti krvnega sladkorja, poveča se izraba maščob iz maščevja, kar ima za posledico hujšanje ter zmanjšanje količine holesterola v krvi (zmanjšanje nevarnosti poapnenja ožilja). Pri tem se izboljša tudi občutljivost tkiv za lastni ali vbrizgani insulin (boljša presnova ob manjši porabi insulina), kar velja zlasti za debele bolnike (in ti so v večini!).

Redna telesna aktivnost izboljša presnova in s tem prepreči nastanek krovčnih zapletov sladkorne bolezni. Tudi počutje diabetikov je boljše. Seveda pa vse dosežene spremembe kaj hitro minejo, če bolnik opusti redno vadbo.

Hipoglikemija pri naporu

Povečana fizična aktivnost in običajna doza insulina lahko privedeta do hipoglikemije. Telesni napori poveča porabo glukoze v mišicah in s tem zniža krvni sladkor, kar je seveda zaželeno.

(Se nadaljuje)

praktični
praktični
praktični
praktični
KRIŽ

Zdravje v mleku

Pregovor pravi: eno jabolko na dan odzene zdravnika stran. V Angliji pa so zdravniki odkrili, da ima zelo zdravilne učinke tudi mleko. Raziskave so pokazale, da imajo dekllice, ki pijejo veliko mleka, v starosti trdnejše kosti in so bolj zavarovane pred osteoporozo kot tiste, ki niso marale mleka. Pokazalo se je, da je za trdnost kosti najbolj koristno mleko, ki ga ženske popijejo do 25. leta starosti, ko organizem najbolj koristno uporabi kalcij iz mleka za utrjevanje kosti. Seveda pa mleko blagodejno učinkuje tudi na zdravje starejših ljudi, saj ohranja kosti trdne, res pa je, da delovanje takrat ni več tako učinkovito kot v mladih letih. Zato britanski zdravniki svetujejo vsem na dan po dva kozarca mleka, ki zagotavlja zdravje in dobro počutje.

Krapki z rozinami

Potrebujemo: 500 g moke, 1/2 žičke soli, 1 žlico sladkorja, 20 g kvasa, 80 g masla, 2 jajci, 1 rumenjak, 1/8 l mlačnega mleka, 40 g rozin, 1 kozarček ruma, 3 jajca in 1 žlico sladkorja v prahu, maščobo za cvrenje, sladkor v prahu za potresanje. Rozine namočimo v rumu, da se napnejo. V mlačnem mleku raztopimo kvaz in žlico sladkorja, primešamo tudi žlico moke, pustimo, da vzhaja pol ure. V skledo damo moko, stopljeno maslo, rozine, jajci, rumenjak in sol. Prilijemo kvases in zamesimo vse skupaj v gladko, svilnato testo. Testo pokrijemo s kropo, pustimo ga na toplem vzhajati pol ure. Na pomokani delovni površini oblikujemo vzhajano testo v klobaso. To klobaso narežemo na 1 cm debele rezine, iz rezin pa oblikujemo okrogle krapke. Pokrijemo jih na pomokani deski, da vzhajajo še 20 minut. Segrejemo maščobo. Krapke cvremo z vsake strani 3 do 4 minute. Poberemo jih iz maščobe. V skledi razvrlikamo 3 jajca in žlico sladkorja v prahu. Skozi jajčno zmes povlečemo krapke, damo jih nazaj v maščobo in jih ocvremo do konca. Ocedimo jih, še vroče potresemo s sladkorjem.

Privabimo ptice na vrt

Kdo se ne bi raznežil, ko v svojem vrtu jeseni, potem ko se osuve listje z vej, odkrije ptice gnezdo v drevesni rogovili ali živi meji. Ptice v vrtu, to je res nekaj čudovitega, pa tudi koristnega, zlasti še, če želimo vrtnariti sonaravno, to je brez odvečnih strupenih pesticidov. Toda ptice potrebujejo svoj prostor, zavetišče, skrivo mesto, kamor se zatečejo v nevarnosti in kjer gnezdi, potrebujejo pa tudi hrano zase in za svoj zarod. Grmovnice in žive meje so že zavoljo tega dobrodoše na vsakem bivalnem vrtu. Pri izbiri posameznih vrst je dobro upoštevati tudi, kako je z njihovimi plodovi in če teknejo tako željenim pernatim gostom v vrtu. Nekateri imajo ptice še posebej rade, to so plodovi ognjenega trna ali pirakante, šipka, maklena, jerebike, češmina, drena, trdleske, bezga, kaline, bodike, kosteničevja, brogovite, paneplje, brina, gloga, gabra, robinje, octovca, kleka itd. Možnosti več kot dovolj!

Pepca s hčerko Jožico na levi in Boženo na desni strani

Življenje se vrti v krogu

Ljudi, ki bi lahko iz lastnih izkušenj pripovedovali o Kočevju na začetku tega stoletja, je pri nas gotovo malo. Ne samo zato, ker je to že dolgo tega, ampak tudi zaradi precej nenevadne zgodovine tega mesta, ki je gotovo v precej večji meri kot ostala naša mesta pred drugo polovico tega stoletja spremenilo sestavo prebivalstva. Malo je torej pri nas tistih, ki so svojo mladost in mladost tega stoletja preživeli v tem mestu, pa vendarle so.

Kako je bilo takrat v Kočevju, ve povedati Pepca Rosenberg, ki je luč sveta zagledala prav tu. Bilo je to leta 1905 in Pepca je bila zadnja v vrsti dvanajstih Falknerjevih otrok. Šest dečkov in šest deklic se je rodilo slugi na kočevskem glavarstvu, ki je sem prišel iz Novega mesta, in njegovi ženi, po rodu Cvelbarjevi iz Volčeve vasi pri Šentjerneju. Polovica otrok je pomrila že v rani mladosti, šest pa jih je odraslo. Med njimi je bila tudi Pepca. Odrasti tisti čas pa ni bilo tako enostavno. Državna plača, ki jo je prejemal Pepčin oče, je bila preskromna za preživljjanje tako velike družine, zato se je bilo treba marsičemu odreči. Le dobre volje v družini ni manjkalo, se spominja Pepca. Slovenska pesem se je pogosto razlegala po dvorišču. "Kako lepo se imajo Falknerjevi!" so govorili ljudje in še slutili niso, da pesem skrije revščino.

Kočevje je imelo tedaj močno nemško obeležje, saj je tu živilo precej Kočevarjev. Govorilo se je v večini nemško in tak je bil tudi pouk v šoli. Po eno uro na dan pa so se učili slovenščine, in to vsi, slovenski in nemški otroci. Sicer pa, se tistih časov spominja Pepca, je bilo medsebojno vzdružje dobro. Slovenci so se naučili nemško, Kočevarji slovensko in lepo so se razumeli med sabo. Šele Hitler je s svojo nestrostjo podrl sožitje, takrat pa Pepce že ni bilo več v Kočevju.

Saj ne, da bi si tako želela iz Kočevja, a za mlado dekle tukaj ni bilo dosti možnosti. Naučila se je šivati in gospodinjskih opravil, pa tudi fanta, s katerim je bila pripravljena deliti dobro in hudo, je že jemela. A vse le ni bilo tako preprosto. Pepčin izbranec je bil Ervin Rosenberg, rojen v Banja Luki, a ker mu je oče kmalu po rojstvu odšel v Ameriko, mati pa mu je umrla, je odrasel pri stricu v Ložu. A to ni bilo za mladi par nobena ovira. Bolj nerodno je bilo to, da je bil Ervin po poklicu orožnik, za varuh reda in miru pa so tedaj veljala posebna pravila, ki naj bi zagotavljala njihovo zvestobo državi. Tako naj bi določen čas opravljal službo, predno bi si omislil družino, večkrat pa naj bi tudi menjal kraj službovanja, kar naj bi preprečilo tesnejsjo navezanost na okolje.

Vse to je zahtevalo od mladega para veliko. Že na to, da sta prišla pred oltar, sta morala čakati kar osem let. Težko bi danes našli dekle, ki bi bilo toliko časa pripravljeno čakati svojega

TONE JAKŠE

izbranca. Potem pa so se pričele sebitve. Prva postaja mlade družine je bila Boštanj. Tja je Pepco in Ervina že spremljala hčerka Jožica. Iz Boštanjia je pot vodila v Kamenico, kjer je bila orožniška podoficirska šola. Tudi tja je Ervina spremljala vsa družina, sedaj spet nekaj večja, kajti v Boštjanu se je rodila še Božena.

Kamenici je sledila Popovača v bližini Zagreba, ker pa si je družina želela nazaj v Slovenijo, je Ervin malo pred začetkom druge svetovne vojne le dobil premestitev. Njegovo naslednje delovno mesto so bile Brusnice pod Gorjanci. Tu je družina dobila stanovanje v izpraznjeni Krevsovi trgovini nasproti Gorenjeve gostilne, Jožica in Božena pa sta obiskovali tamkajšnjo osnovno šolo. Kar lepo bi lahko bilo, če ne bi prišla druga svetovna vojna. Ta je tudi pri Rosenbergjevih svet spremnila v pekel.

Začelo pa se je takole: prišli so Italijani in iz brusniške osnovne šole nadili svojo postojanko. Ervin Rosenberg je bil domoljub in ni hotel delati za italijanske fašiste. Raje je ostal doma. Verjetno so ga prav zaradi tega imeli Italijani na piki. A mu dolgo niso mogli do živega, čeprav je imel dobre zvezze s partizani. Vse do tistega usodnega dne maja leta 1942. Tistega jutra so Rosenbergjevi posadili krompir. Ko so prišli domov, je oče odšel na obisk k Marinču, šolskemu ravnatelju, s katerim sta bila dobra prijatelja, nato pa si je na rame nadel grablje in odšel v gozd nad vaškim pokopališčem. V gozdu je ostal kako uro, ko pa se je vráčal, so ga obkolili Italijani in ga odpeljali v svojo postojanko. Tam so ga zasiljevali in pretepalii. Pepca je vzela deklica s sabo in odšla v šolo proti Italijane, naj ga spustijo domov. Obljubili so, da bo zvečer doma.

Res se je proti večeru iz šole odpravila skupina Italijanov z Ervinom v sredini. Stopala je skozi vas, mimo doma, kjer je na očeta čakala družinica, in se napotila v hrib nad pokopališčem. Tam gori, prav na poti, po kateri je dopoldne Ervin prišel iz gozda, so zaropotali strelji. Zla slutinja je obšla Pepco, ko je objela hčerki. "Sem zdaj ostala sama z njima?" se je vprašala. Ni bilo treba dolgo čakati na potrditev.

Ervin je tako končal svoje romanje na brusniškem pokopališču, mati s hčerkama pa je še ostala v Brusnicah, ki so jih medtem Italijani močno razdejali. Po vojni so se vse tri preselile na Mali Slatnik, nato pa v Novo mesto, od koder je svojcas Pepčin oče odšel v službo v Kočevsko mesto. Tako je krog spet sklenjen. Tu zdaj stanuje v Lebanovi ulici pri hčerki Boženi, poročeni Pogorelc, s katero sta z majhnimi prekinittvami skupaj že vse od njenega rojstva. Tudi druga hčerka Jožica stane nedaleč stran. Loči jih pravzaprav te Težka voda. Seveda ima Pepca tudi dva vnuka in eno pravnukinjo.

TONE JAKŠE

"Srečna sem, da lahko govorim slovensko"

Že nekaj tednov se v Sloveniji, točneje na Dolenjskem, mudi skupina 19 učiteljev in vzgojiteljev iz Argentine in Avstralije, da bi pri nas izpopolnili znanje slovenskega jezika. Doma se namreč trudijo, da bi slovenščino ohranili tudi naslednji rodovi. V glavnem so vsi potomci slovenskih staršev, ki so se iz najrazličnejših razlogov odločili za bivanje zunaj domovine. Prvo, kar človek opazi pri njih, je izredna odprtost, radost in veselje do življenja, po vseh teh lastnostih pa se odlikuje tudi simpatična gospa iz Argentine - Marija Ines Fink Grintal, s katero je bilo več kot prijetno in zanimivo klepetati. To pa tudi zato, ker njene korenine izvirajo prav z dolenjskega konca.

Njen oče je doma iz Litije, mama pa iz Novega mesta, kjer je živila do 10. leta. Toda tu sta prezivela le svoje otroštvo in sta kasneje oba živila v Ljubljani, kjer sta se tudi našla. V Argentino sta odšla po drugi svetovni vojni, pa ne sama, še drugi člani družine. "V to sta bila prisiljena, kajti nista se strinjala z vladajočim režimom in oče je bil domobranec. Poročila sta se v Italiji, kjer se jima je rodil prvi otrok, v Argentini pa sem se prva rodila jaz in kasneje še brat in tri sestre. Šest nas je, ja," obuja spomine gospa Marija. Njen oče se je tam kar hitro znašel v službi, ker je imel univerzitetno izobrazbo s področja prave, mama pa je bila vseskozi doma, saj ji dela pri šestih otrokih ni manjkalo.

Glede na to, da sta Marijina starša dolgo živila v Sloveniji, je bilo v njuni družini lahko ohranjeni slovenski jezik in kulturo. In za to so se trudili. "Vedno smo se doma pogovarjali v slovenščini in spominjam se, da ko sem šla s šestimi leti v prvi razred argentinske šole, nisem znala dobro govoriti španski jezik. Pa sem se hitro naučila", pove gospa Marija. Od 6. do 11. leta je hodila v slovenski osnovnošolski tečaj Antona Martina Slomška, obiskovala pa je tudi srednješolski tečaj ravnatelja Marka Bajuka, ki pa je v Buenos Airesu le eden. Marija si je izbrala poklic učiteljice in ga je opravljala 9 let, končala pa je tudi študij psihopedagoške. Sedaj že nekaj časa ne živi več v Buenos Airesu, kajti njen mož Janez je doma iz Mendoze (1.100 kilometrov iz doma meseta) in je tudi sin slovenskih staršev. Že 20 let dela na klasični gimnaziji kot šolska in poklicna svetovalka. S predavanji sodeluje na tečaju za srednješolce v slovenski skupnosti v Mendozi, in sicer v slovenščini poučuje predmet oblikovanje osebnosti. "Pomagam skupini mladostnikov pri spoznavanju samega sebe, drugih, v spoštovanju različnosti idej, čustev, načina življenja in izražanja tega. Spodbujam jih tudi k slovenskemu in nasploh odprtemu obzoru duha s krščanskimi vrednotami. Dobimo se po enkrat na mesec za uro in pol. Slovenski jezik, slovenico, interpretacijo, pa se mladi učijo vsak teden," vneto razlagata. Ne zdi se ji čudno, da ona in njeni ostali sodelavci to delajo zastonj, iz čistega veselja. Kako družač kot pri nas!

Slovenija je res lepa

V Mendozi živi približno 100 Slovencev in pogosto se dobivajo. Vsako nedeljo imajo slovensko mašo, poleg prireditve verskega značaja pa organizirajo tudi veliko kulturnih prireditv, razna predavanja, gledališke predstave, proslave, na primer ob materinskem dnevu, ki ga tam imenujejo dan mamic in očkov.

V Sloveniji tokrat ni prvič, saj jo je delno, v tednu dni spoznala pred 9 leti. Bila je na Koroškem in pravi, kako nepozabni so bili občutki ob ogledu Gospovetskega polja. "Videla sem začetke slovenstva, vse to, kar sem se učila v šoli, in res me je takrat preveval poseben občutek ponosa, dosta-

janstva ipd." Obiskala je še Maribor, Ljubljano, kjer ima sorodnike, in tako spoznala delček naše dežele, kar si je po pripovedovanju staršev vedno želela. In kako, da je bila izbrana za seminar slovenskega jezika v Sloveniji? Točno, pravi Marija, da se sama ne ve, kajti to pripravila organizacija v Buenos Airesu, Zedinjena Slovenija, ki jo je na tečaj povabila že dvakrat. Tokrat sta iz Mendoze dve učiteljici. "Imamo se krasno, čeprav je program zelo natrpan in naporen. Na našo željo smo si že prvi dan ogledali Kočevski Rog, kjer smo na hitrejo pripravili kratko prireditve. To mi veliko pomeni, saj je tam umrl tudi moj stric. Na povabilo društva Slovenija v svetu smo lep sprejem doživeli v Ljubljani, organizatorji - Ministrstvo za šolstvo in šport RS - pa so nas popeljali po Dolenjski. Videli smo Otočec, Novo mesto - kapiteljsko cerkev, samostansko knjiž-

nico, v živo smo si ogledali delo lončarja Pungerčarja, pa tudi Bela krajinam ni več tuja, skratka Slovenija je res lepa", navdušeno zaključi Marija in pravi, da so podobnega mnenja tudi ostali udeleženci tečaja. Teden dni bivanja na Dolenjskem so vsi imeli hospitacije na različnih šolah, škoda pa je, da ni bilo več časa za kasnejši razgovor tako z našimi učitelji kot učenci.

Marija se veseli, da si bo po zaključku seminarja skupaj z ostalimi ogledala še Primorsko, Beneško Slovenijo, Gorenjsko, Štajersko, Prekmurje. Vse to je trajalo do 1. februarja, ko je šel vsak za teden dni k svojim sorodnikom. "Jaz bom pri sestri v Ljubljani, ki skupaj z bratom že nekaj let živi tukaj. Oba sta se namreč posvetila glasbi, in ker so tu večje možnosti za napredek, sta se preselila. Sestra poje v ljubljanski Operi, brat pa tudi prepeva in ravno včeraj sem ga čisto slučajno tukaj gledala po televiziji, "se nasmehne sogovernica.

Ceprav ima doma številno družino s štirimi otroki: Matjaža, Magdaleno, Marjano in Marto, Marija odkritočno pravi, da nima niti časa za kakšno domotožje. Rada bi čimveč spoznala in se naučila in najbolj je vesela tega, da lahko vseposod govoriti slovensko. V Sloveniji je sicer drugič, pa upa, da ne zadnjič in da bo naslednji lahko s sabo pripeljala tudi svoje najbližje.

LIDIJA MURN

ŽIVLJENJSKI JUBILEJI

Velika družina – danes veselje

Življenje Marije Judež iz Pristave pri Mokrem Polju je bilo večji del zaznamovano s trpljenjem, a klub temu je danes pri 75-ih letih zdrava in vedno polna dobre volje. Zadnjo soboto v januarju, dan pred jubilejem, se je najprej pri maši na Mokrem Polju nato pa v njenem domu zbrala njena velika družina, ki poleg 12 otrok šteje še 25 vnukov in 9 pravnukov.

Mama Marija je že od rojstva navajena velike družine: na njenem domu se je poleg nje kot najstarejše rodilo še 12 otrok. Dva sta še majhna umrla, en brat je izgubil življenje v vojni, danes pa živi še 9 bratov in sester. Marija se je takoj po drugi svetovni vojni poročila na malo večjo kmetijo v isti vasi. S poroko je postala druga mama trem majhnim otrokom, ki jim je prava mama umrla. "Bili so tako kot moji otroci," pripoveduje Marija. Poleg vzoje sta morala z možem počasi obnavljati še med vojno opuščen in oropan dom ter hlev, v njem so ostali le ena krava in dva prašiča.

Njuna družina je hitro rasla. Marija je rodila 10 otrok, eden je umrl pri porodu, skrb za številno družino pa ji je jemala veliko časa in moči. "Komaj je eden prišel iz plenic, že se je rodil drugi, med najstarejšim in najmlajšim otrokom je namreč le 18 let razlike," se spominja Marija, ki se ob tem danes sicer nasmeji, hkrati pa ne more pozabiti časov, ki so bili tako drugačni od današnjih: plenice in drugo obleko je moral prati v bližnjem potoku ne glede na letni čas, hrana je bila skromna, tako številna družina je desetletja živila v majhni hiši, ki je imela dve sobi, kuhinjo in kamero, dela pa nikoli ni zmanjkal, če sta jo hotela z možem preživeti. Pred 20 leti je izgubila tudi njega, takrat je ostala sama z dvema šoloobveznima otrokom, tretji pa je moral v vojsko dan po očetovi smrti.

Danes so si njeni otroci že uredili domove in družine, večina je na Dolenjskem, k mami, ki živi v skoraj novi hiši s sinom Ivanom z družino, pa se radi vračajo. Marija danes čas hitro mineva. Še vedno se loti vsakega dela kot nekoč, tako doma v kuhinji kot na njivi ali v vinogradu, le težjih stvari raje ne prenaša, saj pravi, da jo noge včasih malo težje nesejo. Sicer pa tudi danes tako kot nekoč

FOTO: T. GAZVODA

Ko smo obiskali Marijo Judež, smo jo klub njenim 75 letom našli pri delu.

večino hrane pridelajo doma, čeprav se današnji jedilnik od tistega nekoč precej razlikuje. Domačo preprosto hrano ima rada, le koruzni žganci ji ne teknejo najbolj - teh se je namreč najedla v mladosti.

Še vedno rada kaj speče v krušni peči - tudi domača moka je pri hiši - svoje dobrote pa občasno pokaže na kateri od razstav (na primer na Jernejevo ali na kmetijskem sejmu), saj je še vedno aktivna članica Aktiva kmečkih žena. Družbo najde še pri društvu upokojencev in v društvu osamljenih, Sončku. "Povsed je luštno, ampak pri Sončku je najlepše. Nobenega srečanja z osamljenimi ne zamudim. Tam se najbolj nasmejam," pravi Marija, za kar ima po njenem mnenju največ zaslug pobudnica Sončka in Marijina prijateljica Tinca Kuhelj. Z omenjenimi družtvu gre na vse izlete: "Če si nisem mogla privoščiti potovanj v mladosti, si jih pa sedaj in se tako sprostim ter poveslim."

In veselo je bilo tudi zadnji januarski vikend. V domu v Pristavi se je zbrala vsa njena družina, zaradi slabih cest je manjkal le sin z družino, ki živi na Štajerskem. Če je včasih tako veliko število otrok prineslo veliko gorja in neprespanih noči, danes mama Marija ne skriva veselja nad tem, da ima tako številno družino. Da je le zdravje ne bi pustilo na cedilu!

TANJA GAZVODA

FOTO: L. MURN
Marija Ines Fink Grintal

Kulturno slabovidni vodnik po dolenjski metropoli

Novo mesto je prvo med slovenskimi mestami, ki je dočakalo svojo multi-medijsko predstavitev na računalniški zgoščenki. Po zaslugu mladih navdušencev, ki delajo v T media, malem novomeškem podjetju za računalniški inženiring, je kopica tekstovnih, slikovnih, video in drugih informacij o Novem mestu, njegovi zgodovini, kulturi, znamenitostih, športu, gospodarstvu in drugih dejavnostih, hitro dostopnih za pregledovanje in prikazovanje na računalnikih. Sodoben in v svetu ter pri nas vse bolj priljubljen način predstavitev so fantje iz T medije opravili zelo dobro, žal pa se jim je zalamilo z vsebinom, ki na nekaterih področjih močno šepa, zaradi česar zgoščenka ni tisto, kar bi lahko bila oziroma morala biti.

Tudi na računalnikih po domovih in službah v Sloveniji je vse več vgrajenih pagonov za cd-rome, ki postajajo del standardne opreme osebnih računalnikov, saj omogočajo uporabo računalniških oziroma bralnih zgoščenk (cd-romov), to pa so mediji, ki so doživeli silovit razmah v zadnjih nekaj letih. Danes je na teh zgoščenkah mogoče dobiti dejansko prav vse, kar si človek lahko zamisli, od najrazličnejših igrič in ostalega, kar je namenjenega čisti zabavi, do zelo koristnih in uporabnih priročnikov, enciklopedij, slovarjev, atlasov, katalogov, telefonskih imenikov, knjig itd. Največji čar računalniških zgoščenk je večpredstavnost, kar pomeni, da si ob besedilu lahko ogledamo še ilustrativno slikovno gradivo, si zavrtimo video posnetek ali si ogledamo animirano ponazoritev ter prisluhnemu govoru ali glasbi. Od tod tudi sam naziv multimedijski prikaz oziroma večpredstavnost, kot temu rečemo po slovensko. Večpredstavno mikavost izvrstno dopoljuje velika uporabnost, ki je predvsem v tem, da je mogoče iz gradiva na zgoščenki zelo hitro poiskati tisto, kar nas zanima, hkrati ko tako imenovana hipertekstnost omogoča, da s pritiskom na miškin gumb dobimo takojšnje razlage ali podrobnejše opise izbrane besede ali pojma. Laho bi rekli, da so računalniške zgoščenke v naše domove prinesle cele knjižnice, videoteke in filmoteke ter nam tako olajšale iskanje informacij.

V Sloveniji so se računalniške zgoščenke hitro prijele. Najprej so seveda prišle na trg zgoščenke tujih podjetij, denimo slovena serija Microsoftovih izdelkov, kot so Encarta, Bookshelf, Cine-mania, Wine Guide idr., kaj kmalu pa so se pojavile tudi domače zgoščenke. Če odmislimo zgoščenke s preskusnimi in javnimi programi, sta bila med prvimi Telefonski imenik Slovenije in Evropski slovar, ki pa še nista bila večpredstavna. Lani smo dobili tudi nekaj zanimivih pravih večpredstavnih zgoščenk, na primer zgoščenko o ljubljanskem potresu leta 1895 in o denarju na Slovenskem. Novo mesto 95 pa je kot prvo zaoralo brazdo v multimedijski predstavitvi slovenskih mest.

Dobrim prvim vtisom...

Za to so zasluzni: študent ekonomije Tilen Dominiko, študent arhitekture Rupert Gole, strojni tehnik in računalničar Tomi Malenšek ter študent računalništva in programer Uroš Mesojedec. Lani so ustanovili podjetje T media in njihov prvi večpredstavni projekt je bila prav izdelava zgoščenke Novo mesto. Tehnološka hrabtenica projekta je, kot pravijo, izvirni univerzalni večpredstavni pregledovalnik Astrum, ki ga so razvili sami. Z njim je mogoče, kot pove že ime, na lahek način povezano pregledovati in brkljati po slikovnih, zvočnih in tekstovnih skladničih podatkov. Orodje so torej imeli in lahko so se lotili pripravljanja gradiva. Za sodelavce projekta so pridobili Mestno občino Novo mesto, Agencijo za šport, Dolenjsko turistično zvezo, Območno gospodarsko zbornico, Dolenjski muzej, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, Zvezo kulturnih organizacij, Knjižnico Mirana Jarca, TV Vaš kanal, od posameznikov Mitjo Pelka, Marka Peršino in Damijana Šinigoja ter podjetje Enigma. Domnevamo lahko, da so jim pomagali predvsem pri zbirjanju gradiva.

Na zgoščenki je za 600 MB podatkov, preko 600 slik, 40 filmskih odlomkov in video posnetkov, veliko zvočnih posnetkov, zemljévid mesta, s katerim je mogoče predvsem pri zbirjanju gradiva.

iskati ulice in pomembnejše stavbe, dodana pa je tudi možnost pregledovanja in ustvarjanja lastnih predstavitev iz gradiva, ki je na voljo na zgoščenk. Torej kup koristnih stvari.

Prvi vtis je vsekakor zelo dober. Uvodni del in razporeditev sicer močno spominjata na znano večpredstavno enciklopedijo Encarto, kar pa ni nič slabega, saj bo vsak, kdor ima doma kakšno od podobnih računalniških zgoščenk, v Novem mestu 95 takoj doma ter se bo z veseljem podal na pot po bogati zgodovini in sedanosti Novega mesta z upanjem, da bo obogatil svoje vedenje o delenski prestolnici, o njeni zgodovini, kulturi, športu, gospodarstvu, skratka o vsem tistem, kar nekemu mestu daje identitet in na kar so njegovi prebivalci lahko ponosni.

... sledi razočaranje

Tako nekako sem se počutil, ko sem začel pregledovati zgoščenko. Žal se je v nekaj urah veselje, da imamo Novomeščani nekaj takega, sprevrglo v nelagodje in razočaranje. Kakšna škoda, da tako zanimiv projekt zaznamujejo tudi pomajljivosti, nedorečenosti in zmedenosti kriterijev.

Nekoliko podrobnejše sem pregledal predvsem področje kulture, ker me to področje pač zanima in ker sem prepričan, da bogata kultura daje mestu najglobljo in najvrstejšo identiteto. Ko sem brskal po podatkih, sem vse bolj presečen odkril številne pomanjkljivosti. Novo mesto, kot ga bodo z zgoščenke spoznavali po širini Sloveniji in še kje, je denimo prava tiskarska crkvena, saj ne premore ne časopisa, ne založbe in ne revije. Kje potem že desetletja izhaja Delenski list, od kod prihajajo knjige Dolenjske založbe in kje izdajajo revijo Rast, ki vsi nedvomno nekaj prispievajo k kulturni podobi dolenjske prestolnice? Mar-nismo imeli v Novem mestu tudi tiskarja Janeza Krajca, ki je za ponatis Valvasorjeve Slave prejel svetovno priznanje?

Novo mesto tudi ne premore kaj prida literatov, saj nam zgoščenka za več kot pol stoletja dolgo obdobje govoriti le o enem samem, mladem žanrskem pisatelju Damijanu Šinigoju. Mar so Severin Šali, Janez Kolenc, Ivan Zoran, Marjanca Kocvar, Franc Šali, Ivanka Mestnik, Smiljan Trobiš, Jandranka Matič Zupančič in še bi jih lahko naštevali, živeli in pisali oziroma živijo in pišejo svoje knjige na Luni?

O gledališki dejavnosti v Novem mestu iz prejšnjih in zdajšnjih časov ne boste na zgoščenki zvedeli prav nič, pod tem geslom boste s klikom na miškin gumb lahko gledali le odlomek iz neke lutkovne

igrice. Ker se ve, koliko prostora pozre digitaliziran video posnetek, se človeku mora žalostno storiti, da ga avtorji zgoščenke niso porabili raje za predstavitev takih podatkov, s katerimi se Novo mesto lahko pohvali. Denimo, da je bila prva prva uprizoritev Linhartove komedije Veseli dan ali Maticek se ženi, če že ni vredno omeniti bogate amaterske gledališke dejavnosti pred vojno in po njej vključno z obdobjem, ko je bilo novo-mesko amatersko gledališče med najboljšimi v nekdanji Jugoslaviji.

O likovnih ustvarjalcih je na zgoščenki kar precej podatkov, čeprav tudi tu pogrešamo nekatera znana imena iz zgodovine, saj bi se ob slikarju Josipu Germa spodbilo uvrstiti še Janeza Kocha, Valvasorjevega ilustratorja, medaljerja in slikarja Franca Andreja Šego, slikarja Ottona Škollo in Ivana Vavpotiča, če se omejimo le na nekaj najbolj znanih osebnosti iz novo-meske preteklosti. Kratke zabeležke o njih sem odkril kasneje, ko sem si ogledoval novomeške ulice. A kdo bo šel gledat v seznam ulic, če ga zanimajo likovni ustvarjalci v Novem mestu?

Očitno so od vseh omenjenem pogrešanih kulturnikov pomembnejši junaki novomeške zabavnoglasbene scene. Ansamblom, delujočim in že usahlim, je posvečeno izredno veliko pozornosti, predstavljeni so z besedili, slikami, portreti in z zvočnimi ter tudi video posnetki, za kar je šlo veliko prostora na zgoščenki. A tudi tu ni razpoznavnih kriterijev, zakaj so nekateri omenjeni in predstavljeni, drugi pa ne. Gotovo bi pod narodnozabavnimi skupinami ob Slaku in Rubinu lahko dodali vsaj še Henčka in Fante z vseh vetrov. Če si že lahko ogledamo video posnetek s koncerta in portrete vseh članov težkometalne skupine C.O.M.A., ki je kulturno življenje Novega mesta bogatila celih nekaj mesecev, potem pa razpadla, bi najbrž lahko vsaj omenili denimo Tatjano Gros, ki je bila svoj čas v vrhu slovenske popevke in nastopala na festivalih.

Ali lahko ob vsem tem sploh še čudi, če ne bomo nikjer našli niti besedice o pevskem zboru Dušan Jereb, čeprav ima za seboj že pol stoletja delovanja, ali pa, da pod geslom filmski delavci oziroma filmska umetnost zvemo, v katerih oddajah vse lokalne televizije je nastopal neki Saša Dukič, nič pa o v Novem mestu rojenem filmskem režiserju in scenaristu Dušanu Povhu, čigar športni filmi so prejeli domače in mednarodne nagrade.

Naj bo dovolj! Gotovo bo kdo, ki bo brskal po zgoščenki Novo mesto 95, našel še kaj takega, kar ji ni v čast. Že bežen pogled v druga področja, denimo gospodarstvo, pokaže isto sliko: podatki so zbrani brez razvidnih kriterijev, nekaj je, nečesa ni, kot pač je kaj vem komu kani-lo na misel. Vendar bi bilo napačno, če bi zaradi tega projekt ocenili kot slabega. Zamisel je odlična, velja jo pozdraviti in podpreti, žal pa je bila izpeljava preveč pomanjkljiva. Vse to se da popraviti in upamo lahko, da bo za popravljeno računalniško zgoščenko Novo mesto mogoče napisati to, česar si za to ne upam: nabavite si jo!

MILAN MARKELJ

Mladi zanesenjaki iz T medie, ki so pripravili prvo večpredstavno računalniško zgoščeno o Novem mestu.

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Krilo angela

V knjižni zbirki sledi, ki že nekaj časa izhaja pri Mladinski knjigi, je doslej izšlo nekaj prav zanimivih spominskih zapisov in med zanimivejšo zanesljivo lahko uvrstimo tudi najnovješjo knjigo v tej zbirki KRILC ANGELA. Napisal jo je zdravnik akademik prof. dr. Marjan Kordaš. V nji je zapisal spomine na otroštvo in mladost, ki ju je zvezne preživel v Kamniku in kot študent v Ljubljani. Od ostalih knjig se Kordaševa loči po tem, da njen pisec ni pisatelj in se prej nikoli ni ukvarjal z literarnim delom, zato njegova knjiga ni nastala iz literarnih nagibov, ampak je bila sprva le sporocilo prijatelju.

Kljub vsemu omenjenemu je dr. Kordaš ustvaril samosvoje literarno delo, osebno kroniko, ki ji zgodovinski in krajevni okvir daje Kamnik v začetku štiridesetih let, med drugo svetovno vojno in kmalu po njej. Odlika njegove pripovedi je odkritosčnost, ki ji ne bi zlahka našli para v slovenski spominski literaturi. Jasen, mestoma skorajda kar preveč stvaren slog pisanja daje avtorjevi intimni izpovedi še večjo verodostojnost, saj je bralcu že po nekaj straneh branja jasno, da se avtor ne pojgrava samovsčeno s spomini, ampak jih zapisuje kar se le da zvesto po resnicu. Ob zunanjih dogodkih se izrisuje pot avtorjevega odkrivanja sveta in človeka. Fantiču in najstniku se ob različnih dogodkih, srečanjih z ljudmi, s knjigami in razmerami razkrivajo življenske skrivnosti ter odpirajo moralni in bivanjski problemi. Še posebej ga privlači, bega in muči tisto, kar najstnike sploh privlači - spolnost. Kot razmišljajoč in moralno občutljiv fant presečno izgleda začne ločevati med žensko kot predmetom spolnega poželjenja in žensko kot človekom, prijateljem. Vojna in povojni čas odmevata v njem na zelo človeški ravni, neobremenjen je z ideološkim razmišljanjem, zato vidi dogajanja in ljudi bolj skozi moralno optiko. Kroniki je dodan Epilog, ki je pravzaprav kratek filozofski epos s strnjeno avtorjevo življensko filozofijo.

Gre torej za zapis, skozi katerega presečata čas in razmere s prepričljivostjo osebnega doživetja in videnja. Sprva suhoperne, brez literarne ambicije napisane besede v bralcu od strani do strani zvenijo vse bolj polno.

MILAN MARKELJ

Dvojna življenja

Knjige, ki jih Mladinska knjiga izdaja v zbirki Premiki, naj bi razkrivale ozadja in skrite mehanizme političnega dogajanja. Doslej so se v zbirki pojavljali le slovenski avtorji, ki so pisali o političnih dogajanjih pri nas, najnovješja knjiga v tej zbirki, Stephen Kocha DVOJNA ŽIVLJENJA, pa pomeni preskok v tujo literaturo in v svetovne razmere. A s tem premikom Premiki po zasnovi ostajajo to, kar so bili, saj Kochova knjiga analizira tista svetovna politična dogajanja, v katerih smo bili vsaj posredno zajeti tudi Slovenci, in je zato za nas zelo poučna. Marsikom pa bo branje te knjige pustilo grenak okus.

Ameriški kulturni kritik, zgodovinar in romanopisec Stephen Koch se je v knjigi Dvojna življenja lotil raziskave delovanja Williama Münzenberga, pri nas in tudi v svetu malo poznanega človeka, ki pa je s svojim izjemnim talentom za propagando močno vplival na politično dogajanje med obema vojnoma. Na Zahodu je ta mož po Leninovem in kasneje Stalinovem naročilu organizacijsko in vsebinsko spletel mrežo, v katero je ujel prenekatero znano osebnost (omenimo le nekaj najbolj slavnih: E. Hemingway, J. Dos Passos, A. Malraux, R. Rolland, A. Gide) ter jih pridobil, da so hote ali nehote delovali v prid Stalinove politike. To, da so se ti veliki duhovi ujeli v propagandne zanke in bili vsaj nekaj časa lutke v rokah zločinskih diktatorjev, je tisto, kar daje branju Kochove knjige trpek okus, saj ruši zaupanje v inteligenco, ki naj bi bila zagotovila svobodne in kritične presoje.

Koch je knjigo napisal na podlagi dokumentov in obsežnega arhivskega gradiva, ki ga je obdelal tudi v Moskvi, ko so po političnih spremembah v Sovjetski zvezki omogočili ogled osrednjih partiskskih arhivov in še posebej arhiva z letopisi Kominterne, preko katere je bil Münzenberg povezan. Avtorju je uspelo dokazati, da sta številne Münzenbergove dejavnosti v celoti nadzrovala Stalinov aparat in njegova diktatura. Vse, česar se je lotil, od kampanje v zadavi Sacco-Vanzetti do mirovnega gibanja in do

propagande za špansko državljanovo vojno, je bilo strogo usklajeno s sovjetskim režimom in z delom sovjetskih tajnih služb. Kako je to potekalo, pa Koch na zanimiv način prikaže v več konkretnih primerih.

Gre za knjigo, ki jo je vredno prebrati, kar kljub njenemu precejšnjemu obsegu ne bo težko, saj je poleg vsega dobroti napisana; avtor je pač tudi romanopisec.

MILAN MARKELJ

Zapeljevanje

Pri Cankarjevi založbi v Ljubljani je izšla nova, že tretja pesniška zbirka Novice Novakovica, predstavnika mladega slovenskega pesniškega rodu. Gre za knjigo ZAPELJEVANJE, za pesmi, napisane v prozi, s tem pa tudi za delo, ki uveljavlja nov slog pisanih tega avtorja. Spomnimo se: Novakovč je svoji prvi dve knjigi napolnil z besedili, ki so imela veliko več skupnega s tradicionalno pojmovanimi pesmimi, verzi pa melodičnejši glas. Če je vsega tega v pričočju zbirki manj, to seveda še ne pomeni, da so pesmi v prozi slabše. Pomembnejše od vsega je, ali imajo te pesmi zadosten in dovolj močan nabolj, ali izzarevajo vse tisto, kar je značilno za pravo poezijo. Ce se sprašujejo mo to tem in tako, je odgovor lahko le da.

Zbirko Zapeljevanje sestavlja 48 besedil, razdeljenih v osem ciklov. Dejstvo, da so cikli enako dolgi (v vsakem je šest pesmi), pa opozarja, da pomeni novi slog tudi podrejenost pesniške snovi nekemu strogu redu, disciplini. To oboje, namreč na eni strani razpuščenost verza v prozni obliki in na drugi strani kar pretiravanje z oblikovanjem ciklov, pa ustvarja paradoks, ki je vse prej kot posledica naključnega, nedomišljljenega ravnjanja. Ali pa takšnega paradoksa sploh ni in je vse skupaj le še ena več od številnih kombinacij v presenetljivih miselih in estetskih povezavah, ki običajno ali celo nezanimivo prozo dvignejo na raven pesniškega.

Pesem v prozi ni slovenski in včerajšnji izum, zato je tudi Novakovč lahko le uporabil to že mnogo prej in pred njim v slovensko poezijo presajeno pesniško obliko. Ali so ga k temu "zapeljali" Alojz Ihan, Uroš Zupančič in še nekateri od mlajših, vendar že uveljavljenih poetov, ali pa se je kar sam, niti ni pomembno. In četudi gre le za novo potrditev že potrjenega, povejmo, da je Novakovč to storil na njemu lasten in morebiti za druge zapeljiv način.

IVAN ZORAN

Iskanja

BRUMA NA HRASTU - Belokranjci so v začetku meseca postali bogatejši za nov vulkanizerski center, ki ga je ob glavnih cesti poleg Bruskoletove gostilne odprl Matija Bruskolet. Poleg vulkanizerskih storitev na najsoobnejših strojih prodajajo tudi aluminijasta platišča in gume priznanih znamk, kot so Michelin, Good year, Pirelli, Dunlop, Nokia, Barum, Sava, in sicer za vse vrste osebnih vozil. Ker je to na oni strani Gorjancev pred Metliko edino vulkanizerstvo, se bo med kupci gotovo dobro prijelo, še posebej zaradi kvalitetnih storitev in konkurenčnih cen. (Majda Lutar, EPS)

GIMNAZIJA NOVO MESTO Seidlova 9

Novo mesto

Tel./fax.: (068) 321-212

Ob letošnji 250-letnici Gimnazije Novo mesto uredništvo šolskega glasila STEZICE poziva

vse umetnike, javne delavce, znanstvenike in publiciste, ki so obiskovali novomeško Gimnazijo, k sodelovanju v jubilejni spominski izdaji STEZIC.

Tekste, fotografije in likovne izdelke pošljite na gornji naslov do 15. marca 1996.

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE

JAVNO PODJETJE

KOMUNALA
NOVO MESTO

Predmet: takse za obremenjevanje vode

OBVESTILO

Na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS št. 32/93) je vlada RS v preteklem letu sprejela uredbo o taksi za obremenjevanje vode (Uradni list RS št. 41/95). S tem je podana osnova za nov način obračunavanja obremenjevanja vode z odvajanjem odpadnih vod, ki upošteva načelo »onesnaževalc plača«. Taksa se plačuje za odvajanje ali odtekanje tehnoloških, padavinskih in komunalnih vod. Glede na način plačila takse za obremenjevanje vode v republiški proračun obstajata dve skupini zavezancev:

1. **Neposredni zavezanci**, ki takso za obremenjevanje vode plačujejo neposredno v republiški proračun, ki jih na osnovi podatkov o porabi vode določa pristojna služba Ministrstva za okolje in prostor.
2. **Posredni zavezanci** so vsi ostali uporabniki storitev javne službe vodooskrbe, za katere pobira in za tem plačuje v republiški proračun takso za obremenjevanja vode izvajalec javne službe, to je **Javno podjetje Komunala, d.o.o., Novo mesto**.

Na osnovi navedenega Javno podjetje Komunala, d.o.o., Novo mesto zaračunava plačilo za takso za komunalno in padavinsko odpadno vodo tistim uporabnikom na območju Mestne občine Novo mesto ter občin Šentjernej in Škocjan, ki so priključeni na kanalizacijsko omrežje ali imajo greznice in niso dolžni izvajati obratovalnega monitoringa (niso neposredni zavezanci).

Osnova za obračun mesečne akontacije takse za obremenjevanje vode je število enot obremenitve ter cena za enoto obremenitve, ki jo določa vlada RS.

Število enot obremenitve je odvisno od tega:

- ali se odpadne komunalne vode odvajajo v kanalizacijo, ki nima čistilne naprave
- ali se odpadne komunalne vode odvajajo v kanalizacijo z javno čistilno napravo
- ali se odpadne komunalne vode odvajajo v greznice,

kar seveda vpliva na višino takse za obremenjevanje vode.

Plačilo za takso za obremenjevanje vode se obračunava od 1. 1. 1996 dalje. Obračun za opravljene komunalne storitve za mesec januar bo torej že dopolnjen z obračunom mesečne akontacije za obremenjevanje odpadne vode, prikazan pa bo pod nazivom taksa.

Za kakršnekoli podrobnejše informacije nas pokličite na tel. 321-277.

Spoštovani gospod
urednik

Pred kratkim sem osupal opazil nekaj »mladih« ljudi (tudi okoli tridesetege) za volanom novega avtomobila, poznane pod imenom Almera.

Obveščen sem, da je ta avtomobil izjemna kombinacija udobja in prijetne vožnje, kar omogoča 16ventilski motor, nova večtočkovna vpeta zadnja prema in podobne moderne novosti.

Nikakor si ne znam pojasniti, zakaj so ljudje tako starosti in porekla prepričani, da zaslužijo tak avto. Lahko le ugibam, da je to rezultat pretirano razvajene vzgoje.

Zaključil bi z ugotovitvijo, da je ta avtomobil enostavno predober za njih, in bi moral biti namenjen takim, kot smo mi.

Lep pozdrav,
dr. Silvo Y. Rozman

P.S.

Ta avtomobil je izredno prostoren.

Ponaša se izjemno lego na cesti, katero omogoča večtočkovna zadnja prema.

Karoserija je ojačana in avto je nasploh zelo varen.

Opremljen je tudi z najsoobnejšim zaščitnikom pred tatovi + imobilizatorjem.

Kakovost vozila pa je takšna, kot jo poznajo le lastniki Nissanov.

AVTOMOBIL, KI VAM GA BODO ZAVIDALI.

ALMERA

Pooblaščeni zastopnik za Slovenijo: NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, (061) 301 355

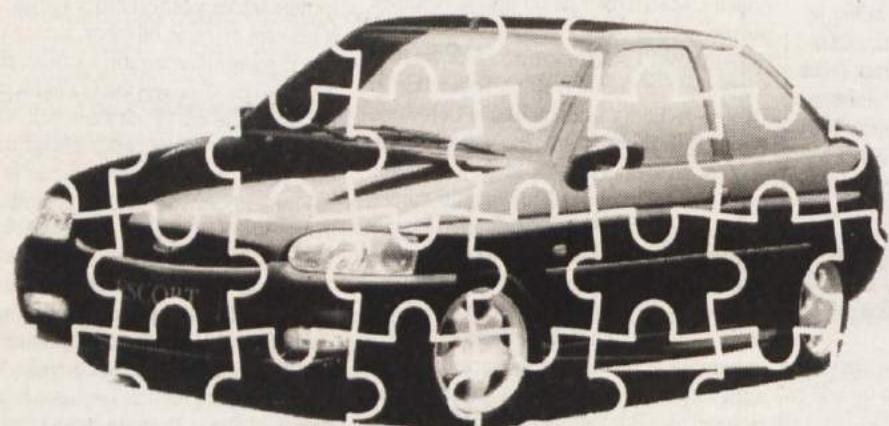
Pooblaščeni trgovci in serviserji za področje Slovenije:

- AVTONISS, Ljubljana, tel.: (061) 1597331 • KRULC, Moravče, tel.: (061) 731143
- MORATTO, Tolmin, tel.: (065) 81659 • VIDRIH, Otočec-Novo mesto, tel.: (068) 75180
- ZIERER, Sevnica, tel.: (0608) 81389 • LES, Ptuj, tel.: (062) 771161
- KOS, Polzela, tel.: (063) 702230 • AVTOHIŠA, Murska Sobota, tel.: (069) 32209
- MG, Muta, tel.: (0602) 61760 • BISCOMMERCE, Koper, tel.: (066) 37250
- AVTOSERVIS Fabjan, Branik, tel.: (065) 57012 • AVTOSERVIS Pižem, Domžale, tel.: (061) 372333 • AVTOSERVIS Trunk, Ljubljana-Ježica, tel.: (061) 342692
- AVTOSALON Kovinarska Vrhnička, tel.: (061) 753842
- BARLOG Trebnje, tel.: (068) 45700 • A&M FERK Maribor, tel.: (062) 224478
- AVTO Močnik, Kranj-Brito, tel.: (064) 242277 • VAŠ AVTO, Celje, tel.: (063) 441160
- SALON NISSAN Lipnik, Velenje, tel.: (063) 894549

Pri kateri sestavljenki

**dobite rešitev že pri prvem
koščku?**

Ford Summit motors vam v sodelovanju z **Banko Creditanstalt d.d.** nudi ugodne kredite za vsa nova vozila **Ford** na področju celotne Slovenije. Ob tem vam nudí še izjemne popuste za nekatere modele Ford Escort do 1.500 DEM in za nekatere modele Ford Escort karavan do 2.000 DEM!

CREDITANSTALT

Cene s popustom: ESCORT Champion 1.3i 3 vrata, samo 22.499 DEM, ESCORT CL 1.4i 3 vrata, samo 23.499 DEM, ESCORT CL 1.4i karavan, samo 24.999 DEM, ESCORT CLX 1.6i 16V KAT 5 vrata, samo 27.999 DEM, ESCORT CLX 1.6i 16V karavan, samo 28.499 DEM.

Pooblaščeni trgovci in serviserji

SKUPINA 061 in 0601: Avtohiša Kapoš (061/52-275), Servis Trzin (061/721-720), JMK Avto (061/1312-028), Avto-Mobil (061/1681-434), Avtoprom (061/855-292), Servis Hribar (0601/64-033), Servis Bizilj (061/50-903). **SKUPINA 062 in 0602:** Avto Serbinek (062/656-120), Auto Sport Shop (062/811-394), Avto & Kajža (062/43-805), Avtomarket Rebernik (062/366-265), F-Auto Center (062/363-400). **SKUPINA 063:** Auto Celje (063/31-919), Auto Celje - Zalec (063/712-116), Auto Celje - Šentjur (063/741-292), Auto Celje - Velence (063/851-060), Auto Antik (063/481-193), Auto EDO (063/824-298), Kavčič Andrej (063/754-091), Servis Kirjavac (063/885-218). **SKUPINA 064:** Avtohiša Kapoš (065/61-235), Avtodor GVS (065/73-135), Avtoservis Gorenc (065/85-128). **SKUPINA 066 in 067:** Nova (066/31-525), Automobil Setana (067/32-110). **SKUPINA 068 in 0608:** PSC Part (0608/61-450), PSC Stepan (068/52-407), AT&R (0608/41-350), Servis Groznik (068/44-701). **Skupina 069:** S.O.S. Company (069/23-507), Avto Rajh (069/81-560), Trioteka (069/75-074).

URADNI ZASTOPNIK PROGRAMA FORD ZA SLOVENIJO: **Summit motors Ljubljana d.o.o.**

**Mi
praznujemo
delovno!**

Ob peti obletnici samostojnega delovanja smo z odobritvijo Ministrstva za finance Republike Slovenije prevzeli zavarovanja Ljubljanske zavarovalnice. S tem nadaljujemo začrtano pot poslovne rasti, pozitivnih finančnih rezultatov in varnosti interesov naših zavarovalcev.

**zavarovalnica tilia d.d.
novi mesto**

KEGLJAŠKE NOVICE

NOVO MESTO - V prvem krogu državnega kegljaškega prvenstva je Željko Goleš iz Črnomlja v Ljubljani in Medvodah podrl 1769 kegljev, v Mariboru pa Milena Veber (Trebnje) 760 in Sonja Vidmar (Črnomelj) 759 kegljev. Vsi trije so izpadli iz nadaljnega tekmovanja.

ČRНОМЕЛЈ - Po nastopih na mlađinsko državno prvenstvo Maribor, Postojni in na Jesenicah so mlađinci Črnomlja II s 7.495 podprtimi keglji na odličnem četrtjem mestu, medtem ko vodi mariborski Konstruktor

Domači še premladi, Nina v finalu

Na državnem dvoranskem teniškem prvenstvu za igralce do 16. leta na Otočcu mladi Novomeščani brez možnosti - Nina Janžekovič je presenetila v Ljubljani

OTOČEC - Teniški klub Novo mesto in teniški center Otočec sta prejšnji teden uspešno izvedla državno prvenstvo za igralce do 16. leta, torej za kategorijo, kjer domači klub nima igralcev, nastopili pa so 12-13-letniki, ki pa se starejšim tekmečem niso mogli postaviti po robu.

Za prvenstvo se je prijavilo 108 igralcev. Že v četrtek se jih je 64 v kvalifikacijah borilo za 8 mest na glavnem turnirju, na katerem sta med 32 mladimi tenisarji nastopila tudi Novomeščan Blaž Turk, ki je v prvem krogu z 2:1 premagal Ljubljancana Jureta Potočnika, in Brežičan Nikolaja Majljkovič, ki je tako kot Turk izpadel v drugem krogu. Ostalih 7 novomeščkih igralcev se ni uvrstilo na glavni turnir.

Prejšnji ponedeljak sta se v finalu srečala lanski evropski prvak v kategoriji do 14. leta Gašper Martinjak iz ljubljanske Soče in Mariborčan Marko Doleček. Leto dni starejši in

telesno precej močnejši Mariborčan je dobil prvi niz s 6:4, v drugem pa mu je Martinjak vrnil z enakim izidom, medtem ko je zadnji niz s 6:0 dobil Ljubljancan, ki je tako napovedal naskok na najvišja mesta tudi v kategoriji do 16. leta, kjer prave uspehe pričakuje še naslednje leto.

Istočasno z državnim prvenstvom na Otočcu je bilo v Ljubljani dvoransko prvenstvo za igralce do 18. leta. Izjemno je presenetila Novomeščanka Nina Janžekovič, ki se je sezono spet vrnila v novomeški klub. Nina se je z zelo dobro igro uvrstila v finale, kjer pa je bila Ana Škar, članica ljubljanske Soče, le pre-

močna nasprotnica, izid 6:3 in 6:0 pa pove, da Nina vsaj v prvem nizu ni igrala povsem podrejeno vloge. Na prvenstvu so od novomeških igralk nastopile še 14-letna Katja Zupančič, ki se je uvrstila v četrfinale, kar je za mlado igralko lep uspeh, in Suzana Matoh ter Tjaša Blaznik, ki sta izpadli že v kvalifikacijah.

I. V.

Gašper Martinjak, zmagovalec Otočca.

Potapljači so lahko zadovoljni

S svojim inštruktorjem še več novih potapljačev - Podvodna reševalna služba - Denar služijo s podvodnimi deli - Nadaljevali bodo z ekološko akcijo Krka izvir - izliv

NOVO MESTO - Na rednem letnem občnem zboru so potapljači novomeškega kluba za podvodne aktivnosti z zadovoljstvom ugotovili, da so lansko leto naredili celo več, kot so načrtovali. Lansko sezono so začeli z varovanjem skakalcev na novoletnih skokih v Krku v Soteski in potem skozi celo leto pripravili vrsto akcij, na katere so upravičeno ponosni.

Tako so pripravili pomladanski in jesenski potapljaški tabor na Lošinju in na Krku, opravili vrsto tečajev, na katerih so dobili kar precej novih članov, tako da se je število aktivnih potapljačev dvignilo preko 50. Ne gre spregledati, da je šolanje za potapljaškega inštruktorja lani uspešno končal Egidij Šinkovec, tako da sedaj po nekaj letih Novomeščani lahko sami pripravljajo tečaje za nove potapljače.

Novomeški potapljači so lani uspešno nadaljevali predlani začetno ekološko čistilno akcijo Krka izvir - izliv, ki so jo razširili tudi na reko Kolpo, in z njim spet dosegli velik medijski odmev v celotnem slovenskem prostoru, kar pomeni dober temelj za zbiranje denarja za enako akcijo, ki jo bodo letos nadaljevali v reki Krki od Otočca naprej.

Pomagali so tudi plavalcemu maratoncu Martinu Strelu, da je po-

pravil rekord Veljka Rogošiča. Dokončno so oblikovali podvodno reševalno službo, ki dobro izurenja lahko priskoči na pomoč pri kakršnikoli nesreči v porečju Krke, Kolpe in delno tudi reke Save. V ekipo so sami izkušeni potapljači z višjimi kategorijami, v ekipo pa se ni ravno lahko uvrstiti.

Lani so se okrepili tudi, kar se tiče kakovostne potapljaške opreme, skoraj ves denar pa so zasluzili sami s podvodnimi deli, s katerimi bi letos radi zbrali denar za nov visokotlačni kompresor, podvodno video kamero, opremo velikega čolna, ki so ga kupili lani, zamenjati pa nameravajo tudi odsluženi motor enega izmed manjših čolnov. Ob koncu občnega zборa so izvolili nekoliko razširjeno vodstvo klubu, na čelu katerega bo še naprej Toni Krevs.

I. V.

NOGOMET NOČ IN DAN

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport bo v soboto in nedeljo, 17. in 18. februarja, v športni dvorani Marof pripravila že tradicionalni turnir v malem nogometu za pokal Bifeja Rezelj. Prva tekma se bo začela v soboto ob 21.30, zadnja, finalna, pa v nedeljo okoli 20. ure. Število nastopajočih moštov je omejeno na 44, prednost pa bodo imeli tisti, ki se bodo prej prijavili. Najboljša štiri moštva čakajo bogate denarne nagrade, zmagovalci pa bodo s sabo odnesli 120 tisoč tolarjev. Prijavite in informirate se lahko po telefoni 322 267 ali 322 941 (dopravné) in 22 149 (popoldne). Žrebanje bo v petek, 16. februarja, ob 19. uri v hotelu Krka v Novem mestu.

**Resistor Tovarna uporov, d.o.o.
68310 Šentjernej
Trubarjeva 5**

— v stečaju

prodaja na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 1.2.1996 naslednje nepremičnine kot celoto z zbiranjem ponudb v skupni vrednosti 105.700.000,00 SIT.

- vl. št. 2329, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/6, poslovna stavba v izmeri 1704 m² in parc. št. 400/2, dvorišče v izmeri 4848 m²
- 72/100 solastniškega deleža vl. št. 2330, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/7, poslovna stavba v izmeri 198 m²
- 3/10 solastniškega deleža vl. št. 2331, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/1, poslovna stavba v izmeri 366 m², funkcionalni objekt v izmeri 97 m² in dvorišče v izmeri 619 m² in
- 3/5 solastniškega deleža vl. št. 2332, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 400/11, dvorišče v izmeri 3132 m².

Vsi zainteresirani, ki imajo pravico do nakupa po sklepu so dišča, naj oddajo pisne ponudbe v roku 8 dni od objave na naslov:

Resistor, d.o.o., 68310 Šentjernej, Trubarjeva 5 — V STEČAJU, zapečatene v ovojnici z oznako »prodaja z zbiranjem ponudb RESISTOR, d.o.o., Šentjernej — v stečaju — NE ODPIRAJ«.

Vse informacije v zvezi s prodajo dobite na sedežu podjetja, tel. 068/81-220.

**KRKAZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC**

DRŽAVNA PRVENSTVA - Ne le rekreativni, pač pa tudi turnirji za državno dvoransko prvenstvo različnih starostnih kategorij se v teniškem centru Otočec kar vrstijo. Potem ko sta januarja lepo uspeli državni prvenstvi za fante in dekle do 16. leta, se je včeraj na Otočcu s kvalifikacijskimi boji začelo državno prvenstvo za dečke do 14. leta, kjer imajo igralci domačega teniškega kluba (TK Novo mesto), ki je v sodelovanju s teniškim centrom Otočec tudi

organizator tekmovanja, kar nekaj želež vogni, saj imajo 4. in 8. nosilca, načrtujejo pa en polfinale in en četrfinale.

ŽENSKI TENIŠKI TEČAJI, ki jih na Otočcu vodijo učitelji tenisa z mednarodno licenco, so razdeljeni na začetne, kjer se udeleženke seznanijo z ravnimi udarci in servisom, in nadaljevalne, kjer poleg tega osvojijo tudi volleyball in smash udarce. Skupine štejejo po 4 tečajnice, cena tečajev pa je 7.000 tolarjev.

**PODGORJE, d.o.o.
Tovarna ploskovnega pohištva
Trubarjeva cesta 24
Šentjernej**

razpisuje na podlagi sklepa komisije za zbiranje ponudb podjetja

JAVNI RAZPIS Z ZBIRANJEM PISNIH PONUDB ZA NAKUP NEPREMIČNINE

1. Predmet prodaje je stanovanjska hiša s 124 m² koristne površine, na parc. št. 402 k.o. Šentjernej, v izmeri 433 m².
2. Vrednost nepremičnine je ocenjena na 6.183.831,00 SIT, in sicer na dan 31. 12. 1995.
3. Podrobnejše informacije ter dogovor o ogledu nepremičnine lahko dobite na sedežu podjetja (ga. Kranjc Majda), tel. 81-249 ali 81-208.
4. Pisne ponudbe sprejemamo 15 dni od objave v sredstvih javnega obveščanja. Lastnik nepremičnine si pridržuje pravico, da izbere najugodnejšega ponudnika.
5. Ponudniki naj svoje pisne ponudbe pošljajo na naslov Podgorje, d.o.o., Trubarjeva cesta 24, 68310 Šentjernej, v zaprti kuverti s pripisom ZA RAZPISNO KOMISIJO.
6. Ponudniki bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb.
7. Izbranim ponudnikom bomo sklenili kupoprodajno pogodbo ter se dogovorili o podrobnostih nakupa, kakor tudi o plačilnih pogojih.

Šport iz Kočevja in Ribnice

KOČEVJE - Odbojkarice Lik Tilia so na pomembni tekmi za uvrstitev od 5. do 8. mesta v prvi državni ligi zasluženo osvojile točki proti zadnjevrščeni Novi Gorici. Kočevke so igrale borbeno in zavzetno, po besedah trenerja Saša Ivetiča najbolje vse od lanske končnice. Odločiljen je bil tretji niz, v katerem so gostje vodile z 12:9, potem pa je nekdanja reprezentantka Katja Hočevar z natačnimi servisi dosegla preobrat in niz so dobole Kočevke, ki so v nadaljevanju predvsem z odlično obrambo dobole še zadnji, četrti niz.

RIBNICA - Rokometni Inlesa so brez težav premagali zadnjevrščeno Novo Gorico. Trener Janez Ilc je zaradi odstopnosti starejših igralcev, ki se okrejajo zaradi poškodb ali bolčini, dal priložnost mladincem. Inles je vodil že z 21:10, v nadaljevanju pa so igralci s klopi igrali nekoliko slabše, kar so Novogoričani kazovali. Najboljši strelec tekme je bil Hudak s sedmimi zadetki. Ribničane čaka v soboto težko gostovanje v Besnici, saj mlađa in neizkušena ekipa tekme ne sme izgubiti.

KOČEVJE - V namiznoteniskem klubu Melamin, ki ga pestijo hude denarne težave, so v prvem krogu nadaljevanja prven-

stva pričakovali hud poraz proti vodilni Olimpiji. Medtem ko je Komac redno treniral, sta se mu Špelič in Murn pridružila še na tekmi. Glavno vlogo v kočevski ekipi je igral Komac, kije zmagal v obeh posamičnih igrah in še v dvojicah, vendar poraza ni mogel preprečiti. Najbolj je bilo zanimivo srečanje med Komacem in Reklafom, ki ga je Kočevci dobil še po podaljšani igri. Zanimivo je, da so Kočevci vse igre izgubili z 0:2.

KOČEVJE - V drugem krogu druge kegljaške lige so kočevski člani premagali Litijo s 6:2 (5306:5123), članice pa Miroteks II tudi s 6:2 (2440:2330).

RIBNICA - V počasnitve 40-letnice rokometna v Ribnici je RK Inoterm pripravil prvi, v bodoče tradičionalni, turnir kadetskih ekip, na katerem so poleg Inotermu nastopili še: Akropol iz Trebnjega, Spot Rudar iz Trbovelj, Primorske Novice iz Kozine, AM Cosmos iz Ljubljane in Jestrivna iz Kopra. V finalu so Primorske Novice šele po streljanju sedemmetrovsk premagale Spot Rudarja s 17:14. Inoterm je bil z zmago nad AM Cosmosom s 14:10 tretji, Trebenjci pa so bili na koncu peti. Ribničan Grega Ilc je bil najboljši strelec turnirja.

M. GLAVONJIĆ

e/SPORT

PRIJATELJI ŠPORTA, POZOR!

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA REVIE E-ŠPORT

V njej lahko med drugim preberete:

- Intervju z Natašo Bokal: "Nihče mi ni v obraz rekel, da me ima poln kufer!"
- Andrej Miklavč - slalomski senzaciji iz Park Cityja.
- Zakaj Polona Frelih in Robi Smrekar raje igra na namizni tenis v tujini?
- Slovenski hokej rešujejo tuji igralci.
- Sandi Valentinič, odličen nogometni H.I.T. Gorice. "V Olimpiji mi je uprava onemogočila, da bi se izkazal!"
- Velikan športa: Ali se spominjate alpske smučarke Christl Cranz?
- Tomaz Domicelj svetuje mladim športnikom: "Čimprej pokasirajte, kolikor lahko!"
- Baseball - najbolj priljubljen šport letosnjih olimpijskih iger.
- Vreni Schneider: "Ne želim si več nazaj!"
- Pete Sampras nadaljuje vojno za svetovni vrh.
- Afrika postaja celina super nogometarjev.
- Poslovnež: Boris Kristančič - premalo upoštevana eminencia slovenske košarke

Pomembno obvestilo za reševalce E-ŠPORT KRIŽANK: ne zamudite, v februarški številki revije so objavljena imena 80 nagradencev!

**Resistor Tovarna uporov, d.o.o.
68310 Šentjernej
Trubarjeva 5**

— v stečaju

prodaja na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 1.2.1996 naslednje nepremičnine kot celoto z zbiranjem ponudb v skupni vrednosti 105.700.000,00 SIT.

- vl. št. 2329, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/6, poslovna stavba v izmeri 1704 m² in parc. št. 400/2, dvorišče v izmeri 4848 m²
- 72/100 solastniškega deleža vl. št. 2330, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/7, poslovna stavba v izmeri 198 m²
- 3/10 solastniškega deleža vl. št. 2331, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 396/1, poslovna stavba v izmeri 366 m², funkcionalni objekt v izmeri 97 m² in dvorišče v izmeri 619 m² in
- 3/5 solastniškega deleža vl. št. 2332, k.o. Šentjernej, ki obsega parc. št. 400/11, dvorišče v izmeri 3132 m².

Vsi zainteresirani, ki imajo pravico do nakupa po sklepu so dišča, naj oddajo pisne ponudbe v roku 8 dni od objave na naslov:

Odgovori in popravki po § 9... ● Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta pričazida posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so spremjenjeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom natičevanja, ali če so neskorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Le promocija površnosti in neresnic

Dol. list št. 5, 1. februarja

Z velikim veseljem sem vzel v roke knjigo Sledovi časa - Bela krajina na razglednicah v letih od 1895 do 1945. Zelo lepa knjiga je zagotovo mejnik za vsako Belokranjsko in Belokranjca. Knjiga, ki jo je napisal in samozaložil Božidar Flajšman, na izredno zanimiv način prikazuje razvoj belokranjskih mest in vasi v času, o katerem govorji naslov knjige. Besedilo dopoljuje slikovno gradivo, natisnjeni zapisi treh avtorjev pa še dodatno lepo ilustrirajo čas na prelomu stoletij. Številnim pohvalam tako doma kot na tujem (kajti tudi potomci Belokranjev v ZDA, na Švedskem in drugod so jo že prebrali) se pridružujem tudi jaz.

Seveda ima vsakdo pravico, da izjavlja svoje mnenje o knjigi, tudi če je negativno. Zanesljivo pa drži, da je Flajšmanova knjiga bolj prijetno branje kot branje letakov nekega profesionalnega pisca - tako izgleda - ki s svojo preračunano natančnostjo in zmerljivim pretiravanjem želi nadomeščati Flajšmanovo knjigo, ki bi jo v resnici najraje sam napisal. Zato pa je res treba veliko dela, um in zlasti sreca, kakor je gospod sam že skrbno opazil...

FRANK VAN KREVEL
Buč 3/A
Laze v Tuhinju

Suha krajina umira

Dol. list št. 5, 1. februarja

Priznam, g. Franci Koncilia, župan Mestne občine Novo mesto, da sem zavestno, in če hočete, tudi tendenčno napisal "izjemno zavajajoč in enostranski članek, kar je sploh značilnost pisanja v Dolenjskem listu", kot pravite v svoji izjavi za javnost, objavljeni na tem mestu prejšnji teden. Priznam, da sem si dovolil napisati uvodnik, ne da bi poprej pri vas ali vaših službah iskal in preverjal podatke, kaj šele prosil za dovoljenje, da bi smel povedati svoje mnenje. Priznam pa tudi, da bi v drugič napisal enako.

Naj pojasnim, zakaj.

V uvodniku z naslovom "Suha krajina umira", za katerega sem dobil kar nekaj pohval poznavalcev, sem opozoril na stisko in brezizhodnost ljudi, ki so ostali brez dela, torej o brezposelnosti, ki se je v deželici ob zgornjem toku Krke v zadnjih letih izjemno povečala, ne da bi to oblast kaj pretirano vznemirjalo. O tem sem navedel nekaj najbolj značilnih in nespornih dejstev, ki jih g. župan v svojem odgovoru preprosto obide. Na vprašanje o jabolkih sprenevedao odgovarja o hrushkah in do tolarja natančno navaja, koliko je država oz. občina lani namenila Suhi krajini. Res je tudi to nekaj, toda hvaliti se s 70 milijoni tolarjev letne denarnine pomoči pokrajini, ki ima nekaj tisoč prebivalcev, je pa le malo prehuda. Ne le zato, ker gre za vrednost treh hiš, temveč tudi zato, ker je v omenjeni znesek, ki ga g. župan imenuje vlaganja v razvoj, vsteto vse, od vzdrževanja cest in poti do obnovi dotrajanih šolskih prostrov in finančiranje športa. Kaj so Suhokranjci vzdruževano prebivalstvo in ne plačujejo nobenih davkov in drugih dajatev? Ali morajo biti še posebej hvaležni, če dobijo nekaj nazaj za normalno funkcioniranje javnih služb?

BRANE D.
Novo mesto

Suha krajina umira

Dol. list št. 5, 1. februarja

Ker včeraj nisem mogel dobiti telefonske veze z rubriko Halo, tukaj Dolenjski list, prosim, da objavite tudi moje mnenje, in sicer:

Naj župan Novega mesta kar v miru pusti Dolenjski list in njegovega urednika, saj bralc ugotavljam, da je ravno ta časopis zelo nepristranski, gospod Legan pa pokončen mož, ki ne pljuva za vso, ceno v skledo prejšnjega sistema, iz katere so izdatno zajemali vsi, tudi gospod Koncilia. Da je Suha krajina v skrajno težkem položaju, je nedolgo tega pisal v Dnevniku tudi tajnik te krajevne skupnosti in navedel, da je edina tovarna v tem kraju pred stečajem. Tisto, kar je občina, po navedbah gospoda Koncilia dala tej pokrajini, pa je kaplja v morje in priprimoček za zavajanje javnosti.

JELINČIČ - LJUBITELJ PSOV?

Dol. list št. 5, 1. februarja

Zopet se moram oglašati na članek v Vašem cenjenem časopisu, ki ste ga dne 1. februarja objavili na strani 16 pod naslovom "Jelinčič - ljubitelj psov". Pravzaprav me je presentil enostransko in omejeno razmišljanje sestavljalke teksta, ki z resničimi dejstvi nima nobene zvezne. Izgle-

da tudi, da sestavljalki teksta dela težave razumevanju raznih prispevkov v medijih ali pa govorjenju na televiziji ne more dovolj hitro slediti. V televizijski oddaji sem govoril o petih avtohtonih slovenskih pasmahn psov, kar je zagotovo hvale vredno s stališča dviga nacionalnega ponosa. In kadar se govoril o tem, pač ni mogče govoriti o drugem kakor o lepoti teh psov.

Zivali nasploh, ne samo pse, pa imam zelo rad in s Polonco Dobracje imava dva psa pa tudi dve mački, za katere zelo lepo skrbi. S Polonco sva skupaj vložila tudi zakon o preprečevanju mučenja živali, ki je v parlamentarni proceduri in bo kmalu šel v drugo obravnavo. Zatika se le pri pripombah, ki jih imajo na zakon predvsem farmski gojitelji živine in tisti, ki se ukvarjajo z njenim transportom. Če želi gospa Melita Furlani izvedeti o tem kaj več, sem ji na razpolago v državnem zboru, vendar me ne bi čudilo, če o gospoj ne bi več nič slišal, saj njen članek zelo močno diši po naročilu.

Glede pomoči tistim, ki se ukvarjajo s skrbjo za živali, pa naj Vas spomnim le na eno dejstvo. Slovenska nacionalna stranka je že pred dvemi leti Društu proti mučenju živali Ljubljana za potrebe društva podarila osebni avto Renault R-4, kar nedvomno kaže, koliko nam pomenijo živali. Zagotovo je vrednost avta bistveno večja od denarnih prispevkov posameznikov, kjer bi bilo zelo zanimivo izvedeti kako je mogoče, da podatke o nakazilih uslužbenici celjske banke dajejo komurkoli. Gre namreč za kršenje zakona, sicer pa naj se s tem ukvarja direktor banke.

Za konec bi gospe Furlani svetoval le še to, naj ne piše o stvari, ki jih ne poznata, še manj pa v primerih, ko jih tako pisanje naročijo.

ZMAGO JELINČIČ

Le promocija površnosti in neresnic

Dol. list št. 5, 1. februarja

Bralcem Dolenjskega lista, med katerimi je tudi največ kupcev moje knjige Sledovi časa, sem dolžan pojasnilo.

Vse od izida se zdi zgodovinarju gospod Cindriču ta knjiga težak kamen spotike. V njej je našel neizčrpno gradivo za svoja neskončna pisanja po časopisih. Kolikor vem, doslej še nobena od tisočev knjig, ki so bile natisnjene v zadnjih letih, ni bila deležna njegove pozornosti. Zato se postavlja vprašanje, kaj ga v bistvu muči. Trga jo povprek in po dolgem, počez in posir v pisalni stroj se mu noče in noče pokvariti. Nekajkrat sem mu odgovoril, vendar so bili moji odgovori samo novo olje na ogenj.

Knjigo sem financiral sam, seveda ob pomoči vnaprejšnjih kupcev (ki sem jim pokazal gradivo) in ob pomoči tiskarne, ki se je zavezala, da bo en mesec po izdaji počakala na denar. Toliko, kar zadeva finančne naiščrpanosti, je pa moja volja, da sem zahtevni projekt tudi speljal. To pa je tisto, kar je za Cindriča najbolj boleče. On sam je zgodovinar, strokovnjak, tako rekoč izvedenec za razglednice, vendar pa je s svojo knjigo o Beli krajini (videni skozi razglednice) čakal le malo predolgo. In nekdo ga je - prehitel! Pa ne zato, ker bi mu hotel odnesti primat. Pač, zgodilo se je.

Na pa imamo hudiča. Ne vem sicer, na kateri stopnji je priprava

njegove knjige: ali je še na začetku, ali nekje v sredini, ali pa bo nemara kmalu zagledala luč sveta. Nimam pojma. Želim pa gospodu Cindriču - garantirano iz vsega srca - da bi se to zgodilo res čimprej. Vsi Belokranjci že v bistvu kar nestrenočno čakamo, da se bo priznani strokovnjak izkazal tudi s čim otpljivim, ne le z nakladanjem po časopisih in blatenjem dela drugih. Obvezem se, da bom prvi, ki bo kupil njegovo knjigo. In na mojo polici bo zavzemala častno mesto. In ko jo bo hotel kdoli odpreti, ga ne bom po pristih. Obljubim. Nasprotno, rekel bom: vzemi in poglej!

Kar pa zadeva vzore, po katerih bi se jaz - po njegovem mnenju - moral zgledovati, lahko rečem naslednje: v knjigi Pozdravi iz slovenskih krajev, ki jo ima g. Cindrič za popolno, je ob razglednici črnomaljskega novega mosta (na strani 278), zgrajenega leta 1911, navedeno, da je natisnjena okoli leta 1910. Seveda, tudi tako je možno napisati. Saj se velikokrat ne da reči drugače kakor "okoli", vendar pa sem bil jaz v svoji knjigi natančnejši.

Predvsem bi se pri kritiki vsake zadeve moral vprašati, kaj je bil avtorjev namen. Moj namen ni bil izdati nekaj strokovno dolgočasnega. Tudi večina tovrstnih knjig, po katerih sem se zgledoval, ni imela namena povedati čisto vsega, ampak so bile te knjige narejene predvsem z ljubezljivo do domačih krajev. Samo za to gre. Ob tem poudarjam, da so skoraj vse podatki v moji knjigi dovolj natančni tudi po kriterijih zgodovinske stroke. Pri nekaterih razglednicah sem celo natančneje določil podatke, kakor pa sem jih našel v strokovnih inštitucijah in publikacijah. Zgodovinsko knjigo, opremljeno z vsemi mogočimi in zares potrebnimi detajli, podatki in prizidki ter komentarji pa, kot sem že rekel, nestrpno pričakujemo in zanje že čuvamo mesto na naših policah. Gospodu Cindriču smo zanje že vnaprej hvaležni!

V imenu nestrpnih Belokranjev in v vsem spoštovanjem,

BOŽIDAR FLAJŠMAN

V zadnjem članku Dolenjskega lista je bralec g. Pirkovič iz Vrhpolja pri Šentjerneju v rubriki "Halo, tukaj je bralec Dolenjca" okaral Vizijo, v katero je vložil, skupaj z vso družino svoj lastninski certifikat. Bralec želi odgovoriti na njegova vprašanja, zato Vas prosim za objavo naslednjega pojasnila:

Bojzen g. Pirkovič za lastninske certifikate, ki so jih on in njegovi družinski člani vložili v Vizijo je odveč. Lastninske certifikate so g. Pirkovič in člani njegove družine vložili v PID DPB Vizijo 1, d.d. (drugi investicijski sklad, s katerim upravlja pooblaščena družba za upravljanje investicijskih skladov Vizija). Lastninske nakaznice so bile izpolnjene na enem izmed vpisnih mest na postav PE PTT Novo mesto, v PID DPB Vizijo 1, d.d., pa so bile vpisane 6.6.1995 pod zaporednimi številkami od 619 do 622. Vizija je 12.6.1995 na osnovi vpisa izvedla rezervacijo sredstev na certifikatnih računih pri Ministrstvu za ekonomske odnose. Vizija je majala pisno obvestila o lastništvu delnic vse delničarje PID DPB Vizijo, d.d., (prvega investicijskega sklada, ki je prenehal v vpisovanju lastninskih certifikatov 31.1.1995), v februarju letos pa bo pisno obvestila vse delničarje drugega investicijskega sklada, med temi tudi g. Pirkoviča in njegove družinske člane, ki so vložili svoje certifikate v PID DPB Vizijo 1, d.d.

V pritličju Zavarovalnice Tilia ima Vizija vpisno mesto. Gleda na to, da je v Vizijo vložilo svoje certifikate že preko 11.000 delničarjev in da je informacij vedno premal, je Vizija na sedežu na Novem trgu 5, v drugem nadstropju, v etaži D (kjer je tudi Dolenjska borzoposredniška družba) odpirala pisarno, ki posreduje vse potrebne informacije in kjer prav tako lahko vpisite lastninski certifikat. Poklicete na lahkotu tudi po telefonu na številko (068) 323-260 (avtomatskega odzivnika ni več).

Kam in koliko lastninskih certifikatov je Vizija že investirala, pa že ves mesec obvešča delničarje

pa tudi tiste, ki se imajo ves ali delničarskega certifikata, v javnih občilih (Dolenjski list, Vaš kanal in drugih). Prav sedaj nameč poteka javna ponudba delnic druge emisije PJD DPB Vizije, d.d. Do sedaj je Vizija zamenjala za delničarske Lisce, Kometa, IGM Strešnika, Krke, Leka, Petrola, Intervrophe in še nekaterih manjših uspešnih podjetij 45% zbranih lastninskih certifikatov prvega sklada.

Z g. Pirkovičem se strinjam, da je odnos družbe oz. njene uprave do delničarjev izredno pomemben, zato se bomo v Viziji trudili, da bomo pomankanljivosti, ki jih bomo opazili ali bili nanje opozorjeni, odpravili.

VIZIJA, DZU

Onemogočili nastanek KS Dvor

Dol. list št. 5, 1. februarja

Želimo pojasnititi nečtonočne izjave za javnost, ki jo je podala ga. Vida Čadonč-Spelj v Dolenjskem listu o ustanavljanju nove KS Dvor. V njenem pisanju je navedeno, da je bila SNS proti "jasno" izraženi volji ljudi. Tu se nam poraja dvom, saj anketa opravljena, s strani ene stranke med peščico ljudi ne more biti merodajna za ustanovitev nove KS. Anketa je merodajna, če jo izvede za to pristojna institucija. Na seji sveta MO Novo mesto smo podprli predlog o tem, da se razpiše posvetovalni referendum za novo KS Dvor. V primeru pozitivnega izida referendumu, bi ustanovitev nove KS Dvor nemudoma podprtli, saj bi bila to jasno izražena volja ljudi.

Nerazumljivo nam je dejanje SKD, ki je predlagal na seji MO Novo mesto dne 31.1.1996 posvetovalne referendum za ustanovitev štirih KS: Ajdovec, Šmihel pri Žužemberku, Žužemberk in Dvor. Na prejšnji seji sveta je bil govor samo o tem, ali naj bo posvetovalni referendum v KS Dvor ali ne. Sprašujemo se, ali želi SKD razbiti moč v vpliv velikih KS oziroma komu bi koristile majhne nemočne KS. Menimo, da skuša SKD s svojimi dejanji zmanipulirati ljudi, jih zavesti s svojimi pobudami in tako povečati vpliv na teh območjih. Mnenja smo, da bi to odločanje o novih KS prepustili sedanjem KS Žužemberk ozorno bodoči Občini Žužemberk.

MARJAN ŠTUBLAR
občinski svetnik SNS

O tujcih, čefurjih in še o čem

Dol. list št. 5, 1. februarja

Strinjam se s predsednikom (v parlamentu krepko oklepene) Slovenske nacionalne stranke g. Zmagom Jelinčičem, da je legitimno imeti različna mnenja o katerikoli stvari na tem svetu. Razumenjem je težnjo po ponovnem uveljavljanju, saj smo praktično že v predvolilnem obdobju. (Glede na njegovo vlogo trojanskega konja, ki jo - vemo, kdaj in kako - uspešno odigral, bo moral pri letosnjem nabiranju predvolilnih točk krepko sprememiti besednjak in celotni scenarij, predvsem pa si izmisli nov trik. V luči vseslošne historične borbe za oblast, je njegovo početje mogoče razumeti, nikakor pa ne opraviti.) Pri g. Jelinčiču me bolj moti nekaj drugega. Težko prenašam njegovo obsedost po nenehnem poučevanju vseh, ki se mu upajo kakor koli oporekati ali opozoriti. Upokojene učiteljice Darinke Tratar si je privočil v svojem znamen slogu, brez vsakega spoštovanja do sodržavljanke, kar je za poslanca prav gotovo nespodobno.

Poslanec Jelinčič je pred kratkim v Dolenjskem listu pisal o pomankanju narodnega ponosa in domovinske vzgoje, o sebi pa je menil, da je ponosen Slovenec, ki pozna v ceni tritočeločno zgodovino avtohtonega slovenskega naroda. Njegova ocenjevanja in trditve pa izpadejo neres

Odporno pismo našim poslancem in poslankam DZ

Predmet "Religije in etika"

Združena lista socialnih demokratov v Novem mestu je zelo pazljivo spremljala doseganje potek sprejemanja nove šolske zakonodaje. S pomočjo poslanske skupine ZL je tudi pomagala uveljaviti nekaj zelo pomembnih dopolnil k predloženemu zakonom. Predvsem smo se zavzemali za enake možnosti vseh otrok do enako kvalitetnega vrtca in enako kvalitetnega šolanja, za šolski sistem, ki bo preprečeval poglabljanje socialnih razlik med otroki, za šolo, ki bo poleg drugih demokratičnih vrednot otrokom prizvajala tudi sprejemanje civilizacijske nujnosti uveljavljanja enakih možnosti ljudi obeh spolov. S temi predlogi smo vsaj deloma uspeli.

Za priloženo odprto pismo sem se odločila zato, ker tretje branje tega paketa zakonov omogoča, da poslanci popravite nekaj zelo slabih odločitev, ki se nam sicer obetajo. Predvsem si želim, da bi tudi Vi podprteli dopolnilo poslanske skupine ZL proti uvajanju obvezno-izbirnega predmeta "Religije in etika". Tako bi preprečili ločevanje otrok po svetovnonazorški pripadnosti in dosledno spoštovali ustavno načelo ločitve cerkve in države.

Pričakujem tudi, da boste glasovali za dopolnilo poslanske skupine ZL, ki bi v ustrezničem členu Zakona o vrtcih staršev izrecno zavarovalo pred možnostjo, da bi ob krčenju socialnih pravic že s samo odločitvijo pristojnega ministra vse več staršev moralo plačevati vse večji delež stroškov za svoje malčke v jaslini v vrtcih.

Poslanci ste po ustavi predstavniki vsega ljudstva in pri svojem delu niste vezani na nikakrsna strankarska navodila. Obe dopolnilni, z katere Vam predlagamo, da glasujete v njihovo podporo, staki, da je bilo z javnomenjskimi ankетami neodvisnih raziskovalcev ugotovljeno, da jih podpira velika večina ljudi v Sloveniji, ne glede na strankarsko pripadnost.

Z glasovanjem proti uvajanju obvezno-izbirnega predmeta "Religije in etika" v javne šole in vašim

glasom za največ 65-odst. obveznost staršev do kritja stroškov programa javnega vrtca lahko dokaže, da sta vredni zaupanja večine svojih volilcev.

Potrudili se bomo obvestiti javnost, kako ste izvoljeni državnozborski poslanci in poslanke iz volilnih okrajev na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in Revirjih glasovali v zvezi s tem dnevma našima zahtevama.

Veliko uspeha pri delu v parlamentu Vam in imenu novomeškega ženskega kluba ZL želi

NATAŠA PETROV
za Iniciativu ženskega kluba ZLSD
Novo mesto

Sentjernejski večer

V Brusnicah počastili slovenski kulturni praznik

BRUSNICE - Vodstvo osnovne šole iz Brusnic je v petek, 2. februarja, povabilo v goste člane Kulturnega društva Sentjernej in tako omogočilo prijeten večer v počitnice Prešernovega dne - slovenskega kulturnega praznika. Šentjernečani, že dolga leta ljubitelji lepega petja, so gledaličem v polni šolski televodnici ponudili delček tistega, kar človeka razveseli, mu popestri vsakdan in ga obogati.

V bogatem programu je najprej nastopil pihalni orkester, ki ravno letos praznuje 85-letnico delovanja. Pod vodstvom mladega domačega dirigenta Sandija Franka je orkester kvalitetno zelo napredoval in se predstavil z izborom najrazličnejših glasbenih zvrsti. Šentjernejski orkester pod vodstvom Milana Pavliča, ki že 35 let prepreva širom po naši domovini, je z ubranostjo in glasovno čistostjo navdušil polno dvorano. Že 14 let deluje tudi mešani pevski zbor Ajda, ki ga sestavljajo Šentjernečani in Orehočani, vodi pa jih prav tako Milan Pavlič. Nežne in srce segajoče zvoke je iz citer privabil citrar Darko Duh. Posebno doživetje je bil nastop mladega pevca Benjamina Kovačiča, učenca 2. razreda osnovne šole Šentjernej, in mladih plesalk, tudi učenek iste šole.

MATEVŽ FRANKO

* Kdor ne zna tujih jezikov, ne več nič o svojem. (Goethe)

Proglasitev KS Dvor politična?

Odločitev krajanov v svetu mestne občine Novo mesto ni dobila podpore

Svet mestne občine Novo mesto je na seji zadnjih četrtek v januarju odločil o ustanovitvi nove krajevne skupnosti Dvor. Po večurni burni razpravi je bilo za novo krajevno skupnost 18 svetnikov, proti 10, štirje pa so bili vzdržani. Tako ni bila dosežena potrebna dvetretinjska večina. Da gre za politično odločitev, je razvidno iz rezultata: za so glasovali svetniki SKD, SLS in SDSS, proti so bili svetniki LDS in ZLSD, vzdržali pa so se predstavniki SNS.

Na ta način ni bila upoštevana volja velike večine občanov 11 vasi, ki so se lani od julija do septembra odločali o ustanovitvi KS Dvor. Sklep o možnostih reorganiziranja krajevne skupnosti je sprejela skupščina občine Novo

mesto. Določila je tudi rok, do katerega se lahko ljudje na zborih občanov ali na kak drug verodostojen način odločajo. Sklep so organi občinske skupnine predstavili občanom na Dvoru julija lani, na istem sestanku pa je bil izvoljen tudi odbor za proučitev možnosti osnovanja nove KS. V odboru so bili imenovani predstavniki skoraj vseh 11 vasi, to pa so ljudje, ki so že večkrat sestavljeni ali celo vodili razne volilne ali referendumsko komisije.

Prva naloga odbora je bila ugotoviti, ali so krajanji za novo KS ali ne. Zaradi časa in denarja smo se odločili za pozivodavalni referendum - krajane smo obiskali po domovih. Od okoli 90 odst. volil-

KONČNO IMAO SVOJO HIŠICO - Pobiralci parkirnine na Novem trgu v Novem mestu od srede prejšnjega tedna delajo v boljših razmerah. JP Komunala je namreč držal svojo obljubo in jim je končno prisrelk parkirno hišico, ki jo teži hudi zimi, ko snegi in mraza ne manjka, še kako potrebujejo. Tako pobiralci parkirnine ne stojijo več zunaj, ob klasični stojnici, pač pa se nahajajo v stekleno-plastični hišici, ki jo krasí napis "Dobrodošli", "Za urejeno mesto". Pobiralci so torej na varnem in toplem, parkirnina pa še vedno ostaja ista. (Foto: L. Murn)

Grob poseg v naše pravice

Iz izjave predsednika Zveze društev upokojencev Slovenije o kršenju ustavnih pravic upokojencev

Upokojenci Slovenije, povezani v Zvezo društev upokojencev Slovenije, smo pozorno spremajali aktivnosti vladne v prizorah za spremembe in dopolnitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. S svojimi stališči smo seznanili ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, vlado ter vodje poslanskih skupin. Najbolj si želimo dogovora pri spoštovanju zakonskih norm in pravic, ki izhajajo iz naslova minulega dela.

Predsedstvo Zveze društev upokojencev izraža svoje ogorčenje in protest proti sprejetim določbam zakona, s katerimi se ukinja poračun pokojnin in s katerimi se na novi osnovi določa povprečna pokojnina za polno delovno dobo.

To je grob poseg v naše materialne pravice, ki sta jih poslanski skupini LDS in SKD vzelj upokojencem v letu 1996, kar pomeni 50 do 75 odst. mesečne pokojnine. Sprašujemo se, zakaj je bilo treba sklepne državnega zborna na drugem branju tako usodno spremeniti. Ali bo s prihranki na škodo upokojencev res zaživelo naše gospodarstvo?

Zgodba o uspehu LDS je dokaz, da se na hrbitih upokojencev stabilizira gospodarstvo, ne ukrepa pa se, ko gre za razsipno trošenje državnega proračuna. Upokojenci smo imeli pri usklajevanju z vladno korektom odnos. Sprejeli smo besedilo, s katerim bi se pokojnine usklajevale z gibanjem plača, torej smo pristali tudi na negativni proračun. Upokojencem, ki se v določenem času leta 1991 in 1992 upokojili, se bo pokojnina zmanjšala za 10,43 oziroma 7,61 odst., čeprav so upokojenci upokojeni na osnovi zakona, ki ga je sprejelo najvišje zakonodajno telo, zato vrla ne bi smela posegati v te pravice. Podprli smo vladno, da se v novem zakonu zagotovi celovito zavarovanje podjetnikov.

ZVEZA DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE

KAJ JE KULTURA?

- Nastopi v glasbeni šoli
- Spoštanje do starejših ljudi
- Da nismo nevočljivi
- Lep sprejem obiskov
- Da se ne skregamo
- Lepo besede
- Lepo misli
- Dobro razumevanje v družini
- Upoštevanje šolskih pravil

DARJA MOHORIČ, 3.
OŠ dr. Pavla Lumačka Šentupert

"Darilo" Prešernove družbe

Zgodbe o Medvedjeku, Verdunu, Otoku, Mihovem, Sajevcah in drugih pomembnih arheoloških najdiščih

"Naše zgodbe ne govore o arheologiji ali zgodovinski izpovedi arheoloških spomenikov. O tem naj spregovori kdaj drugi bolj poklicano pero. Naše zgodbe govore predvsem o varstvu spomenikov in o ljudeh, ki si prizadevajo določeno vrsto spomenikov ohraniti znanosti in zanamcem. Govorim o nepremičinah, terenskih delih, dasiravno se vse varovanje arheoloških spomenikov še zdaleč ne opravlja le tako. A praksa pri nas je določila tako področje dejavnosti zavodov za varstvo naravnih in prizgodbi k temu delu muzeje..." govorijo v uvodnem odstavku knjige Sto zgodb arheoloških spomenikov v Sloveniji avtorica dr. Iva Cerk. Delo je dragoceno obogatitev niza "Što slovenskih...", ki jih že vrsto let daje na domači knjižni trgu vsakoletna Prešernova koledarska zbirka.

Sto zgodb - sto zanimivih in vznemirljivih prizgodb o naši daljnji preteklosti, ki se nehote dotaknijo "zakladov" v fantaziji ljudi. Toda iskanje zakladov, tistih pravih zakladov, ki imajo še mnogo drugih pravljicnih pojmov, v resničnem življenju to neprijetno lastnost, da so veliko bolj maloštevilni kot njihovi iskalci, sta zlasti razum častej 18. in 19. stoletje spremenili v znanost in raziskovalno dejavnost". Tako nas dr. Iva Cerk večje uvede v razmišljanje o arheoloških spomenikih.

nih upravičencev (polnoletnih), kolikor jih je bilo doma, jih je 91,4 odst. oziroma 545 izrazilo željo, da živijo v novi krajevni skupnosti, ki bi obsegala 11 vasi in dva zaselka na dvorskem področju. Na osnovi takšne jasne slike je odbor lahko začel razmišljati o osnovanju in funkciranju nove upravne enote. Predvideli smo, da bi svet nove KS sestavljali predstavniki vseh vasi, ki bi ugotovljali, katera dela je v posameznih vasil potrebno postoriti... Dvor, ki je bil v 19. stoletju s skoraj 800 zaposlenimi pomembni in ponosen industrijski kraj, zibelka slovenskega železarstva, je imel svojo občino vse do začetka 60-ih let tega stoletja, ko je prišlo do reorganizacije. Od tedaj dalje kraj le še životari. Danes je tu obrat tovarne Novoles, ribogojnica, vec obrtnikov, pošta, podružnična šola, več trgovin, gospodinskih obratov, bencinskih črpalk, tu je pomembno križišče cest. Kraj je idealno središče krajevne skupnosti, saj so ostale vasi razprejene v koncentričnem krogu po okolici, razen Lač oddaljene le kakih kilometrov ali dva.

V avgustu in septembra je krajevna skupnost Žužemberk organizirala zbole krajane zaradi reorganizacije KS v različnih vasil. Na Dvoru je bil zbor 2. septembra ob prisotnosti najvišjih predstavnikov občine, potekal je korektno in zakonito. Glasovanje je samo potrdilo že prej doseženi rezultat: 88,8 odst. občanov je bilo za, 9,6 odst. proti, vzdržanih pa je bilo 1,58 odst. Vodilni funkcionarji KS Žužemberk so bili odločno proti ustanovitvi KS na Ajdovcu in na Dvoru. Ne le v uvodnem delu zboru, v katerem so na široko razlagali, kaj se je v zadnjem letu v KS Žužemberk naredilo (v resnicu se je precej naredilo, vendar je za investicijami stala občina Novo mesto s skoraj 900 tisoč markami podpore), pač pa je bilo tudi v nadaljevanju razprave očitno, da se bodo krčevito upirali vsaki spremembi obstoječega stanja.

Na Ajdovcu je bila na primer že izglasovana krajevna skupnost, a so izsilili novo glasovanje. V prvem glasovanju sta bila dva glasova več za KS Ajdovec, v drugem pa eden premalo. Kasneje se je izkazalo, da je bilo prvo glasovanje popolnoma regularno, torej bi moralna biti priznana KS Ajdovec ali pa vsaj izveden nov pozivodavalni referendum. Na Dvoru prepričljivemu rezultatu ni mogel nihče ugovarjati.

Ne želimo se postavljati na eno ali drugo strankarsko stran, želimo le, da se do prebivalcev 11 vasi v dvorskem okolju poštem obnašate in priznate voljo večine občanov.

Odbor za proučitev možnosti za osnivanje KS Dvor

Hotelska zmeda z imenom

Malomarnost je Kočevju "podarila" še en hotel

V publikaciji "Slovenija, turistični vodnik", ki je bila izdana leta 1995, sta v seznamu hotelov dve imeni za hotel Pugled, ki je bil pred leti preimenovan v Valentino. Navedeno je, da se oba nahajata na Trgu zobra odpolancev 64. Tudi telefonski imenik za leto 1995/96 ima navedena dva hotela, čeprav gre samo za enega.

Hotel Pugled je po drugi sestoni vojni dobil ime po naselju Pugled pri Starem logu, kjer je bilo v času NOB pomembno zatočišče aktivistov in borcev v boju proti okupatorju. V juniju 1942 je bilo tu nameščeno vrhovno politično in vojaško vodstvo, ki je vodilo slovensko ljudstvo v boju proti okupatorju. Konč aprilja 1943 so tu srečali aktivisti OF, ki so ocenili delo in sprejeli okvirni program dela do končne osvoboditve.

V. DRAGOŠ

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 10. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Markt Ragovska od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Rok 33 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma 23 od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: samoposredba Azaleja, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanj, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentper

od 8. do 12. ure: ure: Šurška, Šuršna selja od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

 - Šentjernej: od 8. do 11. ure: Markt
 - Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
 - Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
 - Trebnje: od 8. do 11. ure: Samoposredba Blagovica
 - Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
 - Mokronog: od 8. do 11. ure: Samoposredba
 - Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipa, Market Čardak
 - Semič: od 7.30 do 10.30: Market
 - Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

Nekdaj je bilo na Kameniškem potoku 6 mlinov

Zlatoporočenca Bebar s Cerovca pri Šentjanžu

CEROVEC - Konec preteklega tedna je bilo na domačiji Bebarjevih na Cerovcu veselo kot le malokdaj. Hvaležni otroci so preneseli svoja skromnega življenja vajena starša ob njuni zlati poroki, čeprav onadva nista načrtovalo ob visokem jubileju kakšnega posebnega slavlja. Pač, Šentjanškemu župniku sta obljudila, da se bosta v drugi polovici maja udeležila srečanja zakoncev z visokimi okroglimi obletnicami, ki jih prireja župnik (prihodnje leto naj bi praznovali celo biserno poroko!), zato je dušni pastir

Očala nujno zlo?

Ne, že dolgo časa ne. Ne le da pripomorejo k našemu intelektualnemu videzu, skrbno izbrana lahko celo presenetljivo izboljšajo zunanjost podobo. Danes vam strokovnjaki ponujajo nove oblike, tehnološke spremembe in prestižno oblikovanje. Pri izbiri morate biti pozorni na naslednje:

1. Skupaj s strokovnjakom preučite obliko svojega obraza. Na obraz kvadratne oblike pristojijo očala z ovalnimi ali okroglimi okviri; okroglastim tipom obrazov najbolj pristoji jo oglati okviri, "mače oči", pravokotne ali druge strožje oblike; če imate trikotni obraz, izberite pravokotna očala v temnih barvah ali pa žične okvire v črnih ali rdečih tonih; ovalen obraz ima najpravilnejšo obliko, zato mu pristoji večina očal.

Če so okviri očal v liniji z vašimi ličnimi kostmi, vrhovi z obrvni in stranice s senci, imate očala, ki vam popolnoma pristojijo.

2. Predstavnice nežnejšega spola morate nekaj pozornosti posvetiti tudi ličenju. Okvir in leče spremenijo videz obraza kot tudi optično velikost oči. S poudarjenimi ustmi pa lahko dosežete, da očala ne bodo najopaznejši del vašega obraza.

Lahki akrilni materiali na plastični osnovi, iz katerih izdelujejo leče, omogočajo novo udobje.

Upam, da bo odločitev lažja. Pa prijeten izbor!

JERCA LEGAN

APLAZ NI OBVEZEN Lahko pozdravim?

Radijske postaje, razen nacionalne, živijo od malih oglasov: osmrtnic, obvestil, reklamnih sporočil, čestitki in pozdravov. Toda vedno več je poslušalcev, ki bi radi čestitali in pozdravljali zastonji. Za to izrabljajo oddaje, kot so Vi izbirate narodno-zabavno glasbo, Vi izbirate zabavno glasbo in druge. Poklicajo po telefonu, si izberejo pesem, nato pa vedno vprašajo: "A lahko pozdravim?" Moderator programa iz vladnosti (z malce stisnjennimi zobmi) odgovori: "Seveda, kar pozdravite." In nato pozdravlja: mame, ki imajo rojstne dneve, hčerke, ki godujejo, strice, ki so na lovu pihnili jelen, tete, ki imajo uspešne koline, može, ki so dočakali petdeset in več let, in podobno, nazadnje pa še vse tiste, ki jih poznajo.

Za cvenk odgovorni na radijskih postajah pa si pulijo lase. Postavljeni so pred vprašanje: biti prijazni s poslušalcem in ostati brez denarja ali jim povedati, da je treba čestitko plačati in zaradi "neprijaznosti" izgubiti kakšnega poslušalca, ki se morda niti ne zaveda, kako nespodobno in hkrati ponizjujoče je takšno brezplačno izražanje najboljših želja ob praznikih in jubilejih najbližnjih.

To je približno tako, kot bi slavljencu podarili ukradeno rožo ali v trgovini izmaznjeno verižico. Če nismo pripravljeni razveseliti zancev, prijateljev, sorodnikov s čestitko in pesmijo v oddajah, ki so temu namenjene, bodimo raje tiho. Izberimo si melodijo za svojo dušo, uživajmo ob njej. Zavojilo lega nas ne bo imel nikč za sebičneza, bo pa kdo na to pomislil, če se bomo šli kukačiče gnezdo: se pravi, če bomo podtikali stvari tja, kamor ne sodijo. Varčnost je lepa lastnost, toda varčevati na račun drugega, že ne sodi k odlikam človekovega značaja.

TONI GAŠPERIČ

Ko rojstna hiša postane spomenik

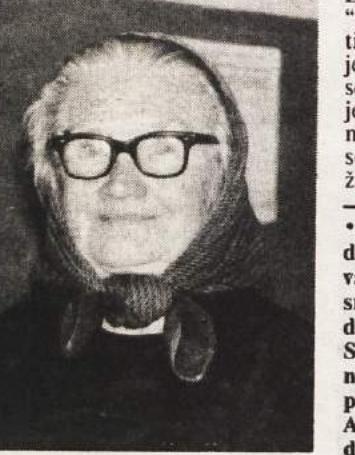
Ana Žunič iz Žuničev, zadnja lastnica dvora, ki ga je občina Črnomelj proglašila za spomenik, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pa ga je odkupil

ŽUNIČI - Območje od Otoka nad Vinicami do Fučkovcev pod Adelešči naj bi proglašili za krajinški park Kolpa, v katerem bi varovali in ohranjali naravno in kulturno dediščino. Glavna naravna znamenitost parka je čista v toplo Kolpa, med pomembnimi značilnostmi pa tudi arhitektura, zlati dveri. Enega takšnih dverov je v Žuničih št. 2 kupil novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, v njem pa namešča urediti sedež uprave parka, vendar bo - čeprav v druge name - ohranil etnološke značilnosti domačije.

Omenjeni kmečki dvor že sedaj pri obiskovalcih zbuja veliko zanimanja, čeprav novomeški zavod čaka že velika obnovitvena dela. Malokdo pa ve, kdo je bil zadnji lastnik domačije, ki jo je črnomajska občina skupaj s še enim dvorom v Žuničih lani proglašila za kulturni spomenik. To je 81-letna Ana Žunič, ki še vedno živi v Žuničih, v hiši, h kateri se je primožila pred 64 leti. "V Žuničih št. 2 je zadnja živila moja mama Ana Vipavec, ki je umrla pred 21 leti. Takrat je ostala domačija prazna, vendar smo jo vedno vsaj toliko vzdrževali, da ni preveč propadala. Še vedno smo imeli v skedenju koruzo in pšenico, v kleti vino,

ta pa smo shranjevali tudi kmetijske stroje. Potem pa so prišli z novomeških zavrsat, če bi dvor prodala. Videla sem, da ga ne bom mogla več vzdrževati in da je to edini način, da se ohrani. Po meni bi propadel, kot bom tudi jaz kmalu propadla," pove po domače Ana, ki sicer se zelo dobro kljubuje svojim letom.

Čeprav je ponosna, da je njenja rojstna hiša postala kulturni spomenik, ne tudi, da jo stisne pri srcu,

Ana Žunič

Nova poslovna stavba Elektra v Šentjerneju

Obrtna cona nastaja

SENTJERNEJ - V Šentjerneju je bila od ustanovitve nove občine med prednostnimi nalogami obrtna cona, ki je začela nastajati ob sejmišču na Turopolju v Šentjerneju. V četrtek, 25. januarja, ima obrtna cona tudi uradno odprtje prvo poslovno stavbo - Jayno podjetje Elektro je namreč ob prisotnosti direktorja Elektra Ljubljana Ludvika Sotoške, direktorja PE Elektra Novo mesto Franca Krasovca in državnega sekretarja za energetiko Borisa Soviča odprlo elektronadzorni objekt. Ta je bil zgrajen v šestih mesecih, stal pa je okoli 800 tisoč nemških mark. Kot je povedal vodja Nadzorništva Šentjernej Alojz Mencin, so se s tem močno izboljšale delovne razmere za 15 zaposlenih, saj so bili več desetletij v stari in pretesni stavbi, pridobitev pa bo pripromogla tudi k lažjem delu pri zmanjšanju motenj v preskrbi z električno energijo v Šentjernejski in škocjanski občini ter delu novomeške, krške in sevnitske občine, ki jih ti delavci pokrivajo. Tako obrtna cona že dobiva nove obrise, vse, ki računajo na svoj prostor v njej, pa bo gotovo razveselil podatek, da bo do konca marca urejena dokumentacija, ko naj bi bil objavljen tudi razpis oddaje stavbnega zemljišča v uporabo.

Takov je vreme ugodnejše, bo dobila tudi cesta v obrtni coni asfaltno prevleko, prav vreme pa je onemogočilo asfaltiranje ceste Šentjernej - Žamško, kar bo mogoče ob otoplitvi. Sedaj pa že poteka zamenjava dotrajanih vodovodnih cevi ob cesti Šentjernej - Dobravica, v mrljški vežici so začeli z zidarskimi deli znotraj

MIMOGREDE 50 let potem

Kadarkoli korakam po Kastelčevi ulici, kar nekam s strahom pogledujem na Bergerjevo hišo. Vedno se bojim, da bo kdo, ki bo pozabil, da je bilo Novo mesto pred petdesetimi leti bombardirano, odprl vrata na fasadi in omahnil v globino na prostor, kjer so pravzaprav tudi ruševine iz druge svetovne vojne. Pa tudi na koncu ulice, ko postojim pred Video centrom Dolenjske, imam občutek, da se nahajam na nekem zakotnem dvorišču slabu vzdrževane predmestne hiše, ne pa v samem strogem centru Dolenjske metropole.

Nerazumljivo mi je, da občinskim možem v več ko pol stoteletja ni uspel sanirati teh skrbin tak, kot bi se za mesto sposobilo. Ali pa so bili bolj jasnovidni kot si mislim. Kajti če bo res tako, kot se sedaj govorji, da bodo nekoč zagotovljena sredstva za povračilo vojne škode, potem bomo edino mestu v državi, ki bo imelo to prednost, da bomo vojno škodo lahko ugotavljali kar na tenu samem.

MARKO POLENŠEK

ODPRTO PISMO DR. DRNOVŠKU

Začela bom s stihom Simona Gregorčiča: "Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat s prav srčnimi čutili." Veliko poguma ste imeli, dr. Drnovšek, da ste opeharili uboge upokojence. Menda ne mislite priti do denarja tako, da boste prikrašali stare, bolne ljudi, saj nekateri nimajo niti za kruh. Ali sploh veste, kakšno je življenje upokojencev v mestu? Edini dohodek mu je pokojnina, ki jo željno pričakuje ob koncu meseca. Samo ta dan v njegovo dušo posije sonce. Kaj vam ni mar teh starih ljudi? Upokojenci ne prosijo za milost, saj so ta denar zasluzili. Toki v razmislek.

Pa še to. Ko ob večerih vzamem v roke priljubljeni Dolenjski list, vedno najdem kaj zanimivega. Ne prezrem nobene novice, saj je to časopis našega kraja. Žebole me je razveselilo, kakov še verjetno veliko žensk, da se je Jerca Legan pogumno odločila in uredila mali modni kotiček. Zdi se mi, da je prav to manjšalo našemu časopisu. Tako je naš "Dolenjc" še bolj poln. Hvala in še veliko takih člankov.

EMILJA LAUŠEVIČ Šentjernej

NOVO NADZORNIŠTVO ELEKTRA - Nova poslovno-nadzorna stavba Elektra v nastajajoči obrtni coni bo delavcem zagotavljala lažje posredovanje v Šentjernejski in škocjanski občini ter delu novomeške, krške in sevnitske občine.

objekta, s podjetjem Topos pa je že podpisana pogodba za izdelavo sprememb in dopolnitve planskih aktov in prostorskih ureditvenih pogojev občine. Osnutek prostorskih sestavin planskih dokumentov naj bi bil izdelan do konca marca, ko bo tudi javna razgrnitev.

T. G.

Zgodovinski drobnogled (3.)

Novomeški glasbeniki so vedno radi obuhvali spomine; tako se vam 16. februarja v novomeški pizzeriji obeta revival Bacilov, benda, ki je leta 1983 suvereno zakorčil na novi rock in se prebil v medije Širok po Sloveniji. Leta 1988 so bili fantje v podobni krizi in za zelo soliden honorar smo jih postavili na oder v Vavti vasi. Zvezniki so nam privabili okoli 200 gledalcev, nastopila sta dva Branetova benda, Free 48 in Frakcija FM in Sky Blue, ki se v zgodovino zapisujejo le zato, ker sem pri njih udarjal po klaviratu in z eno roko. Koncert je ozvočil Drago Vovk, izvajalec tehničnih del je bil Čerč, vso stvar je na video posnel g. *Zlajpah najstarejši.*

V Novem mestu se hodi v Metropol, sicer diskotečno zastavljen, tu in tam pa se noter predstavijo različne zasedbe domačih godbenikov, ki nikoli ne presežejo preigravanja tujih komadov in nekako v tistem času se začne sistematično navajanje publike na nekreativno igranje. Seveda ne smem pozabiti človeka, ki si je že tedaj umisljal, da je Brazilec, s svojo glasbo pa ostal kar na domačem pragu in še bolj domačem studiu.

Studio je spravil v pogon tudi Drago Vovk, kar je bil vzrok. Posledica je bila ustavitev nekaj bendov, ki so se potem tam izrazili. Tako so spet delovali General Lojze, nastala je Županova torta, na kaseti Prva sraka prilepla pa so svoje izdelke predstavili še Galea, belokranjski La Grande Britanya in Zdene, ki ga je v tistem času zapustila punca, on

pa si je nadel umetniško ime Kockar in napisal nekaj besedil, ki so zelo neposredno in duhovito obdelali gnilobo Novega mesta. Na nastopih so ga spremljali Marjan Pirnar kot glavni glasbovivec in ostali del zasedbe Županova torta. Drago Vovk je poskrbel tudi za ustrezno medijsko odnevnost, kaseto so recenzirali v vseh glasbenih časopisih, komaj so se vrteli na radijskih postajah, TV Slovenia pa posname skoraj enourno oddajo o bendih. Smo se počutili pomembne, Dolenjci namreč, ko smo videli naše na nacionalniki.

Preden v naslednjem nadaljevanju obdelam zadnjo petletko in zaključim z drobnogledom, še tole: leta 1990 v konjušnici na Bajnofu pri minus stopinjah Celjske, preprič v dvorani in s peskom pod nogami ter s podporo ostanovk ZSMS organiziramo koncert Poljske malce in seveda Free 48, s čimer načakemo, da nam ni vseeno, kako se bo krogila politika mladinske kulture v Novem mestu. Dogodek je imel več zgodovinskih pik: prvi video dokumentarni posnetek, ekološko neoporečen dim, ki se je valil po dvorani in je bil posledica topotanja nog po pesku, predvidenem za konje, oder, ki ni imel trdnih opornih točk na taistem pesku... Skratka, iz nemogočih razmer za delo smo organizirali koncert, ki pomeni eno od kretnic v nadaljnjem razvoju koncertnih dogodkov v Novem mestu in okolici.

(Se bo nadaljevalo in naslednji končalo)

BORIS O. PETKOVIC

ZEMLJIŠČA ODDAJAJO V ZAKUP

RAJHENAV - V tej vasi je pred drugo svetovno vojno bivalo okoli 130 prebivalcev. Sedaj je že nekaj časa nenaseljena. Po ocenah Sklepa kmetijskih zemljšč in gozdovodruženja Slovenije je to okoli 16 ha kmetijskih zemljšč, ki jih želijo oddati v zakup. Glede stanovanjskih in gospodarskih poslopij pa se bo bodoči zakupnik kmetijskih zemljšč dogovarjal z ministrovom za obrambo Slovenije, katerega last so ti objekti, s katerimi je pre upravljal bivša JLA. Vsi tisti, ki želijo ta zemljšča pridobiti v zakup, se bodo morali zglašiti pri postavki sklada v Kočevju.

BILO JE PRED STO LETI Uničeno trtje

Iz Dolenjskih novic izbral Miloš Likar

Lahko bi rekli, da je Bela krajina danes domovina bivših vinogradov. Metliški sodni okraj s farma Metlika, Radovica in Suhor je popolnoma uničen, če izvzemamo male ostanke na posameznih parcelah kakor spomin, da so v teh krajih nekdaj bili cvetoči vinogradi. V črnomaljskem sodnem okraju je nekaj bolje, je pa tudi tam dobra polovica vinogradov opustošena in v par letih tamoznji kmetje ne bodo imeli več trtja.

Poročilo deželnega odbora se glasi za leto 1894 in pravi: "Smatrati se more, da je v političnem okraju črnomaljskem od skupnih vinogradov v obsegu 2189 hektarov le še 83 hektar, katerih trtina uš je ni napadla".

Ce pa pomislimo, kako rapično se širi trtina uš, lahko rečemo, da danes po preteku jednega leta stvar tako stoji, da so najbrž redke one parcele, ki bi bile popolnoma zdrave.

Prišla je trtina uš, ž njo pa tudi revščina. Dokler smo imeli trte, imeli smo vina in kruha. Vina smo nekaj prodali in kupili kruha. Zdaj nimamo vina, gre pa tudi trda za kruh. S končanim trtjem je zginil tudi denar. Vino smo prodali, denar dobili, z njim plačali davke, obresti in pokrivali druge potrebne troške, katerih je pri hiši zmiraj dosti, saj pravi pregor, da je hiša jama, v katero vedno meče pa ni nikdar polnila. Dolenjske novice, februar 1896

HVALA ZA POMOČ PRI "VESELEM DECEMBRU"

METLIKA - V metliški občini že nekaj let zapored pripravljamo program za Veseli decembra, za katerega je vsako leto večje zanimalje, vse večja pa je tudi podpora. V lanskem decembri je bilo samo v šolah in za odrasle okrog 20 različnih predstav, nekatere med njimi pa so bile povezane tudi z obdaritvijo otrok. Pri pripravi in izvedbi so sodelovali člani predsedstva občinske zveze prijateljev mladine, številni posamezniki in ustanove, zlasti pa Ljudska knjižnica, otroški vrtec, osnovne šole Metlika, Podzemelj in Suhor, Glasbena šola Metlika, SKD in železniška postaja Metlika. Za obveščanje o našem programu pa so poskrbeli radijske postaje, televizija Vaš kanal Novo mesto in Dolenjski list. Po 15. decembru so poleg že objavljenih darovalcev za Veseli decembra prispevali v materialu ali denaru še občina Metlika, Komunalna Metlika, zavarovalnica Tilia, Krka Novo mesto, Dom počitka Metlika, Mercator Metlika, Petrol Brezice, Center za socialno delo Metlika, zavarovalnica Triglav, z

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

PETEK, 9. II.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.30 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.30 OTROŠKI PROGRAM ZIMA V DOLINI RIBNIKOV
- 10.50 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. nani., 18/26
- 11.10 POLICAJ V VRITCU, ponov. amer. filma
- 13.00 POROČILA
- 13.05 KOLO SREČE, ponov.
- 14.15 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanstv. serija, 5/10
- 15.20 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 6/9
- 15.50 ZVOKI GODALA, 6/6
- 16.15 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 LAHKIN NOG NAOKROG, 3. oddaja
- 18.00 IZZIVALCI, franc. nani., 1/52
- 18.30 HUGO - TV IGRICA
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 GRADENA UDARU, amer. nani., 23/26
- 20.30 PODARIM, DOBIM
- 20.40 POGLEJ IN ZADENI
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.50 UDARI PO SPAKI, NA PRVI STRANI, italij. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews - 9.15 Tedenski izbor: Svetovni poslovni utrip; 9.45 Znanost od blizu, kan. znanstv. nadalj., 1/20; 10.10 Podoba podobe; 12.45 Dnevi filma, islandski film - 14.10 Biatlon, posnetek - 15.25 Moški ženske - 16.35 Grace na udaru, ponov. - 16.55 Znanje za znanje - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Poglej me! - 19.25 Risanka - 20.05 V žarišču - 20.20 Forum - 20.35 In morje bo povedalo, amer. nadalj., 2/4 - 21.25 Studio City - 22.25 TV avtomagazin - 22.55 Novice iz sveta razvedrila - 23.20 Nor na reklame, 6/15

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.00 Dobro jutro - 8.05 Novice - 8.15 Obalna straža (ponov. 17. dela amer. nadalj.) - 10.00 Družina Adams (ponov. 29. dela)
- 10.25 Večni krog (ponov.) - 11.20 Video strani - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 16.40 Pot flamingov (ponov. 5. dela) - 17.45 Obalna straža (18. dela amer. nadalj.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (30. del amer. risane serije) - 20.00 Dežurna lekarna (63. del špan. nani.) - 20.35 Devetdeseta (oddaja o stilu) - 21.05 Umazanljivi džabi novo halogo (amer. film) - 22.45 Gost pike na A - 23.00 Novice - 23.05 Močna; hitra in lepa (ponov. amer. filma) - 1.00 CNN poroča

HTV 1

- 7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubljana (serija) - 12.45 "Tulsa" (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvatska domes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 54/120) - 18.10 Kolo srčec - 18.50 Pol ure za kulturo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Javna stvar - 20.45 Glasbena oddaja - 21.45 Beli golob nad Usorom (dok. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 Sliko na sliko na sliko - 23.05 Terra X (dok. film) - 23.55 Poročila

HTV 2

- 17.20 TV koledar - 17.30 Triler - 18.30 Hrvatske zupanje - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kavarna "Na zdravje" (hum. serija) - 20.40 Clara's Heart (amer. film) - 22.30 Latinica - 23.40 Ameriški film

SOBOTA, 10. II.

SLOVENIJA 1

- 6.45 - 0.20 TELETEKST
- 7.00 VIDEO STRANI
- 7.30 TEDENSKI IZBOR: RADOVEDNI TAČEK
- 7.45 KLUKČEVE DOGOVODIVŠCINE, 5/25
- 8.00 POD KLOBUKOM
- 8.50 ZGODE IZ ŠKOLKE
- 9.25 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV, angleščina, 6/11
- 9.50 VODNARČEK - POJOČI PES, nem. film
- 11.25 ZNANJE ZA ZNANJE, ponov.
- 12.25 POPULARNE PESMI
- 13.00 POROČILA
- 13.05 HUGO, ponov.
- 14.00 SVET NARAVE, angl. poljudnoznanstv. serija, 6/10
- 14.50 TEDNIK, ponov.
- 15.40 CHRISTY, amer. nadalj., 1/21
- 16.25 STARODAVNI VOJŠČAKI, amer. dok. serija, 12/13
- 17.00 TV DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM RAZJARNIKOVI V PROMETU, tv nadalj., 3/10
- 17.55 SLOVENSKI MAGAZIN
- 18.25 OZARE
- 18.30 HUGO - TV IGRICA
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 EUROSONG '96, slovenska popevka za Evrovizijo
- 21.45 TURISTIČNA ODDAJA
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.40 AMERIKA, češki film

SLOVENIJA 2
Opomba: Hinterstoder: Veleslalom, 1 tek, 9.55,

- 2. tek, 12.55 (m); Kulm: Smučarski poleti 11.50 in 13.50
- 8.00 Euronews - 11.00 Koncert - 14.50 Podarim dobim, ponov. - 15.00 Iskalca, amer. film - 16.55 Kosarka - 18.30 Karaoké - 19.30 Na vrtu - 20.05 Najboljša javna hiša v Tekssusu, amer. film - 21.55 Sobotna noč

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 TV prodaja - 8.30 Kaličkop (ponov. otroška oddaja) - 9.30 Risani film - 10.25 Kino, kino, kino (ponov. oddaje o filmu) - 11.00 Čikaške zgodbe (ponov.) - 12.15 Večni krog (ponov.) - 12.45 Dance sesijon (ponov.) - 13.40 Video strani - 17.10 Šolska košarkarska liga - 17.50 Magnetonik (kont. glasbeni oddaja) - 19.00 Risana serija - 19.30 Devetdeseta (ponov.) - 20.00 Čikaške zgodbe (amer. film, 6. del) - 21.15 Bančni ropar (amer. film) - 23.00 Umazanljivi dvanajst dobi novo naložbo (ponov. amer. filma) - 0.35 Ljubezenski vodič, 8. del - 1.30 CNN poroča

HTV 1

- 8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Risani film - 13.30 Briljant - 14.20 Svetovni reporterji - 15.10 Poročila - 15.15 Sinovi Nevihte - 16.45 Televizija o televizijskih - 18.30 Kdo prihaja na večerjo - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Crossing Delaney (amer. film) - 21.45 Dok. film - 22.35 Dnevnik - 22.55 Sliko na sliko - 23.25 Nočna premiera: Wild Palms, 1. del

HTV 2

- 11.40 TV koledar - 11.50 Smučarski skoki (prenos) - 16.15 Morje - 17.30 Policisti s srcem (12/26) - 18.15 Samuel Becket (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, vreme šport - 20.10 Dok. oddaja - 20.45 Vidikon - 21.30 Z jadri okoli sveta - 22.05 Šport - 22.20 Hr top 20

NEDELJA, 11. II.

SLOVENIJA 1

- 7.45 - 0.30 TELETEKST
- 8.00 VIDEO STRANI
- 8.30 OTROŠKI PROGRAM VODNARČEK, POJOČI PES, izrael. nani., 4/4
- 9.00 ŽIV ŽAV
- 9.45 RISANKA
- 10.10 PLES STOLETJA, 1/5
- 11.00 AMERIŠKA KNJIZEVOST, amer. dok. serija, 6/10
- 11.30 OBZORJE DUHA
- 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
- 12.30 NAŠA PESEM, 14. oddaja
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR HUGO, tv igrica
- 13.35 KARAOKE, ponov.
- 15.00 NEDELJSKA REPORTAŽA
- 15.30 MIGOTANJE ASFALTA, nem. film
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 PO DOMAČE
- 18.45 ZA TV KAMERO
- 19.10 RISANKA
- 19.15 LOTO
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 19.51 ZRCALO TEDNA
- 20.05 NEDELJSKIH 60
- 21.10 POLETI 1945, nizozm. nadalj., 2/8
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.30 VDOVSTVO KAROLINE ŽAŠLER, sloven. film

SLOVENIJA 2

- Opomba: Ruholding: Biatlon 4 x 7,5 km 10.25 (m); Kulm: Smučarski poleti 12.00; Košarka 19.00 (posnetek); Siera Nevada: SP v alpskih disciplinah 23.25 (posnetek otvorite)

- 8.00 Euronews - 9.35 Angleška glasb. lestvica - 14.30 Tedenski izbor: Videosporn; 15.15 V vrtincu; 16.00 Tok, tok; 16.45 Poglej me!; 17.25 Lahkih nog naokrog - 18.05 Na vrtu - 18.40 Športna nedelja - 20.05 Razgajenje mediji (angl. dok. serija, 4/4) - 20.55 Intervju - 21.55 Mali koncert - 22.05 Ropot, švic. drama - 0.30 Košarka

SLOVENIJA 2

- Opomba: Ruholding: Biatlon 4 x 7,5 km 10.25 (m); Kulm: Smučarski poleti 12.00; Košarka 19.00 (posnetek); Siera Nevada: SP v alpskih disciplinah 23.25 (posnetek otvorite)

- 8.00 Euronews - 9.35 Angleška glasb. lestvica - 14.30 Tedenski izbor: Videosporn; 15.15 V vrtincu; 16.00 Tok, tok; 16.45 Poglej me!; 17.25 Lahkih nog naokrog - 18.05 Na vrtu - 18.40 Športna nedelja - 20.05 Razgajenje mediji (angl. dok. serija, 4/4) - 20.55 Intervju - 21.55 Mali koncert - 22.05 Ropot, švic. drama - 0.30 Košarka

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličkop (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (23. del) - 10.30 Magnetonik (ponov.) - 11.15 Duša in telo (ponov. 5. dela amer. nadalj.) - 12.10 Žametne vrtnice (glas. čestitke B. Kopitarja) - 13.55 Replika (ponov.) - 15.05 Karma (ponov.) - 16.15 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Malo morska deklinka (synchronizirana risanka) - 18.00 Skrivnost nekega ribnika (amer. mladinski film, 1. del) - 19.00 Risana serija - 19.30 Slam (oddaja o košarki) - 20.00 Duša in telo (amer. nadalj., 6. del) - 20.55 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.30 Jeleni z zahoda (15. del amer. nadalj.) - 22.20 Slam (ponov.) - 22.50 Bančni ropar (ponov. amer. filma) - 0.40 CNN poroča

PONEDELJEK, 12. II.

SLOVENIJA 1

- 9.45 - 0.25 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.25 OTROŠKI PROGRAM Zvezdica ZASPANKA, lutkovna igrica, 2/2
- 10.50 PRITLIKAVČKI, angl. nadalj., 9/12
- 11.15 VDOVSTVO KAROLINE ŽAŠLER, ponov.
- 13.00 POROČILA
- 13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
- 13.50 TEDENSKI IZBOR UTRIP

SREDA, 14. II.

- 9.45 - 0.55 TELETEKST
- 10.00 VIDEO STRANI
- 10.10 TEDENSKI PROGRAM OCETOVE BARVE
- 10.25 SKOK MED ZVEZDE, novozealand. nani., 6/14
- 10.50 ROKA ROCKA
- 11.40 RAZGALJENI MEDIJI, angl. dok. serija, 4/4
- 12.30 NAŠA PESEM, 14. oddaja

- 13.00 Poročila
- 13.05 KOLO SREČE, ponov.
- 13.30 ZGODE IZ ŠKOLKE
- 13.35 SVET NA ZASLONU, ponov.
- 16.25 SLOVENSKI UTTRINKI, oddaja madžarske tv
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 MALE SIVE CELICE, kviz
- 18.00 IZZIVALCI, franc. nani., 3/52
- 18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 DOSJE J. K., domaća serija, 1/3
- 20.55 DESET NOZEV V SRCU, šved. film
- 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.05 COSBYJEVI PRIMERI, amer. nani., 1/13
- 23.50 GLAVNI OSUMLJENEC, angl. nani., 1/6

SLOVENIJA 2

- 9.00 Opomba: Siera Nevada: Superveleslalom 11.20 (2)
- 8.00 Euronews - 8.25 Tedenski izbor: Prisluhnimo tisiči; 12.55 V žarišču; 13.25 (Ne)znanji oder; 14.15 Somrak stoletja; 15.45 Migotanje asfalta, nem. film; 17.05 In morje bo povedalo, ponov. - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Izobraževalna oddaja - 19.15 V vrtincu - 20.05 V žarišču - 20.35 Športna sreda - 22.30 Koncert

KANAL A

- 7.00 CNN poroča - 8.00 Dobro jutro - 8.15 Novice - 8.15 Obalna straža (ponov. 20. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov. 32. dela) - 10.30 Tveganji podviti (ponov.) - 11.00 Caught in The Act (ponov.) - 12.00 Novice - 12.30 Video strani - 16.00 Novice - 16.45 Živeti danes (ponov.) - 17.15 Državnik novega kova (ponov. 23. dela) - 17.45 Obalna straža (21. del amer. nadalj.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Družina Adams (33. del amer. risanke) - 20.00 Sirena (23. del amer. nani.) - 20.50 Replika (kont.-kontliktna oddaja) - 22.00 Dance session (oddaja o plesu) - 22.30 Gost pike na A - 22.45 Burleska - 23.00 Novice - 23.35 Video strani - 0.00 CNN poroča

DELIMEX, d.o.o.
vam nudi naslednje storitve:
Prevoz blaga doma in v tujini do 2300 kg ter 16 m³

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

Gozdro gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o.

Novo mesto, Gubčeva 15

Delavski svet

razpisuje

prosto delovno mesto s posebnimi pooblastili

- direktorja delovne organizacije Gozdro gospodarstvo Novo mesto

Kandidat mora poleg splošnih pogojev po zakonu izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoko strokovno izobrazbo,
- najmanj 7 let delovnih izkušenj na odgovornih položajih v gospodarstvu,
- strokovne in organizacijske sposobnosti.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom delovnih izkušenj naj kandidati pošljajo najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov:

Gozdro gospodarstvo Novo mesto, n.sub.o., Gubčeva 15, 68000 Novo mesto, z oznako "za razpisno komisijo".

Kandidate bomo o izidu obvestili v 8 dneh po sklepu o izbiri.

kobra
Pooblaščen zastopnik za svetovanje, montažo in servis mobilnih telefonov.

ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ
Tel.: 068 / 81 118, Fax: 068 / 81 119

P.E. Novo mesto
Ljubljanska 27 - BTC
Tel.: 068 / 323 000

Podjetje za izdelavo raznovrstnih kovinskih izdelkov
KOVINOPLAST, p.o., Jesenice na Dolenjskem

- v stečaju

68262 Jesenice na Dolenjskem

objavlja

na podlagi sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča v Krškem opr. št. St 15/94 z dne 31.1.1996 prodajo nepremičnega premoženja z javno dražbo, ki bo dne 23.2.1996 ob 10. uri v prostorih Okrajnega sodišča v Krškem, Cesta krških žrtev 14, soba št. 19:

1. Objekt: poslovno proizvodni objekt skupne površine 1.481 m², varilnica površine 35 m² in vratarnica, vsi stojec na parcelnih številkah 305, 288/3 in 288/46, pripisanih k v. št. 1107 k.o. Velika Dolina, in parc. št. 288/55, 288/56, 288/57, 288/58, pripisanih k v. št. 2004 k.o. Velika Dolina, skupaj s pravico uporabe navedenih parcel.

2. Izkljucna cena: 555.000 DEM, plačljivo v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

3. Pogoji za sodelovanje, sklenitev pogodbe in ostalo:

3.1. Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki plačajo dva dni pred dnevnim dražbo varčino v višini 10% izkljucne cene na žiro račun pri APP Brežice št. 51620-690-86494, ali v enakem roku predložijo stečajnemu dolžniku nepreklicno bančno garancijo prvorazredne domače ali tuje banke na prvi poziv in brez ugovora v višini zneska varčine.

3.2. Pred začetkom dražbe morajo dražitelji predložiti dokaz o plačilu varčine, fizične osebe potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije, pravne osebe izpisek iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da dražitelj ni tuja pravna oseba, ter pooblastilo za zastopanje dražitelja.

3.3. Najuspešnejši dražitelj mora skleniti pogodbo o nakupu v 8 dneh po dražbi in v celoti plačati kupnino najpozneje v treh mesecih po sklenitvi pogodbe. Če ne sklene pogodbe ali ne plača celotne kupnine v dočlenjenem roku, se dražba in prodaja razveljavita, varčina pa obdrži. Varčina se obdrži tudi v primeru, če od nakupa odstopi morebitni edini dražitelj.

3.4. Če kupec plača kupnino v roku, ki je daljši od 15 dñi, je dolžan plačilo kupnine pred sklenitvijo prodajne pogodbe zavarovati s predložitvijo nepreklicne bančne garancije na prvi poziv na izlicitirani znesek kupnine, zmanjšan za varčino. Garancija mora biti izdana ali potrjena s strani slovenske ali tuje prvorazredne banke in veljavna še 30 dni po izteku roka za plačilo kupnine.

3.5. Varčina se kupcu po odbitku stroškov prodaje vračuna v kupnino, drugim dražiteljem pa se vrne v 3 delovnih dneh po dražbi, brez obresti.

3.6. Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva in vpisom v zemljiško knjigo plača kupec.

3.7. Nepremičnina se prodaja po načelu "videno - kupljeno", kasnejših reklamacij glede stvarnih napak se ne upošteva.

Nepremičnino lahko kupec vzame v posest, ko je kupnina v celoti plačana. Stečajni dolžnik si pridržuje pravico obdržati del prostorov v brezplačnem najemu za potrebe končanja stečajnega postopka in za arhiviranje poslovne dokumentacije.

Nepremičnina je deloma oddana v zakup (proizvodna hala A4) in ima zakupnik na tem delu predkupno pravico v primeru morebitne prihodnje prodaje po delih. Zakup preneha s sklenitvijo prodajne pogodbe za nepremičnino.

3.8. Vse dodatne informacije je mogoče dobiti pri stečajnem upravitelju Bojanu Klakočarju na tel. (0608) 22-432, ogled nepremičnine pa je za resne dražitelje možen po predhodnem dogovoru.

Stečajni upravitelj
Bojan Klakočar

TOPICE DOBRNA

TO JE KRAJ, O KATEREM SANJAMO.

Zdrava prehrana in najboljši zrak, masaže, savne in solariji, zeliščne in termalne kopeli, medicinski program, kakršnega želite ...

Najboljši sodelavec naših zdravnikov je narava. Naj se njena blagodejna moč dotakne tudi vas.

Znamo se prilagoditi najzahtevnejšim okusom. Že stoletja nam zaupajo.

TOPICE DOBRNA, 63204 DOBRNA
tel. 063/778 110, 778 023, fax 063/778 034

HURA, POČITNICE!
Med zimskimi šolskimi počitnicami bo vozil avtobus na smučarsko središče na Rogli, kjer bodo smučarji lahko brezplačno hrаниli svojo smučarsko opremo.

KROJAŠKO PODJETJE, TREBNJE
tel./fax: 068/44-080
GUBČEVA CESTA 28, TREBNJE

razpisuje prosto delovno mesto

vodja računovodsko-finančne službe

Od kandidatov pričakujemo:

- višo ali srednjo šolsko izobrazbo ekonomske smeri
- obvladovanje dela z računalnikom
- 10 let delovnih izkušenj, od tega 5 let na enakem delovnem mestu.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Kandidate prosimo, da pošljete prijavo z dokazili o strokovni izobrazbi, življenjepisom in opisom doseganjih delovnih izkušenj na gornji naslov.

Rok prijave je 8 dni po objavi razpisa.

Direktor delniške družbe PIONIR STANDARD, družba za gradnjo in inženiring, d.d., Novo mesto vabi k sodelovanju mlajše strokovnjake z višjo in visoko strokovno izobrazbo, ki so pripravljeni prevzeti odgovorne naloge na področju vodenja komerciale, financ, računovodstva oz. prevzeti naloge vodenja projektov na področju gradbene operative doma in v tujini.

Družba je zaključila proces privatizacije in je v preteklem poslovnem letu dosegla spodbudne poslovne rezultate. V družbi je zaposleno 490 delavcev.

Temelji poslovne in razvojne strategije družbe so:

- kvaliteta storitev,
- doseganje odločnosti v poslovanju,
- spodbujanje inovativnosti in samostojnosti zaposlenih.

Vse potrebne informacije o podjetju in razpisanih prostih delovnih mestih lahko kandidati dobijo osebno pri direktorju družbe ali na telefon (068) 321-712.

Prijave kandidatov sprejema do 1.3.1996.

SUZUKI

POSEBNA PONUDBA

SWIFT 1.3 GX + airbag, bočne ojačitve vrat, cen. zakl., el. ogledala **SAMO 15.990 DEM**

SWIFT	že za 14.990 DEM
BALENO	že za 18.990 DEM
SAMURAI LX	22.990 DEM
VITARA LX	31.490 DEM
VITARA 5	36.700 DEM

- Najugodnejši krediti že od TOM + 6%
- Leasing

MARUTI

Pooblaščen servis
in prodaja rezervnih delov

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

PREPUSTIMO SE PRIJETNEMU OBČUTKU TOPLOTE

Za Vaše zdravje in oddih smo pripravili osnovne hotelske programe, ki vsebujejo:

- polni penzion za eno osebo v dvoposteljni sobi,
- jutranjo telovadbo pod strokovnim vodstvom,
- kopanje v termalni vodi v bazenih ali kabinah,
- vsak petek in soboto nočno kopanje do 22. ure,
- vodene sprehode v okolico Dobrne,
- družabni in kulturni program,
- v pet- in večdnevnih programih je vključen tudi posvet z zdravnikom.

CENIK do 03. marca 1996

objekt	5 dni	7 dni	10 dni	14 dni
HOTEL DOBRNA****	34.700	47.460	66.360	90.930
HOTEL DOBRNA***	31.230	42.714	59.720	81.830
manjša dvoposteljna soba				
VILA HIGIEA ****	38.400	52.640	73.620	100.856
HOTEL ŠVICARIJA***	30.700	42.210	58.900	80.668
ZDRAVILIŠKI DOM**	20.160	27.601	38.660	52.976

Turistična pristojbina: 130 SIT dnevno za osebo.

UPOKOJENCEM podarjamo še dodatni 15% popust.

V Hotelu Švicarija imajo vsi gostje 25% popusta, kar je zgornja meja.

Dodatno še ugodnosti za otroke. Možnost plačila z zamikom.

FIAT

Seidlova 4
Tel./fax: 068/22 903

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

FIAT

BRAVO & BRAVA

že za 22.300 DEM

V ceni je vključeno: AIR BAG, blokada vžiga, proti požarni sistem, avtoradio, tonirana stekla, po višini nastavljiv voz, sedež, tretja zavorna luč...

PUNTO že od 16.500 DEM

TEMPRA 1.6SX že za 24.500 DEM
popust pri gotovinskem plačilu

- UGODNI KREDITI že od **R+1**
- VOZILA NA ZALOGI
- MENJAVA STARO ZA NOVO

G.P.B. d.o.o. Brežice, Poslovalnica Novo mesto, Seidlova 4

ELEKTROTEHNA SET

Novi trg
Novo mesto

* ELEKTROINSTALACIJSKI MATERIAL

* GOSPODINJSKI APARATI

* MALI GOSPODINJSKI APARATI

* AKUSTIKA

**UGODNO
OD 5. do 25. FEBRUARJA 1996**

TV aparat 51 cm TTX Goldstar
Glasbeni stolp 101 Goldstar
Klavijature GEK 525 Goldstar

49.900 SIT

47.900 SIT

**INTARA
BORZNOPOSREDNIŠKA
HIŠA, D.D.**

MNOGI SO PREKO NAS ŽE
VNOVČILI SVOJ CERTIFIKAT.
TO LAHKO STORITE TUDI VI!

- Trgovanje z delnicami Kolinške
- Prenos lastništva delnic Mercatorja
- Informacije o privatizacijskih delnicah
- Upravljanje premoženja strank

INTARA - PRAVA IZBIRA
Tel.: (061) 137-73-73, 137-74-74,
137-75-75, 173-44-44
Fax: (061) 173-44-80

DO LADE BREZ DENARJA

Ne razmetavajte denarja
Vprašajte pri nas, kjer
dobite LADO na gotovo
najugodnejši kredit!

Nudimo tudi kredite in
leasing za rabljena vozila.

Tel. 068/24-612

Kako vložiti certifikat v VIZIJO za delnice II. emisije

Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov za delnice II. emisije, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znance in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

- Izpolnite in podpišite pooblastilo.
- Po pošti pošljite na naslov **VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 68000 Novo mesto**:
 - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
 - certifikat (obvestilo SDK).
- Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

Pooblaščam VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščeno investicijsko družbo, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustreznih rubrikah pooblastila. Istočasno pooblaščam Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščene investicijske družbe, d.o.o., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA
(priimek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO

Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT

DAN MESEC LETO

PODPIŠ IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

KREKOVA BANKA d.o.d.

PONUDBA ZA OBČANE

KREDITNA PONUDBA

a) **gotovinski kredit** z odpadljivo dobo do 3 let po sledenih obrestnih merah:

doba	komitenti	nekomitenti
• od 3 mes do 1 leta	TOM + 9,5 %	TOM + 11,5 %
• od 1 do 2 let	TOM + 12 %	TOM + 14 %
• od 2 do 3 let	TOM + 13 %	TOM + 15 %

b) **namenski kredit** (nakup avtomobila, pohištva, bele tehnike, napeljave centralnega ogrevanja...) z odpadljivo dobo do 4 let po obrestnih merah

od TOM + 6 % dalje.

Banka za pridobitev kreditov ne pogojuje vezave depozitov in poslovnega sodelovanja z banko.

TOLARSKO VARČEVANJE

Obrestna mera

Vpogledna sredstva	2. letno
• depoziti od 31 dni do 90 dni	TOM + 4,5%
• depoziti od 91 dni do 180 dni	TOM + 5%
• depoziti od 181 dni do 1 leta	TOM + 5,5%
• depoziti nad 1 letom	TOM + 6,5%
	D + 4,25%
	D + 4,75%
	D + 6 %

Pri vezavi depozitov nad 200.000 SIT se obrestna mera poveča glede na višino zneska depozita:
nad 200.000 do 1.000.000 SIT 0,25 %
nad 1.000.000 SIT 0,5 %
nad 10.000.000 SIT 1 %

DEVIZNO VARČEVANJE

	Valuta (letna obrestna mera v %)					
	DEM	ATS	ITL	FRF	USD	CHF
	2,8	2,8	6,8	3,0	1,6	1,1
• depoziti od 31 dni do 90 dni	3,2	3,2	8,8	3,5	2,5	1,4
• depoziti od 91 dni do 180 dni	3,05	3,05	8,8	3,55	3,0	1,4
• depoziti od 181 dni do 1 leta	3,05	3,05	8,5	3,5	3,0	1,4
• depoziti nad 1 letom	3,6	3,6	10	-	-	1,5

Obrestna mera do 90 dni je fiksna, nad 90 dni pa spremenljiva.

Pričakujemo Vas na telefonskih številkah:

068 / 322-190 in 068 / 322-191

ali osebno v enoti banke od ponedeljka do petka v času:
od 8.00 - 12.00 in 13.00 - 15.30.

Veselimo se sodelovanja z Vami v skupni želji:
"DA BO DENAR V SLUŽBI ČLOVEKA!"

ZAHVALA

Ljubil si življenje, naravo,
ljubil si svoj dom in delo,
a v težkem trpljenju
odsel si v prerani večni dom.

V 70. letu nas je po zahrbtni bolezni
zapustil dragi mož, oče, stari oče,
pradel in stric.

ALOJZ REMAR

z Velikega Cirnika 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga obiskovali v času bolezni na njegovem domu in mu pomagali, zdravstvenemu osebju, gasilcem, ruderjem, govornikoma za poslovne besede, pevcem za zapete žalostinke ter g. župniku in kaplanu za lepo opravljen obred. Zahvala vsem, ki ste pokojnemu darovali cvetje, sveče in za sv. maše, ga pospremili na zadnji poti in nam kakorkoli pomagali. Še enkrat vsem lepa hvala!

Žalujoči: žena Marica, hči Ani, sin Alojz, hči Mari in sin Zdravko z družinami

VIZIJA POSTALA DELNIČAR KRKE

Vizija je v javnih prodajah za gotovino kupila delnice Krke, tovarne zdravil iz Novega mesta, Leka in Petrola iz Ljubljane. V dosedanjem poteku privatizacije je na dveh javnih dražbah, kjer je sodelovala, kupila delež devetih podjetij, med katerimi so najpomembnejši nakupi paketov delnic podjetij Intervrope iz Kopra, Lisce iz Sevnice, Konfekcije Komet iz Metlike in IGM Strešnik iz Dobruške vasi.

Poleg sodelovanja na javnih dražbah je DPB Vizija, pooblaščena investicijska družba, v okviru javnih prodaj za gotovino kupila tudi delnice uspešnih podjetij, kot so Krka, tovarna zdravil iz Novega mesta, Lek, tovarna farmacevtskih izdelkov, d.d., Ljubljana, in Slovenska naftna družba Petrol iz Ljubljane. Navedeni nakupi delnic predstavljajo majhen delež v strukturi naložb DPB Vizije, je pa iz tega razvidno, da Vizija uresničuje zastavljeno naložbeno politiko – vlaganje v najuspešnejša podjetja.

Z VIZIJO POSTANITE DELNIČAR KRKE, LEKA, PETROLA, INTEREVROPE...

Izjava:

Pooblaščam VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščeno investicijsko družbo, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustreznih rubrikah pooblastila. Istočasno pooblaščam Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščene investicijske družbe, d.o.o., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe

Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA
(priimek in ime s tiskanimi črkami)

NASLOV IMETNIKA

EMŠO

Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem: SIT

DAN MESEC LETO

PODPIŠ IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA

ZAHVALA

V 61. letu nas je po dolgi bolezni začula naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

JOŽEFA AŠ
Pod Cvingerjem 20, Dolenjske Toplice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi g. župniku in pevcom. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila draga teta

ANTONIJA KASTELIC
roj. Vidmar
z Vinjega Vrha 14 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in sveče ter g. župniku za lepo opravljen pogreb. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vši njeni

V SPOMIN

11. februarja mineva leto žalosti, bolečine in trpljenja, odkar nas je mnoho prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric, dedek in tast

JANEZ DURINI
iz Novega mesta

Ne solze ne čas nas ne morejo potolažiti, saj se vedno znova sprašujemo, zakaj. Vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu, mu prizigate sveče in prinašate cvetje, prisrčna hvala!

<p

SREDNJA ŠOLA ŽE PRIHODNJE LETO

LITIJA - Prebivalci Litije že nekaj let razmišljajo o ponovni oživitvi srednje šole. Svojo naklonjenost so pokazali tudi na ministrstvu za šolstvo in šport ter na republiškem zavodu za šolstvo. Dogovorili so se, da lahko kmetijski center z dvema oddelkoma zaživi že v šolskem letu 1977/78.

M. Š.

• Človek je rojen za to, da se preseže. (Mounier)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ALOJZIJA SLAVKA BUKOVCA

z Uršnih sel, Vaška cesta 71

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti in mu izkazali spoštovanje. Hvala vsem za izraze sožalja in upoštevanje želje, da namesto cvetja sredstva nakažežete Skladu za drage medicinske instrumente pri OO RK Novo mesto. Posebej se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Uršna sela, govornikoma in pevcem.

Žalujoči: žena Pavla, sin Slavko z družino, hčerka Branka, sestra Milena z družino in brat Bruno z družino

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi moža in očeta, brata, sina in zeta

FRANCA ROZMANA

iz Prečne 41

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečena iskrena sožalja, za vse podarjeno preleplo cvetje in sveče ter svete maše. Posebno se zahvaljujemo družinam Muhič, Mrvar, Šenica ter Tkanini, TD Straža, Tovarni Intertob Novo mesto za finančno pomoč, trobentaču za zaigrano Tišino, g. župniku iz Prečne za opravljene molitve in lepo opravljen obred. Vsem in vsakomur, ki je imel našega Francija rad, iskrena hvala za spremstvo k njegovemu preranemu zadnjemu domu.

Žalujoči: žena Nada, sinova Matjaž in Marko v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina, ki tako boli.

V 37. letu nas je zapustil naš dragi mož, očka, sin, zet in svak

ALOJZ SLAVKO POTOČAR

iz Adamičeve ul. 61 v Novem mestu

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, za vsa izrečena sožalja, pomoč, za darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste našega ljubega Slavka pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Barbara, Aleksandra, Eva, mama, oče in vsi, ki smo ga imeli radi

ZDRAVNIK V GABROVKI IN NA DOLAH?

LITIJA - Na zadnji seji občinskega sveta je župan Mirko Kaplja dal informacijo o delovanju zdravstvenih postaj v Gabrovki in na Dolah. Nekaj več pacientov prihaja na Dole, zato je predlagal, da obe zdravstveni postaji do nadaljnega obratujeta enkrat na teden

kot do sedaj. Občina bo še naprej iz proračuna zagotovljala del sredstev.

V kratkem se predvideva avtobusna povezava Litija - Gabrovka - Litija in morda bo celo ceneje voziti paciente na pregled v zdravstveni dom Litija.

To je vprašanje, o katerem bodo svetniki litiscega občinskega sveta razpravljali predvidoma v mesecu marcu.

M. Š.

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za dom in družino da, sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

Po kratki in hudi bolezni nas je v 68. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

JOŽE LUKŠIČ

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojniku podarili cvetje in sveče. Hvala sorodnikom in vaščanom za pomoč, Nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za skrbno nego, g. župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala sodelavcem Krke, Laboda in Revoza ter vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 31. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, sin, brat in stric

CIRIL PRAH

z Broda 19, Podbočje

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala celotnemu kolektivu M - Agrokombinat in gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Slavica, ata, mama, brat in sestra z družino

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, tast in stric

MATJAŽ KOCJAN

iz Biča pri Vel. Gabru

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojniku darovali cvetje in sveče, ter za izrečena sožalja. Posebna zahvala dr. Humarju, višji medicinski sestri Mihevcu za izredno skrb in pomoč v bolezni, župniku za lepo opravljen obred, pevcem, Društvu upokojencev, gasilcem, vsem sorodnikom in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala vsem!

Žalujoči: sinova Brane in Jože, hčerki Mima in Vera z družinami

ZAHVALA

V 34. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in stric

SILVO ŠKRBEĆ

Ratež 29, Brusnice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo bližnjim in daljnim sorodnikom za cvetje, vence in sveče, sosedom za dejanarno pomoč, nočno varovanje ter vsem dobrim ljudem za izraze sožalja in spremstvo pokojnega na njegovo zadnje počivališče. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnega v tem njegovem kratkem življenju spoštivali in imeli radi, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mama, brata Slavko in Marjan z družinama, sestra Milena z družino, sestra Bernardka z možem Jožetom ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 60. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ROZALIJA HOČEVAR

roj. Goršin

Brezovica 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, pokojni darovali cvetje, sveče, sv. maše in našo mamo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred in govornicu Udovčevi za ganljive besede slovesa.

Žalujoči: sinova Jože in Franc z družinama, bratje in sestra z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in svaka

JOŽETA MIŠJAKA

z Vrha pri Ljubnu 9

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom, vaščanom in znancem za podarjene vence, cvetje in sveče ter izrečeno globoko sožalje. Posebno zahvala smo dolžni LD Padež, ki je nadvse lepo pospremilo pokojnika na zadnji poti, g. župniku Cirilu za lepo opravljen obred, družini Vesel iz Malega Podljubna za vsestransko pomoč, kemični čistilnici Gole, Tovarni zdravil Krka-Ampulnemu oddelku, patronažni sestri Marinki ter dr. Koklju, SKS Grm in vsem ostalim, ki ste pokojnega Jožeta pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po hudem in dolgem trpljenju je ugasnilo življenje naše drage mame, sestre, babice, prababice in tete

ANČKE ŽAREN

iz Nemške vasi 1

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pokopili, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, počastili njen spomin s cvetjem, svečami in svetimi mašami ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župnikoma, pevcem za žalostinke, pogrebcem ter govornikom za poslovilne besede.

Vsi domači

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj je umrl naš upokojeni sodelavec

ALOJZ BUKOVEC

z Uršnih sel 29

skladiščni delavec v Programu Zelena zdravila

Od pokojnega sodelavca smo se poslovili v nedeljo, 4. februarja, ob 15. uri na pokopališču na Uršnih sellih. Ostal nam bo v lepem spominu.

DELAVCI IN UPOKOJENCI KRKE, TOVARNE ZDRAVIL, NOVO MESTO

RAZGLEDNICI

RAKE

TRIO NOVINA V VELI DOLINI

VELIKA DOLINA - V sobot 10. februarja, ob 18. uri bo v osnovne šole Velika Dolina d brodnelni koncert družinskega trio Novina pod gesлом "Samo življenje za druge je vredno življenje". Zbrani denar bo namenjen benim otrokom.

ZAHVALA

V 31. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, sin, brat in stric

CIRIL PRAH

z Broda 19, Podbočje

Z globoko žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala celotnemu kolektivu M - Agrokombinat in gospodu župniku za opravljen obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

V 34. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in stric

SILVO ŠKRBEĆ

Ratež 29, Brusnice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo bližnjim in daljnim sorodnikom za cvetje, vence in sveče, sosedom za dejanarno pomoč, nočno varovanje ter vsem dobrim ljudem za izraze sožalja in spremstvo pokojnega na njegovo zadnje počivališče. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste pokojnega v tem njegovem kratkem življenju spoštivali in imeli radi, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: mama, brata Slavko in Marjan z družinama, sestra Milena z družino, sestra Bernardka z možem Jožetom ter ostalo sorodstvo

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom, vaščanom in znancem za podarjene vence, cvetje in sveče ter izrečeno globoko sožalje. Posebno zahvala smo dolžni LD Padež, ki je nadvse lepo pospremilo pokojnika na zadnji poti, g. župniku Cirilu za lepo opravljen obred, družini Vesel iz Malega Podljubna za vsestransko pomoč, kemični čistilnici Gole, Tovarni zdravil Krka-Ampulnemu oddelku, patronažni sestri Marinki ter dr. Koklju, SKS Grm in vsem ostalim, ki ste pokojnega Jožeta pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe nima.

Omagala je v boju s hudo bolezniijo
in nas tiho zapustila draga žena,
mama, stara mama, sestra, tašča in
teta

MILENA VRANEŠIČ

roj. Cvitkovič

iz Tribuč 41 C pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sošedom, priateljem in znancem za vsestransko pomoč v najtežih trenutkih, za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Iskrena hvala govornici za besede slovesa pred domačo hišo, pevkam za zapete žalostinke, Invalidskemu društvu Črnomelj za poslovilni govor in podarjeno cvetje ter g. župniku za lepo opravljen obred. Posebna zahvala medicinskomu osebju Onkinst Lyb, ZD Črnomelj, posebej pa g. dr. Bostiču, ge. dr. Plutovi in m. sestri Minki D. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Žaluoči: vsi njeni

V SPOMIN

Solze, žalost, bolečina
te zbudila ni,
nema je gomila,
kjer, Danica, počivaš ti.

7. februarja je minilo 10 žalostnih
let, odkar nas je mnogo prezgodaj
zapustila naša draga

DANICA HOČEVAR

iz Gorice 9 pri Leskovcu

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, ji prinašate cvetje in
prižigate sveče.

Vsi njeni

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

AMALIJA LAVRIHA

upokojena delavka UNZ Novo mesto

Od nje smo se poslovili v torek, 30. januarja, 1996 ob 15.30 na pokopališču na Ponikvah pri Trebnjem. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE NOVO MESTO

Upokojenci. Tudi za vas je čas zlato.

Enostavno, brezgotovinsko poslovanje s čeki ali Eurocard kartico SKB banke, dvig gotovine ali plačilo računov 24 ur na dan na bančnih P avtomatih ... to so le nekatere prednosti poslovanja z nami.

Račun za prejemanje pokojnine - tekoči račun ali hranično knjižico - lahko odprete v katerikoli naši poslovalnici, ki so po vsej Sloveniji.

Podrobnejše informacije dobite v vseh poslovalnicah SKB banke in na zelenem telefonu 080 15 15.

ZAHVALA

Skromnost, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.

Ob nenadomestljivi izgubi našega
ljubega moža, očeta, starega očeta,
tasta, brata in strica

LUDVIKA URBANČIČA

iz Gorenjega Podboršta pri
Mirni Peči

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, z nami sočustvovali in nam kakorkoli pomagali, pokojnemu darovali vence, cvetje, sveče, za sv. maše in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se GD Mirna Peč, Globodol, Hmeljčič in Čatež, Društvu upokojencev Mirna Peč. Posebna hvala Sekciji za vleko vlakov in PV Ljubljana, pevcem iz Mirne Peči, Pečjakovim iz Škofljice in mirnopeškemu župniku g. Andreju za lep obred in molitve.

V žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

Umrl je mlad, brez možnosti, da bi se
zagrizeno boril za življenje, naš

BOJAN ZUPANC

V globoki hvaležnosti se spominjamo vseh, ki ste nam pomagali v tem krutem trenutku. Posebno hvaležni smo Slovenski vojski, brigadirju Janezu Butari za poslovilne besede, majorju Antonu Klobčaverju za nesobično pomoč, Združenju vojnih vateranov Novo mesto, Bojanovemu sošolcu za ganljivo slovo. Hvala vam, priatelji! Treba bo ozdraviti, treba bo zbrati moči, živeti bo treba njemu v spomin. Morda pa bolečine ne bo.

Vsi njegovi

JOŽEFA VAMPELJ

Mrakova stara mama s Sel pri Ratežu 18

Zahvaljujemo se sorodnikom, priateljem, vaščanom in vsem drugim, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za opravljen obred, gospodu Krhinu za poslovilne besede ob grobu, pevcom za zapete žalostinke ter trobentarju za zaigrano Tišino. Vsem, ki ste jo spoštovali in jo imeli radi, še enkrat iskrena hvala. To nam je bilo v najtežjih trenutkih v veliko oporo in tolubo.

Vsi njeni

Sela pri Ratežu, dne 30.1.1996

ZAHVALA

Ni več trpljenja ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)

V 81. letu starosti nas je zapustila
dragá žena, mama, stara mama,
prababica, tašča in teta

IVANKA KOTAR

roj. Kovačič

iz Novega mesta, Seidlova 64

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem, znancem, stanovalcem bloka za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala patronažni sestri Nevenki za pomoč in obiske na domu. Posebej se zahvaljujemo g. proštu Lapu za opravljen obred in pevcom za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti.

Žaluoči: vsi njeni

ZAHVALA

Veter poje žalostno pesem,
gozd le tiko šumi...
Vse, prav vse otočno ihti,
ker tebe več ni.

V 55. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, očka, stari ate, tast, sin, brat in svak

LEOPOLD PANJAN st.

iz Dragatuša

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje, pokojnemu podarili cvetje, sveče in prispevki za maše. Posebna hvala sorodnikom, sošedom, znancem, sodelavcem Elektra Novo mesto, Belsada Črnomelj, UNZ Celje, OŠ Dragatuš, ZD Črnomelj, DSO Črnomelj, Gasilskemu društvu Dragatuš ter Lovski družini Dragatuš, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami. Hvala za organizacijo zadnjega slovesa gasilcem, lovčem, župniku, pevkam, roglistu in govornikom: Leonu Cindriču, Janezu Ivančiču in Francu Panjanu. Se enkrat hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih in našega očka v tako velikem številu pospremili k prezgodnjemu večnemu počitku.

Žaluoči: žena Anica, hči Rozalija in sin Polde z družinama, mama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 41. letu starosti je 26. januarja 1996 tragično preminil naš dragi mož, očka, sin, brat in zet

BRANIMIR PAVEC

iz Novega mesta, Šmihel 29

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem in sodelavcem, znancem, sošedom, ki so nam v tem težkem času stali ob strani, za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče ter za spremstvo pokojnika na zadnji poti. Zahvaljujemo se Ministrstvu za obrambo, generalštabu slovenske vojske, 2. pokrajinskemu poveljstvu na čelu z g. ministrom za obrambo, načelnikom generalštaba in poveljnikom 2. pokrajinskega poveljstva za osebno udeležbo in izvedbo protokola. Iskreno se zahvaljujemo podjetjem Tilia, Revoz, GG Novo mesto, društvom LD Padec, Gasilsko društvo Šmihel, Vinogradniško društvo Podgorje, pevcom, godbenikom, osnovni šoli Šmihel ter gospodu župniku in g. patru za lepo opravljen obred. Hvala vsem udeležencem pogreba, posebno govornikom za ganljive besede slovesa ter vsem, ki ste našemu Branku izkazali zadnje spoštovanje.

VSI NJEGOVI
V MISLI BOŠ VEDNO Z NAMI!
Novo mesto, 6.2.1996

tedenski koledar

Petak, 9. februarja - Polona
Sobota, 10. februarja - Viljem
Nedelja, 11. februarja - Marija
Ponedeljek, 12. februarja - Damijan
Torek, 13. februarja - Katarina
Sreda, 14. februarja - Valentin
LUNINE MENE
12. februarja ob 9.37 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 9. do 11.2. komedija Nimaš pojma. Od 9. do 12.2. (ob 20. ur) akcijski film Desperado.

ČRNOMELJ: 9.2. (ob 20. ur) in 10.2. (ob 18. in 20. ur) ameriški akcijski film Sodnik Dredd. 11.2. (ob 18. ur) ameriška risanka Pocahontas. 11.2. (ob 20. ur) ameriška dru-

film

DESPERADO, akcija (1995, ZDA, 105 minut, režija: Robert Rodriguez)

Rodriguez je bil še slabí dve leti nazaj eden izmed številnih mlađih ameriških neodvisnih, t.i. indie režiserjev. Ko pa je za neverjetnih 7000 \$ posnel El Mariachi, akcioner o hispano kitaristu - revolerašu, ki maščuje smrt svoje drage, je postal takojšnja festivalna zvezdica v prijatelj Quentinu Tarantinu, pravkar rojene zvezde. Desperado je njun prvi skupni projekt. Quentin je "zrihal" proračun, obdelal scenarij in celo igral (žal bolj slabo), Rodriguez pa je režiral praktično enak film že v drugo. Desperado je namreč visokopračunska verzija totalno nizkopračunskega El Mariachi, cenenga "pofta", narejenega z veliko talenta in entuziazma krde Rodriguezovih prijateljev. Zastonj, jasno, saj so delati film.

Desperado je živahan in pisan akcioner, postavljen v prašno mehiško mestece, v katerem mrgholi tipov, ki že dolgo niso videli ne britvice ne tuša in mila. Premorejo pa vsak po orozarno, saj so v službi pri Buchu, človeku, ki preprodaja drogo in poseduje vse, ljudi in kraj. Da je Buch mesar po

TOMAŽ BRATOŽ

Smeh na prepihu

V kratkem se bo iztekelo več ko dve leti neprekiniteno objavljanje anekdot in prigod o ljudeh z obeh strani Gorjancev. Jože Dular je s pisateljsko večino otel pozabi prenekatero zanimivo, duhovito, šaljivo podrobnost iz življenja znanih pa tudi brezimnih ljudi, na pobudo Dolenjskega lista pa je Dular iz množice domala tristo zapisov

izbral blizu 250 anekdot in prigod, jih povezal v zaokroženo celoto – in tako je sredi decembra 1995 izšla lično opremljena, 114 strani debela knjiga z naslovom **Smeh na prepihu**.

Knjiga stane 1.900 tolarjev, do nje pa ni moč priti le v knjigarni, ampak tudi s spodnjo naročilnico (pošlji jo na Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto), s katero vam priznamo 10 odst. popusta oz. je cena knjige le 1.710 tolarjev.

NAROČILNICA

Naročam _____ izvod(ov) knjige Jožeta Dularja Smeh na prepihu po ceni 1.710 tolarjev za izvod.

Knjigo mi pošljite s poštним povzetjem na naslov:

Ime in priimek: _____

Kraj, ulica, hišna številka in pošta: _____

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jozica Dornič, Breda Dušč Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloga), Lidiya Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 1. polletje 4.680 tolarjev, upokojenci imajo 10-odst. popust; za družbeno skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomski oglase 2.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.800 tolarjev; za razpis, licitacije ipd. 2.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm maleda oglasa 2.400 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomski propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

Računalniška priprava časopisnega stava: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prejem in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — KMETIJSKI STROJI — KUPIM — MOTORNA VOZILA — OBVESTILA — POEST — PRODAM — RAZNO — SLUŽBO DOBI — SLUŽBO IŠČE — STANOVANJA — PREKLICI — ČESTITKE — ŽENITNE PONUDBE — ZAHVALE

čestitke

PRED 50 LETI, 7. februarja 1946, je bil v Novem mestu ustanovljen protutuberkulozni disperzor. Čestitam in želim še naprej uspešnega dela. Njihova prva pacientka Ivanka M. 1333

kmetijski stroji

NOVO MESTO: Od 9. do 13.2. (ob 18. in 20. ur) drama Ameriški predsednik. Od 9. do 11.2. (ob 16. ur) akcijski film Umri pokončno.

SEMIČ: 11.2. (ob 18. ur) ameriški avanturistični film Willy 2.

ŠENTJERNEJ: 9.2. (ob 18. ur) komedija Nimaš pojma. 9.2. (ob 20. ur) film Zlato oko.

TERBENJE: 9.2. (ob 17. ur) film Willi2.

žinska drama Zbogom sinko. KOSTANJEVICA: 10.2. (ob 18. ur) film Zlato oko. 11.2. (ob 18. ur) komedija Nimaš pojma.

KRŠKO: 9.2. (ob 20. ur) in 11.2. (ob 18. ur) ameriško znanstvenofantastični film Tuje vrste.

METLIKA: 9.2. (ob 18. ur) ameriška drama Zbogom sinko. 11.2. (ob 18. in 20. ur) ameriški akcijski film Sodnik Dredd.

NOV MESTO: Od 9. do 13.2. (ob 18. in 20. ur) drama Ameriški predsednik. Od 9. do 11.2. (ob 16. ur) akcijski film Umri pokončno.

SEMIČ: 11.2. (ob 18. ur) ameriški avanturistični film Willy 2.

ŠENTJERNEJ: 9.2. (ob 18. ur) komedija Nimaš pojma. 9.2. (ob 20. ur) film Zlato oko.

TERBENJE: 9.2. (ob 17. ur) film Willi2.

TRAKTOR TORPEDO: 48 KM, program. Ždinja vas 22. 1227

NAKLADALEC RIKO Tip RN 3 A, letnik 1991, traktor Ursus C 335, letnik 1985, 1400 delovnih ur, voz in mlatilniko program. (068)78-114, zvečer. 1228

IZKOPALNIK KROMPIRJA kupim. (068)82-169, zvečer. 1235

TRAKTOR IMT 540 program. (068)80-347. 1239

TRAKTOR IMT 549, letnik 1989, 500 delovnih ur, program. Franc Žurko, Kamence 3, Cerkle ob Krki. 1243

SILOKOMBAJN SK 80 S in krožne brane, 24 diskov, oboje dobro ohranjeno, program. (068)42-988. 1245

PAJKA na 2 vreteni in traktorske vile za hlevski gnoj kupim. (068)68-515.

PAJKA FAHR, 3.60 m, in vecjo količino koruze program. (068)59-441, dopondan. 1256

PRIKOLICO za prevoz živine program. (068)41-389. 1261

BALIRKO WELGER, malo rabljeno, program. (061)662-049. 1264

KRHALNIK KORUZE Zmaj in žitni kombajn, širine 2 m, silos, oboje primerno za hribovski svet, program. (068)89-130. 1274

ZETOR 4911 in Deutz 4806, skoraj nov, 1300 delovnih ur, program. V račun vzamem tudi žganje. (068)81-183.

UGODNA PRODAJA na hrbtnih kosičnic ALPINa in kotlov za žganje.

Tel. 068/24-132

STAREJŠI PASQUAL, 28 KM, obnovljene avtomatske stiskalnice grozida Howard, 700 l, Wilmes - pnevm., 500 l, program in obnavljaju vse vrste sklopov in zavor. Torex, Ardro pri Rakih. (068)75-306. 1307

DVOREDNO koruzno sejalnico in prikolico za tomo vinkovič ugodno program. (068)80-366. 1304

TRAKTOR IMT 560, hidravlični volan in silokombajn Mengle 210 MB program. (068)57-224. 1307

PUHALNIK z elektromotorjem, pajka, mesečar za svinjsko svežo krmlo, molzni stroj Westfalia in prevozni hladilni bazen program. (068)42-925. 1316

TRAKTOR IMT 539, letnik 1987, 550 delovnih ur, dobro ohranjeno, program. (068)81-588. 1343

PAJKA SIP 220, rabljenega 2 sezoni, program. (068)81-606. 1352

FREZO, staro 2 leti, z Acme motorjem, ugodno program. (068)76-269. 1358

MOLZNI STROJ Vestalia program. (068)83-707. 1366

IMT 533 in jugo koral, letnik 1988, program. (068)57-287. 1372

ZETOR 3511 S ugodno program. (068)27-118. 1373

TRAKTOR TORPEDO 4506 S, letnik 1986, program ali menjam za močnejšega. 1307

CISTERNO, 1700 l, žitni kombajn, pajka na 4 vretena, tračni obračalnik, trošilec gnoja, 4 t, puhalnik in samonakaldalko, 19 in 25 m3, program ali menjam za manjšo. (068)44-765. 1380

R 5 FIVE, letnik 1995, kovinsko zelen, 5V, prevoženih 5700 km, program. (068)65-220. 1271

Z 101, letnik 1984, registriran do 14.2.1996, program. (068)84-105. 1272

TOMOS 14 M, letnik 1985, malo rabljen, poceni program. (068)81-588. 1276

R 4 GTL, letnik 1985, z radiom in vlečno kljuko, kleparsko in ličarsko obnovljeno, program. (068)76-220. 1271

Z 101 SUPER, letnik 1982, registriran do 7/96, ugodno program. Anton Pergar, Jelševec 16, Trebelno. 1306

AX RD, letnik 1990, prva registracija 1992, kovinsko temno siv, 48.000 km, program, garažiran, garažiran, program. (068)67-367, 367, popoldan. 1309

BMW 320 i, letnik 1987, registriran do 8/96, lepo ohranjeno, program. (068)67-641. 1311

JUGO 45, letnik 1987, dobro ohranjeno, program. Joži Hrovatič, Vel. Orehec 34, Novo mesto. 1299

R 5 FIVE, letnik 1995, kovinsko zelen, 5V, prevoženih 5700 km, program. (068)65-220. 1271

ALFA ROMEO 33 1.3 S, letnik 1987, program. (068)67-578. 1292

NISSAN MICRO, letnik 1991, servisiran, garažiran, črno kovinske barve, prevoženih 25.000 km, program. (068)52-713. 1293

JUGO 45 AX, letnik 12/87, registriran do 6/96, prevoženih 78.000 km, garažiran, program. (068)81-286. 1265

R 4 GTL, letnik 1985, z radiom in vlečno opremljeno, in R 4 GTL, krem barve, letnik 1985, obnovljen, program. (068)68-209. 1284

R 4 GTL, letnik 1990, in žitni kombajn program. (068)42-311. 1286

OPEL KADETT 1.8 S, letnik 1988, registriran do 1.6.1996, prevoženih 118.000 km, z veliko dodatno opreme, program. (068)67-057. 1388

Z 101, letnik

MAŠKARADNE originalne kostume za lahko naročite po (061)448-475. 986
SENO ugodno prodam. (0608)34-1181
TELICO SIVKO, brejo 6 mesecev, 1200
NOVO BUNDO, podloženo z ovčjo zuhovino tudi v rokavih, prodam. (068)821-617. 1202
BELO VINO in cviček, lahko tudi mlijek količine, prodam. (068)22-308, 1208
ROBILNI STROJ (pig mašino), 2 m, in neškarje, 2 m, prodam. Jože Kramar, Selja 1, Dolenske Toplice, (068)65-1209
KOKER ŠPANJELA, starega 6 mesecov, oddam. (068)78-385. 1212
VEČJO KOLIČINO ročno pospravljena sena prodam. (061)777-849. 1213
MURANTSKO OBLEKO št. 38-40, (0608)81-801. 1215
10 M bukovih drv po 3000 SIT prodam. (068)52-987. 1217
BELI PINO, 150 l, opravljena analiza, (068)52-849. 1223
NOV PRTLJAŽNIK za clio prodam. (068)26-110. 1225
VEČJO KOLIČINO sena, ročno pospravljena, in dva gumi voza, 14 col, (068)129
2 TELETI, stari 10 dni, prodam. (068)83-687. 1233
LESENO GARAŽO, 5 x 5, kritina opeč, ugodno prodam. (068)65-485. 1234
KRAVO in črno - belega bikca prodam. (068)45-135. 1237
120 KG prašice, domaća krma, prodam. (068)73-208. 1238
PRALNI STROJ Indesit, star 6 mesecov, prodam za 25.000 SIT. (068)45-1242
TV IGRICE Nintendo z aparatom, ugodni stolp in televizor ugodno prodam. (068)78-554. 1246
PUJSKE, težke cca 35 kg, prodam. (068)81-179. 1247
KARTARI! Zbirki besedil domačih in glasbe z akordi. Cena 1000 SIT 100 del. (068)41-132. 1255
VINOGRADNIKI, POZOR! Kolje za pograd, kostonanje, vse dolžine, prav po ugodni ceni. (0608)77-152. 1257
ELEKTRIČNE OMARICE, zunanje in stranje, kompletno opremljene, ugodno oddajamo. (061)751-432 ali 751-425. 1266
KRAVO s teletom ali brez njega prodam. (068)42-726. 1267
PRAŠICA, težka cca 170 kg ali po polnici, prodam. Jože Bojanc, Mala Cesta 2, Novo mesto. 1269
KOZE sanske pasme in kozičke pročim. (068)26-103. 1270
3-NITNI industrijski Overlock Singer prodam za 1000 DEM. (068)44-553. 1273
KOMPLETNO PROIZVODNJO za delavo usnjene rokavice, primerno za zdravstvene, prodamo. (0608)79-649. 1280
DIATONIČNO HARMONIKO bc, es, in dve motorni žagi Stihl in Homelite, dobro ohranljeno, prodam. (068)73-1282
TELICO, brejo 8 mesecev, prodam. (068)25-239. 1284
1 T kvalitetnega sena ugodno prodam. (068)75-409. 1285
ANGLEŠKE BULDOGE, mladičke turski staršev, iz lastnega legla, prodam. (061)803-647. 1286
KLAVIRSKO HARMONIKO, 120 -no, ugodno prodam. (068)43-698. 1287
GOSTINSKO OPREMO (mize, stole, stolci, zraka, hladilno vetrino in drugo) prodam. (068)65-087. 1291
KOBILO 650 kg, staro 7 let, brejo 10 mesecev, vajeno vseh kmčnih del, prodam. (068)89-515. 1293
MONOSKI ELAN (175) in avtomatecilia 490 RD, skoraj nerabljeni, ugodno prodam. (068)23-152. 1297
SAKSOFON AMATI tenor B, 32 - baso, otroško klavirsko harmoniko Weltmar in češki klarinet prodam. (061)777-073. 1300
PEČ NA DRVA za etažno centralno tevanje TVT, 23 Kw, rabljeno eno sečno in pol, prodam. (068)73-087.
DIATONIČNO HARMONIKO c, f, b, brejo, v dobrém stanju, zelo ugodno prodam. (068)87-209. 1308
FRANCOSKO POSTELJO, zelo lepo, dan za polovčno ceno nove. (068)85-885. 1315
KRAVO, brejo telico, prašica, 100 kg, jedilni krompir prodam. (068)42-1317
PRAŠICA, krmljenega z domaćo kravom. (068)76-554. 1318

CISTERNO za kurilno olje, 3200 l, skoraj novo, prodam. (068)324-556. 1319

KRAVO za zakol prodam. (068)78-193. 1324

VEČJO KOLIČINO sena prodam in dam v najem poslopije za obrt ali skladišče, 80 m2. Alojz Bele, Čadrače 12, Šentjernej. 1326

OVČE z mladiči prodam. Jože Dragine, Konec 11 a, Novo mesto. 1328
DIATONIČNO HARMONIKO Melodija, c, f, b, Es in B, Es, z dodatnim gumbom, nov model, ugodno prodam. V račun vzamem tudi cenejšo harmoniko. (0608)70-170. 1329

DVE visoke breji telici prodam. (068)42-273. 1337

KRAVO s prvim teletom ter telico simentalko, brejo, prodam. Udovč, (068)89-192. 1344

VEČ črno - belih krav molznic prodam. Grlica, Biška vas 22, Mirna Peč. 1346

SYNTHEZIS Yamaha PSR 7, 4 oktave, 420 duo vokalov, primeren za začetnike, klavirske tipke, ugodno prodam. (068)26-521, popoldan. 1351

MOBITEL BENEFON Forte, brezben, ali breznični telefon Superfone CT 3000 N prodam. (068)60-425. 1353

KVALITETNO SENO prodam. (068)60-716, zvečer. 1354

300 L šmarnice prodam. Janez Hrovatič, Dom starejših občanov, Šmihel, (068)89-008. 1355

DVE TELICI sivki, težki cca 150 kg, prodam. Lukšič, Novomeška c. 52, Straža, (068)84-180. 1360

DVA PRAŠIČA, težka do 120 kg, prodam. (068)21-066. 1362

KORUZO, ječmen in pšenico prodam. (068)25-215. 1363

KVALITETNO SENO in prašiča prodam. (068)83-420. 1368

SEMENSKI KROMPIR frizija, romana, primuro, prvo množitev, prodam. (061)875-020. 1376

DVE KOBILI prodam ali menjam za govedo. (068)81-843. 1377

SEDLO prodam. (068)73-267. 1382

RABLJENO kuhinjo, hladilnik in štedilnik prodam. (068)28-773. 1387

STROJNO LINIJO za betonske strešnike prodam ali dam v najem s prostori in oljini termogen, 25.000 kcal/h, prodam. (068)41-174. 1395

DVOREDNI pletni stroj Brother prodam po ugodni ceni. (061)123-5583. 1401

OVCO z mladičem, solčavske pasme, prodam. (068)27-672. 1408

VILIČAR, 2,5 t, z bočnim pomikom, hladilnik z zamrzovalnikom, pomivalni korito z omarmico in spojler za Z 650 prodam. (068)21-575. 1420

PRAŠIČE za zakol, težke 120 do 150 kg, in telico simentalko, brejo, prodam. (068)87-606. 1421

ŽREBE, moško, staro 20 mesecev, zelo krotko, primerno za nadaljnjo reho in delo, prodam. (068)57-003. 1423

OODOJKI, stare 7 in 10 tednov, prodam. (068)76-395. 1424

VINOGRADNIŠKA SIDRA izdelujemo in prodajamo. (068)43-509. 1425

POLOVICO kvalitetnega mesa mlade krave, krmiljene brez silače, prodam ali menjam za dobro mlekarico. (068)45-039. 1427

OODOJKI, težke 20 do 50 kg, prodam. (068)81-453. 1428

OMEJENO KOLIČINO kokoši prodam. Zalog 17, Novo mesto, (068)22-180 ali 21-279. 1429

MLIN za zrnje in storže ter prašiče za zakol prodam. (068)40-164. 1430

3 M3 steklene volne Novotvor, tretje klasa prodam ter menjam 5 tednov staro teličko za bikca, starega 10 dni. (068)322-834. 1434

KRAVO SIVKO in črno - belega bikca, težkega cca 130 kg, prodam. (068)45-135. 1435

100 KG čebeljega voska prodam. Kavsek, Dol. Težka Voda 21, Novo mesto. 1439

PUJSKE, težke 30 kg, prašica, 170 kg, in dve četrtrini telico prodam. (068)73-003. 1447

STROJ za globinsko čiščenje Karcher ugodno prodam. (068)65-070. 1448

PLEMENSKIE JANICE prodam. (068)52-970. 1449

OTROŠKO POSTELJICO brez jogija, malo rabljeno, prodam. (068)50-021. 1450

KRAVO SIVKO, s tretjim teletom ali brez, in telico, staro 11 mesecev, prodam. (068)44-394. 1459

NOVO avtomobilsko prikolico, nosilnosti do 800 kg, za 650 DEM in seno prodam. Janez Može, Trdinova pot 27, Gabrijel, Brusnice. 1460

PRAŠIČE, težke do 100 kg, in 50-litrski električni bojler, zelo dobro ohranjen, prodam. Marjan Udovč, Osrečje 4, Škocjan, (068)76-547. 1463

OBOVLJENE OLJE GORILNIKE, uvoz iz Nemčije, prodajam po 300 do 400 DEM. Leto dni garancije! (068)64-008. 1464

PET PRAŠIČEV dobre pasme, za nadaljnjo reho, težke cca 30 kg, prodam. (068)78-147. 1467

TV IGRICE family computer, z dvema joystickoma, in synthesizer Casio prodam. (068)78-531. 1468

PRIKOLICO za prevoz živine prodam. (068)25-847. 1469

SPALNICO in 2,5 m3 suhih deseline 2 cm, prodam. (068)21-835. 1471

RABLJEN KOMBINIRAN ŠTEDILNIK (dva plin, štiri elektrika), ugodno prodam. (068)25-725, Novo mesto. 1476

PRASIČA težkega 110 kg, domaća krma, prodam. (068)83-789. 1477

razno

SPREJEMAM NAROČILA za servis in kontrolo plinskih štedilnikov in ostalih trošil. Plin Servis Krašvec, (068)27-425. 1478

INŠTRUKCIJE angleščine nudi študentka po ugodni ceni. (068)42-491. 1479

MATEMATIKO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. (068)24-956. 1480

VZAMEM samko upokojenko brez obveznosti za pomoč na kmetiji dvema starejšima osebam. (068)80-250. 1481

NA LJUBLJANSKI C. v Novem mestu nudim varstvo otrok v dopoldanskem času. (068)323-717. 1482

ANGLEŠČINO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. (068)42-491. 1483

IŠČEM ŽENSKO, ki bi bila pripravljena čuvati mamo na domu. (068)60-105. 1484

MATEMATIKO in fiziku za osnovno in srednjo šolo inštruiram. (068)33-714. 1485

POSLOVNE PROSTORE oddam za mirno dejavnost. (068)321-103. 1486

PROSTOR, 100 m2, v okolici Novega mesta oddam. (068)21-086, po 19. urici. 1487

PREVAJAM v angleščino in iz nje (tudi strokovne tekste) ustno ali pisno. Izpis iz laserskega tiskalnika ali na disketu. (068)64-333. 1488

SPREJEMAMO NAROČILA za domače pustne krofe. (068)324-249. 1489

MATEMATIKO, fiziko, RAI in mch. inštruiram in pomagam pri diplomskih delih (računalnik). (0608)56-046. 1490

POSLOVNI PROSTOR, 31 m2, v centru Novega mesta, primeren za različne dejavnosti, s parkiriščem, oddam. (068)22-905, od 16. do 20. ure. 1491

OD JUNIJA dalje potrebujemo varstvo za 11 - mesečnega fantka. (068)73-359. 1492

INŠTRUKCIJE iz matematike za osnovno in srednjo šolo nudim. (068)21-355. 1493

PIZZERIJA NOVLJAN Novi trg — Novo mesto zaposli simpatični ženski za delo v strežbi. POGOJ: urejenost in veselje do dela. Tel. 068/322-223. 1494

INŠTRUIRAM vse osnovnošolske predmete. (068)51-087. 1495

IN NOVEM MESTU oddam pisarniški prostor. (068)21-120. 1496

DELO z možnostjo zasluga 3000 DEM in več ponujamo. Ni akviziterstvo! (068)25-953. 1497

OD JUNIJA dalje potrebujemo varstvo za 11 - mesečnega fantka. (068)73-359. 1498

Z VESTIM in poštenim delom do odleglega zasluka! Pogoj: prosti vikend in osebni avto. (0609)628-612, od 9. do 18. ure. 1499

ALI STE BREZ ZAPOLITVE? Iščete delo, primerno svojim sposobnostim! Nič lažjega kot poklicati linijo za delo, kjer vam lahko ponudimo najražnejše vrste del. (090)42-11. Ptt stroški 78 SIT/0.5 min. 1500

ZOZNICA C - kategorije iz območja Krškega ali Brežic za dostavni promet na območju Slovenije zaposlim. (068)341-037 ali (0609)619-339. 1501

Trgovsko podjetje »BIO-NOVA« z Jesenic na Gorjencem nudi prostota delovna mesta za delo organizatorja. Možnost redne zaposlitve.</p

PORTRET TEČA TEDNA

Branka Moškon

bujojo.

Iz malega raste veliko in tako je bilo tudi pri folklornem društvu Kres. Prvi devet let je delovala le odrasla skupina, sedaj pa je stanje bistveno drugačno in kaže se večje zanimanje za to vrsto kulture. Delujeta dve odrasli skupini z več kot 40 člani (eno vodi Branka), v dveh otroških skupinah pleše preko 50 mladih, delujeta pa še pevska (6 članov) in tamburaška skupina (9 članov). Tudi zadnjo vodi Branka. Imajo dva "frajanjarja", klarinetista, občasno pa jim priskoči na pomoč tudi violinist.

Morje je ljudi, ki veliko govorijo o kulturi in o tem, kaj bi bilo potrebno narediti za njen boljši položaj na naši družbi, kapljica pa je tistih, ki v svojem kraju tudi kaj primerjajo za njegov kulturni napredok. Med zadnje spada prav gotovo Branka Moškon, že dolgo časa v Novem mestu živeča Metličanka, ki si veliko prizadeva za razvoj ljubljanske kulture, saj je vodja folklornega društva Kres že od vsega začetka, od leta 1975. Društvo bo letos tudi uradno praznovalo 20 let delovanja.

Branika je že mlajša nastopala skupaj s svojo družino v folklorni skupini, ki jo je vodila nje na mama, igrala pa je tudi tamburico. V dolenski metropoli pa folklorne skupine ni bilo, tako da je na pobudo ZKO pred dobrimi 20 leti ustanovila folklorno skupino oziroma društvo z imenom Kres. Spominja se, da so prvič nastopili že po enem letu delovanja, in to ravno na kulturni praznik, plesali pa so v sposojenih nošah. Oblačila so pri folklori še kako pomembna. "Tudi tukaj oblike naredi človeka in da končno podobno plesa," meni Branka. Ko so Kresovi pred dvema desetletjem začeli, niso imeli dolenske noše. S pomočjo dr. Marije Makarovič iz Etnografskega muzeja v Ljubljani so rekonstruirali dolensko kmečko delovno nošo iz leta 1805 in tako se je prvič pojavila dolenska noša. Pogosto so tudi sami plesali šivali in skrbeli za ostale revizite, ki jih pri plesu potre-

LIDIA MURN

Voditi tako številno zasedbo (preko 100 članov) toliko časa ni preprosto in zahteva v prvi vrsti veliko veselja in ljubezni do folklora pa seveda potrežljivosti in tudi časa. Branka rada poudari, da ji to ob službi lahko uspeva le zaradi razumevanja jene družine.

J. P.

V Kranju od jutri razstava "Narava - divjad - lovstvo"

Na ogled najlepše trofeje

NOVO MESTO - Po 15 letih bo Lovska zveza Slovenije v Kranju pripravila doslej največjo, 3. slovensko razstavo "Narava - divjad - lovstvo", ki bo na razstavišču Gorenjskega sejma potekala od petka, 9. februarja, do nedelje, 18. februarja. Glavni pokrovitelj je C.I.C. - mednarodni svet za lovstvo in ohranitev divjadi. Njen predsednik Veljko Varičak se je skupaj z direktorjem Gorenjskega sejma Francem Ekarjem sredi minulega tedna mudil v Novem mestu in v prostorih Lovske zvezе pravil tiskovno konferenco.

Zelo kmalu so uveli vsakolete predstavljene nastope, ki jih spomladi pripravijo dvakrat v Domu kulture: za sorodnike članov in še koncert za izven. Tako bo tudi letos. Vsako leto potujejo na mednarodne festivala v tujino - bili so že v Franciji, Nemčiji, Belgiji, Grčiji, Italiji, na Češkem, letos bodo šli na Nizozemsko. "Zdi se mi, da je bilo včasih teh gostovanj več. Na leto smo imeli tudi po 40 nastopov. Doživelj smo veliko lepega, so pa te selitve tudi naporne," pravi Branka. Folklorno društvo Kres vsako leto nastopa na srečanju folklornih skupin Dolenske, Posavja in Žasavja, letos pa se še posebej pripravlja na praznovanje svojega 20. rojstnega dne, ki ga bodo obeležili jeseni. Pripravili bodo izključno dolenski program, v katerem bodo s pesmijo, plesom in igro prikazali življenski cikel od rojstva do smrti. Takrat bi radi nastopili tudi v novi, rekonstruirani noši iz preve svetovne vojne. Branka je povedala, da je njihovo vodilo naslovn skrb za ohranjanje starih šeg, navad in običajev, ki so žal že zelo utonili v pozabje. Pri delu pogrešajo posebnega vodja za petje, ples, koreografijo itd., kajti dela je zelo veliko.

Voditi tako številno zasedbo (preko 100 članov) toliko časa ni preprosto in zahteva v prvi vrsti veliko veselja in ljubezni do folklora pa seveda potrežljivosti in tudi časa. Branka rada poudari, da ji to ob službi lahko uspeva le zaradi razumevanja jene družine.

J. P.

sednik Varičak in še posebej poudaril, da bo razstava pokazala stanje in kakovost divjadi v Sloveniji. Tako bo razstavljenih 900 močnejših trofej, ki jih lovci imenujejo kar "zlata žetev". V katalogu, ki bo izšel ob tej priložnosti, bo razstavljenih tudi vseh 2.200 trofej, ki so bile prinesene v oceno.

J. P.

Težko je natančno opredeliti, kaj človeka prizene tako daleč, da se odloči delovati proti samemu sebi, proti svoemu življenju. Vsekakor so samomori tema, o kateri bodo morali slovenski strokovnjaki še spregovoriti, kajti po podatkih urada za statistiko je Slovenija po številu samomorov (30 na 100.000 prebivalcev) v evropskih državah takoj za Litvo (43,5) in Madžarsko (34,2). Kmalu za Slovenijo sta na lestvici še

Žganjekuha je še vedno skrivno

Franc Penca iz Vel. Vodenic je v mesecu in pol nakuhal 1.100 litrov žganja - V Slovenijo to zaenkrat še ni prepovedano - Toliko vrst žganja, kolikor je žganjarjev

je to delo veljalo za početje, ki sta ge posvetna in cerkvena oblast preganjali. Predpisani so bili visoki davki in kazni. Dacarji so nam lončene kotle kar razbili, maso za kuhanje pa spustili v dolino," o starih časih pripoveduje Franc.

V večini držav je še dandanes žganjekuha prepovedana. Slovenija je z državami bivše Jugoslavije ena redkih, kjer je kuhanje žganja še dovoljeno, vendar le za domačo

uporabo. Če žganjekuha ni obniti ni potrebno prijavljati prisnim občinskim službam.

Vsak žganjarkuha žganje svoj način. Franc ve, da njegovo znanje kuhanja žganja združi izročila njegovih prednikov, vete sosedov in prijateljev. V žganjar uporablja svoj način hanja žganja, zato ni čudno, da pri nas toliko tipov žganja, kolikor je žganjarjev.

J. PAVL

ŽGANJEKUHAR, DA MU NI PARA - Franc Penca je z dvema kotle letos iz hrušk, sliv in jabolk nakuhal 1.100 litrov sadjevja. Največ žganja bo ostalo kar doma na kmetiji "za odganjanje gripe". (Foto: J. Pavlin)

Preveč Slovencev si sodi same

Po številu samomorov tretji v Evropi - Vsako leto samo konča svoje življenje več 600 ljudi - Trikrat pogosteje se tako na okolje in dogodek odzovejo moški

Težko je natančno opredeliti, kaj človeka prizene tako daleč, da se odloči delovati proti samemu sebi, proti svoemu življenju. Vsekakor so samomori tema, o kateri bodo morali slovenski strokovnjaki še spregovoriti, kajti po podatkih urada za statistiko je Slovenija po številu samomorov (30 na 100.000 prebivalcev) v evropskih državah takoj za Litvo (43,5) in Madžarsko (34,2). Kmalu za Slovenijo sta na lestvici še

Finska in Ukrajina, najnižje koeficiente samomorov na 100.000 prebivalcev pa imajo: Portugalska (7,4), Španija (7), Italija (6,9), Grčija (3,7) in Albanija (1,7).

Vsako od zadnjih 10 let je Slovenija s slabimi 2 milijonom prebivalcev izgubila povprečno 618 ljudi zaradi samomora. Podatki kažejo, da je med moškimi več kot trikrat več samomorov kot med ženskami, in to je razmerje, ki traja že desetletja. Ves ta čas narašča ne le število samomorov po spolih, temveč tudi skupno število samomorov na 100 umrlih.

Zanimivo je, da je bila Slovenija v tem pogledu še pred stoletjem med najmanj ogroženimi območji, saj so se tu zgodili le 3 samomori na 100.000 prebivalcev. Zdaj je to število iz leta v leto večje. Trend naraščanja samomorov je značilen

B. D.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
Plesno zabavljiva restavracija

TANGO
za izbran okus in navade

VALENTINOVA VEČERA.
V petek, 9. 2. od 20.00 dalje
'ples za mlade po srcu' ter
ANSAMBEL OBJEM.

- V soboto, 10. 2.
od 18. ure dalje
Valentinov večer
s plesnim turnirjem za pokal
Otočca.

Organizatorja Boris in
Mirjana Vovk.

Vabimo vas, da preživite lepe
valentinove trenutke
v restavraciji Tango
na Otočcu.

Vabljeni tudi v Casino
Otočec.

KLIC V SILI

• Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč? Prava pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na telefonsko številko 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

• SEVNICA - Otroci in odrasli, ki imajo težave ali ste v stiski, lahko poklicate na telefonsko številko 0608/41-536 v sredo med 15. in 16. uro.

• LJUBLJANA - Telefon otrok in dostnikov je vsak dan od 12. do 20. (tudi ob sobotah in nedeljah) na številko 01/323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, psigike in socialnega dela.

B. D.

uro. Številka telefona je 068/44-293.

• ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki

in težave ali ste v stiski, lahko poklicate vsak drugi četrtek torek v mesecu med 19. in 20. po telefonu 068/53-213 ali se oglasi obvezno v pisarni v Ulici Mirana Jarc

• SEVNICA - Otroci in odrasli, ki imajo težave ali ste v stiski, lahko poklicate na telefonsko številko 0608/41-536 v sredo med 15. in 16. uro.

• LJUBLJANA - Telefon otrok in dostnikov je vsak dan od 12. do 20. (tudi ob sobotah in nedeljah) na številko 01/323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, psigike in socialnega dela.

B. D.

SMEH
JE POL
ZDRAVJA

Šale izbira Bojan Ajdu

Huda grožnja

Ko so se leta 1982 v Trebnjem pri Samorastniški besedi trudili, da bei Severin Šaliju izdal njegovo pesniško zbirko Pesek in zelenice, je za tehnično stran pri natisu skrel tamkajšnji znani kulturni delavec Stane Peček. Ko je bilo treba opraviti še zadnje korekture, mu je pesnik poslal tolle pisanje:

Mojster

Stane,

iz Ljubljane

čez poljane

prek asfalta in dobrav -

lep pozdrav!

Berem ino čujem... Ne vem pa nič. Milo opozarjam:

če bo kaj, ne pozabi mi poslati korektur!

Sicer bo, ubožec, obešen, že veš, kaj kure neso.

Ce si še živ, Ti prijazno sežem v roko!

Severin Šali

Še vedno nekolikanj deček

Leta 1938 je France Novšak izdal svoj roman iz dajaškega življenja Dečki, ki je zaradi svoje odkritosčnosti našel precej odmeva v tukratni literaturi. To knjigo si je pri znanki izposodil pesnik Jože Kastelic, ki pa jo je prebrano kasneje pozabil vrniti. Ko je po desetletjih spet naletel nanjo, jo je seveda vrnil, vanjo pa zapisal:

Eni še vedno nekolikanj deček

hvaležno vrača to knjigo eden še vedno

nekolikanj deček

Jože Kastelic

"S fantom sva se včeraj ze skregala, kajti venomer mi sam obljudbla in obljudbla."

"Kako se je končal preprič in je zmagal?"

"Zlatar, kajti naročila sva pronačila."

Zakaj se je poročila

"Dragi, že dolgo časa mi natekel, da me imas tako rad, da zame skočiš tudi v ogenj."

"Draga moja, res je. Toda vpišam te: ali si se poročila z manker sem učitelj, ali zato, ker najbil po tvojem gasilec, da bi skočil v ogenj?"